

საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
ევროპეისტიკის დეპარტამენტი

ქეთევან არძენაძე

ემოციური მარკერები ამერიკულ და ქართულ საარჩევნო დისკურსში

დისერტაცია

ფილოლოგიის დოქტორის აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად

სამეცნიერო ხელმძღვანელი –
პროფესორი ირინე გომხეთელიანი

ბათუმი 2025

„როგორც წარდგენილი სადისერტაციო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად“

თარიღი 12.07.24

ქეთევან არბენაძე

შინაარსი

შესავალი -----	4
თავი 1. საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის თეორიული საფუძვლები-----	11
1.1. საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის ძირითადი მახასიათებლები-----	11
1.2. რიტორიკა და საარჩევნო დისკურსი -----	17
1.3. საარჩევნო დისკურსის ზემოქმედების ფუნქცია-----	31
თავი 2. დისკურსული და პრაგმატიკული მარკერების ძირითადი მახასიათებლების მიმოხილვა თანამედროვე ლინგვისტურ ლიტერატურაში-----	49
2.1. დისკურსული მარკერების ძირითადი მახასიათებლების მიმოხილვა თანამედროვე ლინგვისტურ ლიტერატურაში -----	49
2.2. პრაგმატიკული მარკერების ძირითადი მახასიათებლების მიმოხილვა თანამედროვე ლინგვისტურ ლიტერატურაში-----	62
2.3. დისკურსულ მარკერებსა და პრაგმატიკულ მარკერებს შორის არსებული მსგავსება-განსხვავება-----	74
თავი 3. ემოციური მარკერები ამერიკულ და ქართულ საარჩევნო დისკურსში დისკურსულ და პრაგმატიკულ მარკერთა კორპუსლინგვისტურ ანალიზზე დაყრდნობით-----	83
3.1. პოლიტიკური დისკურსი კორპუსლინგვისტიკის ჭრილში-----	83
3.2. ქართული და ამერიკული საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის ანალიზი---	93
3.2.1. ქართული საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის ანალიზი (ტექსტუალური და ინტერპერსონალური დისკურსული მარკერები)-----	94
3.2.2. ამერიკული საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის ანალიზი (ტექსტუალური და ინტერპერსონალური დისკურსული მარკერები)-----	115
3.3. ემპირიული მასალის ანალიზის შედეგები-----	134
დასკვნა-----	146
გამოყენებული ლიტერატურა-----	156
დანართი-----	166

შესავალი

პოლიტიკური დისკურსი ჩვენი ყოველდღიური ცხოვრების მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს, რადგან პოლიტიკური რეალობა და პოლიტიკოსები მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ ეროვნულ, სოციალურ თუ კულტურულ აქტივობებში. გარდა ამისა, უნდა აღინიშნოს, რომ პოლიტიკა და პოლიტიკური დისკურსი საზოგადოებაზე გარკვეულ გავლენას ახდენს. ამაზე კი მეტყველებს რიგი ენობრივი საშუალებების მიზნობრივი გამოყენება პოლიტიკოსების საჯარო გამოსვლებში, დებატებსა და ინტერვიუებში.

პოლიტიკური დისკურსი არის ყველა სამეტყველო აქტის, ასევე საჯარო სამართლის, ტრადიციებისა და გამოცდილების ერთობლიობა, რომელიც განისაზღვრება და გამოიხატება სიტყვიერად და რომლის ადრესატიც პოლიტიკის სფეროს ეკუთვნის. შესაბამისად, პოლიტიკური დისკურსი არ არის მხოლოდ კომუნიკაცია; ის აერთიანებს მკაფიო მიზნების მქონე კონკრეტულ მონაწილეებს, რომლებიც პოლიტიკურ პროცესებში არიან ჩართული. ამ პროცესების მიზანი და მონაწილეთა არჩევანი დამოკიდებულია დისკურსის კონკრეტულ ტიპზე. ამ შემთხვევაში, პოლიტიკური დისკურსის მიზანი არის ძალაუფლების მოპოვება, რომელშიც მონაწილეობას იღებენ არა მხოლოდ პოლიტიკოსები, არამედ საზოგადოებაც.

სანდო და ხარისხიანი ინფორმაცია საარჩევნო კამპანიისათვის მნიშვნელოვანია, რათა ის საზოგადოებაზე გავლენის მოხდენას ისახავს მიზნად. კერძოდ, წარმატებული წინასაარჩევნო კამპანიის მიზანია ამომრჩეველთა დარწმუნება და ხმათა უმრავლესობის მოპოვება. შესაბამისად, წინასაარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის ფუნქციური კვლევა გვამღებს საშუალებას განვიხილოთ არა მხოლოდ თეორიული ბაზისი, არამედ თეორიულ ნაწილთან ერთად ვიკვლიოთ წინასაარჩევნო დისკურსთან დაკავშირებული პროგნოზები და ვარაუდები მოსალოდნელი შედეგების შესახებ და მიმდინარე დისკურსის კვლევისას ყურადღება გავამახვილოთ, როგორც აქტუალურ თემებზე, ასევე მის ფუნქციებზეც.

ნაშრომის აქტუალობა. თანამედროვე დემოკრატიულ ქვეყანაში არჩევნებში გამარჯვება ძალაუფლების მოპოვების გარანტიაა, ხოლო წინასაარჩევნო გამოსვლებით ხალხის დარწმუნება და ხმების მიღება საარჩევნო პოლიტიკური

პროცესის განუყოფელი ნაწილია. საარჩევნო კამპანიები საინტერესოა ლინგვისტური თვალსაზრისით იმდენად, რამდენადაც პოლიტიკოსთა წინასაარჩევნო გამოსვლებში კარგად იკვეთება კომუნიკაციის მთავარი მიზანი- მიიღოს ხმა ამომრჩევლისგან. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, პოლიტიკური კამპანია ემსახურება ხალხის ინფორმირებასა და დარწმუნებას, რათა ხმა მისცეს კონკრეტული პოლიტიკური პარტიის წარმომადგენელს.

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, პოლიტიკური რეალობა, გარემო და პოლიტიკოსები მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ ეროვნულ, სოციალურ თუ კულტურულ აქტივობებში, შესაბამისად პოლიტიკური დისკურსი ჩვენს ყოველდღიურ ცხოვრებაში მნიშვნელოვან ადგილს იკავებს. დისკურსი განისაზღვრება, როგორც ენის აქტიური გამოყენება, ხოლო მისი ანალიზი წარმოადგენს წინადადების შემდგომი დონის, ლინგვისტურ და არა ლინგვისტურ ნიშნებს შორის კავშირის შესწავლას. აღნიშნულიდან გამომდინარე, დისკურსის ანალიზი უკავშირდება პრაგმატიკას, ხოლო ისეთი ენობრივი ერთეულების კვლევა, როგორიცაა დისკურსული და პრაგმატიკული მარკერები, განსაკუთრებით საინტერესო შედეგებს იძლევა.

გარდა ამისა, უნდა აღინიშნოს, რომ პოლიტიკა და პოლიტიკოსები საზოგადოებაზე გარკვეულწილად ზემოქმედებენ. ამაზე მეტყველებს სხვადასხვა ენობრივი საშუალებების მიზნობრივი გამოყენება პოლიტიკოსების საჯარო გამოსვლებში. პოლიტიკური გამოსვლები ენის აქტიურ გამოყენებასთან ასოცირდება. შესაბამისად, ენა წარმოადგენს რესურსსა და ინსტრუმენტს, რომლებსაც პოლიტიკოსი იყენებს ამომრჩეველთა ინფორმირების, მათი დარწმუნებისა და სოციალურ-პოლიტიკური მიზნების მისაღწევად.

პოლიტიკურ დისკურსში მსმენელზე ზემოქმედების მოხდენის თვალსაზრისით, საინტერესო კუთხით იკვეთება დისკურსული და პრაგმატიკული მარკერები. დისკურსული მარკერები წარმოადგენს მრავალკატეგორიულ ენობრივ ერთეულს, რომელთა გამოყენება წინადადებისთვის არ არის სავალდებულო, თუმცა მათი გამოყენება ხელს უწყობს მიმდინარე დისკურსის კარგად ორგანიზებას, ხოლო რაც შეეხება პრაგმატიკულ მარკერებს, ისინი წარმოადგენს მცირე მნიშვნელობის მქონე „მოკლე“ ენობრივ ერთეულებს, რომლებიც არ გამოირჩევიან მკაფიო გრამატიკული

ფუნქციით და არც მათი გამოყენებაა დისკურსისთვის სავალდებულო, თუმცა პრაგმატიკული თვალსაზრისით მათი არსებობა დისკურსის უკეთ წარმართვაში ეხმარება მოსაუბრეს.

დისკურსული და პრაგმატიკული მარკერების გამოყენებას მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს პოლიტიკოსთა გამოსვლებში, რადგან მათი მთავარი მიზანია მიმდინარე დისკურსში სემანტიკური და პრაგმატული თანამიმდევრულობის შენარჩუნება, საუბრისას ფსიქიკური და ემოციური მდგომარეობის გამოხატვა და სამეტყველო მოქმედებების შესრულება. აქედან გამომდინარე, რომ პოლიტიკური კამპანია ემსახურება ხალხის ინფორმირებასა და დარწმუნებას. ენათმეცნიერებისთვის ყოველთვის საინტერესო და აქტუალურია თუ რა ენობრივი საშუალებებით ხორციელდება აღნიშნული და რა ენობრივ სტრატეგიებს იყენებენ პოლიტიკოსები.

ნაშრომის მიზანია საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის არსის განსაზღვრა, საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის ძირითადი მახასიათებლების განზოგადება, რიტორიკისა და საარჩევნო დისკურსის ურთიერთმიმართების განხილვა და საარჩევნო დისკურსის ზემოქმედების ფუნქციის განსაზღვრა; დისკურსული და პრაგმატიკული მარკერების ძირითადი ფუნქციებისა და ენობრივი თავისებურებების გამოყოფა, რომლებიც პოლიტიკოსს წარმატებული წინასაარჩევნო კამპანიის წარმართვის საშუალებას აძლევს. გარდა ამისა, ნაშრომში წარმოდგენილია ემოციური მარკერების (ტექსტუალური და ინტერპერსონალური დისკურსული მარკერები) თვისობრივი და რაოდენობრივი კვლევა კორპუს ლინგვისტიკის მეთოდოლოგიის გამოყენებით.

ნაშრომის ამოცანებია:

- საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის ზემოქმედებითი ფუნქციის განსაზღვრა;
- ძირითადი რიტორიკული საშუალებების გამოყოფა და განზოგადება;
- დისკურსული მარკერების ძირითადი მახასიათებლების მიმოხილვა თანამედროვე ლინგვისტურ ლიტერატურაში;
- პრაგმატიკული მარკერების ძირითადი მახასიათებლების მიმოხილვა თანამედროვე ლინგვისტურ ლიტერატურაში;

- დისკურსული მარკერები თუ პრაგმატიკული მარკერები, მსგავსება-განსხვავების დასადგენად:

- პოლიტიკური დისკურსის არსის განსაზღვრა კორპუსლინგვისტიკის ჭრილში;
- ქართულენოვანი პოლიტიკური დისკურსის ემპირიული მასალის ანალიზი;
- ინგლისურენოვანი პოლიტიკური დისკურსის ემპირიული მასალის ანალიზი:

ნაშრომის სიახლე: ნაშრომში ჩატარებულია ემოციური მარკერების კორპუსის რაოდენობრივი და თვისობრივი თავისებურებების ანალიზი, რომელიც ხელს შეუწყობს საარჩევნო დისკურსის შემდგომ კვლევას. ასევე, შეპირისპირებულია ქართველი და ამერიკელი პოლიტიკოსების გამოსვლებში გამოყენებული პრაგმატიკული მარკერები, გამოვლენილია მათი თავისებურებები, მოცემულია მათი სტატისტიკური მონაცემები.

ნაშრომის თეორიული და პრაქტიკული ღირებულება: ნაშრომში კრიტიკულად არის გაანალიზებული პოლიტიკურ დისკურსზე არსებული უახლესი ინგლისური, ქართული და სხვა უცხოური ლინგვისტური ლიტერატურა, სტატიები, სამეცნიერო ნაშრომთა კრებულები და სადისერტაციო ნაშრომები, პოლიტიკური ტექსტები და პოლიტიკოსთა გამოსვლები, პოლიტიკური დისკურსისათვის დამახასიათებელი პრაგმატიკული და დისკურსული მარკერების კორპუსის რაოდენობრივი და შემდეგ თვისობრივი ანალიზი საშუალებას მისცემს ფილოლოგს დეტალურად გაეცნოს მათ თავისებურებებს.

ნაშრომის შედეგებისა და ემპირიული მასალის გამოყენება შესაძლებელი იქნება დისკურსის ანალიზის, ტექსტის ინტერპრეტაციისა და პრაგმატიკის სალექციო კურსების სწავლების დროს, რომელიც ნაშრომის პრაქტიკულ ღირებულებას წარმოადგენს.

კვლევის მეთოდოლოგია: ნაშრომი ეფუძნება პოლიტიკურ დისკურსზე არსებული ლიტერატურისა და ემპირიული მასალის მოძიების, შეგროვებისა და კრიტიკული ანალიზის მეთოდებს; ასევე, საარჩევნო პერიოდში პოლიტიკოსების გამოსვლების ტექსტების შესწავლასა და მათ ლინგვისტურ ანალიზს; ემოციური მარკერების კორპუსის რაოდენობრივი და თვისობრივი კვლევის მეთოდებს; ნაშრომში პოლიტიკურ ტექსტებში არსებული ემოციური მარკერები გაანალიზებულია კორპუსლინგვისტური კვლევის საშუალებით, რაც გულისხმობს

კონკრეტული პოლიტიკური ჯგუფისათვის დამახასიათებელი ენობრივი ერთეულების რაოდენობრივ და თვისობრივ კვლევას კორპუსის დახმარებით, რათა გამოიკვლიოს ენობრივი სტრუქტურები, რომლებსაც პოლიტიკოსები იყენებენ პოლიტიკურად რელევანტური აზრების საკომუნიკაციოდ, სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, სპეციფიკური ფუნქციებისა და კონკრეტული მიზნების შესასრულებლად.

ნაშრომში ლექსიკური და სემანტიკური კვლევის მეთოდების გამოყენებით გაანალიზებულია 132 მაგალითი, ამათგან 69 მაგალითი ქართული ემპირიული მასალიდან, ხოლო 63 მაგალითი განვიხილეთ ინგლისურენოვანი ემპირიული მასალიდან.

კვლევის ჩასატარებლად გამოვიყენეთ შემდეგი მეთოდები:

- პოლიტიკური დისკურსის კრიტიკული ანალიზი;
- შეპირისპირებითი კვლევის მეთოდი;
- სემანტიკური ანალიზის მეთოდი;
- პრაგმატიკული ანალიზის მეთოდი;
- კორპუსის რაოდენობრივი და თვისობრივი კვლევის ლინგვისტური მეთოდი.

კვლევის თეორიულ და მეთოდოლოგიურ საფუძველს წარმოადგენს შემდეგი სამეცნიერო ლიტერატურა: Dijk Van (1985, 1998, 2008), Fraser (1991), Brinton (1996), Muller (2005), Brown Gillian, Yule George (1983), Dijk Van (1985, 1998, 2008), Adrian Beard (2000), William Benoit (2002,2017), William M. Feith, Christian O. Lundberg (2008) და სხვა.

საკვლევ მასალად გამოყენებულია ამერიკელ პრეზიდენტის, საპრეზიდენტო კანდიდატების და სხვა მნიშვნელოვანი პოლიტიკოსების გამოსვლები. ასევე, ქართველი პრემიერ მინისტრების, პრეზიდენტის და გავლენიანი პოლიტიკოსების გამოსვლები საარჩევნო პერიოდში. კერძოდ,

ქართველი პოლიტიკოსების გამოსვლები:

1. კახა კალაძე- ინტერვიუ 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნების შესახებ
2. ირაკლი ღარიბაშვილი- სტუმრად გადაცემაში "არჩევნები 2021"
 - საქართველოს საგარეო პოლიტიკისა და ევროკავშირის უსაფრთხოების შესახებ, 2023 წ

- გამოსვლა კონსერვატიული პოლიტიკური მოქმედების ყოველწლიურ კონფერენციაზე, 2023 წ

3. **სალომე ზურაბიშვილი**- დემოკრატიული და სამართლიანი არჩევნების შესახებ, 2021 წ

- 2024 წლის არჩევნების შესახებ

4. **გიორგი ამილახვარი** - ქვეყნის მტრების შესახებ, 2023 წ

- ქართველი ჯარისკაცების თავდადების შესახებ, 2023 წელი

5. **ირაკლი კობახიძე**- წინა ხელისუფლების შესახებ, 2023 წ

6. **ბიძინა ივანიშვილი**- “ქართული ოცნების” წინასაარჩევნო კამპანია, 2024 წ.

ამერიკელი პოლიტიკოსების გამოსვლები

1. **ჯო ბაიდენი**- გამოსვლა ისტორიული არჩევნების შემდეგ 2020 წელი

-დემოკრატიულ ეროვნულ კონვენციაზე გამოსვლა. 2020 წ.

- ატლანტა, ჯორჯია 2020 წლის 27 ოქტომბერი

- ბაიდენი აკრიტიკებს პალატის საბიუჯეტო წინადადებებს, 2023 წ.

- პრეზიდენტის ჯო ბაიდენის შენიშვნები - სახელმწიფოს მიმართვა, 2023 წ.

2. **დონალდ ტრამპი**- ტრამპის მიმართვა რესპუბლიკელთა კონვენციაზე, 2020 წ.

-ტრამპის მიმართვა რესპუბლიკელთა კონვენციაზე, 2024 წ.

- საარჩევნო სეზონის პირველი დებატები CNN-ზე (დონალდ ტრამპი და ჯო ბაიდენი) 2024 წ.

3. **ჯეფრი როზენი**- კონსტიტუციის ეროვნული ცენტრის პრეზიდენტის და აღმასრულებელმა დირექტორის გამოსვლა კონსტიტუციის მნიშვნელობაზე, გავლენაზე და კონსტიტუციურ საკითხებზე სასაუბროდ, 2023 წელი;

4. **რობერტ კენედი უმცროსი**-2024 წლის გამოსვლა საპრეზიდენტო კანდიდატურასთან დაკავშირებით;

5. **მაიკ პენსი**- რესპუბლიკური საპრეზიდენტო კანდიდატები საუბრობენ აიოვას რწმენისა და თავისუფლების კოალიციის ღონისძიებაზე 2023 წ.

ნაშრომის სტრუქტურა: ნაშრომი შედგება შესავლის, 3 თავისა და ქვეთავების, ზოგადი დასკვნების, გამოყენებული ლიტერატურის ნუსხისაგან და ტექსტების დანართისგან.

შესავალში განხილულია თემის აქტუალობა, მიზნები და ამოცანები, კვლევის სიახლე, მეთოდოლოგია, ნაშრომის თეორიული და პრაქტიკული ღირებულება.

პირველ თავში „**საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის თეორიული საფუძვლები**“ განხილულია საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის ძირითადი მახასიათებლები, რიტორიკა და საარჩევნო დისკურსი, საარჩევნო დისკურსის ზემოქმედების ფუნქცია.

მეორე თავში „**დისკურსული და პრაგმატიკული მარკერების ძირითადი მახასიათებლების მიმოხილვა თანამედროვე ლინგვისტურ ლიტერატურაში**“ ჩატარებულია დისკურსული და პრაგმატიკული მარკერების ძირითადი მახასიათებლების ანალიზი თანამედროვე ლინგვისტურ ლიტერატურაში. ასევე დავადგინეთ მათ შორის არსებული მსგავსება და განსხვავება.

მესამე თავში „**ემოციური მარკერების კორპუსის თვისობრივი და რაოდენობრივი კვლევა**“ განხილულია პოლიტიკური დისკურსი და მისი ძირითადი მახასიათებლები კორპუსლინგვისტიკის ჭრილში, გარდა ამისა, წარმოდგენილია ის ძირითადი უპირატესობები, რომლებიც ზრდის კორპუსული კვლევების (რაოდენობრივი და თვისობრივი ანალიზები) მნიშვნელობას პოლიტიკური დისკურსის შესწავლის პროცესში. თეორიულ მასალაზე დაყრდნობით წარმოდგენილია ორივე ენის ემპირიული მასალის დისკურსული, ლექსიკური, სემანტიკური, პრაგმატიკული რაოდენობრივი და თვისობრივი ანალიზი. შეპირისპირებითი კვლევის საფუძველზე მიღებულია შედეგები, რაც აისახა სტატისტიკურ მონაცემებში.

ზოგად დასკვნებში შეჯამებულია კვლევის შედეგები.

გამოყენებული ლიტერატურის ნუსხა შედგება 76 სამეცნიერო ლიტერატურის და 40 ემპირიული მასალის დასახელებისგან.

დანართში მოცემულია ქართული და ინგლისური ტექსტების სრული ვერსიები.

თავი 1. საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის თეორიული საფუძვლები

1.1. საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის ძირითადი მახასიათებლები

„ყოველდღიურ ცხოვრებაში ყველა პოლიტიკოსი ვართ“–

“We are all political beings in our everyday life”

(Bell, 1975:x)

ენა ჩვენი ყოველდღიური ცხოვრების მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს. ის მოიაზრება, როგორც წერილობითი თუ ზეპირი სახით წარმოდგენილი საკომუნიკაციო საშუალება. ენასა და პოლიტიკას შორის არსებული დამოკიდებულების კვლევა უძველესი დროიდან იღებს სათავეს, რადგან დისკურსი ენის აქტიურ გამოყენებასთან ასოცირდება.

თანამედროვე ლინგვისტიკის განმარტების მიხედვით, დისკურსი „ენის გამოყენების პროცესს“ გულისხმობს, რეალურ გარემოში ენის გამოყენება რეალური ადამიანების მიერ. შესაბამისად, ნიკოლა ვუდსის მიხედვით, დისკურსი წარმოადგენს ენისა და სიტუაციის ერთობას.(Woods, 2006:x)

ჯეიმს ჯიის ნაშრომშიც იგივე არის განხილული, კერძოდ, ენა მოიაზრებს მოქმედებას, ინტერაქციას, ფიქრს, შეფასებასა და ლაპარაკს, ხშირად წერა-კითხვასაც „შესაფერისი გზით“ შესაფერის დროსა და ადგილას. (Gee, 2001:17)

ჰასენი (Hassen, 2002:120) თვლის, რომ დისკურსი შედგება სხვადასხვა ელემენტისაგან. ამ ელემენტებს წარმოადგენს ზეპირი გამოსვლა, წერილობითი ტექსტი, დიალოგების ნაკრები და ამ ტექსტების შექმნით მიღებული ფორმა(კოდი), რომელიც იძლევა გარკვეული საკითხის შესახებ საუბრის გარკვეულ ფორმას.

ჰასენის (2002) მიხედვით დისკურსი განიხილება სამი მნიშვნელობით:

- 1) წინადადების შემდეგ არსებული დონე;
- 2) სოციალურ პრაქტიკასთან დაკავშირებული ენობრივი აქტივობა;
- 3) ენა, როგორც ფიქრების სისტემა.

კრისტალის (Crystal, 2006) მიხედვით, დისკურსი (განსაკუთრებით ზეპირი) წარმოადგენს გაბმულ სამეტყველო ფორმას, რომელიც აღემატება წინადადებას. ის სოციალურად განსაზღვრული სამეტყველო სისტემისა და სპეციფიკური პრინციპების ერთიანობაა, რომლის მიხედვითაც ხდება რეალობის კლასიფიკაცია და წარმოდგენა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში. რაც შეეხება პოლიტიკური

დისკურსის ცნებას, ის შეიძლება განისაზღვროს, როგორც წინასწარ განზრახული ქმედება, რომელიც მიმართულია გარკვეული მიზნისაკენ, ეს მიზანი კი, როგორც წესი, მატერიალურია, სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, პოლიტიკური დისკურსი ემსახურება კონკრეტული დისკურსის წარმოებას გარკვეული ინტერესების დაცვით, ხოლო დისკურსში გამოხატული იდეოლოგია მატერიალური ხასიათისაა. (ამაღლობელი, 18: 2017)

როგორც ვხედავთ, ჰასენისა და ამაღლობელის მიხედვით, პოლიტიკური დისკურსი გააზრებულია, როგორც წინადადების შემდეგ არსებული მნიშვნელობა, რომელსაც აუცილებლად აქვს საზოგადოებასთან მჭიდრო კავშირი, ხოლო მისი მთავარი მიზანი გარკვეული აზრისა და მნიშვნელობების კომუნიკაციაა.

წიგნში „The handbook of Discourse Analysis“ ჯორჯ ორუელის მიერ შემოთავაზებული შედარებაა განხილული „პოლიტიკური დისკურსი, როგორც დაუცველობის დაცვა“ და ის გაიგივებულია ენის გამოყენების პროცესთან, როგორც ფიქრებისა და აზრების მანიპულირების გზა. ავტორი, ჯონ უილსონი საუბრობს პოლიტიკოსების მიერ საზოგადოების მანიპულირებაზე, თუ როგორ ცდილობენ უარყოფითი მხარეების დამალვას გარკვეული ფორმულირებით თავიანთ გამოსვლებში და არ აჩვენონ საზოგადოებას არსებული სიმართლე. (Schiffrin, et al. 2001)

ზემოთ მოყვანილ განმარტებებზე დაყრდნობით შეგვიძლია ვისაუბროთ პოლიტიკური დისკურსისა და ლინგვისტური მახასიათებლების კავშირზე, თუ რა ლინგვისტური ნიშან-თვისებებით გამოირჩევა პოლიტიკოსების გამოსვლები. აღნიშნული თემა სამეცნიერო ლიტერატურაში საკმაოდ აქტუალურია, რადგან პოლიტიკურ დისკურსსა და ლინგვისტურ კვლევას შორის არსებულ კავშირს არაერთი მეცნიერი განიხილავს თავის ნაშრომში. აქედან გამომდინარე, ენათმეცნიერებისათვის პოლიტიკური დისკურსისადმი ინტერესი დროთა განმავლობაში გაიზარდა, რამაც ხელი შეუწყო ახალი მიმართულების-პოლიტიკური ლინგვისტიკის წარმოშობას. (კირვალიძე, ელ. 18:2009) პოლიტიკურ ლინგვისტიკას რაც შეეხება, ის მულტიდისციპლინურობითა და ანთროპოცენტრიზმით ხასიათდება, რომელსაც მჭიდრო კავშირი აქვს ისეთ დისციპლინებთან, როგორიცაა: პოლიტიკური მეცნიერება, სოციოლოგია, კულტუროლოგია, ფილოსოფია და სხვა.

პოლიტიკურ დისკურსი, როგორც ლინგვისტიკის ძირითადი კონცეფცია, პოლიტიკურ ლინგვისტიკასთან ერთად გახდა მეცნიერული შესწავლისა და გააზრების საგანი. პოლიტიკური ლინგვისტიკა განიხილება ისეთ ლინგვისტურ დისციპლინებთან მჭიდრო კავშირში, როგორიცაა მედიალინგვისტიკა, კომუნიკაციური და შემეცნებითი ლინგვისტიკა, პრაგმალინგვისტიკა და პარალინგვისტიკა. აღნიშნული ხაზს უსვამს პოლიტიკური დისკურსის ინტერდისციპლინარულობას. პოლიტიკური დისკურსი არაერთი მეცნიერის კვლევის ობიექტი გამხდარა, სადაც დისკურსის ეს სახე სხვადასხვა მიმართულებით არის განხილული და წარმოდგენილი.

პოლიტიკური დისკურსი არის ყველა სამეტყველო აქტის, ასევე საჯარო სამართლის, ტრადიციებისა და გამოცდილების ერთობლიობა, რომელიც განისაზღვრება და გამოიხატება სიტყვიერი წარმონაქმნებით და რომლის ადრესატიც პოლიტიკის სფეროს ეკუთვნის. შესაბამისად, პოლიტიკური დისკურსი არ არის მხოლოდ კომუნიკაცია; ის აერთიანებს თავის მკაფიო მიზნებსა და კონკრეტულ მონაწილეებს. ამ პროცესში არსებული მიზანი და მონაწილეთა არჩევანი დამოკიდებულია დისკურსის კონკრეტულ ტიპზე, ასე რომ, ამ შემთხვევაში პოლიტიკური დისკურსის მიზანი არის ძალაუფლების მოპოვება, რომელშიც მონაწილეობას იღებენ არა მხოლოდ პოლიტიკოსები, არამედ საზოგადოებაც. (Kenzhekanova, 2015)

კენჟეკანოვას მსგავსად საინტერესო პარალელს ავლებს თამარ ლომაძე ძალაუფლებასა და პოლიტიკას შორის თავის სადისერტაციო ნაშრომში „საზოგადოებრივ აზრზე სამეტყველო ზემოქმედების კოგნიტური ასპექტები“, ის საუბრობს, რომ ძალაუფლება ასოცირდება პოლიტიკასთან, რაც აიხსნება თანამედროვე მსოფლიოში პოლიტიკური ძალაუფლების მოპოვების ხერხებით, კერძოდ, იარაღითა და ეკონომიკური წნეხით. მოპოვებული ძალაუფლების განმტკიცება კი ლინგვისტური საშუალებების გამოყენებას გულისხმობს. აქედან გამომდინარე, ვერბალურ კომუნიკაციას უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება პოლიტიკაში. (ლომაძე, 2016:24)

მოცემული მოსაზრება ეხმიანება ვან დეიკის, კარასიკისა და სხვათა მოსაზრებებს პოლიტიკური დისკურსის შესახებ. კერძოდ, პოლიტიკა წარმოადგენს

პოლიტიკოსების დისკურსს (Dijk,1998:12), რომელიც რთულ ლინგვისტურ ერთეულს წარმოადგენს, ის პირდაპირ ან არაპირდაპირ მიმართულია პოლიტიკური ძალების გადანაწილებასა და მათ პრაქტიკაში გამოყენებისაკენ (Sheigal,2000) პოლიტიკური დისკურსის მოცემული მახასიათებლები (1-წინააღმდეგობის გაწევის უნარი/კონკურენტუნარიანობა, 2- აგრესიულობა, 3-იდეოლოგიური ხასიათი და 4-დრამატულობა) ეხმიანება თ. ლომადის მოსაზრებას პოლიტიკა- ძალაუფლების კავშირსა და მათ გამოვლინებას ვერბალური კომუნიკაციის საშუალებით, აქედან გამომდინარე, რომ პოლიტიკოსი ვერბალური საშუალებების მიზანმიმართული გამოყენებით აღწევს მათ. (Tameryan,3016:2019)

ზემოთ განხილული მოსაზრებებიდან შეგვიძლია გამოვიტანოთ შემდეგი დასკვნა, კერძოდ, პოლიტიკური დისკურსი წარმოადგენს სოციალური დაჯგუფებების მიერ გატარებულ იდეოლოგიას, ამავე სოციალურ ჯგუფში მიღებული ღირებულებებისა და მოსაზრებების კომუნიკაციას და საზოგადოებაში მათ გავრცელებას. სოციალური ჯგუფის, იმავე პოლიტიკოსების მთავარ მიზანს კი წარმოადგენს, არსებული ღირებულებების გადაცემის პარალელურად, საზოგადოების დარწმუნება მათ სისწორეში და ამის საშუალებით საზოგადოებაზე ზეგავლენის მოხდენა.

აღნიშნული ძირითადი მახასიათებლები მრავლად მოიპოვება წინასაარჩევნო დისკურსში, (Pre-election Discourse, PD) რომელიც პოლიტიკური დისკურსის ქვეჯგუფს წარმოადგენს და ნებისმიერი სხვა დისკურსის მსგავსად **ინსტიტუციონალური** დისკურსის ტიპია. მას აქვს უნივერსალური და სპეციფიკური მახასიათებლები. წინასაარჩევნო დისკურსი აგებულია გარკვეული ნიმუშებით, ამიტომ მას ახასიათებს სტერეოტიპების ხშირი გამოყენება. გამოიყოფა წინა საარჩევნო დისკურსის შემდეგი ძირითადი თავისებურებები: პოლემიკურობა, კოლექტიური ავტორის არსებობა და მანიპულირება. (Yapparova, Ageeva, 2017)

განვმარტოთ საარჩევნო დისკურსთან დაკავშირებული თავისებურებები:

ინსტიტუციონალური პოლიტიკა [ლათ. institucium – დადგენა] – სახელმწიფოს მიერ გატარებული ღონისძიებები არსებული ინსტიტუტების შეცვლის ან ახლის ჩამოსაყალიბებლად, უმეტესად, ეკონომიკისა და სამართლის სფეროებში; /უცხო-სიტყვათა-ლექსიკონი/

პოლემიკურობა- ის გამოხატავს სურვილს, დაადასტუროს საკუთარი აზრი, ამის საწინააღმდეგოდ კი მომხსენებელი ხშირად ოპონენტების მოსაზრებებს ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის შესახებ არ ეთანხმება და უარყოფს მათ.

კოლექტიური ნააზრევო- წინასაარჩევნო დისკურსს (ტექსტს) ავტორი არ ჰყავს, რადგან ის მოიცავს, პირველ რიგში, მთელ საარჩევნო პროცესსა და მის დროს წარმოქმნილ ტექსტებს. შედეგად წინა საარჩევნო ტექსტი რამდენიმე მონაწილის ნააზრევთა შეჯამების შედეგია, აქედან გამომდინარე, "დისკურსი მრავალი ავტორის პროდუქტია"

მანიპულირება- ნებისმიერი წინასაარჩევნო ტექსტი ხასიათდება მანიპულირებით, აქედან გამომდინარე, მომხსენებელი ფარულად ახდენს გავლენას პოტენციურ ამომრჩევლებზე. (Yapparova, et.al. 2017)

თამარ ლომაძე ნაშრომში „თანამედროვე პოლიტიკური ზეპირი ტექსტების ენობრივი თავისებურებებში“ საუბრობს საარჩევნო დისკურსის, როგორც წარმატებული საარჩევნო კამპანიის მთავარ წინაპირობაზე. არჩევნებს ის „ლინგვისტურ ომს“ უწოდებს და გამარჯვების აუცილებელ პირობად კარგად მომზადებულ წინასაარჩევნო დისკურსს ასახელებს. პოლიტიკოსები ძალისხმევას არ იშურებენ „ლინგვისტური ომის“ მოსაგებად, მათ შორის აღსანიშნავია ვერბალური საშუალებები, რაც მათ წარმატებული კომუნიკაციის შემთხვევაში საზოგადოების აზროვნების მართვის საშუალებასაც აძლევს. (ლომაძე, 2016: 24)

შესაბამისად, თანამედროვე დემოკრატიულ ქვეყანაში არჩევნებში გამარჯვება ძალაუფლების მოპოვების გარანტიაა, ხოლო წინასაარჩევნო გამოსვლებით ხალხის დარწმუნება და ხმების მიღება საარჩევნო პოლიტიკური პროცესის განუყოფელი ნაწილია. საარჩევნო კამპანიები საინტერესოა ლინგვისტური თვალსაზრისით იმდენად, რამდენადაც პოლიტიკოსთა წინასაარჩევნო გამოსვლებში კარგად იკვეთება კომუნიკაციის მთავარი მიზანი- მიიღოს ხმა ამომრჩევლისაგან. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, პოლიტიკური კამპანია ემსახურება ხალხის ინფორმირებასა და დარწმუნებას მისცეს ხმა კონკრეტულ პოლიტიკოსს.

წინასაარჩევნო დისკურსის მთავარი მიზანი ძალაუფლებისთვის ბრძოლაა, რომელიც პოლიტიკოსმა შეიძლება მოიპოვოს და შეინარჩუნოს ამომრჩეველთა დიდი რაოდენობის მხარდაჭერით, (Beard A, 2000:57) იმავე მოსაზრებას ვკითხულობთ

სტატიაში „Political Media Communication: Bilingual Strategies in the Pre-Election Campaign Speeches”, კერძოდ, პოლიტიკური მედიის დისკურსის მთავარი სისტემური მიზანი ძალაუფლებისათვის ბრძოლაა, რომელიც განმსაზღვრელ ფაქტორს ემსახურება კომუნიკაციის სტრატეგიული არსენალის არჩევისას, რომელიც ემყარება ადრესატზე, ამ შემთხვევაში ამომრჩეველზე, გავლენის მოხდენას ინტელექტუალური, ნებაყოფლობითი და ემოციური სფეროს აქტიური გამოყენებით. კონკრეტული მიზნის რეალიზება კი შესაძლებელია გარკვეული მეტყველების სტრატეგიისა და ტაქტიკის არჩევით.¹

წინასაარჩევნო პერიოდი, მათ შორის, საარჩევნო მზადება და პოლიტიკური გარემო უნდა იყოს არჩევნების დემოკრატიული ხასიათის შესაბამისი. ნებისმიერი არჩევნების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს საარჩევნო პროცესის ყველა ასპექტს. ესენია: 1) არჩევნების საკანონმდებლო ბაზის მიერ დადგენილი პირობები; 2) წინასაარჩევნო პერიოდი კამპანიის დაწყებამდე და მისი მსვლელობისას; 3) ხმის მიცემის პროცესი; 4) ბიულეტენების დათვლა; 5) შედეგების ცხრილი; 6) საჩივრების გამოძიება და გადაწყვეტილების მიღება; და 7) ახალი მთავრობის ფორმირების პირობები. (National Democratic Institute, 2008)

შესაბამისად, წინასაარჩევნო დისკურსი არის კომუნიკაციის გარკვეული სფერო, რომელსაც მჭიდრო კავშირი აქვს არჩევნებსა და წინასაარჩევნო კამპანიებთან. გარდა ამისა, საარჩევნო დისკურსი ემსახურება კონკრეტულ სოციალურ სფეროს, კერძოდ პოლიტიკურ არჩევნებს. აღსანიშნავია, რომ წინასაარჩევნო დისკურსი მოიაზრება, როგორც ჟურნალისტური სტილი, რომელიც უზრუნველყოფს ღრმა ეფექტურ ემოციურ და ფსიქოლოგიურ გავლენას საზოგადოებაზე და შეიცავს მოწოდებებსა და მოტივაციას გარკვეული მიზნისაკენ. (Abdurakhmanova, et.al. 2021)

მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის პოლიტიკური სისტემა, კერძოდ, კი წინასაარჩევნო კამპანია, ემყარება პოლიტიკოსთა გზავნილებს. წინასაარჩევნო კამპანია მუშაობს იმისათვის, რომ დაარწმუნოს მოქალაქეები, მისცეს ხმა კანდიდატს. გარდა დარწმუნებისა, წინასაარჩევნო კამპანიის მსვლელობისას მისაღებია ლეგიტიმური კრიტიკის გამოყენება, (მაგ: საზოგადოებასთან წარმატებული კომუნიკაციისთვის

¹ https://www.researchgate.net/profile/Marina-Zheltukhina/publication/334961988_Political_Media_Communication_Bilingual_Strategies_in_the_Pre-Election_Campaign_Speeches/links/5e204942458515ba208aeff3/Political-Media-Communication-Bilingual-Strategies-in-the-Pre-Election-Campaign-Speeches.pdf

კანდიდატმა შეიძლება ტყუილი და არასწორი ინფორმაციაც გამოიყენოს,...) მიუხედავად ამისა, საარჩევნო კამპანია დემოკრატიის განუყოფელი ნაწილია. (Benoit, 2017:2)

როგორც ვხედავთ, პოლიტიკური დისკურსი საინტერესოა ლინგვისტური თვალსაზრისით, კერძოდ კი წინასაარჩევნო პოლიტიკური დისკურსი, რადგან განსაზღვრულ დროში პოლიტიკოსების მთავარი ამოცანაა მეტი დამაჯერებლობა შესძინონ თავიანთ წინასაარჩევნო განცხადებებს, გაამყარონ ისინი სხვადასხვა ლინგვისტური საშუალებით, ამის შედეგად კი მოიპოვონ საზოგადოების დიდი ნაწილის ნდობა და მიიღონ ხმათა უმრავლესობა არჩევნებში. ამაზე მოწმობს პოლიტიკური დისკურსის ინსტიტუციონალური ხასიათი, რომელიც გამოირჩევა შემდეგი მთავარი მახასიათებლებით (პოლემიკურობა, კოლექტიური ნააზრევი, მანიპულირება), ასევე თ. ლომადე (ლომადე,24:2016) საინტერესო თეორიას გვთავაზობს პარალელის გავლებით წინასაარჩევნო კამპანიასა და „ლინგვისტურ ომს“ შორის, რაც გულისხმობს „ომის მოსაგებად“ ენობრივი საშუალებების, როგორც წინასაარჩევნო კამპანიისათვის ერთ-ერთ მთავარ იარაღად გამოყენებას. შესაბამისად, მოცემულ ნაშრომში შევეცდებით განვიხილოთ თუ რა ენობრივ საშუალებებს იყენებენ პოლიტიკოსები, რათა „ლინგვისტურ ომში“ წარმატებას მიაღწიონ.

1.2. რიტორიკა და წინასაარჩევნო დისკურსი

დისკურსი გამოირჩევა ინტერდისციპლინარული ხასიათით, რაც გულისხმობს დისკურსის სხვა დისციპლინებთან მჭიდრო კავშირსა და კვლევისას საკვლევი საკითხის სხვადასხვა კუთხით წარმოჩენის შესაძლებლობას. აღნიშნული, საკმაოდ საინტერესოს ხდის კვლევის პროცესს. ენა პოლიტიკოსთა ნების გამოხატულებისა და საზოგადოებისათვის მათი გადაცემის პროცესში მთავარ როლს ასრულებს, შესაბამისად, პოლიტიკოსთან ნებისმიერი ქმედება, გამოსვლა თუ შეფასება ენის მიზანმიმართულ გამოყენებასთან ასოცირდება. რაც შეეხება, პოლიტიკური დისკურსის ინტერდისციპლინარულობას, საინტერესოა მისი ისეთ დისციპლინებთან კავშირი, რომლებიც კარგად გადმოსცემს პოლიტიკოსთა გამოსვლებით საზოგადოებასთან კომუნიკაციის მიზანს და დარწმუნების შედეგად

მისაღებ მოსალოდნელ შედეგებს. ამ თვალსაზრისით საინტერესია პოლიტიკური დისკურსისა და რიტორიკის ურთიერთმიმართება.

რიტორიკის სხვადასხვა განმარტება არსებობს, განვიხილოთ რამდენიმე. რიტორიკა არის ა) ენის ეფექტურად გამოყენებისა და დარწმუნების ხელოვნება; ბ) ენის ეფექტურად და დამაჯერებლად გამოყენების უნარი; გ) საუბრის ან წერის სტილი, განსაკუთრებით კონკრეტული საგნის ენის შემთხვევაში; დ) ენა, რომელიც არის დახვეწილი, პრეტენზიული, ინტელექტუალურად ბუნდოვანი, ვერბალური და ხშირად ნაკლებად გულწრფელი; და ე) საკომუნიკაციო დისკურსი.²

მოცემულ განმარტებებზე დაყრდნობით შეგვიძლია რიტორიკის მთავარი მახასიათებელი გამოვყოთ, კერძოდ, ის წარმოადგენს ენასა და დამაჯერებლობას შორის არსებულ კავშირს. ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, ენა გამოიყენება რიგი ნიშნებით (დახვეწილი, პრეტენზიული, ინტელექტუალურად ბუნდოვანი, ნაკლებად გულწრფელი;), რაც თავისთვად დამაჯერებლობას მატებს მიმდინარე დისკურსს და არწმუნებს მსმენელს.

თუმცა აუცილებელია რიტორიკა და დისკურსი გავმიჯნოთ ერთმანეთისაგან, დისკურსი შეიძლება იყოს ნებისმიერი მეტყველება, წერილობითი ან სალაპარაკო, ასევე გულისხმობს სიმბოლოების ან მნიშვნელობების გაცვლას ნებისმიერ კონტექსტში, წიგნები, გაზეთები, სურათები ფილმები და ა.შ. რაც შეეხება რიტორიკას, ის შეიძლება განვიხილოთ, როგორც დისკურსის ერთ-ერთი სახე და ინტერპრეტაცია, თუ როგორ, როდის და რატომ არის დისკურსი დამაჯერებელი. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, რიტორიკა არის იმის შესახებ, თუ როგორ ასრულებს დისკურსი საქმეს ჩვენს სოციალურ სამყაროში. დარწმუნება ხდება მაშინ, როცა ვინმე რაღაცას გაჯერებს; რიტორიკა ამ ორ ცნებას (დისკურსსა და დარწმუნებას) ერთმანეთთან აკავშირებს. (Keith,Lundberg,2008:4)

როგორც ვხედავთ, პოლიტიკური დისკურსის, კერძოდ, კი საარჩევნო დისკურსის ზემოქმედების კვლევისას რიტორიკა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს, აქედან გამომდინარე, საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსი წარმოგვიდგენს მიმდინარე სოციალურ მოვლენას ვერბალურად, ენის გამოყენებით, ხოლო რიტორიკა არის (ა)

² <https://ahdictionary.com/>

ენის ეფექტურად გამოყენებისა და დარწმუნების ხელოვნება; ბ) ენის ეფექტურად და დამაჯერებლად გამოყენების უნარი.³

რიტორიკული კომუნიკაციისთვის აუდიტორია მნიშვნელოვან როლს ასრულებს, მაგრამ როგორ? ამის საჩვენებლად განვიხილოთ კომუნიკაციის ოთხელემენტური პროცესი: (Keith, Lundberg,2008:4)

- **შეტყობინება**- რომელსაც გზავნის ადრესატი
- **ადრესატი**- რომელიც ახდენს აზრის კომუნიკაციას
- **ადრესანტი**- იღებს შეტყობინებას
- **მედია**- ინფორმაციის გადაცემისა და კომუნიკაციის საშუალება, სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, კომუნიკაციის საშუალება ადრესატსა და ადრესანტს შორის.

თუმცა წიგნში „დისკურსის ანალიზი“ (Brown,Yule,1983) სამეტყველო აქტში მონაწილე ელემენტები უფრო ფართოდ არის განხილული, (Hymes,1964) კერძოდ, გვაქვს შემდეგი ძირითადი ელემენტები: (Brown, Yule,1983:38)

- **ადრესატი** - გზავნის შეტყობინებას
- **ადრესანტი** - იღებს შეტყობინებას
- **აუდიტორია**- მსმენელი, რომელიც დისკურსის მიმდინარეობის თანამონაწილეა.
- **თემა** - რასაც ეხება დისკურსი
- **გარემოცვა** - სად და როდის მიმდინარეობს კომუნიკაცია
- **მედია** -ინფორმაციის გადაცემა-კომუნიკაციის საშუალება (ზეპირი, წერილობითი)
- **კოდი** - რა ენაზე ან დიალექტზე მიმდინარეობს კომუნიკაცია
- **შეტყობინების ფორმა** - რა ფორმით ხორციელდება შეტყობინების გაგზავნა (დებატი, წერილი, ...)
- **მოვლენა** - მიმდინარე დისკურსი წარმოადგენს გარკვეული მოვლენის ნაწილს, მაგ. წინასაარჩევნო გამოსვლა - საარჩევნო დისკურსის ნაწილი)
- **საკვანძო პოზიცია** - მოიცავს მიმდინარე დისკურსის შეფასებას.
- **მიზანი** - რა მიზანს ემსახურება მიმდინარე აზრის კომუნიკაცია.

(Brown,Yule,1983:38)

³ <https://ahdictionary.com>

როგორც ვხედავთ, კომუნიკაციის პროცესში ყოველი ელემენტი მნიშვნელოვან როლს ასრულებს, თუმცა განხილულ მოდელებს შორის უფრო დეტალურია ჰაიმსის (1964) მიერ შემოთავაზებული მოდელი. მოცემულ მოდელებს თუ შევადარებთ შეგვიძლია ვიმსჯელოთ ნებისმიერი საკომუნიკაციო აქტისათვის აუცილებელ ელემენტებზე, ესენია: **ადრესატი, ადრესანტი, შეტყობინება და შეტყობინების გაგზავნის საშუალება.**

ლუნდბერგი(Lundberg, 2008:7) აღნიშნავს, რომ რიტორიკას, როგორც კომუნიკაციას ან დარწმუნებას, არ შეიძლება ჰქონდეს კარგი ეფექტი ცუდი ეფექტის მოხდენის გარეშე. რიტორიკის გამოყენების ძალა გულისხმობს რიტორიკის ბოროტად გამოყენებას. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ბოროტად გამოიყენება ის ძალა, რომელსაც ადამიანი ფლობს, რათა დაარწმუნოს სხვა ადამიანი. დარწმუნების პროცესში იკვეთება რამდენიმე საკითხი, რომლებსაც ადრესატმა უნდა მიაქციოს ყურადღება ენობრივი ერთეულების არჩევის პროცესში.

- **მოტყუება.** განზრახ მოტყუება არაეთიკურია. ზოგჯერ მომხსენებლები თავს იმართლებენ, რომ აუდიტორიას ატყუებენ მათ სასიკეთოდ, მაგრამ ეს იშვიათად არის გამართლებული.

-**საპირისპირო მტკიცებულება.** მიუხედავად იმისა, რომ არასწორია აუდიტორიის შეცდომაში შეყვანა, მომხსენებლებს არ შეუძლიათ ილაპარაკონ "სიმართლე", რადგან თვლიან, რომ ეს არ არის ეთიკური. დარწმუნების პროცესში აუდიტორია წყვეტს რა არის სიმართლე და რა არა.

-**პასუხისმგებლობა.** პოლიტიკოსს აქვს ეთიკური პასუხისმგებლობა მსმენელთა წინაშე იყოს სამართლიანი. გარდა ამისა, პასუხისმგებლობა ეკისრებათ საკუთარი სტანდარტებისა და იდეების გამო.

გარდა ზემოთ ჩამოთვლილი ელემენტებისა, როგორიცაა: მოტყუება, საპირისპიროს მტკიცება და პასუხისმგებლობა, არის სხვა რიგი ფაქტორებიც, რომლებიც ეფექტურია და სანდო წინასაარჩევნო გამოსვლისათვის. გარდა ზემოთ ჩამოთვლილისა, დამაჯერებელი გამოსვლისთვის მოსაუბრემ უნდა გაითვალისწინოს აუდიტორია და მიმართოს მათ ისე, რომ დაარწმუნოს ისინი.

ბერძენი ფილოსოფოს **არისტოტელე** (ძვ. წ. 384–ძვ.წ. 322 წ.) საუბრობს სამ ძირითად საშუალებაზე, რომელიც მოსაუბრეს ეხმარება აუდიტორიის დარწმუნებაში, ესენია: ეთოსი, პათოსი და ლოგოსი⁴.

ლოგოსი: მომხსენებელი მიმართავს აუდიტორიის გონიერებას, ლოგიკის, ფაქტებისა და სტატისტიკის გამოყენებით.

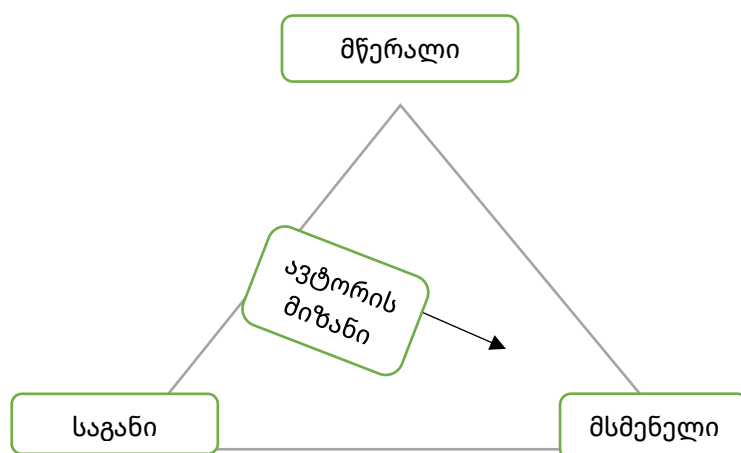
ეთოსი: მომხსენებელი ცდილობს აჩვენოს აუდიტორიას, რომ ის არის სანდო, და ამით დამაჯერებლობა შემატოს მიმდინარე დისკურსს. მომხსენებელი ხშირად იყენებს პირველი პირის მრავლობით ნაცვალსახელს (ჩვენ).

პათოსი: მომხსენებელი მიმართავს აუდიტორიის ემოციებს, რასაც ახერხებს ემოციური ენის გამოყენებით.³

არისტოტელეს თანახმად, რიტორიკა წარმოადგენს ეფექტური კომუნიკაციის ხელოვნებას. არისტოტელე გვთავაზობს რიტორიკულ სამკუთხედს, რომლის მიხედვითაც ნებისმიერი ტექსტი მოიცავს ურთიერთობას მწერალს, მსმენელსა და საკითხს/საგანს შორის, რასაც ეხება ტექსტი. შესაბამისად, ნებისმიერი ტექსტის ანალიზი მოიცავს რიტორიკული სამკუთხედის ყოველი კუთხე/წერტილის ანალიზს.

2

ცხრილი. 1. რიტორიკული სამკუთხედი

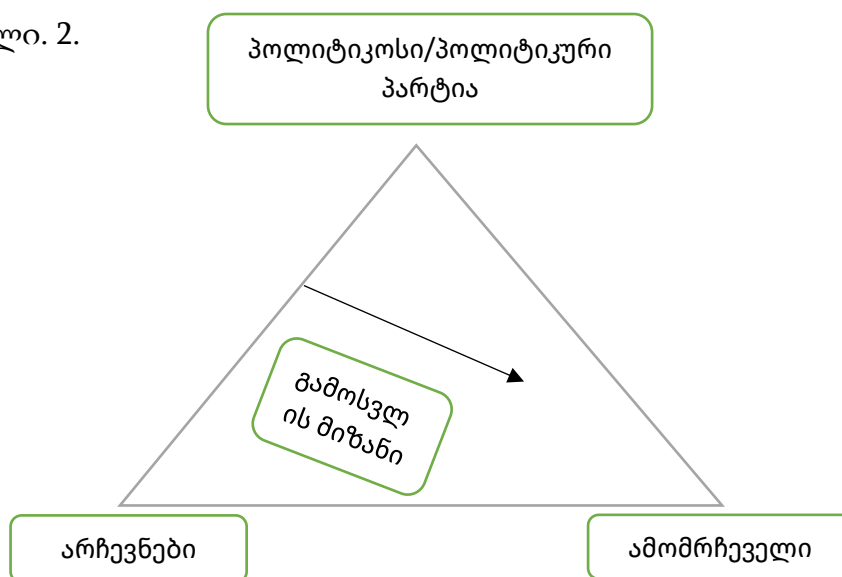
რიტორიკული სამკუთხედის მიხედვით სამ კომპონენტს შორის მუდმივი კავშირია დამყარებული, თუმცა აღსანიშნავია, მეოთხე ელემენტი- **მწერლის მიზანი**, რომელიც აერთიანებს ორ კომპონენტს საგანსა და მწერალს და მიმართულია

⁴ <https://library.centre.edu/POL120Fall2019/basics>

მსმენელისაკენ, შესაბამისად, მწერლის მთავარი მიზანი არის გარკვეული აზრის კომუნიკაცია და აღნიშნულით მსმენელზე გარკვეული გავლენის მოხდენა.

რიტორიკული სამკუთხედის მოქმედების მექანიზმსა და პოლიტიკურ დისკურსს შორის არსებული კავშირის ახსნა შესაძლებელია სამკუთხედში მეოთხე ელემენტის შემოსვლით-ავტორის მიზანი, რომელიც პოლიტიკურ დისკურსში შეგვიძლია გადმოვიტანოთ, როგორც პოლიტიკოსთა გამოსვლის მიზანი. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ავტორის მიზანი ეს არის პოლიტიკოსის საკომუნიკაციო მიზანი აღნიშნული „პოლიტიკურ-ლინგვისტური ომის მოსაგებად.“ რიტორიკულ სამკუთხედზე დაყრდნობით შეგვიძლია წარმოვადგინოთ საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის „სამკუთხედი“ შესაბამისი ელემენტებით.

ცხრილი. 2.

როგორც ვხედავთ, საარჩევნო რეალობაზე მორგებული რიტორიკული სამკუთხედი აკონკრეტებს, როგორც კომუნიკაციის მიზანს, კომუნიკაციის თემასა და საზოგადოებას. კერძოდ, საკომუნიკაციო აქტის მიზანია ამომრჩეველზე გავლენის მოხდენა, ხოლო თემა ეხება არჩევნებს, არჩევნების შემდგომ მოსალოდნელ მოვლენებს.

ნაშრომში „მედია დისკურსის კონტრასტული ანალიზი“ განხილულია რიტორიკის ხუთი ძირითადი ნაწილი, რომელიც კარგად გადმოსცემს შინაგანი მეტყველებიდან, ნააზრევიდან სიტყვის წარმოთქმამდე არსებულ ხუთ ეტაპს.

ნაშრომის ავტორი განიხილავს ხუთივე ეტაპს, რომლებსაც წარმოვადგენთ ცხრილის სახით. (სვანი, თბილისი, 2017: 83)

ცხრილი. 3.

ძირითადი ეტაპი	მოკლე აღწერა
ინვენცია	გულისხმოს სასაუბროდ აზრის ჩამოყალიბებას, მასალის სისტემატიზაციასა და არგუმენტების ძიება.
დისპოზიცია	ტექსტის გაშლა, ორგანიზება და „არგუმენტების განლაგება“
ელოკუცია	სიტყვების შერჩევა რიტორიკის ძირითად ტროპებთან მიმართებით. მოქმედებს შემდეგი პრინციპი „ მართო სიტყვების საშუალებით.“
მემორიო	საჯარო გამოსვლის ტექსტის დამახსოვრება
აქცია	სიტყვით გამოსვლის პროცესი

როგორც ავტორი (სვანი; 2017) საუბრობს, მოცემული ეტაპები მნიშვნელოვანია დამარწმუნებელი სიტყვის წარმოთქვის პროცესში, აღნიშნული აქტიურად გამოიყენება პოლიტიკურ დისკურსში, აქედან გამომდინარე, რომ წინასაარჩევნო კამპანიის მსვლელობისას წამყვანი მნიშვნელობა ენიჭება პოლიტიკოსთა წინასაარჩევნო კამპანიისთვის მომზადებულ სიტყვას. რიტორიკული ეტაპების ზუსტი დაცვით კი წინასაარჩევნო გამოსვლა არის ეფექტური, რადგან ამ შემთხვევაში ტექსტი იძენს გარკვეულ მნიშვნელობას ლინგვისტური თვალსაზრისითაც. მოცემულ ცხრილზე (ცხრილი 3) დაყრდნობით შეგვიძლია ვთქვათ, რომ წინასაარჩევნო ტექსტების შემუშავების პროცესში წამყვანი როლი აკისრია პირველ სამ ეტაპს, ესენია: ინვენცია, დისპოზიცია და ელოკუცია, რათა წარმატებული კომუნიკაციის წყალობით პოლიტიკოსმა მოახდინოს გარკვეული ზემოქმედება ადამიანებზე. ამას ადასტურებს ბეარდი (Beard, 2000:58) ნაშრომში „the language of Politics“, სადაც საუბარია წინასაარჩევნო კამპანიისათვის შედგენილ წერილობითი თუ ზეპირი სახის ტექსტებზე, რომელთა მთავარი მიზანია დაარწმუნოს საზოგადოება არჩევნებში ხმა მისცეს სასურველ კანდიდატს

მომხსენებელმა, განსაკუთრებით პოლიტიკურ კონტექსტში, ხშირად უნდა მიმართოს დამოკიდებულებებისა და ემოციების გამოყენებას სიტყვით გამოსვლისას,

ეს კი ეხმარება მომხსენებელს კავშირები დაამყაროს მსმენელსა და პოლიტიკას შორის. დამაჯერებელი გამოსვლისთვის პოლიტიკოსები ხშირად იყენებენ სხვადასხვა რიტორიკულ სტრატეგიას. განვიხილოთ ხშირად გამოყენებული რიტორიკული საშუალებები, რომლებსაც ვხვდებით პოლიტიკოსთა გამოსვლებში. ⁵

1) მეტაფორა

მეტაფორები არის ენობრივი სიმბოლოები, რომლებიც აბსტრაქტულ იდეებს კონკრეტულ ნიშან-თვისებებს ანიჭებს. ეს შესაძლებელია ობიექტებსა და ცნებებს შორის აღქმული მსგავსების გამო, კონკრეტულ მახასიათებლებთან დაკავშირებით, რომელთა გადმოცემაც ადამიანს სურს.

Joe Biden: „We all know life can knock us down. But in America, we never, ever, ever stay down. Americans always get up. Today, that’s what we’re doing: America is rising anew.“ ⁶

(ჩვენ, ყველამ ვიცით, რომ ცხოვრებას შეუძლია გაგვანადგუროს. მაგრამ ამერიკაში ჩვენ არასდროს, არასდროს, არასდროს ვრჩებით ძირს დაცემულები. დღეს ჩვენ სწორედ ამას ვაკეთებთ: ამერიკა ახლიდან აღდგება.)

Joe Biden: „One hundred days ago, America’s house **was on fire**. We had to act. And thanks to the extraordinary leadership of Speaker Pelosi; Malor- — Majority Leader Schumer; and the overwhelming support of the American people — Democrats, independents, and Republicans — we did act.“ ⁷(ასი დღის წინ ამერიკის სახლს ცეცხლი გაუჩნდა. უნდა გვემოქმედა. და მადლობა სპიკერ პელოსის არაჩვეულებრივი ხელმძღვანელობისათვის; მალორ- - უმრავლესობის ლიდერი შუმერი; და ამერიკელი ხალხის - დემოკრატების, დამოუკიდებელებისა და რესპუბლიკელების აბსოლუტური მხარდაჭერა - ჩვენ ვიმოქმედეთ.)

Donald Trump: „When you look at last night. **They’re all running around like chickens with their heads cut off with boxes**. Nobody knows what the **hell is going on**. There’s never been anything like this.“ ⁸(იდიომი) (როცა წუხანდელ ღამეს ვიხსენებთ. ყველა

⁵ <https://library.centre.edu/POL120Fall2019/devices>

⁶ <https://imedinews.ge/ge/politika/76850/qartuli-otsneba-saprezidento-archevnebshi-mkhars-salome-zurabishvils-uchers>

⁷ <https://imedinews.ge/ge/politika/76850/qartuli-otsneba-saprezidento-archevnebshi-mkhars-salome-zurabishvils-uchers>

⁸ <https://apnews.com/article/election-2020-joe-biden-donald-trump-capitol-siege-media-e79eb5164613d6718e9f4502eb471f27>

თავმოჭრილი ქათამივით დარბის. არავინ იცის რა ჯანდაბა ხდება. არასოდეს ყოფილა მსგავსი შემთხვევა.)

სალომე ზურაბიშვილი: „აქ, თელავში, დაიმსხვრა მეფე ერეკლეს გეგმები, რომლებიც უკავშირდებოდა თანამედროვე სახელმწიფოს შექმნას, ახალი სტანდარტების დამკვიდრებას, ქვეყნის ევროპულ გზაზე დაყენებას. აქ შეჩერდა ჩვენი ქვეყნის განვითარება, – საქართველოს ჩაუკეტეს გზა დამოუკიდებელი, ერთიანი, ძლიერი სახელმწიფოს ჩამოყალიბებისკენ. ეს ბევრმა მიზეზმა განაპირობა, მათ შორის, მტრის განზრახვამ. თუმცა, დამოუკიდებლობის აღდგენით დავუბრუნდით ევროპული სახელმწიფოს მშენებლობას, დღეს ჩვენ წინ ისევ გადამწყვეტი ეტაპია.“⁹

2) ანალოგი

ანალოგია, როცა თანამედროვე სიტუაციებს ისტორიულ მოვლენებს ან მითებს ადარებენ, ანალოგიები დამახასიათებელია პოლიტიკური გამოსვლებისთვის.

სალომე ზურაბიშვილი- „უნდა აღინიშნოს, რომ დამოუკიდებელი და დემოკრატიული საქართველოს აღმშენებლობის გზაზე, ყველა პრეზიდენტმა თავისი აგური დადო. ერთი საუკუნის წინ, პირველი რესპუბლიკის მეთაურებმა იმ დროისთვის თანამედროვე და პროგრესული კონსტიტუცია მიიღეს. უდიდესი როლი ითამაშა **ზვიად გამსახურდიამ**, როდესაც დანიშნა რეფერენდუმი და მიიღო საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტი. **ედუარდ შევარდნაძემ** პირველმა გაჭრა გზა ევროპული და ევროატლანტიკური სივრცისკენ. **მიხეილ სააკაშვილმა** თავისი მმართველობის საწყის ეტაპზე, საფუძველი ჩაუყარა არაერთ მნიშვნელოვან რეფორმას. **გიორგი მარგველაშვილის** პრეზიდენტობის პერიოდში გადაიდგა ნაბიჯები დემოკრატიული პროცესის გაძლიერებისკენ, გამყარდა სტაბილურობა.“¹⁰

Donald Trump: „ They’ll knock out Lincoln too, by the way. **They’ve been taking** his statue down. But then we **signed a little law**. You hurt our monuments, you hurt our heroes, you go to jail for 10 years, and everything stopped. You notice that? It stopped. It all stopped.

And they **could use Rudy back in New York City**. Rudy. They could use you. Your city’s going to hell. They want Rudy Giuliani back in New York. We’ll get a little younger version

⁹ <https://civil.ge/ka/archives/271166>

¹⁰ <https://civil.ge/ka/archives/271166>

of Rudy. Is that OK, Rudy?” ¹¹(სხვათა შორის, ლინკოლნსაც დაამარცხებენ. მათ ჩამოაგდეს მისი ქანდაკება. მაგრამ შემდეგ მოვაწერეთ ხელი კანონს. ჩვენ თქვენ დააზარალეთ ჩვენი ძეგლები, თქვენ დააზარალეთ ჩვენი გმირები, თქვენ 10 წლით ციხეში მიდიხართ და ყველაფერი გაჩერდა. ამას ამჩნევთ? გაჩერდა. ეს ყველაფერი შეჩერდა. და მათ შეეძლოთ რუდის გამოყენება ნიუ-იორკში. რუდი. მათ შეეძლოთ თქვენი გამოყენება. შენი ქალაქი ჯოჯოხეთში გადადის. მათ სურთ, რომ რუდი ჯულიანი ნიუ-იორკში დაბრუნდეს. ჩვენ მივიღებთ რუდის პატარა ვერსიას. კარგია, რუდი?”)

Joe Biden : „ Throughout our history, if you think about it, public investment and infrastructure has literally transformed America — our attitudes, as well as our opportunities.” ¹²(ჩვენი ისტორიის განმავლობაში, თუ ამაზე დაფიქრდებით, სახელმწიფო ინვესტიციებმა და ინფრასტრუქტურამ ფაქტიურად შეცვალა ამერიკა - ჩვენი დამოკიდებულება, ისევე როგორც ჩვენი შესაძლებლობები.)

3) ნაცვალსახელები

ნაცვალსახელები არის არსებითი სახელის შემცვლელი სიტყვები, კერძოდ, მე ან ჩვენ. ისინი ნათლად წარმოადგენენ პასუხისმგებელ პირებს და ხშირად გარკვეულ გავლენას.

Donald Trump- „We’ve created the greatest economy in history. We rebuilt our military. We get you the biggest tax cuts in history. Right? We got you the biggest regulation cuts.”¹³(ჩვენ შევქმენით უდიდესი ეკონომიკა ისტორიაში. ჩვენ აღვადგინეთ ჩვენი ჯარი. ჩვენ გთავაზობთ გადასახადების ყველაზე მნიშვნელოვან შემცირებას ისტორიაში, არა?)

სალომე ზურაბიშვილი- „ჩვენ თანამიმდევრულად გავაგრძელებთ მიზნისკენ სვლას, ღირსეულად გავუმკლავდებით შიდა თუ გარე გამოწვევებს, ბოლომდე მივიყვანთ ქვეყნისთვის მნიშვნელოვან რეფორმებს, კიდევ უფრო გავაძლიერებთ დემოკრატიულ ინსტიტუტებს. დემოკრატიული ცნობიერების ამაღლება ჩვენი ამოცანაა. ჩვენ ევროპაში უთუოდ შევალთ და უნდა შევიდეთ ჩვენი

¹¹ <https://apnews.com/article/election-2020-joe-biden-donald-trump-capitol-siege-media-e79eb5164613d6718e9f4502eb471f27>

¹² <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2021/04/29/remarks-by-president-biden-in-address-to-a-joint-session-of-congress/>

¹³ <https://apnews.com/article/election-2020-joe-biden-donald-trump-capitol-siege-media-e79eb5164613d6718e9f4502eb471f27>

ღირებულებებით, იდენტობით, კულტურით. ქართველებს შეგვიძლია, მსოფლიოს გამოვადგეთ უძველესი, მდიდარი, თვითმყოფადი კულტურით, რომელიც ქრისტიანობაზე დგას. ქართულ ცივილიზაციას თამამად შეუძლია, დაიმკვიდროს თავისი ადგილი მსოფლიოში.“¹⁴

4) გამეორება

გარკვეული ფრაზების გამეორება ხელს უწყობს მათში შემავალი იდეების „სადი აზრის“ მსმენელზე გადაცემას. ხანგრძლივ გამოსვლებში სიტყვების გამეორება შეიძლება გამოყენებულ იქნას მორალური ფასეულობების ხაზგასასმელად.

Donald Trump- „And by the way, **does anybody believe that** Joe had 80 million votes? **Does anybody believe that?** He had 80 million computer votes. **It's a disgrace.** There's never been anything like that. You could take third-world countries. Just take a look. Take third-world countries. Their elections are more honest than what we've been going through in this country. **It's a disgrace. It's a disgrace.**“¹⁵(და სხვათა შორის, ვინმეს სჯერა, რომ ჯოს 80 მილიონი ხმა მიიღო? ვინმეს სჯერა? მას 80 მილიონი კომპიუტერის ხმა ჰქონდა. ეს სირცხვილია. არასოდეს ყოფილა მსგავსი შემთხვევა. თქვენ შეგიძლიათ აიღოთ მესამე სამყაროს ქვეყნები მაგალითისთვის. უბრალოდ შეხედეთ. ავიღოთ მესამე სამყაროს ქვეყნები. მათი არჩევნები უფრო პატიოსანია, ვიდრე ის, რაც ჩვენ გამოვიარეთ ამ ქვეყანაში. ეს სირცხვილია. ეს სირცხვილია.)

Joe Biden: „**The worst** pandemic in a century. **The worst** economic crisis since ` the Great Depression. **The worst** attack on our democracy since the Civil War.“¹⁶(ყველაზე საშინელი პანდემია იყო მიმდინარე საუკუნეში. ყველაზე უარესი ეკონომიკური კრიზისი დიდი დეპრესიის შემდეგ. ყველაზე საშინელი თავდასხმა ჩვენს დემოკრატიაზე სამოქალაქო ომის შემდეგ.)

Joe Biden: „After 100 days of rescue and renewal, America is ready for takeoff, in my view. We're working **again**, dreaming **again**, discovering **again**, and leading the world **again**.“¹⁷(

¹⁴ <https://civil.ge/ka/archives/271166>

¹⁵ <https://apnews.com/article/election-2020-joe-biden-donald-trump-capitol-siege-media-e79eb5164613d6718e9f4502eb471f27>

¹⁶ <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2021/04/29/remarks-by-president-biden-in-address-to-a-joint-session-of-congress/>

¹⁷ <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2021/04/29/remarks-by-president-biden-in-address-to-a-joint-session-of-congress/>

100 დღის გადარჩენისა და განახლების შემდეგ, ჩემი აზრით, ამერიკა მზად არის ასაფრენად. ჩვენ ისევ ვმუშაობთ, ისევ ვოცნებობთ, ხელახლა აღმოვაჩენთ და კვლავ ვმართავთ სამყაროს.)

სალომე ზურაბიშვილი- "ეს არის ჩემი გადაწყვეტილება, გადაწყვეტილება, რომელზეც ბევრი ვიფიქრე. ეს არის ძალიან დიდი პასუხისმგებლობა.“¹⁸

სალომე ზურაბიშვილი: „მადლიერი ვარ მათი, ვინც ხმა მომცა არჩევნებში. მადლიერი ვარ „ქართული ოცნების“, რომელმაც, როგორც პრეზიდენტობის დამოუკიდებელ კანდიდატს, მხარი დამიჭირა და ამით დემოკრატიული ნაბიჯი გადადგა.“¹⁹

5) კონტრასტული წყვილი

კონტრასტული წყვილები გამოიყენება ორ იდეას შორის განსხვავების აღსანიშნავად, ამ განსხვავების შედეგად მსმენელის დაჯერება კონკრეტულის მართებულობაში.

Joe Biden- „With regard to Russia, I know it concerns some of you, but I made very clear to Putin that we’re not going to seek esca- — ecala- — exc- — excuse me — escalation, but their actions will have consequences if they turn out to be true.“²⁰(რაც შეეხება რუსეთს, ვიცი, რომ ეს ეხება ზოგიერთ თქვენგანს, მაგრამ პუტინს ნათლად ვუთხარი, რომ ჩვენ არ ვაპირებთ - ეკალა - - ბოდში - - მაპატიეთ - ესკალაციას, მაგრამ მათ ქმედებებს ექნება შედეგები, თუ ეს ყოველი სიმართლე აღმოჩნდება.)

ირაკლი კობახიძე- „ჩვენ ვფიქრობთ, რომ სალომე ზურაბიშვილს შეუძლია დაამკვიდროს ახალი ტრადიცია ჩვენს კონსტიტუციურ სისტემაში - მას შეუძლია პრეზიდენტის უფლებამოსილებები განახორციელოს არა რომელიმე პოლიტიკური პარტიის ან პოლიტიკური ჯგუფის, არამედ ქვეყნისა და საზოგადოების ინტერესებზე დაყრდნობით.“²¹

6) დაწყება-დაბოლოების აღმნიშვნა/Bookending

¹⁸ <https://imedinews.ge/ge/politika/71192/salome-zurabishvili-prezidentad-kenchs-ikris>

¹⁹ <https://civil.ge/ka/archives/271166>

²⁰ <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2021/04/29/remarks-by-president-biden-in-address-to-a-joint-session-of-congress/>

²¹ <https://imedinews.ge/ge/politika/76850/qartuli-otsneba-saprezidento-archevnebshi-mkhars-salome-zurabishvils-uchers>

როდესაც მომხსენებელი მიმართავს კონკრეტულ ხერხს, ის იწყებს და ამთავრებს საუბარს იმავე იდეით/თემით, რათა ხაზი გაუსვას ამ იდეის/თემის მნიშვნელობას. (ინტერნეტი 4)

სალომე ზურაბიშვილი- „ჩვენ თანამიმდევრულად გავაგრძელებთ მიზნისკენ სვლას, ღირსეულად გავუმკლავდებით შიდა თუ გარე გამოწვევებს, ბოლომდე მივიყვანთ ქვეყნისთვის მნიშვნელოვან რეფორმებს, კიდევ უფრო გავაძლიერებთ დემოკრატიულ ინსტიტუტებს. დემოკრატიული ცნობიერების ამაღლება ჩვენი ამოცანაა. ჩვენ ევროპაში უთუოდ შევალთ და უნდა შევიდეთ ჩვენი ღირებულებებით, იდენტობით, კულტურით. ქართველებს შეგვიძლია, მსოფლიოს გამოვადგეთ უძველესი, მდიდარი, თვითმყოფადი კულტურით, რომელიც ქრისტიანობაზე დგას. ქართულ ცივილიზაციას თამამად შეუძლია, დაიმკვიდროს თავისი ადგილი მსოფლიოში.“ ²²

Joe Biden: „The War in Afghanistan, as we remember the debates here, was never meant to be multi-generational undertakings of nation-building. We went to Afghanistan to get terrorists — the terrorists who attacked us on 9/11 — and we said we would follow Osama bin Laden to the gates of hell to do it. If you’ve been to the upper Kunar Valley, you’ve kind of seen the gates of hell. And after 20 years of value — valor and sacrifice, it’s time to bring those troops home.“ ²³ (ავღანეთის ომი, როგორც გვახსოვს აქ არსებული დებატებით, არასოდეს ყოფილა ერის თაობათა მატებისკენ გამიზნული. ჩვენ წავედით ავღანეთში ტერორისტების დასაჭერად - ტერორისტების, რომლებიც თავს დაგვესხნენ 11 სექტემბერს - და ჩვენ ვთქვით, რომ ოსამა ბინ ლადენს გავყვებოდით ჯოჯოხეთის კარიბჭემდე. თუ თქვენ ყოფილხართ კუნარის ზემო ველზე, ჯოჯოხეთის კარიბჭე გინახავთ. თუ თქვენ ყოფილხართ კუნარის ზემო ველზე, ჯოჯოხეთის კარიბჭე გინახავთ. და 20 წლიანი ღირებულების - ვაჟკაცობისა და მსხვერპლის შემდეგ, დროა მოვიყვანოთ ეს ჯარი სახლში.)

განხილული რიტორიკული საშუალებები და მაგალითები ცხადყოფს საარჩევნო დისკურსის დამაჯერებლობას და ექსრესიულობას, შესაბამისად კი, ზემოქმედებით ფუნქციას იძენს სხვადასხვა ენობრივი საშუალებების გამოყენებით, მათ შორის,

²² <https://civil.ge/ka/archives/271166>

²³ <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2021/04/29/remarks-by-president-biden-in-address-to-a-joint-session-of-congress/>

ჩამოთვლილი ენობრივი საშუალებებით. მაგალითად, გამეორების მაგალითებში მოსაუბრე სიტყვებს იმეორებს მორალური ფასეულობების ხაზგასასმელად და მსმენელზე გარკვეული ზეგავლენის მოსახდენად, გარდა ამისა, ხშირად ვხვდებით იდიომების მიზანმიმართულ გამოყენებასაც, როგორც მაგალითში **like chickens with their heads cut off**-(თავმოჭრილი ქათმებივით), რომელიც გულისხმობს უწყესრიგობას და დაბნეულობას.

როგორც უკვე ვახსენეთ, პოლიტიკოსთა გამოსვლებში ხშირია რიტორიკული ხერხების მიზნობრივი გამოყენება, ამ და სხვა მრავალი ფაქტორის გათვალისწინებით გამოიყოფა რიტორიკის შემდეგი ძირითადი ფუნქციები, ესენია :

1. რიტორიკა, როგორც ტექნიკა, რომელიც დარწმუნების, მოქმედების წარმართვის დისკურსშია გამოხატული.
2. რიტორიკა, როგორც არსებული და ჭარბი ფორმების ხატი, რომლითაც ადრესატის მსჯელობის განმტკიცება ხდება გრძნობებზე აპელირებით. (სვანი,თბილისი, 2017:89)

მოცემულ ფუნქციებზე დაყრდნობით შეგვიძლია ვთქვათ, რომ პოლიტიკური დისკურსი წარმოადგენს სოციალურ პროცესს, სადაც პოლიტიკოსები ენობრივი საშუალებების გამოყენებით დამაჯერებლობას სძენენ თავიანთ გამოსვლებს და წარმატებულ კომუნიკაციას ამყარებენ საზოგადოებასთან. რაც შეეხება პოლიტიკური / საარჩევნო დისკურსის რიტორიკასთან მიმართებას, განიხილება მიმდინარე დისკურსის ინტერპრეტაციის და საზოგადოების მიერ მისი აღქმის პროცესი. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, რიტორიკა აერთიანებს დისკურსსა და დარწმუნების საშუალებებს, აქედან გამომდინარე, ნებისმიერი პოლიტიკური გამოსვლა, განსაკუთრებით კი წინასაარჩევნო კამპანიის მსვლელობისას გაკეთებული განცხადება, ემსახურება საზოგადოების დარწმუნებას მიმდინარე დისკურსის სისწორეში და მიზანმიმართულია არჩევნებში ხმათა უმრავლესობის მოსაპოვებლად.

1.3. საარჩევნო დისკურსის ზემოქმედებითი ფუნქცია

პოლიტიკის მეშვეობით პოლიტიკოსს ეძლევა საშუალება შეიძინოს ან/და შეინარჩუნოს ძალაუფლება იმ ინსტრუმენტების გამოყენებით, რომლებსაც სალაპარაკო ენა უზრუნველყოფს. ენის საშუალებით პოლიტიკოსები გამოხატავენ თავიანთ ძალაუფლებას, აღწერენ თავიანთ პოლიტიკურ შეხედულებებსა და არწმუნებენ მსმენელს გარკვეული პოლიტიკური ქმედებების აუცილებლობაში. (ინტერნეტი 7)

დისკურს ანალიზი პრაგმატიკასთან ახლოს მდგომი დისციპლინაა, თუმცა მნიშვნელოვანია მათ შორის არსებული განმასხვავებელი ნიშნების გამოყოფა. კერძოდ, განსხვავება დისკურსის ანალიზსა და პრაგმატიკას შორის შემდეგია, დისკურსის ანალიტიკოსი განიხილავს, თუ რას აკეთებს მოსაუბრე და მსმენელი და ის არ განიხილავს წინადადებებს შორის კავშირს. (Brown, Yule, "Discourse Analysis", 1983), პრაგმატიკა კი შეისწავლის ადამიანის მოქმედებებისა და ფიქრების პრაქტიკულ ასპექტებს, სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ის შეისწავლის ლინგვისტურ ნიშნებს, სიტყვებსა და წინადადებებს აქტიურ სიტუაციაში. მოცემული განმარტებები ცხადყოფს დისკურსის ანალიზსა და პრაგმატიკას შორის არსებულ კავშირს. შესაბამისად, დისკურსის ანალიტიკოსი კვლევისას ითვალისწინებს შემდეგ პრაგმატიკულ ასპექტებს: მინიშნება (reference), ვარაუდი/პრესუპოზიცია (presupposition), ნაგულისხმები/იმპლიკაცია (implicature) და დასკვნა (inference). (Brown, Yule, 1983)

ვან დეიკი გვთავაზობს (2007) ჰიბრიდულ ტერმინს დისკურს-პრაგმატიკას, რომელიც აერთიანებს ორ დისციპლინას: დისკურსსა და პრაგმატიკას და მათი ერთობლივი გამოყენების შედეგს. პრაგმატიკა იკვლევს სამეტყველო აქტს, როგორიცაა: მტკიცებულება, დაპირება, კითხვა, მილოცვა და სხვ. რომელთა წარმოთქმაში უშუალოდ მოსაუბრე მონაწილეობს. აქედან გამომდინარე, დისკურს პრაგმატიკის კვლევის ობიექტია ენის გამოყენების პროცესი და არა სინტაქსი. (Van Dijk, 2007)

ქემერონი (2001) თვლის, რომ პრაგმატიკასა და დისკურსის ანალიზის საერთო ნიშნებით განხილვა შესაძლებელია, გამომდინარე აქედან, რომ პრაგმატიკის კვლევის ობიექტი არის ლინგვისტურ ფორმასა და კომუნიკაციურ ფუნქციას შორის არსებული

კავშირის კვლევა. ამიტომ აუცილებელია განვსაზღვროთ თუ რა კომუნიკაციური ფუნქციის მატარებელია მოცემული წინადადება და რა მნიშვნელობას სძენს ის მიმდინარე დისკურსს.(Cameron,2001)

განხილული მოსაზრებებიდან, ცხადია, რომ პოლიტიკური დისკურსი და პრაგმატიკა ახლოს მდგომი დისციპლინებია, აქიდან გამომდინარე, რომ პრაგმატიკა იკვლევს იმ ლინგვისტური ერთეულების კომუნიკაციურ ფუნქციას და დანიშნულებებს, რასაც პოლიტიკური დისკურსის, კერძოდ კი, წინასაარჩევნო დისკურსის ეფექტურად წარმართვისათვის გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება, როგორიცაა: საზოგადოების დაინტერესება, დარწმუნება და შედეგად ამომრჩეველთა რიცხვის გაზრდა.

რაც შეეხება ზემოქმედებით ფუნქციას, ვან დაიკის (Van Dijk,1998:124) თანახმად, პოლიტიკური დისკურსი წარმოადგენს, პოლიტიკური სფეროთი შემოფარგლულ ჟანრს, რომელიც **ხასიათდება სპეციფიკური ენობრივი თეზაურუსით და განსაზღვრული ფუნქციით და დანიშნულებით**, მას ზემოქმედებითი ფუნქცია გააჩნია. აღნიშნული ფუნქცია ძლიერდება საარჩევნო დისკურსის შემთხვევაში, იქიდან გამომდინარე, რომ ხალხის დარწმუნება კონკრეტული კანდიდატის ან პარტიის მხარდასაჭერად ნებისმიერი პოლიტიკური კამპანიისათვის აუცილებელი ამოცანაა. (Van Dijk,1998:124)

პოლიტიკური დისკურსის, კერძოდ კი, საარჩევნო დისკურსის ზემოქმედებით ფუნქციას მოწმობს შემდეგი მოსაზრებაც, რომლის თანახმადაც, ნებისმიერი პოლიტიკური კომუნიკაციის მიზანს წარმოადგენს გარკვეული ინტერესებისა და განზრახვების გატარება. შესაბამისად, ენა ემსახურება პოლიტიკას, როგორც მიზანმიმართული პოლიტიკური ბრძოლის, ანუ ზემოქმედების იარაღს. ენა, როგორც იარაღი, საშუალებას აძლევს პოლიტიკოსს ყველა საკომუნიკაციო რესურსისა და სიტყვების მანიპულირებით მოარგოს პოლიტიკური გამოსვლა თავის მიზნებსა და იდეოლოგიას.(Beard,2000:57)

ენის მიზანმიმართულ გამოყენებაზე საუბრობს ვან დაიკი და უილსონი, კერძოდ ვან დეიკის მიხედვით, პოლიტიკოსები ენას განსაკუთრებული მნიშვნელობით იყენებენ. მრავალი განსხვავებული მანიპულაციური სტრატეგიის გამოყენებით ისინი აღწევენ საკომუნიკაციო მიზნებს. ამ შემთხვევაში, აღსანიშნავია, მანიპულაციის

მეთოდი, რომელსაც პოლიტიკოსები ხალხის დასარწმუნებლად იყენებენ. (Van Dijk, 1997) რაც შეეხება უილსონს (Wilson, 1990), ის აფიქსირებს იმავე მოსაზრებას პოლიტიკური ენის მანიპულაციური ხასიათის შესახებ. კერძოდ, ის საუბრობს, რომ პოლიტიკოსები ენის საშუალებით ახერხებენ არა მხოლოდ გარკვეული ინფორმაციის კომუნიკაციას, არამედ პოლიტიკური ენის საშუალებით მანიპულირებენ საზოგადოებაზე და არწმუნებენ მათ მიმდინარე დისკურსის ჭეშმარიტებაში.

პოლიტიკური კომუნიკაციის პროცესში ადრესანტი მიზნად ისახავს გავლენა მოახდინოს ადრესატზე და შეცვალოს მისი შეხედულებები, შეფასებები და იდეები, რათა შეასრულოს თავისი კომუნიკაციური მიზანი. ასეთი ზემოქმედება შესაძლებელი ხდება მხოლოდ იმ ენობრივი ინსტრუმენტებისა და პრაგმატული პოტენციალის იდენტიფიცირებით, რომელსაც იყენებს მომხსენებელი. მაგალითად, გარკვეული საკომუნიკაციო სტრატეგიები და ტაქტიკა.

სტატიაში „**The category of evolution in political discourse**” პოლიტიკური დისკურსი წარმოდგენილია, როგორც კვლევის პოპულარული სფერო, რომელიც განპირობებულია საზოგადოებასთან მჭიდრო კავშირით, უფრო მეტიც, ის აღწევს საზოგადოებაში. პოლიტიკური დისკურსი რთული ლინგვისტური ფენომენია, რომელიც პირდაპირ ან ირიბად მიზნად ისახავს პოლიტიკის გავრცელებას, რომელიც გარკვეულწილად არჩევნების დროს ხმათა უმრავლესობის მოპოვების საშუალებაა. (Ananko, 2017)

მოცემულ განმარტებებს თუ დავეყრდნობით, შეგვიძლია ვისაუბროთ პოლიტიკური დისკურსის მჭიდრო კავშირზე საზოგადოებასთან, რომელიც პოლიტიკის გავრცელების პარალელურად ახერხებს საზოგადოებაზე არსებული იდეოლოგიის გადაცემას, გავლენის მოხდენასა და დარწმუნებას. მაგალითად, საარჩევნო კამპანიის მსვლელობისას პოლიტიკოსისათვის, როგორც კანდიდატის ან პოლიტიკური პარტიის წარმომადგენლისთვის, რომელიც არჩევნებში მონაწილეობს, ერთგვარი გამოწვევაა საზოგადოებასთან, თავის ამომრჩეველთან დაამყაროს წარმატებული და დასამახსოვრებელი კომუნიკაცია, წარმატებული კომუნიკაცია კი თავისთავად გულისხმობს პოლიტიკოსის მიერ გატარებული იდეოლოგიის, ინტერესებისა და ღირებულებების გაზიარებას მსმენელებისათვის.

წინასაარჩევნო დისკურსი ემსახურება ქვეყნის სოციალურ-პოლიტიკური სურათის შექმნას, რომელიც ავლენს საზოგადოებაში არსებულ მწვავე და აქტუალურ პრობლემებს. აღნიშნულს იყენებენ პოლიტიკოსები და ცდილობენ გარკვეული ზემოქმედების საშუალებით დაარწმუნონ მსმენელები, რათა მიაღწიონ საბოლოო მიზანს. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, წინასაარჩევნო გამოსვლა ეფექტურ ემოციურ და ფსიქოლოგიურ გავლენას ახდენს საზოგადოებაზე. ის შეიცავს მოწოდებებსა და მოტივაციას აღვივებს მსმენელში, რათა მიღწეულ იქნას გარკვეული მიზნები. (Abdurakhmanova, Redkozubova, 2021)

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ნებისმიერი წინასაარჩევნო ტექსტი თავის მხრივ მანიპულაციური ნიშნებით ხასიათდება, რადგან პოლიტიკოსის მიზანია ფარული გავლენა მოახდინოს პოტენციურ ამომრჩევლებზე. ენობრივი საშუალებების მიზანმიმართული გამოყენება წინასაარჩევნო დისკურსში ვლინდება სხვადასხვა დონეზე: ფონოგრაფიული, ლექსიკური, გრამატიკული და ტექსტური; ფონოგრაფიული დონე მეტაგრაფიული საშუალებაა, რომელიც ხშირად გამოიყენება წინასაარჩევნო ტექსტებში (ხაზგასმა, შრიფტის შერჩევა, დიდი ასოები). ის გამოიყენება შემდეგი ძირითადი მიზნით, საარჩევნო პროგრამის ძირითადი პოზიციების მონიშვნა ან ინდივიდუალური სიტყვები, რომლებზეც ყურადღებაა გამახვილებული. ლექსიკურ-სემანტიკურ საშუალებებში შედის სიტყვის ან მისი ეკვივალენტის კონცეპტუალური შინაარსი. (Yapparova, et.al. 2017)

წინასაარჩევნო დისკურსის მთავარი თავისებურება ისაა, რომ ის ძირითადად იმ ტექსტურ ტიპებს შეიცავს, რომლებსაც აქვთ მანიპულაციური განზრახვა, როგორც გაბატონებული პოლიტიკური ტექსტის ტიპებს შორის, ასევე მანიპულაციურ სახეობაში შეიძლება ვიხილოთ პოლიტიკური ინტერვიუები, ლოზუნგები, განცხადებები, სტატიები სპეციალური პარტიული პლაკატები და გარკვეული შეტყობინებები ელექტრონულ მედიაში. მიუხედავად ამისა, მანიპულაციური შეტყობინების ყველაზე გამორჩეული სახეობა, რომელიც წინასაარჩევნოდ ფუნქციონირებს არის წინასაარჩევნო პროპაგანდისტული გამოსვლების ტექსტი. ყველა გამოსვლა შეიცავს სპეციალური ეტიკეტის ფრაზებს (მაგალითად, მისალმებებს). მათი მთავარი კომუნიკაციური განზრახვა ამომრჩევლისთვის პირობის მიცემაა. ამას გარდა, იკვეთება კიდევ ერთი საინტერესო თავისებურება:

წინასაარჩევნო გამოსვლის მიმღები სრულად ან ნაწილობრივ აცნობიერებს შეტყობინების მანიპულაციურ ხასიათს. (Ana B. Cabrejas-Peñuelas, 47:2015)

ვერბალური კომუნიკაცია გავლენის ყველაზე ეფექტური და მრავალმხრივი საშუალებაა. ვოდაკი (1997) თვლის რომ ენას არ აქვს ძალა, ის იღებს ძალას მხოლოდ მაშინ, როდესაც მას იყენებენ ძალაუფლების მქონე ადამიანები. ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, პოლიტიკური ენა მსმენელზე ზემოქმედებას ახდენს მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ მას იყენებს პოლიტიკოსი. ეს მოსაზრება თავისთავად ეხმიანება ჯეიმს ჯიის (Gee, 2001:17) მიერ შემოთავაზებულ პოლიტიკური დისკურსის განმარტებას. კერძოდ, ის(პოლიტიკური დისკურსი) წარმოადგენს „შესაფერისი გზით“ შესაფერის ადამიანებთან შესაფერის დროსა და ადგილას წარმართულ საკომუნიკაციო აქტს. მეორეს მხრივ, გვერდს ვერ ავუვლით შეიგალისა და ჩერნიავსკაიას მიერ შემოთავაზებულ მოსაზრებას ენის შესახებ, რომელიც აძლევს მოსაუბრეს ძალაუფლების გამოვლენის საშუალებებს (Sheygal, 2004; Chernyavskaya, 2006). შესაბამისად, ძალაუფლება, ძალაუფლების გამოვლენა და ენის აქტიური გამოყენება პოლიტიკოსის შემთხვევაში ურთიერთ თანხვედრია, უფრო მეტიც, ერთის გამოვლინება გულისხმობს მეორის აქტიურ გამოყენებას.

როგორც მოყვანილი მოსაზრებებიდან ირკვევა, წინასაარჩევნო კამპანია გამოირჩევა მანიპულაციური ფუნქციით, რომელიც ხასიათდება ენობრივი საშუალებების მიზანმიმართული გამოყენებით, წინასაარჩევნო გამოსვლებში პოტენციურ ამომრჩეველზე ფარული გავლენის მოხდენის მიზნით. უფრო კონკრეტულად კი, წინასაარჩევნო კამპანიის მსვლელობისას პოლიტიკოსები ყურადღებას ამახვილებენ არსებულ აქტუალურ პრობლემებზე, რათა უზრუნველყონ ძლიერი ფსიქო-ემოციური ზეგავლენა საზოგადოებაზე და ამის საშუალებით არჩევნებში მიიღონ მათგან მხარდაჭერა.

მანიპულირება შესწავლილია სხვადასხვა კუთხით, როგორიცაა: კრიტიკული დისკურსის ანალიზი (CDA) (Danler 2005; van Dijk 2006) და არგუმენტაციის თეორია (Rocci 2005). მანიპულაციის მექანიზმის კვლევა კი, ბოლო ათწლეულის განმავლობაში გრძელდება ვან დეიკის (2001, 2006) თეორიის მიხედვით და მისი ანალიზი მეტწილად მულტიდისციპლინური მიდგომებით ხორციელდება. ის

აერთიანებს სოციალურ, კოგნიტურ და დისკურსულ სამკუთხედსა და მათ მიღწევებს.

აღსანიშნავია, რომ მანიპულირება არის **სოციალური ფენომენი, კოგნიტიური ფენომენი** (იგი მოიცავს მანიპულირებულთა გონებრივ კონტროლს) და **დისკურსული ფენომენი** (იგი მოიცავს ტექსტს, ლაპარაკს და ვიზუალურ სურათებს) (van Dijk 2006: 361). შესაბამისად, მანიპულირება გულისხმობს არა მხოლოდ ტექსტის და ცალკეული წინადადების მნიშვნელობათა კვლევას, არამედ ის, თუ როგორ გამოიყენება ძალაუფლება საჯარო დისკურსში იმ პირთა ინტერესების დაცვით, რომლებიც ძალაუფლებას ბოროტად იყენებენ. (van Dijk 2006: 361)

ბერდის თანახმად, პოლიტიკური დარწმუნების ხშირი გამოვლინება არის საკუთარი იდეების ეფექტურობისა და მოწინააღმდეგე პარტიების შეხედულებების კრიტიკის ურთიერთდაპირისპირება. (Beard 2000:57) ბერდის მოცემული მოსაზრება ეხმიანება ვან დეიკისეულ შეხედულებას, რომელიც პარტიებს შორის არსებულ დაპირისპირებას (binary opposition) ორმაგი ოპოზიციის მაგალითით ხსნის, კერძოდ, პარტიების საპირისპირო პოზიციებში ყოფნა წარმოდგენილია შემდეგი პოლიტიკური სტრატეგიებით, საკუთარი პარტიის დადებითი კუთხით, ხოლო ოპოზიციური პარტიის უარყოფითი კუთხით წარმოჩენით (van Dijk, 2015). თუმცა ამ დაპირისპირების დამაჯერებლად წარმოსადგენად აუცილებელია პოლიტიკოსმა შესაბამისი მყარი არგუმენტებით გაამდიდროს თავისი გამოსვლა. „დარწმუნების ერთ-ერთი საუკეთესო საშუალება არის სწორად ჩამოყალიბებული არგუმენტი“ ვკითხულობთ ქებურიას (2019: 28) ნაშრომში „**დარწმუნების ლინგვოპრაგმატიკული მახასიათებლები და პრაქტიკული არგუმენტაცია პოლიტიკურ დისკურსში.**“ არგუმენტაციის მთავარ მახასიათებლად ავტორი განიხილავს წინამძღვრებასა და მსჯელობას, რათა დასკვნა და შესაბამისად არგუმენტაცია დამაჯერებელი იყოს.

გარდა ამისა, ქებურია (ibid:24) წარმოადგენს არგუმენტის ძირითად შემადგენელ ნაწილებს, ესენია:

1) არსებული გარემოება-არსებული გარემოების გათვალისწინებით ყალიბდება მიზანი, სწორედ მისი გათვალისწინებით იღებს სუბიექტი გარკვეულ გადაწყვეტილებებს;

2) მიზანი-სამომავლოდ სასურველი მდგომარეობა;

3) მიზან -შედეგობრივი კავშირი-ვარაუდი იმის შესახებ თუ რა მოხდება სუბიექტის მიერ არსებული ღონისძიების გატარების შემთხვევაში;

4)ღირებულება-მოწოდებისთვის აუცილებელი პირობა;

5)მტკიცება- მოწოდება გარკვეული ნაბიჯისკენ.

მაჭავარიანის (2019) სტატიაში „**პოლიტიკური დისკურსის ფუნქციურ-ენობრივი ასპექტები**“ ვკითხულობთ პოლიტიკოსთან წინასაარჩევნო გამოსვლებში არსებული ძირითადი ზემოქმედებითი გავლენის შესახებ, კერძოდ, პოლიტიკური ინტერაქციის პროცესში პოლიტიკოსი მიმართავს სხვადასხვა სოციალურ ჯგუფს და შეუძლია მათში გამოიწვიოს განსხვავებული რეაქციები. ამ პროცესში ზემოქმედებითი ფუნქცია წამყვანია, თუმცა ზემოქმედების პარალელურად მაჭავარიანი გამოყოფს შემდეგ ფუნქციებს:

1)**იდენტიფიკაციის ფუნქცია** (ინტეგრაცია და გარჩევა-განსხვავება)- ენა წარმოდგენილია როგორც „**გამაერთიანებელი სიმბოლო**“, რომელიც უზრუნველყოფს ჯგუფის სიმტკიცეს სხვებთან მიმართებით.

2)**მართვის ფუნქცია-ენობრივი საშუალებების** (მორფო-სინტაქსური და ლექსიკური ერთეულები) მიზანმიმართული და სტრატეგიულად დაგეგმილი გამოყენება. აღსანიშნავია, რომ წინასაარჩევნო კამპანიის მსვლელობისას მართვის ფუნქცია გამოიყენება არა მხოლოდ აუდიტორიის ყურადღების, არამედ მათი აზრების, ქცევებისა და მოქმედებების სამართავადაც. „**შესაბამისად, ამ თვალსაზრისით ენა წარმოადგენს პოლიტიკური პროპაგანდის შემადგენელ ნაწილს, რომელიც აკონტროლებს და აყალიბებს საზოგადოებრივ აზრს.**“ (მაჭავარიანი,126-127:2019)

მოცემულ სტატიებში იკვეთება წინასაარჩევნო გამოსვლის მიზნის ფორმირებისა და მისი პრაქტიკული თვალსაზრისით საზოგადოებაზე გავლენის მოხდენის მექანიზმი, კერძოდ, ორივე სტატიის თანახმად ნებისმიერი პოლიტიკოსის სიტყვით გამოსვლის მთავარი მიზანი მსმენელზე ზემოქმედების მოხდენა და საზოგადოების აზრის კონტროლისა და ფორმირების საშუალებით გარკვეული ქმედებებისაკენ მოწოდებაა.

ნაშრომში „**Linguistic Features of Political Discourse**“ კენჟეკანოვა (Kenzhekanova,2015:193) საუბრობს პოლიტიკური დისკურსის ძირითად

მახასიათებლებზე, რომლებიც პოლიტიკური დისკურსის ნებისმიერ სახეზე ვრცელდება, მათ შორის წინასაარჩევნო დისკურსზე. ავტორი პოლიტიკური დისკურსის შინაარსის მიხედვით გვთავაზობს პოლიტიკის ყველა არსებითი მახასიათებლის ერთობლიობას დისკურსში, რომელიც საერთოა ამ დისკურსის ყველა ჟანრისთვის და შეუძლია განასხვავოს იგი დისკურსის სხვა ტიპებისაგან. არსებული განმასხვავებელი მახასიათებლები ყოვლისმომცველ და ზუსტ სისტემას ქმნის, რომლის თავისებურებებიც დამოკიდებულია კონკრეტული დისკურსის ტიპსა და სპეციფიკაზე.

კენჭეკანოვა (ibid:193-197) სხვადასხვა ავტორის კლასიფიკაციის გათვალისწინებით (ალექსეევა, 2001; კარასიკი, 2004; კონკოვი, 2011; ჰლეევა, 1999) გვთავაზობს პოლიტიკური დისკურსის ყველაზე გავრცელებულ სემანტიკურ-პრაგმატულ კატეგორიებს, რომლებიც პოლიტიკური დისკურსის ნებისმიერი სახის აუცილებელი მახასიათებელია, ესენია:

1. ავტორის სახე

- ა) ავტორის აბსტრაქცია, როდესაც მის პიროვნულ მახასიათებლებსა და ფსიქოლოგიურ მდგომარეობას არ აქვს კომუნიკაციური პრიორიტეტი;
- ბ) ავტორის პერსონიფიკაცია, როდესაც თანამოსაუბრის პიროვნული მახასიათებლები და მისი ფსიქოლოგიური მდგომარეობა მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს კომუნიკაციის პროცესზე;
- გ) განცხადების სტილი;
- დ) პარატექსტუალური კომპონენტები (ავტორის ფოტო, მოკლე ინფორმაცია ავტორის შესახებ, ავტორის სურათი). მაგალითად, კანდიდატის ხედვა მომავლის შესახებ: ის მოიცავს შემდეგ ორ კატეგორიას:
 - ა) კომუნიკაციური ლიდერობა (კომუნიკაციის სიტუაციაში კომუნიკაბელური ლიდერი იქნება ის, ვინც არეგულირებს კომუნიკაციის პროცესს კომუნიკაციურ ობიექტებამდე მიღწევით)
 - ბ) კომუნიკაციური თანასწორობა (კომუნიკაციის სიტუაციაში შესაძლებელია საუბარი თანამოსაუბრეთა თანასწორობაზე)

2. ადრესატის უნარი ან ფაქტორი

ადრესატის უნარი, როგორც დისკურსის კატეგორია ერთ-ერთი პრიორიტეტულია. კონკრეტული ტექსტი ითვალისწინებს ადრესატის აბსტრაქტული მოდელის შექმნას, რომელსაც აქვს სხვადასხვა ფუნქციები და უზრუნველყოფს შეტყობინების გააზრებულ აღქმას.

3. ინფორმაციულობა

ეს კატეგორია მეტ-ნაკლებად ახასიათებს კომუნიკაციის ნებისმიერ აქტს, მაგრამ მაინც დამოკიდებულია დისკურსის კომუნიკაციურ მიზნებზე. პოლიტიკური დისკურსის მიზანი და მისი სოციალური მისია არის ადრესატებისთვის პოლიტიკურად კორექტული ქმედებების შეთავაზება.

4. მიზანმიმართულობა

ეს არის დისკურსის კატეგორია, რომელიც გულისხმობს მომხსენებლის კომუნიკაციურ განზრახვას. ნებისმიერი ზეპირი კომუნიკაცია (ზეპირი ტექსტი) ნათქვამია ავტორის მიერ ამა თუ იმ განზრახვით. ეს კატეგორია პოლიტიკურ დისკურსთან მიმართებაში პირდაპირ დამოკიდებულია დისკურს მიზანზე, რომელიც კარნახობს ადრესატს ვერბალური ქცევის წესებს.

5. შეფასება

ნებისმიერი პოლიტიკური გამოსვლის მიზანია არა რეალობის ობიექტურად აღწერა, არამედ არსებული თავისებურებების ხაზგასმით მსმენელის დარწმუნება. შესაბამისად, პოლიტიკოსი საჯარო გამოსვლით ახერხებს პოლიტიკური მოვლენის შეფასებას. ამ მიზნით, პოლიტიკურ დისკურსში მოსაუბრეს შეუძლია გამოიყენოს აქსიოლოგიური (სავარაუდო) ლექსიკა, რომელიც წარმოადგენს ერთგვარი მნიშვნელობის ცენტრს, რომელიც გავლენას ახდენს მკითხველის/მსმენელის ცნობიერებაზე.

6. პირობითობა

პირობითობას აქვს გამოვლინების სამი ფორმა:

ა) კლიშე (ანუ ინფორმაციის სიცხადე და სიზუსტე, განცხადების ლოგიკურობა და სიმარტივე; ინფორმაციის ლაკონურობა)

ბ) ტერმინოლოგიურობა (ანუ ტერმინოლოგიური აპარატის არსებობა, რომელიც აკმაყოფილებს ყველა მოთხოვნას)

გ) რიტუალობა (ანუ ქცევის სტერეოტიპიზაცია).

7. ემოციურ-ექსპრესიულობა

პოლიტიკური დისკურსის ექსპრესიულობა დამოკიდებულია მათი გამოყენების მიზანზე, შესაბამისად, სემანტიკური მახასიათებლები შეიძლება განსხვავდებოდეს მეგობრულიდან ოდნავ სარკასტულ გამომხატველობამდე. ინსტიტუციური, ე.ი. ფორმულირებების ოფიციალური ეტიკეტი პოლიტიკურ დისკურსში საკმაოდ ხშირად ირღვევა.

8. მოდალობა

მოდალობის კატეგორია გაგებულია, როგორც მოსაუბრის დამოკიდებულება რეალობისადმი. გამონათქვამების შინაარსით მომხსენებელი გადმოსცემს თავის დამოკიდებულებას არსებული რეალობის მიმართ, რაც გარკვეულ გავლენას ახდენს არა მხოლოდ დისკურსის მონაწილეებზე, არამედ მთლიანად დისკურსზე.

9. ინტერტექსტუალობა

ინტერტექსტუალობის კატეგორიის გამოვლინება გულისხმობს საზოგადოებრივ და ენობრივ სტრუქტურებს შორის ურთიერთობების ჩვენებას;

10. სოციო-კულტურული კონტექსტი

ეს კატეგორია წარმოადგენს სოციალურ-კულტურული კონტექსტების(ცოდნის) კომპლექსის გააქტიურებისა და ჩართვის უნარს მიმღებების მიერ (Filonenko, 2005) აღქმის პროცესში. სწორედ ამაზეა დამოკიდებული საზოგადოების მიერ პოლიტიკური ზეპირი თუ წერილობითი ტექსტების გაგება.

პოლიტიკური დისკურსის სემანტიკურ-პრაგმატიკული მახასიათებლებით შეგვიძლია ვისაუბროთ პოლიტიკური დისკურსის ერთ-ერთ ჯგუფზე - საარჩევნო პოლიტიკურ დისკურსზე. ზემოთ წარმოდგენილი მახასიათებლები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ წინასაარჩევნო დისკურსზე, იქიდან გამომდინარე, მთავარი მიზანი არის მსმენელზე ზეგავლენის მოხდენა და დარწმუნება, ყველა ეს ფაქტორი კი საზოგადოებისგან ხმების მოპოვებისთვის აუცილებელი პირობაა.

ხშირად წინასაარჩევნო გამოსვლებში პოლიტიკოსი ცდილობს მიიზიდოს ამომრჩეველი, რასაც ახერხებს უსაფრთხო და უპრობლემო მომავალი ცხოვრების მენტალური მოდელების მიწოდებითა და დარწმუნების საშუალებით, ზოგადი

შინაარსის მექანე დაპირებებით, როგორცაა, მაგალითად, *მთავრობა კარგად იზრუნებს თავის მოქალაქეებზე*. (Nardelli Debac, 2021)

ლინგვისტური თვალსაზრისით, პოლიტიკური კამპანიები საინტერესოა იმიტომ, რომ ისინი იყენებენ სხვადასხვა ენობრივ საშუალებებს საბოლოო მიზნის მისაღწევად, დაარწმუნოს ამომრჩეველი ხმა მისცეს მის კანდიდატს და პარტიას. პოლიტიკურ კამპანიებში მონაწილე პირები თავიანთი გამოსვლებით, წერილობითი ტექსტებითა და გადაცემებით ახერხებენ ამომრჩეველების ინფორმირებასა და ინსტრუქტაჟის მიცემას იმ საკითხების შესახებ, რომლებიც მნიშვნელოვანია საარჩევნო კამპანიის წარმატებით განხორციელებისთვის, საბოლოო ჯამში, ყველა წინასაარჩევნო წერილობითი თუ სალაპარაკო ტექსტი შექმნილია იმისათვის, რომ დაარწმუნოს ხალხი, გააკეთოს ერთი რამ: ხმა მისცეს რომელიმე პოლიტიკურ წარმომადგენელს. ამ კონკრეტულ პროცესს ბერდი (Beard, 2000:57) უწოდებს **საკუთარი თავის პოზიტიურად გაყიდვას**, იქიდან გამომდინარე, რომ პოლიტიკოსები საკუთარი თავისა და პარტიის დადებითად წარმოჩენის სანაცვლოდ იღებენ ამომრჩეველთა ხმას, ხოლო ენა, როგორც ერთ-ერთი ინსტრუმენტი, ამ პროცესში მნიშვნელოვან როლს ასრულებს.

განხილულ მოსაზრებებზე დაყრდნობით, პოლიტიკური პარტიის წარმომადგენელთან წინასაარჩევნო გამოსვლებში კომუნიკაციის შემდეგი ძირითადი ნიშან-თვისებები იკვეთება, ესენია: ვიწრო მნიშვნელობით ნებისმიერი საკომუნიკაციო აქტისთვის ნიშანდობლივია აზრის, ინფორმაციის გადაცემა, კომუნიკაცია სიმბოლოების გამოყენებით. კონკრეტულ შემთხვევაში სიმბოლოს წარმოადგენს ენობრივი ნიშნები, რომელთა დახმარებითაც ერთი ინდივიდი ან ჯგუფი ახორციელებს კონკრეტული საკითხზე არსებული დამოკიდებულების კომუნიკაციას, რაც შეეხება კომუნიკაციის ფართო გაგებას, ის გულისხმობს კომუნიკაციის პროცესში ყველა იმ მეთოდის გამოყენებას, რომელთა დახმარებითაც ინდივიდს ან სოციალურ ჯგუფს შეუძლია მსმენელზე გარკვეული ზემოქმედების მოხდენა.

შესაბამისად, ნებისმიერი პოლიტიკური პარტიის წინასაარჩევნო გამოსვლის მთავარი მამოძრავებელი მიზანი არის არსებული რეალობის შესახებ დამოკიდებულების ჩვენება და ამის პარალელურად, მსმენელზე, როგორც მომავალ

ამომრჩეველზე, დარწმუნების საშუალებით ზემოქმედების მოხდენა. ზემოქმედების მექანიზმს ხშირად წარმოადგენს ძალაუფლების ჩვენება, (van Dijk 2006) სწორად ჩამოყალიბებული არგუმენტი (ქებურია, თბილისი, 2019), უსაფრთხო და უპრობლემო მომავალი ცხოვრების მენტალური მოდელების მიწოდებითა (Nardelli Debac,Zagreb,2021) და/ან საკუთარი თავის პოზიტიურად გაყიდვა-წარმოჩენა (Beard A,2000:57). თუმცა, საინტერესოა, როგორ ახერხებს არსებული ინფორმაციის კომუნიკაცია ამომრჩეველზე გარკვეულ ზემოქმედებას? ნებისმიერი პოლიტიკური პარტიის პოლიტიკისა და მართვის ძირითადი ფუნქცია ინფორმაციის მიღება და გადამუშავებაა, რათა მართებული გადაწყვეტილება მიიღონ, სწორედ ეს გადაწყვეტილება იწვევს გარკვეულ რეაქციას, ეს კი ზემოქმედებს მიზნების მიღწევაზე. შესაბამისად, პოლიტიკური ხელისუფლება დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს მათ მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებსა და მიღებული შედეგების შესახებ ზუსტ უკუკავშირს, რათა შემდგომში მიიღონ ისეთი გადაწყვეტილებები, რომლებიც გარკვეულ შედეგზე გაიყვანს პარტიას.²⁴

დავუბრუნდეთ ბერდის მიერ წინასაარჩევნო კამპანიის შემოთავაზებულ განმარტებას, კერძოდ, მას უწოდებს საკუთარი თავის პოზიტიურად გაყიდვას, იმავე მოსაზრებას ვკითხულობთ ვან დეიკის ნაშრომშიც (2000), თუმცა იმ განსხვავებით, რომ ის უკავშირდება პოლიტიკური პარტიის მიერ გატარებულ გარკვეულ იდეოლოგიას. ვან დეიკი (2000) საუბრობს, რომ იდეოლოგია გადამწყვეტ როლს თამაშობს გარკვეული ჯგუფების დადებითად წარმოდგენის პროცესში. პოლიტიკოსი საკუთარ თავსა და პოლიტიკურ პარტიას, რომელსაც ეკუთვნის ის, წარმოაჩენს პოზიტიურად, ხოლო სხვა მოწინააღმდეგე პოლიტიკურ პარტიებს უარყოფითად (van Dijk 2000). ვან დეიკის მოსაზრებას სხვა სიტყვებით წარმოგვიდგენს კადიმი (Kadim, E. N) ნაშრომში „ **A critical discourse analysis of Trump's election campaign speeches**“, სადაც ის საუბრობს, რომ პოლიტიკოსი თავისი პოლიტიკური პარტიის წევრებს ყოველთვის დადებითად წარმოადგენს, ხოლო მოწინააღმდეგე პარტიის წევრებს ყოველთვის უარყოფითად. ის თავის ნაშრომში მოცემულ განმარტებას თან ურთავს განზოგადებულ ცხრილს ტრამპის წინასაარჩევნო გამოსვლის მიხედვით:

²⁴ https://old.tsu.ge/data/file_db/faculty_social_political/kulturisa%20da%20mediis%20socilogia.pdf

ცხრილი 4.

პოლიტიკური პარტია რომელსაც კანდიდატი ეკუთვნის	მოწინააღმდეგე პოლიტიკური პარტიები
თქვით დადებითი რამ აშშ-ზე.	თქვით უარყოფითი რამ მათ შესახებ.
ნუ ამბობთ უარყოფით რამეებს აშშ-ზე.	ნუ ამბობთ მათზე დადებით რამეებს

მოსაუბრეს, როგორც წესი დასახული აქვს მიზანი, დაუახლოვდეს აუდიტორიას და ამ მიზანს ის აღწევს ენის ნორმების სათანადო გამოყენებით და თავისი მეტყველების შესაბამის აუდიტორიაზე მორგებით. ლუნდბერგის (Lundberg, 2008:18)მოსაზრებით, რიგი ფაქტორები განსაზღვრავენ იმას თუ როგორი კომუნიკაცია ახდენს აუდიტორიაზე გავლენას, მათგან აღსანიშნავია:

1. სიტუაცია- რა აძლევს მსმენელს მოსმენის მოტივაციას? რა მოლოდინი აქვს მსმენელს?
2. კონტექსტი- რა არის კომუნიკაციის ფართო კონტექსტი?
3. დემოგრაფია- მსმენელთა მახასიათებლები: ასაკი, სქესი, რასა, რელიგიური მრწამსი, ეთნიკური ჯგუფი, პოლიტიკური დამოკიდებულება და სოციოეკონომიკური სტატუსი.
4. იდეოლოგია - ღირებულებები, შეხედულებები

ზემოქმედების მოხდენის მიზნით ხშირად ვხვდებით ისეთ გამოთქმებსა და სიტყვებს, რომლებსაც იდეოლოგიური მნიშვნელობა აქვთ და რომელთა მნიშვნელობას მიმდინარე დისკურსი განსაზღვრავს. მათგან აღსანიშნავია **პერმისივებისა და პერფორმატივების** ხშირი მიზნობრივი გამოყენება წინასაარჩევნო ტექსტებში. (მაჭავარიანი,127:2019) მათგან პირველი გულისხმობს დისკურსის მსვლელობისას ისეთი ლექსიკური ერთეულოების გამოყენებას, რომლებიც აღნიშნავენ ნებართვას, პირობის მიცემას, შეთანხმებას ან მოლაპარაკებას (მაგ, ჩემი არჩევის შემხვევაში ...), ხოლო მეორე გულისხმობს, ისეთ ენობრივ ერთეულებს, რომლებიც მოქმედების ეკვივალენტურია (მაგ. სიმართლე გითხრათ).

ხარისხიანი წინასაარჩევნო პოლიტიკური დისკურსი დემოკრატიის არსებითი ნაწილია. მაგრამ ბოლოდროინდელმა მოვლენები შეშფოთებას იწვევს, იმის გამო, რომ დისკურსის ხარისხი ამჟამად ძალიან დაბალია. განსაკუთრებული ყურადღება

უნდა გავამახვილოთ დაბალანსებულ და სანდო ინფორმაციაზე და არა მაცდუნებელ დეზინფორმაციაზე, რომელიც ადვილად ხელმისაწვდომია²⁵.

მოხსენება, „**Doing Democracy Better: how can information and discourse in election and referendum campaigns in the UK be improved**” არის პასუხი პოლიტიკური დისკურსის ხარისხით გამოწვეულ უკმაყოფილებაზე და ამომრჩეველთათვის ხელმისაწვდომი ინფორმაციის ნაკლებობაზე ბოლო საარჩევნო და რეფერენდუმის კამპანიების დროს. მათი ძირითადი რეკომენდაციაა, რომ შეიქმნას ახალი „საინფორმაციო კერა“, რომელიც ამომრჩევლებს არჩევნებისა და რეფერენდუმის პერიოდში ინფორმაციას ხელმისაწვდომს გახდის. სანდო უნდა იყოს მრავალი სახის ინფორმაცია, მათ შორის:

1. ძირითადი ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ სად, როდის და როგორ უნდა მიეცეს ხმა;
2. ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ ვინ არიან კანდიდატები მოცემულ სფეროში;
3. უნდა შეიქმნას ხმის მიცემისათვის აპლიკაციები რჩევებით, რომლებიც ამომრჩევლებს დაეხმარება შეადარონ თავიანთი პოლიტიკური პარტიების პოზიციები ან რეფერენდუმის ვარიანტები;
4. პოლიტიკური პარტიების მიერ გაკეთებული შემოთავაზებების ანალიზები, მაგალითად, როგორ იმოქმედებს პოლიტიკური წინადადებები ეკონომიკის მდგომარეობაზე ან საჯარო სერვისების კეთილდღეობაზე;
5. მტკიცებულებები იმის შესახებ, თუ რას ფიქრობენ რიგითი მოქალაქეები განსახილველ საკითხებზე, როდესაც მათ აქვთ შესაძლებლობა გაეცნონ, განსაჯონ და სიღრმისეულად განიხილონ ეს საკითხები.

ავტორები ამტკიცებენ, რომ ხარისხისა და მდგრადობის უზრუნველსაყოფად, საინფორმაციო ცენტრი უნდა იყოს საჯაროდ დაფინანსებული და იმართებოდეს დამოუკიდებელი საჯარო ორგანოს მიერ. ეს ორგანო თავად არ ამუშავებს ყველა მასალას, მაგრამ აგროვებს მათ სხვადასხვა სანდო წყაროდან. შეძლებისდაგვარად, ამ ნაშრომში თავმოყრილი იქნება მოქალაქეთა თითოეული ნააზრევი.²⁶

²⁵ <https://www.ucl.ac.uk/constitution-unit/research-areas/elections-and-referendums/improving-discourse-during-election-and-referendum>

²⁶ <https://www.ucl.ac.uk/constitution-unit/news/2019/mar/new-report-doing-democracy-better>

როგორც ვხედავთ, სანდო და ხარისხიანი ინფორმაცია საარჩევნო კამპანიისათვის მნიშვნელოვანია, რადგან ის მიზანმიმართულია საზოგადოებაზე ზემოქმედების მოხდენაზე, მათ დარწმუნებასა და ამომრჩეველთაგან წარმატებული წინასაარჩევნო კამპანიის შედეგად ხმათა უმრავლესობის მიღებაზე. აღნიშნულის ხელშეწყობის მიზნით კი სასურველია წინასაარჩევნო კამპანიები პარალელურად დაიგეგმოს და შეიქმნას „საინფორმაციო კერები“ განსაზღვრული სამოქმედო გეგმით.

წინასაარჩევნო კამპანიის ეფექტები ყოველთვის არ არის აშკარა. მაგრამ პოლიტიკოსების შეტყობინებებს აქვს მნიშვნელოვანი ეფექტი და შეიძლება იყოს ძალიან მნიშვნელოვანი მიმდინარე წინასაარჩევნო კამპანიის მსვლელობისათვის. ბენუა (Benoit, 2017:4) წინასაარჩევნო კამპანიის ეფექტურად წარმართვის პროცესსა და მოსალოდნელ ეფექტს ახასიათებს სხვადასხვა მეცნიერის მიერ შემოთავაზებული მეტაფორით. კერძოდ, საიდსმა (Sides) და ვავრეკმა (Vavrek) (2013) შემოგვთავაზეს წინასაარჩევნო კამპანიის დახასიათება საინტერესო მეტაფორით- „a game of tug-of-war“. აღნიშნული მეტაფორა შეგვიძლია გავიგოთ, როგორც არჩევნებში მონაწილე პარტიებისთვის წარმატებული წინასაარჩევნო კამპანიის „ბაგირით გადაწევა“, რომელიც მიიღწევა ყველა შესაძლო რესურსითა და ძალისხმევით.

წინასაარჩევნო კამპანია კანდიდატებს საშუალებას აძლევს შეხვდნენ მოქალაქეებს და უზრუნველყონ ამომრჩევლების მოთხოვნები, დააკმაყოფილონ მათი მოლოდინი და საჭიროებები. კანდიდატების საარჩევნო გზავნილები საინტერესოა ენობრივი თვალსაზრისით. შესაბამისად, შეგვიძლია ვისაუბროთ **წინასაარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის ფუნქციურ თეორიაზე**. ბენუა (Benoit, 2017:4) ფუნქციური თეორიის განვითარების რიგ მიზეზებს ასახელებს:

1. ძალიან ბევრი საარჩევნო კამპანიის გზავნილების კვლევა თეორიულია. ფუნქციური თეორია ასახავს საარჩევნო დისკურსთან დაკავშირებულ ვარაუდებს და პროგნოზირებს მოსალოდნელ შედეგებს.
2. პოლიტიკური სატელევიზიო რგოლების შინაარსის ანალიზი საკმაოდ გავრცელებულია სამეცნიერო ლიტერატურაში.
3. რეკლამებზე ჩატარებული კონტენტ ანალიზი საკმაოდ მწირია შედეგის თვალსაზრისით, ზოგიერთი კვლევა არ განიხილავს ფუნქციებს და თემებს (ფუნქციური თეორიის ანალიზები კი განიხილავს ორივეს)

როგორც ვხედავთ, წინასაარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის ფუნქციური კვლევა გვამდებს საშუალებას განვიხილოთ მისი არა მხოლოდ თეორიული ბაზისი, არამედ თეორიულ ნაწილთან ერთად ვიკვლიოთ წინასაარჩევნო დისკურსთან დაკავშირებული პროგნოზები და ვარაუდები მოსალოდნელი შედეგების შესახებ და მიმდინარე დისკურსის კვლევისას ყურადღება გავამახვილოთ, როგორც აქტუალურ თემებზე, ასევე მის ფუნქციებზეც.

პოლიტიკური დისკურსის კვლევა ფუნქციური თეორიის მიხედვით ძირითადად წინასაარჩევნო პოლიტიკური მსვლელობისას პოლიტიკოსების გზავნილების დაკვირვებისთვის გამოიყენება. აღნიშნული თვალსაზრისით კი პოლიტიკური დისკურსი გაგებულია, როგორც საჯარო განცხადებების აქტიური პროცესი, რომელიც მიზანმიმართულია კონკრეტულ საგანზე- არჩევნებში ხმათა უმრავლესობის მოპოვებაზე. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ფუნქციური თეორია პოლიტიკურ დისკურსს ვიწრო მნიშვნელობით განიხილავს, კერძოდ, წინასაარჩევნო დისკურსს, როგორც შეზღუდული დროის განმავლობაში პოლიტიკოსების მიერ ექსკლუზიურად გაკეთებულ განცხადებების ნაკრებს.

ნაშრომში „Functional Theory and Political Discourse: Televised Debates in Israel and the United States “ ავტორები უილიამ ბენუა და შიფერი (Benoit, Sheaffer, 2006:284) განიხილავენ პოლიტიკურ დისკურსს ფუნქციური თეორიისათვის დამახასიათებელ კვლევის ოთხ ასპექტს, ესენია:

1. ხმის მიცემა არის შედარების პროცესი, რადგან ამომრჩევლები კანდიდატს უნდა განიხილავდნენ როგორც სასურველ პოლიტიკურ წარმომადგენელს სხვა კანდიდატებთან შედარებით.
2. კანდიდატები უნდა გამოირჩეოდნენ თავიანთი ოპონენტებისგან გარკვეული ნიშან-თვისებებით.
3. პოლიტიკური კამპანიის გზავნილები არის საშუალება მათ შორის არსებული განსხვავებების დასადგენად.
4. წინასაარჩევნო კამპანიის დისკურსი უპირატესობით გამოირჩევა შემდეგი სამი საშუალების გამოყენებით, ესენია:
 - ა) აღიარება (დადებითი განცხადებები საკუთარ თავზე);
 - ბ) თავდასხმა (მოწინააღმდეგის კრიტიკა)

გ) თავდაცვა (მოწინააღმდეგისგან წამოსული თავდასხმის მოგერიება)

ზემოთ ჩამოთვლილი ფუნქციები ვრცელდება ორ შესაძლო თემაზე, ესენია პოლიტიკასა და არჩევნებში მონაწილე კანდიდატების მახასიათებლებზე. აღიარება, თავდასხმა და თავდაცვა პოლიტიკურ რეალობაში კარგად გადმოსცემს მიმდინარე სამთავრობო ქმედებებსა და პრობლემების სიმწვავეს, ხოლო კანდიდატთა მახასიათებლების შემთხვევაში გულისხმობს იმ ძირითად ნიშან-თვისებებს რითიც კანდიდატი გამოირჩევა თავისი ოპონენტებისაგან.

რაც შეეხება უშუალოდ წინასაარჩევნო კამპანიის მსვლელობისას კანდიდატთა გამოსვლების შეფასებებს, ბენუა (ibid: 284) ფუნქციური თეორიის საფუძველზე ყოფს შემდეგ ძირითად ჯგუფებად, ესენია:

1. წარსული საქმეები - მიღწევები ან წარუმატებლობა;
2. სამომავლო გეგმები - კონკრეტული კამპანიის დაპირებები;
3. ზოგადი მიზნები - მიზნები სამომავლო პერსპექტივით;

ფუნქციური თეორია გულისხმობს არა მხოლოდ კანდიდატთა გამოსვლების შეფასებებს და მათ გადანაწილებას სამი ძირითადი მახასიათებლის მიხედვით, არამედ აღნიშნული თეორია გამოირჩევა არჩევნების პროცესში მონაწილე კანდიდატების პიროვნული მახასიათებლების კვლევიტაც. კერძოდ, კანდიდატების მიერ წარმოთქმული კომენტარების ანალიზის საფუძველზე შეგვიძლია გამოვყოთ შემდეგი ძირითადი ნიშან-თვისებები, ესენია:

1. კანდიდატის პიროვნული თვისებები;
2. ლიდერობის უნარი - კანდიდატის სამსახურეობრივი გამოცდილება;
3. იდეოლოგია- ღირებულებები ან/და პრინციპები.

სტატიაში „**Integrating CDA with Functional Theory of Political**” (Darweesh, Jebur, 2018:4) ვკითხულობთ შემდეგს, პოლიტიკის წარმოადგენლები დისკურსს იყენებენ თავიანთი იდეების გასამართლებლად, საზოგადოების დარწმუნებისა და შთაბეჭდილების მოხდენის მიზნით, პოლიტიკოსთა გამოსვლებში ხშირია დახვეწილი იდეოლოგია, რაც ენის საშუალებით მსმენელის დარწმუნებისა და მანიპულირების ინსტრუმენტს წარმოადგენს. აღსანიშნავია, რომ პოლიტიკოსების მიერ შერჩეული ყველა ენობრივი საშუალება განსხვავდება სიტუაციის, იდეოლოგიისა და მიზნების შესაბამისად.

როგორც ვხედავთ, წინასაარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის ფუნქციური ანალიზი საშუალებას აძლევს მკვლევარს განახორციელოს მრავალმხრივი კვლევა არა მხოლოდ მიმდინარე დისკურსში დაფიქსირებული წინასაარჩევნო დაპირებებით (სამომავლო გეგმები და ზოგადი მიზნები), არამედ წინასაარჩევნო დისკურსის ზემოქმედებით მექანიზმში ჩართოს კანდიდატის ძირითადი მახასიათებლებიც, როგორიცაა: კანდიდატის პიროვნული თვისებები, ლიდერობის უნარი და კანდიდატის იდეოლოგია. ფუნქციური კვლევიდან მიღებული შედეგები კი ცხადყოფს საარჩევნო დისკურსის, როგორც პოლიტიკური დისკურსის ერთ-ერთი სახის მთავარ მიზანს, ეს არის მსმენელზე გარკვეული ზემოქმედების მოხდენა, შესაბამისად კი, არჩევნებში ხმათა უმრავლესობის მოპოვება.

თავი 2. დისკურსული და პრაგმატიკული მარკერების ძირითადი მახასიათებლების მიმოხილვა თანამედროვე ლინგვისტურ ლიტერატურაში

2.1. დისკურსული მარკერების ძირითადი მახასიათებლების მიმოხილვა თანამედროვე ლინგვისტურ ლიტერატურაში

დისკურსი წარმოადგენს ისეთ ელემენტთა ერთიანობას, რომელიც უზრუნველყოფს მოსაუბრის მიერ ტექსტში სტრუქტურული კავშირების გამოყენებას. ეს ერთეულებია: დონე, წინადადების შინაარსი, რომლებიც მოსაუბრეს ინფორმაციის კომუნიკაციაში ეხმარება. (Verlag Tübingen, 1998)

ნაშრომში **“The Handbook of Pragmatics”** ბლეიქმორი (Blakemore 2006:221) დისკურს მარკერებს განმარტავს, როგორც სინტაქსურად არაერთგვაროვანი გამონათქვამების კატეგორიას/ჯგუფს, რომლებიც მოცემულ დისკურსში ერთმანეთისაგან მნიშვნელობითა და ფუნქციით განსხვავდებიან.

ფრეიზერი (Fraser, 1991) დისკურს მარკერებს ლექსიკურ გამონათქვამებად თვლის, რომლებიც მთავარი წინადადების სინტაქსურად დამოუკიდებელ ნაწილებს წარმოადგენენ. მათი ძირითადი დანიშნულება არსებულ დისკურსსა და მოცემულ გამონათქვამს შორის კავშირის აღნიშვნაა.

დისკურსული მარკერები მრავალფუნქციურობით ხასიათდებიან, კერძოდ, მათ გამოვარჩევთ რიგი ფუნქციებით, რათა ხელი შეუწყონ მსმენელს უკეთ გაიგოს მომხსენებლის გამონათქვამი. მიულერი (Muller, 2005:9) გვთავაზობს ცხრილს, სადაც დისკურს მარკერების ფუნქციები და გამოყენების თავისებურებებია თავმოყრილი.

ცხრილი 1.

1. დისკურსის წამოწყება
2. დისკურსში თემების გამიჯვნა, თემის ცვლილების აღნიშვნა-
3. პასუხის ან რეაქციისთვის შესავლის გაკეთება
4. ეხმარება მოსაუბრეს დისკურსის შენარჩუნებაში
5. დისკურსის დაყოფა კატაფორული ან ანაფორული ნიშნების მიხედვით-
6. მონიშნოს წინა ან ფონური ინფორმაცია
7. მოსაუბრესა და მსმენელს შორის მიმდინარე დისკურსის შედეგის აღნიშვნა

მეცნიერთა (Biber, Johansson, Leech, Conrad and Finegan (1999), Müller (2005), Buyse (2012), Sandal (2016)) ნაწილი თანხმდება, რომ დისკურსული მარკერები ზეპირი დისკურსისათვის არის დამახასიათებელი და მათი გამოყენება არაოფიციალურ ენასთან ასოცირდება. სიტყვებს დისკურსისაგან დამოუკიდებლად გააჩნიათ გაურკვეველი მნიშვნელობა (Müller 2005, 6; Sandal 2016, 9), მაგრამ დისკურსული მარკერების გამოყენება მიმდინარე დისკურსს მეტწილად მათებს გარკვეულ მნიშვნელობას. (Müller 2005,1)

ნაშრომში „**Discourse Markers in English**” (Zarei, 2013) წარმოდგენილია დისკურსულ მარკერთა მთავარი მახასიათებლები, კერძოდ, ეს ენობრივი ერთეულები ხშირად ხასიათდებიან საერთო ნიშნებით. მაგალითად, ისინი წინადადებაში შეიძლება გამოიყოს მახვილით, პაუზებით და/ან ინტონაციური შესვენებებით, ისევე როგორც ფრჩხილებით. დისკურსული მარკერები ჩვეულებრივ ლექსიკური კატეგორიებიდან მომდინარეობს (მაგ. ზმნები, ვერბალური კონსტრუქტები, წინდებული ფრაზები, ზმნები). ისინი, როგორც წესი, გვხვდება როგორც წინადადების დასაწყისში, ასევე წინადადების ბოლოს. მათი პოზიციის მიუხედავად, ყოველთვის გამოიყოფიან წინადადების დანარჩენი ნაწილისაგან. სემანტიკურად ისინი არ ცვლიან წინადადების შინაარსს, შესაბამისად, მათი გამოტოვება ჩვეულებრივ არ ცვლის მიმდინარე დისკურსის მნიშვნელობას. (Zahei F, 2013:108)

ზაჰეი (Zahei, 2013) დისკურს მარკერთა ძირითად მახასიათებლებს გამოყოფს, ესენია:

1. მაკავშირებელი

დისკურსული მარკერები გამოიყენება წინადადების წევრების დასაკავშირებლად (Schwenter, 1996). გარდა ამისა, მოცემული კავშირი სხვადასხვა საშუალებით არის გამყარებული. არსებობს, მოსაზრება, რომ შესაძლებელია ამ კავშირის ერთზე მეტი ტექსტური ერთეულით დამყარება. შიფრინისა და ფრეიზერის განმარტებებზე დაყრდნობით შეგვიძლია გამოვიტანოთ შემდეგი დასკვნა, კერძოდ დისკურსული მარკერები აკავშირებენ ორ ტექსტურ ერთეულს, რისი საშუალებითაც მყარდება გამოთქმებს შორის თანმიმდევრული კავშირი. მოცემული მოსაზრების მართებულობას მოწმობს შემდეგიც, კერძოდ „დისკურსული მარკერები ვერბალურ აქტივობებს შორის არსებულ საზღვრებს წარმოადგენენ“ (Maschler, 1994: 325) რაც თავისთავად გულისხმობს ურთიერთობას ორ ტექსტურ ერთეულს შორის.(Zahei F, 2013:108)

2. არჩევითობა

ხშირად მიიჩნევა, რომ დისკურსული მარკერების გამოყენება არ არის სავალდებულო მიმდინარე დისკურსის გადმოსაცემად. დისკურსული მარკერების გამოყენება სინტაქსურად ნებაყოფლობითია, იმ გაგებით, რომ მათი გამოტოვება არ არღვევს წინადადების გრამატიკულ მნიშვნელობას (Fraser, 1988: 22). თუმცა, ასევე მიიჩნევა, რომ დისკურსული მარკერები არ აფართოებენ მათ მიერ დაკავშირებულ ელემენტებს შორის სემანტიკურ მნიშვნელობას. შესაბამისად, თუ დისკურსული მარკერები გამოტოვებულია ტექსტში, კავშირი, რომელსაც ისინი აღნიშნავენ, მსმენელისათვის ხელმისაწვდომი ან მარტივად აღსაქმელია. (Zahei F, 2013:109)

3. არამართებულობა-პირობითობა

ზოგადად მიჩნეულია, რომ დისკურსული მარკერები არ ცვლიან წინადადებით გამოხატულ ჭეშმარიტებას (Blakemore, 1988). შესაბამისად, დისკურსული მარკერები არ ახდენენ წინადადებების ჭეშმარიტებაზე გავლენას. (Fraser, 1996: 167)

4. წინადადების ერთეულებს შორის სუსტი კავშირის აღნიშვნა

მიიჩნევა, რომ დისკურსული მარკერები დამოუკიდებელ ერთეულებს წარმოადგენენ, (Hansen, 1997: 156) ან წინადადებაში გამოიყოფიან მძიმით. მიუხედავად იმისა, რომ დისკურსული მარკერები სუსტად არიან ტექსტის მთავარ წინადადებასთან დაკავშირებულები, ზოგიერთს ახასიათებს შიდა სინტაქსური სტრუქტურა (მაგ. მეორეს მხრივ).

5. სიტყვიერება

დისკურსული მარკერები პროტოტიპურად წარმოადგენენ დისკურსის სეგმენტებს, რომლებსაც ისინი აღნიშნავენ. (Hansen, 1997: 156; Schiffrin, 1987: 31-32, 328)

დისკურსულ მარკერებს ნაკლებად ვხვდებით წინადადების დასაწყისში, თუმცა მათი პოზიცია შეიძლება იყოს ცვალებადი, შეიძლება შევხვდეთ, როგორც დისკურსის ცენტრალურ ნაწილში, ასევე წინადადების ბოლოს.

6. მორალი

მიიჩნევა, რომ დისკურსული მარკერები ძირითადად გვხვდება ზეპირ მეტყველებაში (მაგ. სხვათა შორის, ბოლოს და ბოლოს) მაგრამ არ არსებობს პრინციპული საფუძველი იმისა, რომ უარვყოთ მათი გამოყენება წერილობით დისკურსშიც (მაგ. მეტიც, შესაბამისად, პირიქით).

7. მრავალკატეგორიულობა

ენობრივი ერთეულები, რომლებიც გამოირჩევიან დისკურსული მარკერების ფუნქციით მოიცავს ზმნიზედებს (მაგ. ახლა, რეალურად, ყოველ შემთხვევაში), მაკავშირებელ და მაქვემდებარებელ კავშირებს (მაგ. and, but, because), შორისდებულებს (მაგ. oh, gosh, boy), ზმნებს (მაგ. Say, see, look) და clauses/ფრაზებს (მაგ. you see, I mean, you know).

დისკურსული მარკერები შეიძლება განვიხილოთ, როგორც დისკურსის დონის განმსაზღვრელი მარკერები, ასევე გავაერთიანოთ იმ გამონათქვამთა კლასში, რომლებსაც გარკვეული თავისებურება გამოარჩევს სხვა დანარჩენი დისკურსის ინდიკატორებისგან. ამ შემთხვევაში, ეს არის კავშირი დისკურსის ერთეულებს შორის. (Blakemore, 2002)

დისკურსულ მარკერთა მოცემულ მახასიათებლებზე დაყრდნობით შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ისინი წარმოადგენენ მრავალკატეგორიულ ენობრივ ერთეულებს, რომელთა გამოყენება წინადადებისთვის არ არის სავალდებულო, თუმცა მათი გამოყენება ხელს უწყობს მიმდინარე დისკურსის კარგად ორგანიზებას. გარდა ამისა, დისკურსული მარკერების მნიშვნელობა არ ცვლის მიმდინარე წინადადებით გადმოცემულ აზრს, არც აძლიერებს და არც ასუსტებს, არამედ ის ეხმარება მოსაუბრეს მსმენელისათვის გასაგებად გადმოსცეს ინფორმაცია.

სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, დისკურსული მარკერები ტექსტის უფრო გარკვევით ან გრამატიკულად სწორად გადმოცემის მიზნით მოსაუბრისათვის აუცილებელ ელემენტებს წარმოადგენენ, მათ არ აქვთ მკაფიოდ გამოხატული გრამატიკული მნიშვნელობა, თუმცა განსაკუთრებულ ადგილს იჭერენ ნებისმიერ დისკურსში. მიულერის (Muller, 2005:8) თანახმად, დისკურსული მარკერები ეხმარება მსმენელს გაიგოს მოსაუბრის საუბარი, გაიგოს თუ რისი თქმა სურს მას.

ზაჰეის ზემოთ მოცემულ მოსაზრებას (Zahe F, 2013) ეხმიანება ბოლდენი (Bolden, 2015) თავის სტატიაში „Discourse Markers“, სადაც ვკითხულობთ, რომ დისკურსული მარკერები მეტადისკურსულ ფუნქციებს ემსახურებიან; წარმოადგენენ მცირე მნიშვნელობის ან საერთოდ წინადადების კონტექსტიდან დამოუკიდებელ მნიშვნელობას; ისინი შეიძლება არ ეკუთვნოდნენ ტრადიციული სიტყვების კლასებს ან არ წარმოადგენენ წინადადების სინტაქსურ ერთეულებს.

დისკურსული მარკერების განმარტებათა სხვადასხვაობას ეხმიანება იუკერისა და ზივის (Jucker and Ziv 1998:2) მიერ შემოთავაზებული შედარება დისკურსული მარკერი არის ბუნდოვანი კონცეფცია (Discourse marker is a fuzzy concept). მიუხედავად ამისა, შეგვიძლია წარმოვადგინოთ დისკურსული მარკერების რამდენიმე ძირითადი მახასიათებელი ცხრილის სახით, რომლებიც პირველად შეაგროვა ბრინტონმა (Brinton 1996: 33-35) და მოგვიანებით განახლებული სახით შემოგვთავაზა იუკერმა და ზივმა ენობრივი დონეების მიხედვით. (Jucker and Ziv 1998: 3)

ცხრილი 2.

დისკურსული მარკერების ძირითადი მახასიათებლები

(Jucker and Ziv 1998: 3; -Brinton 1996: 33-35 -ის ნაშრომზე დაყრდნობით)

ფონოლოგიური და ლექსიკური მახასიათებლები	• მოკლე და ფონოლოგიურად შემცირებულია. • ქმნიან ცალკე ბგერათა ჯგუფს. • ისინი შეზღუდული ფორმებია და, შესაბამისად, რთულია მათი ტრადიციული სიტყვის ფარგლებში მოთავსება.
სინტაქსური მახასიათებლები	• წინადადებისთვის საწყის პოზიციას წარმოადგენენ; • ისინი გვხვდება სინტაქსური სტრუქტურის გარეთ ან წინადადებისთვის თავისუფალ ელემენტს წარმოადგენენ; • მათი გამოყენება ნებაყოფლობითია:
სემანტიკური მახასიათებლები	• ისინი მცირე მნიშვნელობის მქონე ან უმნიშვნელო ელემენტებს წარმოადგენენ;
ფუნქციური მახასიათებლები	• ისინი მრავალფუნქციური ელემენტებია, მოქმედებენ რამდენიმე ლინგვისტურ დონეზე ერთდროულად;
სოციოლინგვისტური და სტილისტური მახასიათებლები	• ისინი ზეპირი და არა წერილობითი დისკურსისთვის არიან მახასიათებელი • დისკურსში ვხვდებით მაღალი სიხშირით. • ისინი გენდერულად სპეციფიკური ნიშნებით ხასიათდებიან და ქალის მეტყველებისთვის არის მათი ხშირი გამოყენება დამახასიათებელი.

ცხრილი 2.- ის თანახმად, დისკურსული მარკერები გამოირჩევიან სხვადასხვა მახასიათებლებით, რომელთა კატეგორიზაცია შეიძლება შემდეგი ჯგუფების მიხედვით: ფონოლოგიური და ლექსიკური, სინტაქსური, სემანტიკური, ფუნქციური და

სოციოლინგვისტურ-სტილისტური მახასიათებლები. თუმცა, ზაჰეის (Zahei F, 2013:108) მიხედვით დისკურსული მარკერები მიჩნეულია ძირითადად ზეპირი დისკურსის ერთ-ერთ მახასიათებლად, თუმცა ეს არ გამორიცხავს მათ არსებობას წერილობით დისკურსში, მაშინ როცა, ცხრილი 2-ის მიხედვით დისკურსული მარკერები თანაბრადაა დამახასიათებელი როგორც ზეპირი, ისე წერილობითი დისკურსისათვის. ორივე მახასიათებლის მიხედვით, დისკურსული მარკერების გამოყენება ნებაყოფლობითია და მათი პოზიცია ცვალებადია წინადადებაში. მეორე მხრივ, ცხრილი 2-ის მიხედვით იკვეთება დისკურსულ მარკერთა გენდერული ნიშნით განპირობებული გამოყენება მიმდინარე დისკურსში, რომელიც არ ფიქსირდება ზაჰეის ჩამონათვალში.

სამეცნიერო ლიტერატურაში დისკურსულ მარკერთა არამხოლოდ ძირითად მახასიათებლებს განიხილავენ, არამედ ამ მახასიათებლებზე დაყრდნობით მათ სხვადასხვა ძირითად ჯგუფებში ანაწილებენ, მათ შორის არის ბრიუს ფრეიზერი, (Frazer, 1988: 19-33) რომელიც დისკურსულ მარკერებს ყოფს სამ მთავარ ჯგუფად: 1) მარკერები, რომლებიც აღნიშნავენ თემის ცვლილებას, 2) მარკერები, რომლებიც აღნიშნავენ მიმდინარე დისკურს აქტივობას და 3) მარკერები, რომლებიც აღნიშნავენ მიმდინარე აზრსა და დისკურსში უკვე დაფიქსირებულ აზრს შორის კავშირს, კერძოდ, პარალელურია აზრი, თუ ეწინააღმდეგება მას. ფრეიზერის მიერ შემოთავაზებული კლასიფიკაცია შეგვიძლია წარმოვადგინოთ ცხრილის სახით.

ცხრილი 3. (არძენაძე, 2019:27)

დისკურსულ მარკერთა ჯგუფი	დისკურსულ მარკერთა ქვეჯგუფი	მაგალითი
Topic markers/ თემის აღმნიშვნელი მარკერები	მარკერები, რომლებიც აღნიშნავენ თემის ცვლილებას	back to my original point, before I forget, by the way,
	მარკერები, რომლებიც ყურადღებას ამახვილებენ მიმდინარე საკითხზე	again, but, hey, indeed, in fact,
Discourse activity markers/ დისკურსული აქტივობის აღმნიშვნელი მარკერები	განმარტებითი მარკერები	by way of clarification, to fy
	თანხმობის აღმნიშვნელი მარკერები	admittedly, all in all,
	საუბარში ჩაჭრის აღმნიშვნელი მარკერები	if I may interrupt, to interrupt, not to interrupt

	გამეორების აღმნიშვნელი მარკერები	at the risk of repeating, once again,
	თანმიმდევრობის აღმნიშვნელი მარკერები	finally, first, in the first place, lastly,
	შეჯამების აღმნიშვნელი მარკერები	in summary, so far,
Message relationship markers/ინფორმაციებს შორის არსებული კავშირის აღმნიშვნელი მარკერები	პარალელური დისკურსის აღმნიშვნელი მარკერები	also, alternatively, analogously, and,
	მაპირისპირებელი დისკურს მარკერები	all the same, but, contrariwise,
	აზრის გავრცობის აღმნიშვნელი მარკერები	above all, also, besides, better, for example,

Willie Wilson - {The Race for Chicago Mayor: The candidates' Debate}- „ *Well, really the first thing I would do, you have to take them to make sure you put armed security on the CTA bus, I hold on yeah you gotta hire more police officers and get them on board. You got to stop playing politics so much, you look you this particular administration now. ..*” ²⁷(**კარგი, პირველი, რასაც გავაკეთებდი, თქვენ უნდა წაიყვანოთ, რათა დარწმუნდეთ, რომ შეიარაღებული დაცვა (CTA) დააყენეთ. დიახ, თქვენ უნდა დაიქირაოთ მეტი პოლიციელი და შეუთანხმოთ მათ თავიანთი მოვალეობა. თქვენ უნდა შეწყვიტოთ პოლიტიკით თამაში, ახლა თქვენ შეხედეთ ამ კონკრეტულ ადმინისტრაციას....**)

მოცემულ მონაკვეთში ადრესატი დისკურსულ მარკერს ორი სხვადასხვა ემოციური დატვირთვით იყენებს, ესენია Well - საუბრის დასაწყებად, რათა ადრესანტის ყურადღება მიმართოს დისკურსის კონკრეტული მონაკვეთისკენ და really the first thing I would do - დისკურსში პოზიციებს მიჯნავს ერთმანეთისგან, ამ შემთხვევაში აღნიშნავს მთავარს თუ რას მოიმოქმედებს პირველად არჩევნებში გამარჯვების შემთხვევაში.

ირაკლი კობახიძე {„ქართული ოცნების“ აღმასრულებელი მდივანი „იმედის კვირაში“ } „*ქვეყნისთვისა და გუნდისთვის პრინციპულ მომენტში მაშინდელმა პრემიერმა სამწუხაროდ უღალატა არა მარტო გუნდს, არამედ ქვეყანას და გადადგა ძალიან მძიმე ნაბიჯი. მან დატოვა პოსტი გაუგებარი მიზეზით და ასეთ დროს, რა თქმა უნდა, ძალიან*

²⁷ <https://www.youtube.com/watch?v=ck8GPV5Rtpo>

რთული იყო პროცესების წარმართვა. საბოლოო ჯამში, ამ ბრძოლიდან გუნდი პირიქით, კიდევ უფრო გაძლიერებული გამოვიდა“ ²⁸

ადრესატი იყენებს დისკურს აქტივობის მარკერთა ერთ-ერთი ქვეჯგუფის შეჯამების აღმნიშვნელ მარკერს, „საბოლოო ჯამში“, რაც ეხმარება მოსაუბრეს მიმდინარე დისკურსში შეინარჩუნოს ლოგიკურობა და შეაჯამოს უკვე გამოთქმული მოსაზრება.

ნაშრომში „Discourse Markers: Their Functions and Distribution across Registers“ ვკითხულობთ, ჰალიდეი და ჰასანი (1992) ამტკიცებენ, რომ ენობრივი ერთეულები, რომლებსაც შიფრინი (1987) და ბლეიკმორი (1987) განიხილავენ, მიეკუთვნებიან მაკავშირებელთა ჯგუფს, რომლებიც წინადადებებს შორის არსებულ ურთიერთკავშირს გამოხატავენ. მათგან აღსანიშნავია შინიაევას (Šiniajeva, 2005:19-37) მიერ გამოყოფილი შემდეგი დისკურს მარკერები:

ცხრილი 4.

დისკურსულ მარკერთა ჯგუფი	მაგალითი
ამატებენ ინფორმაცია	and, furthermore, add to that
აკონკრეტებენ არსებულ ინფორმაციას	for instance, thus, in other words
გამოხატავენ უკვე გამოთქმული მოსაზრების კონტრარგუმენტს	or, on the other hand, however, conversely
ახალ წინადადებას უკავშირებს უკვე გამოთქმულ აზრს ან აღნიშნავს დროის სხვაობას	so, consequently, because, for this reason;before, then
აღნიშნავენ გამოთქმულ მოსაზრებათა შეჯამებას ან თემის ცვლილებას	by the way, well, to sum up, anyway

მახასიათებელთა მოცემული ორი ცხრილის შედარების საფუძველზე დავინახავთ, რომ ფრეიზერი უფრო სრულად წარმოადგენს დისკურსულ მარკერთა ჯგუფებს (ცხრილი 3.) ვიდრე ჰალიდეი და ჰასანი (1992) (ცხრილი 4.), თუმცა გვხვდება ისეთი ჯგუფებიც, რომლებიც ორივე მათგანში მეორდება. მათგან აღსანიშნავია: მარკერები მსჯელობის შესაჯამებლად, თემის ცვლილების აღმნიშვნელი მარკერები და აზრის გავრცობა, ინფორმაციის დასამატებლად საჭირო მარკერები.

დისკურსული მარკერების ფუნქციურ თავისებურებას რაც შეეხება, აიმერის (2002) თანახმად დისკურსული მარკერები ორ მთავარ ჯგუფად იყოფიან, ესენია: ტექსტუალური და ინტერპერსონალური. თუმცა, ანდერსენის თანახმად (2001:64)

²⁸ <https://imedinews.ge/ge/politika/277111/irakli-kobakhidze-miukhedavad-dzalian-bevri-sirtulisa-movakherkhet-vela-problemis-dadzleva-saboloo-jamshi-davamshvidet-qvekana-da-davamshvidet-politikuri-protseji>

დისკურსული მარკერების განსხვავება ტექსტუალური და ინტერპერსონალური ფუნქციებით არ არის ეფექტური, რადგან დისკურსული მარკერები ტექსტუალური და ინტერპერსონალური ფუნქციებით ერთდროულად შეიძლება იყოს ნაჩვენები.

მეცნიერები გვთავაზობენ დისკურსული მარკერების კონცეპტუალიზაციას, რომელიც პრაგმატული მნიშვნელობის სამ ძირითად ასპექტს აერთიანებს, ესენია: **სუბიექტური, ინტერაქციული და ტექსტური.** (Šiniajeva,2005:28)

ავტორი ნაშრომში განიხილავს თითოეულ მათგანს, აღსანიშნავია დისკურსულ მარკერთა კონცეპტუალიზაციის შედეგად გამოყოფილი რამდენიმე ქვეჯგუფი, რომელთაც ცხრილის სახით წარმოვადგენთ.

ცხრილი 5.

სუბიექტური	მოსაუბრის აზროვნება
	მოსაუბრის დამოკიდებულება
	მოსაუბრის მიერ გაკეთებული შეფასება
ინტერპერსონალური ფუნქცია	ყურადღების მოთხოვნის მარკერები
	ყველასათვის ცნობილი ფაქტის / ინფორმაციის აღმნიშვნელი მარკერები
	დადასტურების მოთხოვნის მარკერები
	ახსნა-განმარტების აღმნიშვნელი მარკერები
ტექსტუალური ფუნქცია	წინადადებებს შორის არსებული კავშირის აღმნიშვნელი მარკერები
	სხვადასხვა თემებს შორის არსებული კავშირის აღმნიშვნელი მარკერები
	თემის ცვლილების აღმნიშვნელი მარკერები
	მოსაუბრეთა ცვალებადობის აღმნიშვნელი მარკერები - speakers' turns

ცხრილში (5) კარგად იკვეთება თითოეული ასპექტის მთავარი მახასიათებელი, კერძოდ პრაგმატიკული მნიშვნელობის სუბიექტური ასპექტი გულისხმობს

მოსაუბრესა და გამოთქმულ აზრს შორის დამოკიდებულების ჩვენებას, ანდერსონის (2001, 65) თანახმად „მოსაუბრის ნებისმიერი გამონათქვამი გამოხატავს მის ინდივიდუალურ მახასიათებელს“. ინტერპერსონალურ ფუნქციას რაც შეეხება, მათ ახასიათებთ დამოკიდებულებების, გრძნობებისა და შეფასებების გამოხატვა, სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ ისინი მსმენელზე ორიენტირებული ენობრივი ერთეულებია. ხოლო, ტექსტუალური ფუნქცია მიზნად ისახავს მიმდინარე დისკურსთან შესაბამისობასა და ბმულობის შენარჩუნებას. (იხ. Šiniajeva, 2005:28)

Kam Buckner {The Race for Chicago Mayor: The Candidates' Debate}- „***Listen!** We have to find a way to coordinate with different organizations within our community for our street vendors **but also** we changed our automatic and congressional and state representative maps every 10 years.* ²⁹(*მისმინეთ! ჩვენ უნდა ვიპოვოთ გზა ჩვენი საზოგადოების სხვადასხვა ორგანიზაციებთან კოორდინაციისათვის ჩვენი ქუჩის მოვაჭრეთა სასიკეთოდ, მაგრამ ასევე, ჩვენ ვცვლიდით ჩვენს ავტომატურ, კონგრესის და სახელმწიფო წარმომადგენლობით რუკებს ყოველ 10 წელიწადში.*)

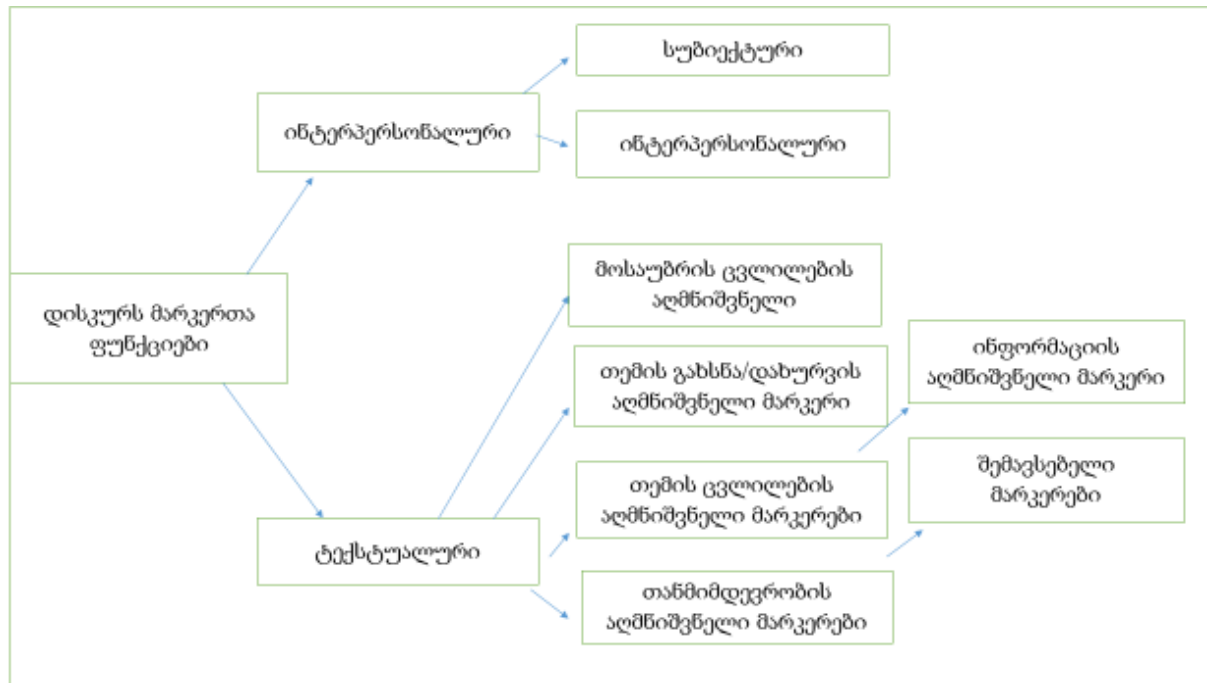
-**The interpersonal Function** - ინტერპერსონალური ფუნქცია /ყურადღების მოთხოვნის მარკერი / მოცემულ მონაკვეთში ადრესატები იყენებენ დისკურს მარკერებს: listen და Well, რათა შეინარჩუნონ ემოციური დატვირთვა, იმის შესახებ რომ მოცემული მოსაზრება მნიშვნელოვანია მიმდინარე დისკურსში და მსმენელისთვის თვალსაჩინო გახადონ აღნიშნული პრობლემის გადაჭრის გზები.

დისკურსული მარკერების ფუნქციათა კლასიფიკაციას გვთავაზობს ბრინტონი, (Brinton, 2008:1) რომელიც დისკურს მარკერს განმარტავს, როგორც ფონოლოგიურად მოკლე ერთეულებს, რომლებსაც არ გააჩნიათ მიმართებითი მნიშვნელობა, მაგრამ ემსახურებიან პრაგმატულ ან პროცედურულ მიზანს. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, დისკურსული მარკერები ძირითადად უმნიშვნელო ან მცირე მნიშვნელობის მატარებელ ენობრივ ერთეულებს წარმოადგენენ, რომლებიც მნიშვნელოვნად ვერ ცვლიან მიმდინარე დისკურსის მნიშვნელობას.

²⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=ck8GPV5Rtpo>

ბრინტონის მიერ შემოთავაზებულ ცხრილში გამოიყოფა ორი მთავარი ჯგუფი, ესენია: ინტერპერსონალური და ტექსტუალური ფუნქციები, რომლებიც იყოფა ქვეჯგუფებად.

ცხრილი 6. (ამოღებულია Alami, 2013:6)

ბრინტონის მიერ შემოთავაზებული კლასიფიკაცია ცხრილ 5-ში წარმოდგენილი კლასიფიკაციისგან განსხვავებით განიხილავს მხოლოდ ორ მთავარ ფუნქციას, რაც შეეხება სუბიექტურობას, ბრინტონი მას ინტერპერსონალური ფუნქციის ჯგუფში აერთიანებს, ხოლო ცხრილი 5-ის მიხედვით სუბიექტურობა დისკურს მარკერების ფუნქციათა ცალკე ჯგუფს წარმოადგენს. გარდა პირველი ფუნქციის ჯგუფებს შორის არსებული სხვაობისა, განსხვავებული ქვეჯგუფებით არის წარმოდგენილი ტექსტუალური ფუნქცია.

დისკურსულ მარკერთა კლასიფიკაციას გვთავაზობს კენ ჰაილენდი და პოლი ცი, (Hyland, Tse, 2004: 156 - 177) რომლებიც უფრო დეტალურად განიხილავენ ინტერპერსონალურ და ტექსტუალურ დისკურს მარკერებს. ისინი აღნიშნავენ, რომ დისკურსული მარკერის კატეგორიები არსებითად ინტერპერსონალურობით ხასიათდებიან და მათი ერთ-ერთი მთავარი მიზანი მსმენელის დარწმუნებაა.

კენ ჰაილენდი და პოლი ცი (ibid: 2004:156-177) დისკურსულ მარკერთა პირველ მთავარ ჯგუფს- ტექსტუალურ დისკურსულ მარკერებს ყოფენ შვიდ ქვეჯგუფად, ესენია:

1. **ლოგიკური მარკერები** -მარკერები, რომლებიც გამოხატავენ სემანტიკურ და სტრუქტურულ ურთიერთობებს და ეხმარებიან მკითხველს დისკურსის ინტერპრეტაციაში. ლოგიკური მარკერებია:

1.1. **დამატებითი მარკერები** – მაგ: and, furthermore ...

1.2. **მაპირისპირებელი მარკერები** -მაგ: but, however...

1.3. **დასკვნის აღმნიშვნელი მარკერები** –მაგ: finally, to sum up ...

1.4. **მიზეზ-შედეგობრივი**- მაგ: so, because ...

2. **თანმიმდევრობის აღმნიშვნელი მარკერები** - მარკერები, რომლებიც აღნიშნავენ არგუმენტების ლოგიკურ თანმიმდევრობას. მაგ: In the first place, secondly ...

3. **უკვე ნათქვამის შეხსენების აღმნიშვნელი მარკერები**-მარკერები, რომლებიც მიმართავენ წინარე არგუმენტს ან მოსაზრებას, ან სხვა სიტყვებით აჯამებენ უკვე გამოთქმულ მოსაზრებას. მაგ: As ... said

4. **აქტუალობის აღმნიშვნელი მარკერები** -მარკერები, რომლებიც მიუთითებენ თემის განვითარებას დისკურსის გარკვეულ ეტაპზე. მაგ: now

5. **დაშიფრულის განმარტების აღმნიშვნელი მარკერები**- მარკერები, რომლებიც ხსნიან, აკონკრეტებენ ან მაგალითებით ამყარებენ მიმდინარე დისკურსს. მაგ: that is, in other words, for instance ...

6. **ილოკუციური მარკერები**- მარკერები, რომლებიც ცალსახად ასახელებენ ავტორის მიზანს მიმდინარე დისკურსში. მაგ: I hope to persuade, I back up this idea ...

7. **განცხადებები** -მარკერი, რომელიც ეხება ტექსტის მომდევნო ნაწილს, რათა შეამზადონ მკითხველი დისკურსის განვითარების მოსალოდნელი შედეგისათვის.

რაც შეეხება დისკურს მარკერების ინტერპერსონალურ ჯგუფს, ის იყოფა ხუთ ქვეჯგუფად, ესენია:

1. **შემზღუდველი** - მარკერები, რომლებიც ლინგვისტური თვალსაზრისით წარმოდგენილია როგორც ეპისტემიკური ზმნებით (may, might, would),

შესაძლებლობის აღმნიშვნელი ზმნიზედები (probability adverbs) (Perhaps, maybe) და ეპისტემიკური გამონათქვამები (epistemic expressions) (it is likely, it is probable).

2. **დამაჯერებლობის აღმნიშვნელი მარკერები**- მარკერები, რომლებიც აღნიშნავენ მიმდინარე დისკურსის დამაჯერებლობას. (undoubtedly, of course, in fact, you know)

3. **განმსაზღვრელები** - მარკერები, რომლებიც ორმაგი ფუნქციით არიან წარმოდგენილები ტექსტში. ისინი უკავშირდებიან ინფორმაციის წყაროს (as the Prime Minister Indicated) ან დარწმუნების მიზნით იმოწმებენ ავტორიტეტული პირების შეხედულებებს.

4. **დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები**- მარკერები, რომლებიც გამოხატავენ მწერლის ემოციურ დამოკიდებულებას. განვასხვავებთ შემდეგ ჯგუფებს:

4.1. **დეონტური ზმნები: (მოდალური ზმნებით გამოხატული)** ზმნები, რომლებიც გავლენას ახდენენ მიმდინარე სიტუაციაზე (must, have to ...)

4.2. **პოზიციური ზმნიზედები:** რომლებიც გადმოსცემენ მოსაუბრის/მწერლის დამოკიდებულებას (surprisingly ...)

4.3. **ზედსართაული კონსტრუქციები:** (it is difficult, ...)

4.4. **კოგნიტური ზმნები:** (I think, I believe...)

5. **კომენტარები** - მარკერები, რომლებიც საზოგადოებასთან კარგ ურთიერთობას ინარჩუნებენ შემდეგი საშუალებებით:

5.1. **რიტორიკული შეკითხვები**- (is this the right attitude?)

5.2. **პირდაპირი მიმართვები**- (dear reader, you)

5.3. **პერსონიფიკაციები**- (I, We, my feelings)

ორივე კლასიფიკაციის მიხედვით დისკურსული მარკერების ფუნქციები იყოფა ორ მთავარ ჯგუფად, ესენია დისკურსულ მარკერთა ტექსტუალური და ინტერპერსონალური ფუნქციები, ამათგან ტექსტუალური ან დისკურსული ფუნქცია გულისხმობს წინა და მიმდინარე დისკურსებს შორის არსებული კავშირის აღნიშვნას, ხოლო ინტერპერსონალური ფუნქცია გულისხმობს მოსაუბრის ან მწერლის პოზიციის ჩვენებას.(Ismail M. 2012:1264) კენ ჰაილენდისა და პოლი ცის (2004) მიერ შემოთავაზებული კლასიფიკაცია ბრინტონის (2008) მიერ შემოთავაზებული კლასიფიკაციისგან განსხვავებით ტექსტუალური მარკერების შვიდ ქვეჯგუფს

განიხილავს, ხოლო ინტერპერსონალური მარკერები ბრინტონის კლასიფიკაციით ორი ქვეჯგუფით, ხოლო ჰაილენდისა და ცის მიერ შემოთავაზებულ კლასიფიკაციაში ხუთი ქვეჯგუფით არის წარმოდგენილი.

დისკურსული მარკერების მოცემული განმარტებებიდან დანამდვილებით შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ეს ერთეულები მოსაუბრეს საშუალებას აძლევს გადასცენ ინფორმაცია მსმენელს გარკვევით და შესაბამისად წარმატებით წარმართონ კომუნიკაციური პროცესი, აზრთა გაცვლა. მიუხედავად იმისა, რომ მათი ლექსიკური მნიშვნელობის განსაზღვრა რთულია და მათი ფუნქცია სხვადასხვაა, ეს ელემენტები ემსახურებიან მთავარს, დაუკავშირონ დისკურსის ელემენტები ერთმანეთს.

შემოთავაზებულ კლასიფიკაციათაგან უპირატესობას ვანიჭებთ კენ ჰაილენდისა და პოლი ცის (2004:156-177) მიერ შემოთავაზებულ კლასიფიკაციას, სადაც უფრო დეტალურად არის წარმოდგენილი დისკურს მარკერთა ჯგუფები. გარდა ამისა, მოცემული ჯგუფები დაყოფილია ტექსტუალურ და ინტერპერსონალურ ჯგუფებად, ეს კი კვლევის უფრო ზუსტი ანალიზის საშუალებას მოგვცემს.

2.2. პრაგმატიკული მარკერების ძირითადი მახასიათებლების მიმოხილვა თანამედროვე ლინგვისტურ ლიტერატურაში

პრაგმატიკულ მარკერებს ხშირად სხვადასხვა ტერმინებით ანაცვლებენ, მათ შორის არის მერყეობის გამომხატველი მარკერები და შემავსებელი სიტყვები, უფრო ხშირად კი პრაგმატიკული მარკერების(pragmatic markers-გამოიყენა ბრინტონმა 1996) ნაცვლად ვხვდებით დისკურსულ მარკერებს(discourse markers(შიფრინი 1987, ჯაკერი და ზივი 1998), დისკურს ნაწილაკებს(discourse particle(Hansen1998 & Aijmer 2002) და პრაგმატიკულ ნაწილაკებს (Pragmatic particle (Ostman 1995).

ერმანის (Erman, 2001:1339) მიხედვით პრაგმატიკული მარკერები თითქმის უმნიშვნელო ერთეულებია, რომლებიც მნიშვნელობას იძენენ მოცემულ კონტექსტში ან სიტუაციაში, ანუ პრაგმატიკული მარკერების ფუნქცია არის დისკურსისა და მიმდინარე საუბრის კონტროლი, ისინი აშკარად ფუნქციური ელემენტებია, რადგან ცხადად არ იკვეთება მათი როლი მიმდინარე დისკურსში.(არძენაძე,2019:29)

ფიშერისა (2006) და ფურკოს (2007) თანახმად პრაგმატული მარკერები წარმოადგენენ ლინგვისტური ერთეულების ფუნქციურ კლასს, რომლებიც, როგორც წესი, არ ცვლიან წინადადების მნიშვნელობას, მაგრამ მათი გამოყენება აუცილებელია დისკურსის ორგანიზებისა და სტრუქტურირებისთვის, რათა მომხსენებელმა ნათლად გადმოსცეს თავისი დამოკიდებულება. (Fischer, 2006; Furkó, 2007; Furko, 2017)

ფრეიზერი (1996) გვთავაზობს პრაგმატიკული მარკერების შემდეგ კლასიფიკაციას. (არმენაძე, 2019: 31-32)

ცხრილი 7. პრაგმატიკული მარკერების კლასიფიკაცია ფრეიზერის მიხედვით
(Fraser, 1996)

ძირითადი პრაგმატიკული მარკერები	სტრუქტურული	თხრობითი
		კითხვითი
		ბრძანებითი
	ლექსიკური	პერფორმატიული გამონათქვამები
		პრაგმატიკული იდიომები
	ჰიბრიდული	თხრობითზე დაფუძნებული
		კითხვითზე დაფუძნებული
		ბრძანებითზე დაფუძნებული
კომენტარის პრაგმატიკული მარკერები	შეფასების მარკერები	
	საუბრის მანერის მარკერები	
	სიცხადის მარკერები	
	გაგონილის გადმოცემის მარკერები	
	სათქმელის შერბილების მარკერები	
	ემფატიკური მარკერები	
პარალელური პრაგმატიკული მარკერები	ვოკატივები	
	უკმაყოფილების გამომხატველი მარკერები	
	სოლიდარობის მარკერები	
	ფოკუსირების მარკერები	
დისკურსის პრაგმატიკული მარკერები	თემის შეცვლის მარკერები	
	კონტრასტული მარკერები	
	აზრის განვითარების მარკერები	
	დასკვნითი მარკერები	

როგორც ცხრილიდან ირკვევა ფრეიზერი პრაგმატიკულ მარკერებს ოთხ მთავარ ჯგუფად ყოფს, ესენია: ძირითადი პრაგმატიკული მარკერები, კომენტარის პრაგმატიკული მარკერები, პარალელური პრაგმატიკული მარკერები და დისკურსის პრაგმატიკული მარკერები. მოცემულ ოთხ მთავარ ჯგუფს კი ყოფს სხვადასხვა ქვეჯგუფად.

ბრინტონი კი ნაშრომში „**Pragmatic markers in English – Grammaticalization and discourse functions**“ (1996) გვთავაზობს პრაგმატიკული მარკერების ცხრა ფუნქციას:

- 1) დისკურსის დაწყების, მათ შორის მსმენელისათვის ყურადღებისაკენ მოწოდებისა და დისკურსის დასრულების აღმნიშვნელი მარკერები.
- 2) მარკერები, რომლებიც ეხმარება მოსაუბრეს საკითხის უკეთ გაგებაში.
- 3) მარკერების შემავსებელი ფუნქცია, კერძოდ ცვლიან ან ინარჩუნებენ დისკურსის ტაქტიკას.
- 4) აღნიშნავენ ახალ თემას, ან თემის ნაწილობრივ შეცვლას (შესწორება, correction; გაუმჯობესება, elaboration; დაზუსტება, specification; გაფართოვება/გავრცობა, expansion;) ან უკვე ნახსენები საკითხის განახლებას (შეწყვეტის შემდეგ).
- 5) ამოიცნობენ ახალ (Erman 1987: 201; Schiffrin 1987) ან ძველ ინფორმაციას (Schiffrin 1987a);
- 6) ინარჩუნებენ მოცემულ წინადადებებს/ინფორმაციებს შორის კავშირს, ან მიუთითებენ იმპლიციტურად, როგორც შეესაბამება წარმოთქმული თანამშრომლობით პრინციპს; (Levinson 1983: 128–129, 162–163, what he calls a “maxim hedge”)
- 7) ასწორებენ უკვე გამოთქმული აზრს.
- 8) გამოხატავენ რეაქციას ან პასუხობენ მიმდინარე დისკურსს, მათ შორის აღნიშნავენ, თუ რამდენად გაიგო მსმენელმა ინფორმაცია და რამდენად არის მსმენელი ყურადღებით.

9) აღნიშნავენ მსმენელსა და მოსაუბრეს შორის არსებულ თანამშრომლობას, ინფორმაციის გაგება-გაზიარებას ან მიღებული ინფორმაციის დადასტურებას, მათ შორის ზრდილობიანი ფორმების გამოყენებას. (Brinton, 1996)

როგორც ვხედავთ ფრეიზერი პრაგმატიკულ მარკერებს განიხილავს სინტაქსური მნიშვნელობით, კერძოდ გამოყოფს პრაგმატიკული მარკერების სხვადასხვა პოზიციას წინადადებაში: განცალკევებული, პროცედურული და მოცემული აზრების მაკავშირებელი ერთეულები, ხოლო ბრინტონთან პრაგმატიკული მარკერები დაყოფილია სემანტიკური ფუნქციით, მოცემულ დისკურსში მათი მნიშვნელობიდან გამომდინარე. (არძენაძე, 2019:33)

Paul Vallas {The Race for Chicago Mayor: The candidates' Debate}-, **I think** the Darlington deal is too profitable and we had an opportunity to negotiate with them.” ³⁰(**ვფიქრობ**, დარლინგტონის გარიგება ძალიან მომგებიანია და ჩვენ გვქონდა მათთან მოლაპარაკების შესაძლებლობა.)

-საუბრის მანერის აღმნიშვნელი მარკერი ადრესატი პრობლემის გადაჭრის გზებზე საუბრისას იყენებს პრაგმატიკულ მარკერს **I think**, რაც საშუალებას აძლევს მას, უშუალო კონტაქტი დაამყაროს ადრესანტთან და ხაზი გაუსვას საკუთარ პოზიციას.

ირაკლი კობახიძე - „მე ვიტყვდი, რომ გუნდი მოწოდების სიმაღლეზე დადგა. **ვფიქრობ**, რომ ჩვენი მხრიდან გადადგმული აბსოლუტურად ყველა ნაბიჯი იყო არამარტო სწორი, არამედ უალტერნატივოც. „ ³¹

რაც შეეხება ქართულ მაგალითს, ადრესატი იყენებს **კომენტარის პრაგმატიკული მარკერს**, კერძოდ **საუბრის მანერის აღმნიშვნელ მარკერს** - „ **ვფიქრობ**“, რაც ხაზს უსვამს მოსაუბრის შეხედულებას და პოზიციას გამოთქმული აზრის შესახებ.

პრაგმატიკული მარკერები გამოირჩევიან მრავალფუნქციურობით, როგორც აიმერი და საიმონ-ვანდენბერგენი აღნიშნავენ, პრაგმატულ მარკერებს კონტექსტიდან გამომდინარე აქვთ ფუნქციების თითქმის უსასრულო რაოდენობა. უფრო მეტიც, მათ

³⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=ck8GPV5Rtpo>

³¹ <https://imedinews.ge/ge/politika/277109/irakli-kobakhidze-chveni-mkhridan-gadadgmuli-absoluturad-kvela-nabiji-iko-aramarto-stsori-aramed-ualternativots-da-aman-mogvtsa-qvekanashi-mshvidobis-simshvidis-shenarchunebis-sashualeba>

შეუძლიათ სხვა მარკერების მნიშვნელობის გადაფარვა. შესაბამისად, მათი მრავალფუნქციურობის აღწერა საკმაოდ რთულია. (Aijmer, 2011: 229)

ფრეიზერი (1996) გამოყოფს პრაგმატიკული მარკერების შემდეგ მთავარ მახასიათებლებს: (Frazer; 1996)

1) პრაგმატიკული მარკერები წინადადების ნაწილს არ წარმოადგენენ, არამედ ისინი განცალკევებული, გამოყოფილი ერთეულებია. (არძენაძე, 2019:30)

2) პრაგმატიკული მარკერები მნიშვნელობის მქონე ერთეულებია, თუმცა მათ გააჩნიათ პროცედურული მნიშვნელობა, რაც გულისხმობს, რომ ისინი აღნიშნავენ თუ როგორ არის მოცემული წინადადება მიმდინარე დისკურსთან დაკავშირებული. (არძენაძე, 2019:30)

3) პრაგმატიკული მარკერები აღნიშნავენ მთავარ ინფორმაციას, რომელიც პირდაპირ არის გადმოცემული ტექსტში. ისინი არ აღნიშნავენ ნაგულისხმევ ან გადატანითი მნიშვნელობით მოცემულ ინფორმაციას. (არძენაძე, 2019:30)

4) თითქმის ყველა პრაგმატიკული მარკერი გვხვდება წინადადების დასაწყისში, თუმცა არის შემთხვევა, როცა მათ ვიყენებთ წინადადების შუა ნაწილში, ამ შემთხვევაში ის გამოიყოფა მძიმეებით. (არძენაძე, 2019:30)

5) გრამატიკის ყველა ერთეული გვხვდება პრაგმატიკული მარკერების ფუნქციით, მაგალითად ზმნა, არსებითი სახელი და ზმნიზება მათ შორის იდიომებიც. თუმცა უმეტეს შემთხვევაში მათი მნიშვნელობა იცვლება, რადგან გამოხატავენ სხვადასხვა დამოკიდებულებას გამოთქმული აზრის მიმართ. (არძენაძე, 2019:30)

ბრინტონი წიგნში „**The Evolution of Pragmatic Markers in English**” (2017) განიხილავს პრაგმატიკული მარკერების ძირითადი მახასიათებლების შემდეგ ძირითად ჯგუფებს, ესენია: ფონოლოგიური და ლექსიკური, სინტაქსური, სემანტიკური, ფუნქციური, სოციოლინგვისტური და სტილისტური მახასიათებლები.

1. ფონოლოგიური და ლექსიკური მახასიათებლები:

ა) პრაგმატიკული მარკერები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს როგორც „პატარა“, ასევე ფრაზული ენობრივი ერთეულების სახით; დღევანდელ ინგლისურში პრაგმატიკული მარკერები, როგორც წესი, „მოკლე“ სიტყვებია (მაგ., ახლა, შემდეგ,

მარჯვენა, კარგად, ასე რომ, შეხედე, ნახე, გარდა ამისა, ფაქტობრივად, მართლაც, კარგი) და ნაკლებად „გრძელი“ ფორმები (მაგ. რეალურად, ნებისმიერ შემთხვევაში, რა თქმა უნდა). მათ შეუძლიათ, მაგრამ, რა თქმა უნდა, ყოველთვის არ განიცდიან ფონოლოგიურ ცვლილებას: მაგ., you know > y'know , In fact > [nfækt] ან [fæk] (Traugott 1995a: 14)

ბ) პრაგმატული მარკერები არ ეკუთვნის ტრადიციულ სიტყვათა კლასს, მაგრამ ყველაზე მჭიდროდ ზმნიზებდებთან შეიძლება მათი დაკავშირება.

2. სინტაქსური მახასიათებლები:

ა) პრაგმატულ მარკერებს არ გააჩნიათ მკაფიო გრამატიკული ფუნქცია, რადგან მათ ვხვდებით სინტაქსური სტრუქტურის გარეთ. სინტაქსური დამოუკიდებლობა შეიძლება იყოს პრაგმატული მარკერების „ერთ-ერთი ყველაზე თვალსაჩინო თვისება“. (Heine 2013: 1210)

ბ) პრაგმატული მარკერები შემოიფარგლებიან წინადადებაში საწყისი პოზიციით. პრაგმატული მარკერები შეიძლება აღმოჩნდნენ წინადადების დასაწყისში, შუაში ან ბოლოს. თუმცა მათი უპირატესი პოზიცია შეიძლება იყოს წინადადების დასაწყისში. (Schourup 1999: 233)

გ) პრაგმატული მარკერების გამოყენება გრამატიკული თვალსაზრისით არ არის სავალდებულო, მაგრამ ამავე დროს დისკურსის მნიშვნელოვან ელემენტებს წარმოადგენენ;

3. სემანტიკური მნიშვნელობა

ა) პრაგმატულ მარკერებს აქვთ მცირე ლექსიკური მნიშვნელობა ან საერთოდ არ გააჩნიათ მნიშვნელობა. პრაგმატული მარკერები აღარ ითვლება სემანტიკურად ცარიელ შემავსებელ სიტყვებად (Fillers) მაგრამ მეცნიერები თანხმდებიან, რომ მათ აქვთ მცირე ან შემცირებული წინადადებით მნიშვნელობა და არ ცვლიან გამოთქმის ინფორმაციულ შინაარსს.

4. ფუნქციური მახასიათებელი

ა) პრაგმატიკული მარკერები ხშირად მრავალფუნქციურობით ხასიათდებიან და შეიძლება გამოვიყენოთ რამდენიმე პრაგმატიკული დანიშნულებით. მათ ერთდროულად ახასიათებთ ტექსტუალური და ინტერპერსონალური ფუნქციები.

5. სოციოლინგვისტური და სტილისტური მახასიათებლები

ა) პრაგმატული მარკერები ძირითადად ზეპირი და ნაკლებად წერილობითი დისკურსისთვისაა დამახასიათებელი. როგორც ჩანს, ეს განპირობებულია ისეთი ფაქტორებით, როგორიცაა ზეპირი დისკურსის სპონტანურობა და მის დასაგეგმად დროის ნაკლებობა, თუმცა, პრაგმატული მარკერები წერილობით დისკურსშიც გვხვდება.

ბ) პრაგმატული მარკერები ქალთა მეტყველებისთვის უფრო დამახასიათებელია, ვიდრე მამაკაცების. (Brinton, 2017:3-7)

ზემოთ მოცემულ მახასიათებლებზე დაყრდნობით, პრაგმატიკული მარკერი წარმოდგენილია როგორც მცირე მნიშვნელობის მქონდე „მოკლე“ ენობრივი ერთეული, რომელიც არ გამოირჩევა მკაფიო გრამატიკული ფუნქციით და არც მისი გამოყენება არის დისკურსისთვის სავალდებულო, თუმცა პრაგმატიკული თვალსაზრისით მათი არსებობა დისკურსის უკეთ წარმართვაში ეხმარება მოსაუბრეს. მოცემულ მახასიათებლებს თუ შევადარებთ დავინახავთ, რომ ფრეიზერის თანახმად პრაგმატიკული მარკერები მნიშვნელობის მქონე ერთეულებია, რომლებიც გვხვდებიან წინადადების დასაწყისში და აღნიშნავენ წინადადების მთავარ ინფორმაციას, ხოლო ბრინტონის მიხედვით პრაგმატიკული მარკერები „მოკლე“ ენობრივი ერთეულებია, რომლებიც მეტწილად წინადადების საწყის პოზიციას იჭერენ და აქვთ მცირე ლექსიკური მნიშვნელობა ან საერთოდ არ გააჩნიათ მნიშვნელობა. ფრეიზერისგან განსხვავებით, პრაგმატიკულ მარკერებს ბრინტონი გამოყოფს გენდერული ნიშნითაც და აღნიშნავს, რომ მათი ხშირი გამოყენება ქალთა მეტყველებისთვისაა დამახასიათებელი.

ბრინტონი(Brinton, 2017:9) აქვე განმარტავს პრაგმატიკულ მარკერთა ზეპირ დისკურსში მაღალ სიხშირეს, კერძოდ, პრაგმატული მარკერები ზეპირ დისკურსში მაღალი სიხშირით გვხვდებიან, ეს აიხსნება დისკურსის სპონტანურობით, (ონლაინ დებატები, მყისიერი პასუხების გაცემა) და საუბრებში პრაგმატული მარკერები (Fox Tree-ის მიხედვით (2015) ბევრად უფრო ხშირად გამოიყენება ზეპირ მეტყველებაში, ვიდრე წერილობითში .(ibid)

გარდა ზემოთ ჩამოთვლილისა, სამეცნიერო ლიტერატურაში პრაგმატიკული მარკერების ფუნქციების ფართო სპექტრი და მრავალი განსხვავებული ტიპოლოგიაა

შემოთავაზებული. მაგალითად, ერმანი (2001: 1341) განსაზღვრავს ფუნქციების სამ კლასს: „ტექსტის მონიტორები“ (editing signs, repairs, hesitation markers- ნიშნების რედაქტირება, შესწორება, ყოყმანის მარკერები) და „სოციალური მონიტორები“ (interactive markers, comprehension markers- ინტერაქტიური მარკერები, გაგების აღნიშვნის მარკერები) და მესამე ფუნქციონირებს როგორც „მეტალინგვისტური მონიტორები“ (approximators, hedges, emphasizeers-, გამოყოფა-აღნიშვნა).

ცხრილი 8. (პრაგმატიკული მარკერების ფუნქციას Erman, 2001- ის მიხედვით ცხრილის სახით) (Erman,2001:1339)

ფუნქცია		განმარტება
1	ტექსტუალური მარკერები	პრაგმატიკული მარკერები ძირითადად ტექსტზეა ორიენტირებული, მომხსენებელი მათი გამოყენებით დისკურსის ფრაგმენტულ ნაწილებს აქცევს თანმიმდევრულ ტექსტად.
2	სოციალური მარკერები	ძირითადი ფუნქციაა მოლაპარაკება დისკურსის მნიშვნელობასა და თანამოსაუბრეების მიერ აღქმულ ინფორმაციას შორის.
3	მეტალინგვისტური მარკერები	ძირითადად მოდალურია; ანუ მათი გამოყენებით მომხსენებელი აცნობებს ადრესატს რამდენად არის წინადადებით გამოთქმული მნიშვნელობა ჭეშმარიტი ან ღირებული.

მოცემულ მახასიათებლებზე დაყრდნობით, შეგვიძლია ვთქვათ, რომ დისკურსის მონიტორები, მკაფიოდ არის ტექსტთან დაკავშირებული, რადგან ისინი ემსახურებიან ტექსტის ორგანიზებას, კოდირებასა და რედაქტირებას. სოციალურს რაც შეეხება, უშუალოდ გულისხმობს ადრესატს და მოიცავს მის მიერ აღქმულ ინფორმაციას, ხოლო, მეტალინგვისტური მარკერი მკაფიოდ არის მოსაუბრეზე ორიენტირებული და გადმოსცემს მის დამოკიდებულებას შეტყობინების შინაარსისა და ღირებულების მიმართ.

რაც შეეხება ჰალიდის(1970, 1979) მოსაზრებას, პრაგმატიკული მარკერების ფუნქციებთან დაკავშირებით, ის გამოყოფს სამ ფუნქციონალურ-სემანტიკურ „ენობრივ მოდელს“ (“modes” of language). “ideational- იდეური” (language as representation- ენა როგორც წარმოდგენა), “textual- ტექსტუალური” (language as relevance- ენა როგორც შესაბამისობა“) და “interpersonal- ინტერპერსონალური” (language as interaction -ენა, როგორც ურთიერთქმედება) რომელიც ადაპტირებულია თრაგოტის (Traugott, 1982) მიერ.(Brinton, 2017:11)

"ინტერპერსონალური" ფუნქცია გულისხმობს როგორც მომხსენებლის დამოკიდებულების, შეფასებების, მოლოდინებისა და მოთხოვნების გამოხატვას, ასევე სოციალური დამოკიდებულების, მოსაუბრის როლისა და მსმენელის პოზიციის ჩვენება.

როგორც ვხედავთ, ერმანი (Erman,2001) და ბრინტონი (Brinton,2017) იზიარებენ მოსაზრებას პრაგმატიკული მარკერების ფუნქციების შესახებ, თუმცა აღსანიშნავია მათ მიერ შემოთავაზებულ ტერმინოლოგიათა სხვადასხვაობა. კერძოდ, ერმანი გვთავაზობს ტექსტუალურ, სოციალურ და მეტალინგვისტურ ფუნქციებს, ხოლო ბრინტონი კი ტექსტუალურ, ინტერპერსონალურ და იდეურ მარკერებს.

ჰალიდის ინტერპერსონალურ ფუნქციას განიხილავს როგორც "ინტონაციურს- prosodically", დისკურსისგან ცალკე მდგომ ერთეულად, ის ხასიათდება განწყობით, მოდალობით, ტონითა და ინტენსივობით. რაც შეეხება "ტექსტუალურ ფუნქციას", ის ვლინდება მოსაუბრის მიერ მნიშვნელობის ტექსტად ჩამოყალიბების პროცესში, ეს არის „ენა, როგორც შესაბამისობა“. (Brinton, 1996: 39)

*Brandon Johnson {The Race for Chicago Mayor: The Candidates Debate}- „What’s disappointing about this conversation is that you have politicians and insiders that continue to use the same talking points year after. Year after we spend more on policing per capita than anywhere else in the country and yet we’re not safe and so here’s how we protect workers because I’m supported by workers. I am a worker. You **actually** have to invest in people. It’s pretty straightforward. There’s a direct correlation between youth employment and violence reduction. Here’s ... “* ³²(ამ საუბარში გულდასაწყვეტია ის, რომ გყავთ

³² <https://www.youtube.com/watch?v=ck8GPV5Rtpo>

პოლიტიკოსები და ინსაიდერები, რომლებიც აგრძელებენ იმავე პოზიციით საუბარს ერთი წლის შემდეგ. ერთი წლის შემდეგ ჩვენ უფრო მეტს ვხარჯავთ პოლიციაზე ერთ სულ მოსახლეზე, ვიდრე სხვა ქვეყნებში, მაგრამ ჩვენ არ ვართ დაცულები და აი, როგორ ვიცავთ მუშებს, რადგან მე მხარს მუშები მიჭერენ. მე მუშა ვარ. თქვენ რეალურად უნდა ჩადოთ ინვესტიცია ადამიანებში. ეს საკმაოდ მარტივია. არსებობს პირდაპირი კორელაცია ახალგაზრდების დასაქმებასა და ძალადობის შემცირებას შორის. აი...)

კომენტარის პრაგმატიკული მარკერი/შეფასების მარკერი- ადრესატი მიმდინარე დისკურსის მიმართ პოზიციის გამოხატვას ცდილობს შეფასების მარკერებით, როგორიცაა *What's disappointing* და *It's pretty straightforward* და სიცხადის აღმნიშვნელი მარკერით (*Actually*). აღნიშნული მარკერებით ადრესატი არა მხოლოდ საკუთარ პოზიციას გამოხატავს, არამედ მსმენელს არწმუნებს გამოთქმული აზრის ჭეშმარიტებაში.

ლაშა ხუციშვილი {ფინანსთა მინისტრი} - „ცხადია, მიმდინარეობს სხვა გამშვები პუნქტების სრული რეაბილიტაცია-განახლება“³³

ვახტანგ მაზირაძე: „როგორ შეიძლება კრიმინალების გამოყენება არჩევნებთან დაკავშირებით, მით უმეტეს, თუ ხდება მოსახლეობის დაშინება, ფაქტობრივად, ამომრჩეველზე ტერორია“³⁴

ადრესატი ემოციური დატვირთვით იყენებს შეფასების პრაგმატიკულ მარკერებს „სამწუხაროდ“, რისი საშუალებითაც გამოხატავს საკუთარ პოზიციას აღნიშნული საკითხის მიმართ. და „ფაქტობრივად“ რაც აღნიშნავს მიმდინარე მსჯელობის ერთგვარ შეჯამებას. კერძოდ მოსაუბრე განიხილავს არჩევნებში კრიმინალების არსებობას და მოცემული მარკერის გამოყენებით უკვე განხილულ პრობლემას წარმოადგენს სხვა სიტყვებით (ფაქტობრივად, ამომრჩეველზე ტერორია).

ზემოთ ჩამოთვლილი ფუნქციების გარდა სხვადასხვა მეცნიერი პრაგმატიკულ მარკერთა სხვადასხვა ფუნქციაზე ამახვილებს ყურადღებას, მათ შორის აღსანიშნავია

³³ <https://imedinews.ge/ge/ekonomika/278132/lasha-khutsishvili-satransporto-nakadi-saqartvelos-sabajo-teritoriaze-mnishvnelovnad-gazrdilia>

³⁴ <https://imedinews.ge/ge/politika/277111/irakli-kobakhidze-miukhedavad-dzalian-bevri-sirtulisa-movakherkhet-vela-problemis-dadzleva-saboloo-jamshi-davamshvidet-qvekana-da-davamshvidet-politikuri-protsesi>

ოსტმანი,(Östman, 1995:100) რომელიც პრაგმატიკულ მარკერთა კლასობრივი იდენტიფიკაციის ფუნქციას განიხილავს და მას უწოდებს **იმპლიციტურს**. ამ თვალსაზრისით პრაგმატიკული მარკერები წარმოადგენენ „**ფანჯრებს**“, რომლებიც საშუალებას აძლევენ მსმენელს მომხსენებლის დამოკიდებულებისა და მოსაზრებების შესახებ გამოიტანოს დასკვნა.

იგივე მოსაზრებას აფიქსირებენ უაითი (White (2003)) და აიმერი (Aijmer et al. (2006) , რომლებიც ამტკიცებენ, რომ პრაგმატიკულ მარკერებს აქვთ ურთიერთქმედებითი და არგუმენტირებული ფუნქციები, კერძოდ ისინი წარმოადგენენ დისკურსში მოსაუბრის პოზიციის აღმნიშვნელ სიგნალებს. (Ostman, 2011: 224) ხოლო, რას წარმოადგენს ეს სიგნალი და როგორ აიხსნება ის? აიმერის თანახმად, პრაგმატული მარკერების კიდევ ერთი დამახასიათებელი თვისება არის რეფლექსურობა, იმ გაგებით, რომ ისინი კომენტარს აკეთებენ მოსაუბრის მიერ გამოთქმულ აზრზე და ამით მსმენელს ეხმარებიან ამ აზრის ინტერპრეტაციაში. მარკერს ამ თვალსაზრისით აქვს "მეტა" სტატუსი და მისი ფუნქციონირების გაგება მოიცავს მისი მეტალინგვისტური ან მეტაპრაგმატული როლის განსაზღვრას. (Aijmer et al. 2006)

ჰოლკერი ((Holker, 1991) მოცემულია ნაშრომში Aijmer and Simon-Vandenberg 2009) განიხილავს პრაგმატიკული მარკერების შემდეგ ძირითად მახასიათებლებს: (Huddleston, Fairhurst, Stellenbosch Papers in Linguistics Plus, Vol. 42) (არძენაძე,2019:34)

1. პრაგმატიკული მარკერები არ ცვლიან არსებულ რეალობას, სადაც მიმდინარეობს დისკურსი;
2. პრაგმატიკული მარკერები არ ცვლიან მოცემულ დისკურსს, არ ამატებენ ან არ აკლებენ ინფორმაციას;
3. პრაგმატიკული მარკერების გამოყენება განისაზღვრება მოცემული ინფორმაციით და არა არსებული სიტუაციით;
4. პრაგმატიკული მარკერების ფუნქცია არის უფრო ექსპრესიულობა-ემოციურობის გამოხატვა ვიდრე დენოტატური, კოგნიტიური და მიმართების ფუნქცია.(არძენაძე,2019:34)

ირაკლი კობახიძე {„ქართული ოცნების“ თავმჯდომარე „იმედის კვირასთან“ ინტერვიუში} „*რა თქმა უნდა, მნიშვნელოვანია, რომ რადიკალიზმის ხარისხი შემცირდეს*

ქართულ პოლიტიკაში და ამ კუთხით შეიძლება სერიოზული წინსვლის მიღწევა მომავალი წლების განმავლობაში.“³⁵

მოცემულ მაგალითში ადრესატი იყენებს დისკურს და პრაგმატიკულ მარკერებს ერთდროულად, „**რა თქმა უნდა**“ დისკურს აქტივობის აღმნიშვნელი მარკერების ერთ-ერთი ქვეჯგუფია, კერძოდ, თანხმობის აღმნიშვნელი მარკერი, რის საშუალებითაც მოსაუბრე ხაზს უსვამს თავის პოზიციას და ემხრობა გამოთქმულ აზრს, ხოლო „**მნიშვნელოვანია**“ - კომენტარის პრაგმატიკული მარკერის ერთ-ერთი სახეა- შეფასების აღმნიშვნელი მარკერი, რაც აძლიერებს ადრესატის პოზიციას.

Roderick Sawyer-[*The Race for Chicago Mayor: The candidates' Debate*]- *"We have lots where we can build affordably, **really affordably**, and use that same density bonus money to invest in our neighborhoods that are **really** seeing no investment whatsoever."*³⁶ (ჩვენ გვაქვს ბევრი რესურსი, შეგვიძლია ავაშენოთ ხელმისაწვდომ ფასად, **ნამდვილად** ხელმისაწვდომ ფასად და გამოვიყენოთ იგივე სიმკვრივის ბონუს თანხა ჩვენს უბნებში ინვესტიციებისათვის, სადაც რეალურად არავითარი ინვესტიცია არ არის.)

Brandon Johnson: *"As we take steps forward it's clear that Congressman Garcia has taken a step back, **right?**"*³⁷ (მაშინ როცა ჩვენ ნაბიჯებს წინ ვდგამთ, აშკარაა, კონგრესმენმა გარსიამ უკან გადადგა ნაბიჯი, **არა?**)

მოცემულ მაგალითებს რაც შეეხება, ვხვდებით შეფასების აღმნიშვნელ მარკერს- „**Really affordable**“ -სა და სოლიდარობის აღმნიშვნელ მარკერს „**Right**“, რომელიც ადრესანტისაკენ არის მიმართული და დარწმუნების პარალელურად ცდილობს მისგან საპასუხო ქმედება გამოიწვიოს.

მეცნიერთა ნაწილი პრაგმატიკულ მარკერებს განიხილავს როგორც ზეპირი ენის ერთ-ერთ მთავარ მახასიათებელს. ამას მოწმობს მკვლევრების იუკერისა და ზივის ნაშრომი „**Discourse Markers**“ (1998), სადაც ავტორები პრაგმატიკულ მარკერებს იყენებენ მცირე ლინგვისტური ელემენტების აღსანიშნავად, რომლებსაც ძირითადად ზეპირ მეტყველებაში ვხვდებით და მათი ფუნქცია არის კომუნიკაციის პრაგმატიკული ასპექტების გამოხატვა. მაგალითად ინტერ-ტექსტუალური ან ინტერპერსონალური

³⁵ <https://imedinews.ge/ge/politika/277108/irakli-kobakhidze-dges-arshitad-dasustebulia-radikaluri-opozitsia-es-protsesti-tu-gagrdzeldeba-sheidzleba-qvekanam-sabolood-daagtsios-tavi-im-chaketil-tsres-rasats-polarizatsias-vedzakhit>

³⁶ <https://wgntv.com/politics-3/brandon-johnson-and-jesus-chuy-garcia-duke-it-out-on-mayoral-campaign-trail/>

³⁷ <https://wgntv.com/politics-3/brandon-johnson-and-jesus-chuy-garcia-duke-it-out-on-mayoral-campaign-trail/>

კავშირების აღნიშვნა(Jucker, Ziv, 1998), ხოლო აიმერის მიხედვით (1986) პრაგმატიკული მარკერები მოსაუბრის კომუნიკაციური საჭიროებების შესაბამისია. ენის შემსწავლელი ყოველთვის დგას კომუნიკაციური სტრესის წინაშე, განსაკუთრებით მაშინ, თუ კომუნიკაციას ამყარებს მშობლიურ ენაზე მოსაუბრე ადამიანთან, ამ შემთხვევაში კი, სწორედ კომუნიკაციურ სტრესზე არის დამოკიდებული მარკერების გამოყენების სიხშირე. (არძენაძე, 2019:34)

როგორც ზემოთ ვახსენეთ, ფურკო (2017) პრაგმატიკულ მარკერებს განიხილავს, როგორც ენობრივი ერთეულების კლასს, რომელიც როგორც წესი, ცვლის წინადადების მნიშვნელობას, მაგრამ აუცილებელია დისკურსის ორგანიზებისა და სტრუქტურისთვის, წინადადებისადმი მომხსენებლის დამოკიდებულების აღსანიშნავად. ის (Furko, 2017) ნაშრომში „**Manipulative uses of pragmatic markers in political discourse**” პრაგმატიკულ მარკერებს განიხილავს დისკურს ანალიზის ფართო ჭრილში, სადაც ყურადღება ექცევა ზემოქმედებითი მიზნით წარმართულ სოციალურ პრაქტიკებსა და მიმდინარე დისკურსში მათ გამოვლინებებს.

ზემოთ განხილულ მახასიათებლებზე დაყრდნობით, შეგვიძლია ვთქვათ, რომ პრაგმატიკული მარკერები ძირითადად მსგავსი ნიშნებით არის განხილული, ამათგან ყურადღებას იქცევს ჰოლკერის(1991) მიერ შემოთავაზებული ერთ-ერთი ნიშანი, ექსპრესიულ-ემოციურ ნიშანი, რის საფუძველზეც ადრესანტი იგებს არა მხოლოდ დისკურსის შინაარსობრივ მხარეს, არამედ ადრესატის დამოკიდებულებას აღნიშნული საკითხის მიმართ.

2.3.დისკურსულ და პრაგმატიკულ მარკერებს შორის არსებული მსგავსება- განსხვავება

1970-იანი წლებიდან მოყოლებული დისკურსის წარმოთქმისა და გააზრებისადმი ინტერესის გაზრდის პარალელურად დისკურსული მარკერების მიმართაც გაიზარდა ინტერესი. ბოლო ათწლეულის განმავლობაში დისკურსული მარკერების მიმართ გამოიკვეთა ინტერესი ლინგვისტიკაშიც, რამაც გამოიწვია ცალკეული წინადადებების ელემენტების მიმართ ყურადღების ზრდაც. შესაბამისად, ლინგვისტური კვლევის ბევრ ელემენტს დაეთმო ყურადღება, მათ შორის ისეთ გამოთქმებს, როგორიცაა Well, y'know და ა.შ., რომლებსაც გასული საუკუნეების

განმავლობაში ნაკლებად იკვლევდნენ. 1980-1990-იან წლებში ლინგვისტებმა დაიწყეს დისკურსული მარკერების ანალიზი, რადგან მათ დაინახეს ამ ენობრივი ერთეულების გამორჩეული როლი არა მხოლოდ პრაგმატულ და დისკურსულ ანალიტიკურ კვლევაში, არამედ ენის ათვისების, პედაგოგიკისა და სოციოლინგვისტური თემების კვლევის პროცესშიც. (Zahei F, 2013:108)

მეცნიერთა ნაწილი (Chilton and Schaffner:2002) თვლის, რომ პოლიტიკური აქტივობა თავისთავად გულისხმობს ენის აქტიურ გამოყენებას. შესაბამისად ენასა და პოლიტიკას შორის ურთიერთობა გამომდინარეობს იქიდან, რომ ენა განიხილება, როგორც რესურსი, რომელიც შექმნილია სოციალურ-პოლიტიკური მიზნების მისაღწევად. ენა წარმოადგენს ძალიან მნიშვნელოვან ინსტრუმენტს, რომელსაც პოლიტიკოსები იყენებენ ამომრჩეველთა ინფორმირებისა და მათი დარწმუნებისათვის(Grabias, 2001: 290). შესაბამისად, ენის საშუალებით (Van Dijk, 1997: 12) პოლიტიკოსი საკუთარი განზრახვებისა და მიზნების კომუნიკაციას ახერხებს. (Ismail M. 2012:26)

პოლიტიკური გამოსვლები პოლიტიკური დისკურსის ძალის ყველაზე კარგი გამოვლინებაა, რადგან ისინი მიმართულია მსმენელისკენ(ამომრჩეველისკენ), რათა დაარწმუნოს ის, რის პარალელურად პოლიტიკოსი ახერხებს საკუთარი პერსონის შესახებ დადებითი სურათის შექმნას საზოგადოების გონებაში. (Mai, 2016)

პოლიტიკური დისკურსის საინტერესო ინტერპრეტაციას გვთავაზობს გრეიბერი (1993:305-332), რომლის მიხედვით პოლიტიკური გამოსვლა წარმოადგენს არა მხოლოდ მონოლოგს, არამედ სოციალური ინტერაქციის მაგალითსაც, რომელიც მსმენელზე გარკვეული ზეგავლენის მოხდენას ისახავს მიზნად, ან წარმოადგენს მნიშვნელოვან დიპლომატიურ ინსტრუმენტს, რომელიც საშუალებას აძლევს პოლიტიკოსს მოლაპარაკების საფუძველზე მიიღოს გარკვეული გადაწყვეტილებები.(Ismail M. 2012:1)

იგივე მოსაზრებას აფიქსირებს გრაბიასი.(Grabias, 2001:290) კერძოდ, პოლიტიკოსებისათვის ენა არის ძალიან მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტი, რომელიც გამოიყენება გარკვეული მიზნის მისაღწევად. ეს პროცესი მოიცავს მსმენელსა და პოლიტიკოსს, სადაც პოლიტიკოსი მიმართავს ხალხს, ახდენს გარკვეული აზრის

კომუნიკაციას, ხოლო მსმენელი-ამომრჩეველი, ინტერტექსტუალობისა და პოლიტიკური ცოდნის საფუძველზე, ახდენს მიმდინარე დისკურსის ინტერპრეტაციას.

პოლიტიკური მეტყველება განიხილება როგორც კომუნიკაციური ურთიერთქმედება ადრესატსა (პოლიტიკოსი) და ადრესანტს (ამომრჩეველი) შორის, რომელშიც ადრესატი ცდილობს ადრესანტის მხარდაჭერის მოპოვებას დარწმუნების საშუალებით. ამის მისაღწევად, ადრესატი ეყრდნობა ლექსიკურ და გრამატიკულ რესურსებს და ლინგვისტურ საშუალებებს, როგორც დისკურსში საკუთარი თავის წარმოჩენის საშუალებებს.

ვან დაიკი (Dijk, 1987:81-100) განმარტავს, რომ ფუნქციონალური თვალსაზრისით ენა წარმოადგენს ინსტრუმენტს, რომელსაც ინდივიდები იყენებენ გარკვეული მიზნების მისაღწევად. კერძოდ, ენა გამოიყენება ისე, რომ გარკვეული ინფორმაციის კომუნიკაციის პარალელურად, მოსაუბრეები ახერხებენ ადრესანტების შეხედულებების შეცვლას ან ემოციურად ზემოქმედებენ მათზე, რათა შეცვალონ მათი რწმენა-შეხედულებებს.

პოლიტიკური დისკურსისა და ენის საინტერესო კავშირი არ გულისხმობს მხოლოდ ინფორმაციის გაცვლას და ენა არ წარმოადგენს „ურთიერთგაგების ნეიტრალურ“ საშუალებას, მაშინაც კი თუ განვიხილავთ წინასაარჩევნო ან საარჩევნო პერიოდს. მაჭავარიანის(მაჭავარიანი,125-126:2019) სტატიაში „**პოლიტიკური დისკურსის ფუნქციურ-ენობრივი ასპექტები**“ ვკითხულობთ „ენობრივი პოლიტიკური სიმბოლოების მნიშვნელობა არ გამომდინარეობს სიტყვების ან წინადადებების ლექსიკური მნიშვნელობებიდან, ის მომდინარეობს კონკრეტული პოლიტიკური სიტუაციიდან. ნებისმიერი პოლიტიკური კომუნიკაციის მიზანს წარმოადგენს გარკვეული ინტერესებისა და განზრახვების გატარება. ამ თვალსაზრისით, ენა ემსახურება პოლიტიკას, როგორც მიზანმიმართული პოლიტიკური ბრძოლის ზემოქმედების იარაღს“.

მილერის (2015) თანახმად ყველა ენის სტილი და მისი გამოყენების გზები დამაჯერებელი ხასიათისაა. დარწმუნება საზოგადოების წევრებს შორის ურთიერთქმედების განუყოფელი ნაწილია და იგი პირობითად განიხილება, როგორც

მიზანმიმართული ენობრივი ქცევა და სტრატეგია, რათა შეცვალოს თანამოსაუბრეთა დამოკიდებულება და რეაქცია ან გავლენა მოახდინოს მათ რწმენაზე. გავრცელებული მოსაზრების თანახმად, ადრესატის არსებობა, აქტიურ თუ პასიურ პოზიციაში, ხელს უწყობს დარწმუნების პროცესის წარმატებით განხორციელებას.

დრაქმენი (Druckman, 2021:68) ნაშრომში „A framework for the study of persuasion” განიხილავს დარწმუნების მექანიზმის მონაწილე ერთეულებსა და მათ ძირითად კომპონენტებს(General Persuasion Framework).

ცხრილი 9

ერთეული	კომპონენტი
მონაწილეები	ადრესატი -სახეობა(მაგ.მედია,ლიდერები,მეგობრები/ოჯახის წევრები); - შეტყობინების მთავარი მოტივაცია;
	ადრესანტი -შეტყობინების შინაარსის შეფასება; -არსებული ძალისხმევა, მოტივაცია, წინარე დამოკიდებულებები;
საქციელი	თემა -პირები/ჯგუფები,საკითხები,ინსტიტუტები, პროდუქტები -ცვალებადობა თემის ფარგლებში (მაგ., სხვადასხვა პოლიტიკის საკითხები)
	შეტყობინების შინაარსი -არგუმენტების სიმძლიერე (და არაადეკვატურობა) -ჩარჩოები და შეფასებები - ადრესანტის მიზნებთან შესაბამისობა
	საზომი საშუალება -ცვლის ჩარჩოებს, შეტყობინების მიზნებს; -ურთიერთმოქმედება სხვა დარწმუნების საშუალებებთან
შედეგი	დამოკიდებულება -ობიექტის ზოგადი შეფასება;
	მოქმედება ყოველთვის არ გამომდინარეობს დამოკიდებულებიდან, არამედ განისაზღვრება ქცევის კონტროლითა და ემოციებით;
	ემოცია შეუძლია ცნობიერი შეფასებების ინფორმირება;
	იდენტობა

	მართებული შეფასება ხშირად აქტიურდება მუქარისას;
გარემოება	კონკურენცია - მომხსენებელთა რაოდენობა; - მიმღებთა რაოდენობა; - დამკვირვებლები;
	სივრცე დამოკიდებულების ან ქცევის ცვლილება ერთ შემთხვევაში შეიძლება არ განზოგადდეს სხვა შემთხვევებზე;
	დრო - რაც მოხდა დამაჯერებელ შეტყობინებამდე. - რამდენ ხანს გრძელდება ეფექტი - დრო სასურველი შედეგის მიღებამდე;
	პროცესი - პოლიტიკური კონფლიქტური პარამეტრები;
	კულტურა - განსაზღვრავს შეტყობინების სწორ გაგებას; - ცვლის სხვადასხვა ღირებულებების მნიშვნელობას;

როგორც ცხრილიდან ირკვევა, დარწმუნების მექანიზმის ეფექტურობა განისაზღვრება ოთხი ძირითადი ერთეულითა და მათგან გამომდინარე არსებული კომპონენტებით, რაც თავისთავად ეხმარება პოლიტიკოსს ეფექტური წინასაარჩევნო ტექსტის მომზადებასა და მსმენელზე ეფექტური დარწმუნების შედეგად ზემოქმედების მოხდენაში.

ზემოთ განხილულ მასალაზე დაყრდნობით შეგვიძლია გამოვიტანოთ შემდეგი დასკვნა, ნებისმიერი პოლიტიკური კომუნიკაციის მიზანს წარმოადგენს გარკვეული ინტერესებისა და განზრახვების გატარება. შესაბამისად, ენა ემსახურება პოლიტიკას, როგორც მიზანმიმართული პოლიტიკური ბრძოლის ანუ ზემოქმედების იარაღს. ენა, როგორც იარაღი, საშუალებას აძლევს პოლიტიკოსს ყველა საკომუნიკაციო რესურსისა და სიტყვების მანიპულირებით მოარგოს პოლიტიკური გამოსვლა თავის მიზნებსა და იდეოლოგიას. თუმცა, საინტერესოა რომელ ენობრივ ერთეულებზე გააკეთებს პოლიტიკოსი არჩევანს, რა ეფექტური ენობრივი ერთეულები გვხვდება ყველაზე ხშირად, რომლებიც გამოირჩევიან ძლიერი ზემოქმედებისა და დარწმუნების უნარით.

ჩვენი კვლევის მიზანია გამოვყოთ პრაგმატიკულ და დისკურს მარკერთა ის ძირითადი ჯგუფები, რომლებიც ზემოთ ნახსენები ნიშნებით გამოირჩევიან და ემოციური დატვირთვის გამოიყენებიან დისკურსში. თუმცა თავდაპირველად უნდა განვმარტოთ საყოველთაოდ ცნობილი ორაზროვნება პრაგმატიკულ და დისკურს მარკერებთან დაკავშირებით. ტერმინოლოგიის საკითხი ხშირად ორაზროვანია, რადგან ტერმინები ხშირად ასახავს განსხვავებულ პერსპექტივებს მარკერების ფუნქციებსა და სტატუსთან დაკავშირებით. პრაგმატულ მარკერებს ვხვდებით სხვადასხვა ტერმინითაც, მათ შორის ყოყმანის მარკერები და შემავსებელი სიტყვები. მათგან გამოირჩევა პრაგმატული მარკერი (Brinton, 1996), დისკურსის მარკერი (Schiffrin 1987, Jucker & Ziv 1998), დისკურსის ნაწილაკი (Hansen 1998; Aijmer 2002) და პრაგმატული ნაწილაკი. (Östman 1995)

პრაგმატული მარკერის გამოყენებას უპირატესობა ენიჭება მაშინ, როცა მარკერებს აქვთ პრაგმატული და არა დისკურსის მონიშვნის ფუნქცია. ამ კონკრეტულ შემთხვევაში მარკერები ილოკუციურ ძალას აღნიშნავენ ან აქვთ ურთიერთქმედების ფუნქცია. თუმცა, პრაგმატიკული მარკერი ყველაზე ხშირად გამოიყენება როგორც ტერმინი, რომელიც ფუნქციების მრავალფეროვნებით ხასიათდება, ეს კი გულისხმობს როგორც ინტერპერსონალურ, ასევე ტექსტუალურ დონეებს. (Östman, 1995: 227)

სამეცნიერო ლიტერატურაში ხშირად გვხვდება აღნიშნული ორი ტერმინი-დისკურს მარკერი და პრაგმატიკული მარკერი, ზოგჯერ განსხვავებული ფუნქციებით, ზოგჯერ კი ერთი წარმოდგენილია როგორც მეორეს ქვეჯგუფი. (მაგ: ჰანსენი(2006) აცხადებს, რომ დისკურს მარკერი არის პრაგმატიკული მარკერის ჰიპონიმი) აღნიშნულ შემთხვევაში, მათ შორის არსებული ფუნქციური საზღვრები ძალიან ბუნდოვანია. თუმცა, ეს ენობრივი ერთეულები მკვეთრად განსხვავდებიან ერთმანეთისგან. კერძოდ, დისკურს მარკერი ტექსტის / დისკურსის ორგანიზებაზე, დისკურსის მართვასა და დისკურსის ინტერპრეტაციაზეა ორიენტირებული, ხოლო პრაგმატიკული მარკერები სუბიექტური ერთეულებია (Inter-subjective) , რომლებიც სოციალურ ურთიერთობებზე, ინდივიდუალურ დამოკიდებულებასა და ურთიერთმოლაპარაკებებზეა ორიენტირებული.

მოცემული განსხვავება დისკურს მარკერსა და პრაგმატიკულ მარკერს შორის არსებითად ფუნქციონალურია, აღნიშნულს გეზი (Ghezzi (2014) უწოდებს "მაკროფუნქციებს" და წარმოგვიდგენს მათ ცხრილის სახით.

ცხრილი 10 მაკროფუნქციები. დისკურს მარკერები და პრაგმატიკული მარკერები (Ghezzi, 2014: 14).

მაკროფუნქცია	დახასიათება	მარკერები
ტექსტუალური კოჰეზია (ბმულობა)და კოჰერენტულობა	დისკურსის სტრუქტურა და სამეტყველო აქტი: მარკერები აღნიშნავენ ტექსტის წინადადებებსა და გამოთქმულ შინაარსს შორის არსებულ კავშირს.	დისკურს მარკერები
სოციალური კოჰეზია (ბმულობა-ჩართულობა)	სოციალური ასპექტი: მარკერები აღნიშნავენ მოსაუბრეებს შორის არსებულ კავშირს.	პრაგმატიკული მარკერები
პირადი პოზიცია	ადრესატი: მარკერები ადრესატის დამოკიდებულებას აღნიშნავენ მიმდინარე დისკურსის, ადრესანტისა და კომუნიკაციის შინაარსობრივი მხარის მიმართ.	პრაგმატიკული მარკერები

მოცემული ცხრილი კარგად ასახავს დისკურს და პრაგმატიკულ მარკერთა განსხვავებას, რაც თავისთავად ცხადყოფს მათ შორის არსებულ ფუნქციურ სხვადასხვაობას, კერძოდ, დისკურს მარკერები ტექსტუალური ნიშნებით ხასიათდებიან და აღნიშნავენ ტექსტის წინადადებებსა და გამოთქმულ შინაარსს შორის არსებულ კავშირს. (მაგ: რაც შეეხება... You know...) ხოლო პრაგმატიკული

მარკერები სოციალური და პირადი დამოკიდებულების ჩვენებით და აღნიშნავენ ადრესატის დამოკიდებულებას მიმდინარე დისკურსის, ადრესატისა და კომუნიკაციის შინაარსობრივი მხარის მიმართ. (მაგ: რა თქმა უნდა... Obviously...)

უნდა აღინიშნოს, რომ დისკურს და პრაგმატული მარკერები კომუნიკაციისა და ურთიერთქმედებისათვის მნიშვნელოვანი ლინგვისტური ელემენტებია, რომელთა მთავარი მიზანია, როგორც ვილეგასი (Villegas,2019) აღნიშნავს, მიმდინარე დისკურსში სემანტიკური და პრაგმატული თანმიმდევრულობის შენარჩუნება, საუბრისას ფსიქიკური და ემოციური მდგომარეობის გამოხატვა და სამეტყველო მოქმედებების შესრულება.

ზემოთ განხილული მასალის საფუძველზე შეგვიძლია ვთქვათ, რომ დისკურს მარკერები, ლექსიკური ერთეულებია, რომელთა გამოყენება დისკურსისთვის აუცილებელი არ არის, თუმცა ამ მაკავშირებლების გამოყენებით ყოველი გამოთქმული აზრი მიმდინარე დისკურსს ლოგიკურად უკავშირდება, ხოლო პრაგმატიკული მარკერი შინაარსის თვალსაზრისით არ ცვლიან დისკურსს, არამედ პრაგმატიკული მარკერების მთავარი ფუნქცია ექსპრესიულ-ემოციური გამოხატულებაა. შესაბამისად, მთავარი განმასხვავებელი ნიშანი პრაგმატიკულ მარკერებსა და დისკურს მარკერებს შორის არის ის, რომ დისკურს მარკერი წინადადებებს შორის ლოგიკურ, აზრობრივ კავშირს ამყარებს, ხოლო პრაგმატიკული მარკერი ექსპრესიულობის გამოხატულებიდან გამომდინარე გამოხატავს სუბიექტის დამოკიდებულებას მოცემული საკითხის, მოვლენის მიმართ.

პოლიტიკური დისკურსი, განსაკუთრებით კი საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსი, გამოირჩევა მანიპულაციური ფუნქციით, რაც ხასიათდება ენობრივი საშუალებების მიზანმიმართული გამოყენებით წინასაარჩევნო გამოსვლებში პოტენციურ ამომრჩეველზე ფარული გავლენის მოხდენის მიზნით. წინასაარჩევნო კამპანიის მსვლელობისას პოლიტიკოსები ყურადღებას ამახვილებენ მიმდინარე აქტუალურ პრობლემებზე, რათა უზრუნველყონ ძლიერი ფსიქო-ემოციური ზეგავლენა საზოგადოებაზე და ამის საშუალებით არჩევნებში მიიღონ მათგან მხარდაჭერა. რაც შეეხება ზემოქმედების მოხდენას, განსაკუთრებით იკვეთება დისკურს და

პრაგმატიკული მარკერები, როგორც დისკურსში აზრობრივ-ლოგიკურობისა და ფსიქო-ემოციურობის შენარჩუნებისათვის საჭირო ენობრივი ერთეულები.

თავი 3. ემოციური მარკერები ამერიკულ და ქართულ საარჩევნო დისკურსში დისკურსულ და პრაგმატიკულ მარკერთა კორპუსლინგვისტურ ანალიზზე დაყრდნობით

3.1. პოლიტიკური დისკურსი კორპუსლინგვისტიკის ჭრილში

ნებისმიერი პოლიტიკური ქმედება ენის აქტიურ გამოყენებას გულისხმობს, იქნება ეს პოლიტიკური გამოსვლები, სტატიები, პრესკონფერენციები, საპარლამენტო აქტები თუ სამშვიდობო მოლაპარაკებები. ენა სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია პოლიტიკური ნებისა და ძალაუფლების სოციალურ მმართველად გარდაქმნის პროცესისათვის, შესაბამისად, ყველა პოლიტიკური ქმედება ენის საშუალებით კონტროლირდება. პოლიტიკურ რეალობაში ენა წარმოადგენს პოლიტიკის უმთავრეს ნაწილს. (Fairclough, 1989: 23)

შიფრინი (2001) ნაშრომის „The Handbook of Discourse Analysis-ის“ შესავალში „დისკურსის ანალიზის“ განმარტებებზე საუბრისას აღნიშნავს, რომ დისკურსის მნიშვნელობათა დაყოფა შესაძლებელია სამ ზოგად კატეგორიად, ესენია: 1) ენის გამოყენების შესწავლა; the study of language use; 2) „წინადადების მიღმა“ არსებული ენობრივი სტრუქტურის შესწავლა; the study of linguistic structure ‘beyond the sentence’ და 3) სოციალური პრაქტიკისა და იდეოლოგიური ვარაუდების შესწავლა, რომლებიც დაკავშირებულია ენასთან და/ან კომუნიკაციასთან; the study of social practices and ideological assumptions that are associated with language and/or communication. (Schiffrin et al., 2001:1)

პირველი კატეგორიის მიხედვით, ენის გამოყენების პროცესის შესწავლა ორიენტირებულია ტრადიციულ ენობრივ კონსტრუქტებზე, როგორიცაა ფრაზები და სტრუქტურები (phrase and clause structures) და განიხილავს პრობლემას, რომელიც გულისხმობს ენებში სხვადასხვა სტრუქტურული, თუმცა თითქმის ეკვივალენტური მნიშვნელობის ვარიანტების არსებობას (მაგ. ნაწილაკების მოძრაობა, როგორც ‘pick up the book’ და ‘pick the book up’). მეორე კატეგორიას რაც შეეხება, წინადადების მიღმა ენობრივი სტრუქტურის შესწავლა ორიენტირებულია კვლევის უფრო დიდ ობიექტზე: გამონათქვამების ან წინადადებების თანმიმდევრობებზე და, თუ რა სისტემური კანონზომიერებით არის „ტექსტი“ აგებული და ორგანიზებული. ორივე

კატეგორია ყურადღებას ამახვილებს ენობრივ ფორმაზე და იმაზე, თუ როგორ გამოიყენება ენის სტრუქტურები წარმატებული საკომუნიკაციო აქტის შესასრულებლად. რაც შეეხება დისკურსის კვლევას სოციო-კულტურული მიდგომების გამოყენებით, ის ითვალისწინებს კონკრეტულ საკომუნიკაციო აქტებში მონაწილეთა ქმედებებს, ან დისკურსის თემების ზოგად მახასიათებლებს ისეთ საკითხებთან დაკავშირებით, როგორიცაა ძალაუფლება და სქესი. (Upton, Cohen, 2009)

ზემოთ აღწერილი დისკურსის ანალიზის სამი ზოგადი მიდგომიდან მხოლოდ პირველი ორი არის ტექსტებისა და დისკურსის ენობრივ მახასიათებლებზე ორიენტირებული. პირველი 1) ენის გამოყენების შესწავლა; ფოკუსირებულია ზედაპირული ენობრივი მახასიათებლების განაწილებასა და ფუნქციებზე; როგორც წესი, ეს გულისხმობს დისკურსში ენის გამოყენების შესწავლას. მეორე მიდგომა 2) „წინადადების მიღმა“ არსებული ენობრივი სტრუქტურის შესწავლა; ორიენტირებულია ტექსტების შიდა ორგანიზებაზე ანუ წინადადების მიღმა ენობრივი სტრუქტურის დისკურსული კვლევები კონკრეტულ ტექსტებში. კვლევები ამ პერსპექტივიდან, როგორც წესი, იყო თვისობრივი (qualitative) და ეფუძნებოდა მცირე რაოდენობის (ხშირად ხუთზე ნაკლები) ტექსტების დეტალურ ანალიზს; ეს კვლევები, როგორც წესი, ორიენტირებულია ერთი ჟანრის რამდენიმე ტექსტის შიდა სტრუქტურაზე.

პოლიტიკა შეიძლება განვმარტოთ, როგორც ძალაუფლების ინსტიტუტების ქმედებათა ერთობლიობა, ან უფრო ფართო მნიშვნელობით, როგორც ჯგუფების (მათ შორის ამ ინსტიტუტების) ურთიერთდამოკიდებულება მოცემულ საზოგადოებაში. ანალოგიურად შესაძლებელია განისაზღვროს პოლიტიკის ენა ვიწრო მნიშვნელობით, როგორც ენა, რომელსაც იყენებს ინსტიტუტი თავისი ბიზნესის წარმართვისათვის, სხვა ინსტიტუტებთან და დანარჩენ საზოგადოებასთან კომუნიკაციისთვის, ან უფრო ფართოდ, როგორც საზოგადოებაში შემავალი ჯგუფების მიერ წარმოებული დისკურსი, რომელიც ეხება ძალაუფლების მართვის საკითხებსა და სოციალურ მმართველობას. ორივე განმარტება შეესაბამება პოლიტიკური ენის ისეთ შესწავლას, რომელიც კორპუსების დახმარებით ხორციელდება. (Partington, 2012)

კორპუსლინგვისტიკის განვითარება სამეცნიერო ლიტერატურაში 1960-70 -იან წლებში ზეპირი დისკურსის (ზეპირი კომუნიკაციის) პრაგმატული ფუნქციების აღწერისა და შესწავლის მზარდმა ინტერესმა გამოიწვია. (Kennedy, 1998:174). 1975 წელს სინკლერმა (Sinclair) და კულთჰარდმა (Coulthard) შეიმუშავეს დისკურსის შესწავლის სტრუქტურა (Framework), რომელიც ითვალისწინებდა რეალური მონაცემების გამოყენებას თავდაპირველად საკლასო გარემოში. მას შემდეგ კორპუსლინგვისტური მიდგომები და დისკურსის ანალიზი ხშირად გამოიყენება როგორც ზეპირი ენის შესასწავლად არსებული შემავსებელი კვლევის მეთოდები (complementary frameworks). (Leech, 2000)

პოლიტიკური ენის კორპუსლინგვისტური კვლევა გულისხმობს კონკრეტული პოლიტიკური ჯგუფისათვის დამახასიათებელი ენობრივი ერთეულების კვლევას კორპუსის დახმარებით, რათა გამოიკვლიოს ენობრივი სტრუქტურები, რომლებსაც პოლიტიკოსები იყენებენ პოლიტიკურად რელევანტური აზრების საკომუნიკაციოდ, სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, სპეციფიკური ფუნქციებისა და კონკრეტული მიზნების შესასრულებლად. (Partington, 2012)

პოლიტიკური დისკურსი სხვადასხვა მედიის საშუალებით გავრცელებამ, როგორცაა ტელევიზია, რადიო, გაზეთი, ინტერნეტი, ელექტრონული ფოსტა და სხვ. გამოიწვია ახალი (ქვე)ჟანრების გაჩენა, როგორცაა პოლიტიკური ბლოგები, საინფორმაციო დაფები, შეტყობინებები, პოლიტიკოსთა რადიო ინტერვიუები და სხვ. ეგრეთ წოდებული „ახალი მედია“ სულ უფრო მნიშვნელოვან როლს ასრულებს პოლიტიკურ სამყაროში, შესაბამისად, გაიზარდა პოლიტიკური დისკურსის შესწავლისადმი ინტერესი და ენობრივი თვალსაზრისით უფრო მნიშვნელოვანი გახდა ენათმეცნიერთათვის. დისკურსის კვლევა კორპუსის ანალიზის გამოყენებით საინტერესოა იმდენად, რამდენადაც პოლიტიკური დისკურსის შესწავლა ინტერნეტში კორპუსის ინსტრუმენტების გამოყენებით იქნება შესაძლებელი, რადგან კორპუსული კვლევა მასალას ხელმისაწვდომს გახდის ელექტრონულ ფორმატში. (O’Keeffe, McCarthy, Adel, 2010:601)

უნდა აღინიშნოს, რომ კორპუსზე დაფუძნებული მიდგომები (CBA) ფართოდ გამოიყენება როგორც წერილობითი, ასევე ზეპირი ტექსტების ანალიზისათვის

(Sinclair, 1997; McCarthy, 1998 და სხვ.) კორპუსული მიდგომა გამოირჩევა რიგი უპირატესობებით, მაგალითად, სიტყვის გამოყენების კვლევა, მისი გამოყენების სიხშირე, კოლოკაცია (collocation) და შესაბამისობა (McEnery and Wilson, 2001; Scott, 2001; O’Keeffe and Farr, 2003). კორპუსზე დაფუძნებული ანალიზი გამოირჩევა შემდეგი ძირითადი მახასიათებლებით: (Biber; 1998; Conrad, 1999)

- ის ემპირიულია, ანალიზებს ტექსტებში გამოყენებულ ენობრივ ერთეულებს.

კორპუსული მიდგომის ამ მახასიათებლის მთავარი ნიშანი ავთენტური ენაა. კორპუსები შედგება სახელმძღვანელოებისგან, მხატვრული ლიტერატურისგან, არამხატვრული ლიტერატურისგან, ჟურნალებისგან, აკადემიური ნაშრომებისგან, მსოფლიო ლიტერატურისგან, გაზეთებისგან, სატელეფონო საუბრებისგან სახლში ან სამსახურში, მობილურ ტელეფონზე, საქმიან შეხვედრებზე, ლექციებზე, რადიო გადაცემებსა და სატელევიზიო შოუში, სხვა საკომუნიკაციო აქტებთან ერთად. მოკლედ, ნებისმიერ რეალურ ცხოვრებისეულ სიტუაციას, რომელშიც ხდება ენობრივი კომუნიკაცია, შეუძლია შექმნას კორპუსი. (Bennett, 2010:7-8)

- ის იყენებს რეალურ სიტუაციაში არსებული ტექსტების დიდ და პრინციპულ კოლექციას, როგორც ანალიზის ძირითად ემპირიულ მასალას.

კორპუსული მიდგომის ეს მახასიათებელი ეხება თავად კორპუსს. მეცნიერს შეუძლია იმუშაოს წერილობით კორპუსთან, სალაპარაკო კორპუსთან, აკადემიურ სამეტყველო კორპუსთან და ა.შ. (Bennett, 2010:7-8)

- ის ფართოდ იყენებს კომპიუტერს ანალიზისთვის, როგორც მის ავტომატურ, ასევე ინტერაქტიურ ტექნიკებს.

კომპიუტერი არა მხოლოდ ინახავს კორპუსებს, არამედ ის ხელს უწყობს კორპუსში ენის ანალიზს. კორპუსზე წვდომა და ანალიზი ხდება თანმიმდევრული პროგრამით. რაც გულისხმობს, რომ კომპიუტერის გარეშე მეცნიერს არ შეუძლია გამოიყენოს კორპუსი, ან კორპუსული მიდგომის გამოყენებით ჩაატაროს კვლევა. (Bennett, 2010:7-8)

- ის ეყრდნობა როგორც რაოდენობრივ, ისე თვისობრივ ანალიტიკურ ტექნიკას, განსაკუთრებით ენის გამოყენების ფუნქციურ ინტერპრეტაციებს. (Wang, 2005, UK)

კორპუსული მიდგომის ეს მახასიათებელი ხაზს უსვამს კვლევის პროცესს, კერძოდ მეცნიერი იღებს კორპუსიდან გამომუშავებულ რაოდენობრივ შედეგებს და შემდეგ აგრძელებს კვლევას თვისობრივი კვლევის მეთოდით, რათა მიიღოს კვლევის ზუსტი შედეგი. (Bennett, 2010:7-8)

შედარებითი კორპუსები მეცნიერს საშუალებას აძლევს კვლევა განახორციელოს როგორც ლინგვისტიკაში (შეპირისპირებითი კვლევა, ტექსტის ანალიზი), ასევე თარგმანის მიმართულებით, რათა შეისწავლოს როგორც მთარგმნელობითი პროცესი, ასევე ენის გამოყენება რეალურ სიტუაციებში (მანქანური თარგმანი, კომპიუტერული ლექსიკოგრაფია, ინფორმაციის მოპოვება). თუმცა, შედარებითი კორპუსი შეიძლება გამოვიყენოთ როგორც ერთი ენის საკვლევად, ასევე სხვადასხვა ენების კორპუსების საკვლევად. თუმცა აღსანიშნავია, რომ კორპუსი უნდა აერთიანებდეს შესადარებლად ერთსა და იმავე ტექსტის ტიპ(ებ)სა და პროპორციულ რაოდენობას. (McEnery, 2003) (Lapshinova-Koltunski, 2013)

კორპუსლინგვისტური მიდგომა არსებითად (bottom-up and inductive) ინდუქციურობით ხასიათდება: მკვლევარი იწყებს ენობრივ ერთეულთა ძებნითა და მათი სიხშირის ამსახველი სიების შედგენით. მოცემულ პროცესში მკვლევარი ყურადღებას ამახვილებს ენობრივ ერთეულთა ძირითად მახასიათებლებზე. აღწერის შედეგად მიღებული შედეგი, კონტექსტუალურ-კულტურული ფაქტორების გათვალისწინებით, მკვლევარს შეუძლია გამოიკვლიოს, თუ როგორ ასახავს ტექსტების ფორმალური მახასიათებლები მათ კომუნიკაციურ და სოციალურ ფუნქციებს. (O’Keeffe, McCarthy, 2010:276)

ცხრილი 1. დისკურს ანალიზის ინდუქციური კვლევა (bottom-up and inductive)
(Biber, Connor, Upton, 2007:10-14)

	ანალიზის ეტაპები	პრაქტიკული მახასიათებელი
1	სეგმენტაცია	ენობრივი მახასიათებლების გათვალისწინებით კორპუსში ტექსტის დისკურს ერთეულებად დაყოფა;
2	თითოეული ენობრივი ერთეულის ანალიზი	სრული ლექსიკური და გრამატიკული მახასიათებლების გამოყენებით თითოეული

		ტექსტის დისკურს ერთეულების გაანალიზება.
3	კლასიფიკაცია	დისკურსის ერთეულების კორპუსში ენობრივად განსაზღვრულ დისკურს კატეგორიებად დაჯგუფება;
4	დისკურსის კატეგორიების ენობრივი აღწერა	დისკურსის ერთეულთა ანალიზზე დაყრდნობით თითოეული დისკურს კატეგორიის ენობრივი მახასიათებლების აღწერა;
5	კომუნიკაციური/ ფუნქციური კატეგორიები	თითოეული დისკურს კატეგორიის ფუნქციური აღწერა
6	ტექსტის სტრუქტურა	სრული ტექსტის, როგორც სხვადასხვა ფუნქციური ტიპის დისკურს მარკერთა მონაცვლეობათა ერთობლიობის ანალიზი.
7	დისკურსის საორგანიზაციო მიდგომები	დისკურსის ორგანიზების ზოგადი ნიმუშების აღწერა, რომლებიც ვრცელდება ყველა ტექსტზე.

როგორც ცხრილიდან ირკვევა დისკურსის კვლევა ინდუქციური მიდგომის გამოყენებით მოიცავს შვიდ ეტაპს, თავდაპირველად კორპუსის ყველა ტექსტის სეგმენტირებას დისკურსულ ერთეულებად (ენობრივ მახასიათებლებზე დაყრდნობით). შემდეგ მოცემული დისკურსული ერთეულები გაანალიზებული და დაჯგუფებულია დისკურსული ერთეულების კლასტერებად, რომლებიც ენობრივად მსგავსი ნიშნებით ხასიათდებიან. დისკურსული ერთეულების დაჯგუფების შემდეგ ხდება ტექსტში მათი ინტერპრეტაცია და ფუნქციური განსაზღვრა;

ნაშრომში „Discourse on the Move: Using corpus analysis to describe discourse structure” დისკურსის კვლევის ინდუქციური მეთოდის გარდა ავტორი განიხილავს დედუქციურ მიდგომას, რომლის ეტაპებსა და მათთვის დამახასიათებელ პრაქტიკულ მახასიათებლებს ცხრილის სახით წარმოვადგენთ.

ცხრილი 2. დისკურს ანალიზის დედუქციური კვლევა (Biber, Connor, Upton, 2007:10-13)

	ანალიზის ეტაპები	პრაქტიკული მახასიათებელი
1	კომუნიკაციური/ ფუნქციური კატეგორიები	ანალიტიკური ჩარჩოს შემუშავება: განსაზღვროს დისკურსის ერთეულების ჯგუფები ფუნქციური ნიშან-თვისებების გამოყენებით, ანუ გამოყოს მათი ძირითადი საკომუნიკაციო ფუნქცია-დანიშნულებები, რომლებსაც დისკურსის ერთეულები ემსახურებიან კორპუსში.
2	სეგმენტაცია	თითოეული ტექსტის დისკურს ერთეულებად დაყოფა.
3	კლასიფიკაცია	თითოეული ტექსტის დისკურს ერთეულთა ფუნქციური ტიპის განსაზღვრა.
4	თითოეული ენობრივი ერთეულის ანალიზი	თითოეული ტექსტის დისკურს ერთეულების გაანალიზება სრული ლექსიკური და გრამატიკული მახასიათებლების გამოყენებით;
5	დისკურსის კატეგორიების ენობრივი აღწერა	თითოეული ფუნქციური კატეგორიისათვის დამახასიათებელი ენობრივი ნიშნების აღწერა, საერთო ფუნქცია-დანიშნულების მქონე დისკურს ერთეულთა ანალიზზე დაყრდნობით.
6	ტექსტის სტრუქტურა	სრული ტექსტის, როგორც სხვადასხვა ფუნქციური ტიპის დისკურს მარკერთა მონაცვლეობათა ერთობლიობის ანალიზი.
7	დისკურსის საორგანიზაციო მიდგომები	დისკურსის ორგანიზების ზოგადი ნიმუშების აღწერა, რომლებიც ვრცელდება ყველა ტექსტზე.

დისკურსის კვლევა დედუქციური მიდგომის გამოყენებით ინდუქციურის მსგავსად მოიცავს შვიდ ეტაპს, პირველი არის ანალიტიკური ჩარჩოს შემუშავება, დისკურსის შესაძლო ერთეულების ტიპების განსაზღვრა მათი ძირითადი საკომუნიკაციო ფუნქციების განსაზღვრის საფუძველზე, რომლებსაც ისინი

ასრულებენ მოცემულ ტექსტში. დედუქციური მიდგომა გამოიყენება კორპუსის ყველა ტექსტის ანალიზზე. ამრიგად, როდესაც ტექსტები დაყოფილია დისკურსულ ერთეულებად, რომელიმე მონაკვეთის ანალიზი ემსახურება დისკურს ერთეულთა კონკრეტული კომუნიკაციური ფუნქციის განსაზღვრას.

ზემოთ მოცემულ ცხრილებში (ცხრილი 1 და ცხრილი 2) მოცემულია, თუ როგორ შეიძლება დისკურსის სტრუქტურისა და ორგანიზების კვლევა კორპუსის ანალიზის გამოყენებით; მოცემულია სტრუქტურირებული, შვიდსაფეხურიანი კორპუსზე დაფუძნებული ორი მიდგომა, რომელიც სტრუქტურის კვლევის საშუალებას იძლევა. კონკრეტულად, რაც შეეხება დისკურსის კორპუსული ანალიზის ორი განსხვავებული მიდგომის ეტაპებს თუ განვიხილავთ, ვნახავთ, რომ ანალიზის ეტაპები ერთნაირია, (Segmentation/სეგმენტაცია; Linguistic analysis of each unit/თითოეული ენობრივი ერთეულის ანალიზი ; Classification / კლასიფიკაცია ; Linguistic description of discourse Categories / დისკურსის კატეგორიების ენობრივი აღწერა; Communicative/functional categories / კომუნიკაციური/ ფუნქციური კატეგორიები; Text structure / ტექსტის სტრუქტურა და Discourse organizational tendencies/დისკურსის საორგანიზაციო მიდგომები) თუმცა, განსხვავდება მათი თანმიმდევრობა მიდგომის მიხედვით, მაგ: დედუქციური მიდგომა იწყება კომუნიკაციურ-ფუნქციური კატეგორიზაციით, ხოლო ინდუქციური სეგმენტაციით, ტექსტის დისკურს ერთეულებად დაყოფით. აღსანიშნავია, რომ ორივე მიდგომის ბოლო ორი ეტაპი ემთხვევა, კერძოდ ეს არის ტექსტის სტრუქტურისა და დისკურსის ორგანიზების განსაზღვრა.

რას გულისხმობს ტექსტის კორპუსული კვლევა? ამ კითხვაზე პასუხს წიგნში „Corpus Linguistics and Statistics with R” ვკითხულობთ, კერძოდ, მეცნიერი თავდაპირველად ტექსტების შეგროვებით იწყებს კორპუსული კვლევის ჩატარებას, რომლის მიზანია ტექსტის ან ტექსტების ჯგუფის შესახებ გარკვეული ინფორმაციის ან ცოდნის მიღება (Jockers 2014), ხოლო კორპუს-ლინგვისტიკის მიზანია შეისწავლოს ის წესები, რომლებიც არეგულირებენ ენას მოცემულ ტექსტებში. ავტორი კორპუს-ლინგვისტიკას მეთოდოლოგიური თვალსაზრისით რაოდენობრივს უწოდებს, ხოლო კორპუსებზე დაფუძნებული ენობრივი ფენომენების შესწავლას სისტემატურსა და ამომწურავს. რაოდენობრივი კორპუს-ლინგვისტიკები კი, როგორც

წესი, ყურადღებას ამახვილებენ კორპუსში ენობრივ ერთეულთა სიხშირეზე. თუმცა, კორპუსული კვლევა მეცნიერს ეხმარება განახორციელოს როგორც რაოდენობრივი, ასევე თვისობრივი კვლევა. კორპუსის თვისობრივი ანალიზი გულისხმობს ჰიპოთეზის ფორმულირებასა და კორპუსში პოტენციური მაგალითების მოძიებას. (Desagulier, 2017:6-8)

კორპუს-ლინგვისტიკა უპირველეს ყოვლისა ენას შეისწავლის რეალური ენობრივი მონაცემების დიდი ელექტრონული კოლექციების საფუძველზე, რომლებიც ჩვეულებრივ ცნობილია როგორც კორპუსები. (McEnery and Hardie, 2012) კორპუსების მოძიება შეიძლება სწრაფად და საიმედოდ, კორპუს-ლინგვისტური პროგრამული უზრუნველყოფის სპეციალიზებული პროგრამების გამოყენებით. ზოგადად, კორპუსლინგვისტიკა დაინტერესებულია რაოდენობრივად და თვისობრივად შეისწავლოს ლექსიკური და გრამატიკული ნიმუშები. (Jaworska, S. 2016)

შიფრინი (1987) რაოდენობრივი და თვისობრივი კვლევებით დისკურს ანალიზის განხორციელებაზე საუბრისას აღნიშნავს, რომ „რაოდენობრივი ანალიზი... დამოკიდებულია თვისობრივ აღწერაზე, რომელიც ერთეულთა დათვლას ითვალისწინებს (ემპირიულად დასაბუთების მიზნით), ასევე დათვლის შემდეგ (სტატისტიკური ანალიზის შემდგომ) ის მოითხოვს ინტერპრეტაციას, თუ რა მიზეზ-შედეგობრივ ნიშნებს ავლენენ მოცემული ენობრივი ერთეულები. (1987: 66) მოცემული პროცესი, ენობრივ ერთეულთა რაოდენობის თვლა და ინტერპრეტაცია კარგად ახასიათებს კორპუს-ლინგვისტური ანალიზის გამოყენებას დისკურსის საკვლევად. (O’Keeffe, McCarthy, 2010:282)

კორპუს-ლინგვისტური მიდგომით დისკურსის კვლევისას რაოდენობრივი და თვისობრივი კვლევის მეთოდების გამოყენება კვლევის შედეგს უფრო სარწმუნოს ხდის. მკვლევრები ხშირად იწყებენ რაოდენობრივი ანალიზით (სიხშირის დადგენით), შემდეგ აგრძელებენ თვისობრივი კვლევის მეთოდით, ასევე სწავლობენ დისკურსის დონის ფენომენებს ან რიტორიკულ ფუნქციებს. (O’Keeffe, McCarthy, Adel, 2010:595)

კორპუსის რესურსების დისკურსის ანალიზთან ინტეგრირების ყველაზე დიდი უპირატესობა არის ის, რომ კორპუს ანალიზი გვთავაზობს ნებისმიერი კონკრეტული ტიპის დისკურსის დიდი რაოდენობის ტექსტების ანალიზის საშუალებას. მკვლევარს საშუალებას აძლევს შეისწავლოს ტიპური დისკურსის სტრუქტურები, მისი ორგანიზების ტიპური გზები და გზავნილები. გარდა ამისა, ის ხელს უწყობს დისკურსის სახეებს შორის არსებული განსხვავების ჩვენებას, მათ მიერ გამოვლენილი ენობრივი მახასიათებლების სიხშირეზე დაყრდნობით. (Biber, Reppen, 2015: 233)

თუმცა ადელი (Adel, 2010) კორპუს-სტილისტიკის გამოყენების უპირატესობებს არა ზოგადად დისკურსთან, არამედ კონკრეტულად პოლიტიკურ დისკურსთან ინტეგრირების დადებით მხარეს განიხილავს, კერძოდ, კორპუსზე დაფუძნებული მეთოდების გამოყენების ზოგადი უპირატესობები (ემპირიული საფუძველი და სისტემური და ნახევრად ავტომატური ანალიზის პოტენციალი) ეხება კონკრეტულად პოლიტიკური დისკურსის შესწავლას. კორპუსზე დაფუძნებული კვლევის ჩატარებით შეიძლება სხვადასხვა შედეგს იღებდეს მკვლევარი, როგორც „პოლიტიკური დისკურსის“ განსაზღვრის შემთხვევაში განვიხილავთ მის ფართო და ვიწრო მნიშვნელობას, იგივე შეიძლება კორპუს-ლინგვისტური კვლევის შემთხვევაში, კერძოდ მისი როგორც კვლევის ერთ-ერთი საშუალების ფართო და ვიწრო მნიშვნელობის გაგება. კორპუს-ლინგვისტური მიდგომა განსხვავდება ანალიზის შედეგით საკვლევ მონაცემთა საფუძველზე და ასევე, კორპუსზე მუშაობისას, ხშირ შემთხვევაში, მკვლევარს წინასწარ აქვს განსაზღვრული თუ რა უნდა იკვლიოს, თუმცა ალტერნატიული ცვლილების საჭიროების შემთხვევაში მკვლევარს შეუძლია კორპუსი მოარგოს კვლევისათვის საჭირო ნებისმიერ გადაწყვეტილებას, თუ რა ენობრივი ერთეულები იკვლიოს. (O’Keeffe, McCarthy, Adel, 2010:595)

ზემოთ განხილულ მოსაზრებებზე დაყრდნობით, შეგვიძლია გამოვიტანოთ დასკვნა იმის შესახებ, თუ რამდენად ეფექტურია კორპუსლინგვისტური მიდგომის გამოყენება დისკურსის, უშუალოდ კი პოლიტიკური დისკურსის ანალიზის განსახორციელებლად. აღსანიშნავია, რომ ეს მიდგომა საშუალებას აძლევს მკვლევარს ნებისმიერი ტიპის დისკურსის დიდი რაოდენობის ტექსტები

განალიზოს, გარდა ამისა შეისწავლოს ტიპური დისკურსის სტრუქტურები, მისი ორგანიზების ტიპური გზები და გზავნილები. განსაკუთრებით საყურადღებოა ის ფაქტი, რომ კორპუსზე დაფუძნებული მიდგომა მოიცავს როგორც რაოდენობრივ, ასევე თვისობრივ ანალიზს, რაც მკვლევარს სარწმუნო შედეგის მიღების გარანტს აძლევს.

3.2. ქართული და ამერიკული საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის ანალიზი

ემპირიული მასალის ანალიზისათვის მეორე თავში ილუსტრირებული ენობრივ ერთეულთა კლასიფიკაციათაგან შევარჩიეთ კენ ჰაილენდისა და პოლი ცის (2004:156-177) მიერ შემოთავაზებული დისკურს მარკერთა ტექსტუალური და ინტერპერსონალური ჯგუფები.

ტექსტუალური დისკურს მარკერები:

1. ლოგიკური მარკერები

1.1. დამატებითი მარკერები- AdM

1.2. მაპირისპირებელი მარკერები -AdvstM

1.3. დასკვნის აღმნიშვნელი მარკერები - CnclM

1.4. მიზეზ-შედეგობრივი - CstM

2. თანმიმდევრობის აღმნიშვნელი მარკერები - SeqM

3. უკვე ნათქვამის შეხსენების აღმნიშვნელი მარკერები - RemM

4. აქტუალობის აღმნიშვნელი მარკერები - TpcM

5. დაშიფრულის განმარტება- CgM

6. ილოკუციური მარკერები- illoc.m

ინტერპერსონალური დისკურს მარკერები:

1. შემზღუდველენი- ეპისტემიკური ზმნებით გამოხატული - hdg.m

2. დამაჯერებლობის აღმნიშვნელი მარკერები- crtn.m

3. დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები

3.1. მოდალური ზმნებით გამოხატული - atd.m.deontv

3.2. ზმნიზედებით გამოხატული- atd.madv

3.3. ზედსართავებით გამოხატული- atd.madj

3.4. კოგნიტური ზმნებით გამოხატული - CgnvM

4. კომენტარები

4.1. რიტორიკული შეკითხვები- RhqM

4.2. პირდაპირი მიმართვები- DrM

4.3. პერსონიფიკაციები- PrslM

3.2.1. ქართული საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის ანალიზი

1. ტექსტუალური დისკურს მარკერები:

1.1. ლოგიკური მარკერები - დამატებითი მარკერები

1. ირაკლი ღარიბაშვილი: „**მე მინდა ასევე დავამატო**, ვერცერთი ადამიანი კანონის აღსრულებას წინ ვერ აღუდგება, ვინც შეეწინააღმდეგება კანონის აღსრულებას , ყველა უკლებლივ ყველა, კანონის და სახელმწიფოს სახელით ვაცხადებ რომ შევა ციხეში და ძალიან დიდი ხნით. ეს არ იქნება და არ არის სახუმარო თემა.“³⁸

2. ირაკლი ღარიბაშვილი: „**ამას გარდა, მე შეგახსენებთ**, რომ ბიზნესმენებს როგორ ექცეოდა მაგალითად რომ ვთქვათ, ღამის ორ სამს საათზე, ჩვენ კარგად გვახსოვს, ეს ყველაფერი ვიცით ხომ, ეს ხომ ახალი არ არის, ღამის 2-3 საათზე მიჰყავდათ ნებისმიერი ბიზნესმენი ნოტარიუსის ოთახში და ხდებოდა მათი ბიზნესის გადაფორმება ჩუქება, თუ ამ ბიზნესმენს ფული არ ჰქონდა, მიჰყავდათ ხაზარადის ბანკში, იქვე იმავე წუთს უფორმებდნენ სესხს, და ამ სესხით ხდებოდა გადახდა მილიონების.“³⁹

მოცემულ მაგალითებში ირაკლი ღარიბაშვილი იყენებს შემდეგ ემოციურ მარკერებს, რომლებიც ლოგიკური დამატებითი მარკერებით არის წარმოდგენილი, ესენია: „**მე მინდა ასევე დავამატო**“ და „**ამას გარდა**“, რომლებიც მიმდინარე დისკურსში მსჯელობის ლოგიკურ გაგრძელებას ემსახურებიან, გარდა ლოგიკური დამატებითი

³⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

³⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

მარკერებისა, ვხვდებით შეხსენების აღმნიშვნელ მარკერებს „მე შეგახსენებთ“ და „ჩვენ კარგად გვახსოვს“, რომლებიც ემსახურებიან დისკურსში ინფორმაციის იმ ნაწილის წარდგენას, რომელიც მსმენელისთვის არაა უცხო და ამით გარკვეულ გავლენას ახდენენ მსმენელზე.

3. ირაკლი ღარიბაშვილი: „მინდა, კითხვის ავტორს და თქვენც, ყველას შეგახსენოთ, რომ შარშან, მაშინ, როდესაც ქვეყანა ელოდებოდა გადაწყვეტილებას, რადიკალური ძალების და მათი მხარდამჭერი ლობისტური ჯგუფების ჩართულობით, ევროპარლამენტში მიღებულ იქნა პირდაპირ ანტისტატუსის მოწოდების მქონე რეზოლუცია, რომელიც ეწინააღმდეგება ჩვენი ქვეყნის ეროვნულ ინტერესს და ჩვენს მიზანს, რომ ქვეყანას მიეღო კანდიდატის სტატუსი. აქვე, მინდა, განვმარტო, რომ ევროკომისია სხვა ინსტიტუციაა და ევროპარლამენტი – სხვა“. ⁴⁰

4. ირაკლი ღარიბაშვილი: „ ამის შემდგომ იყო „რუსულ კანონად“ წოდებული კანონპროექტი, ასევე მუდმივი თავდასხმა ჩვენს დასავლელ პარტნიორებზე, ომში ჩართვის მცდელობაში დადანაშაულება, აგრეთვე რუსეთთან პირდაპირი ფრენების გახსნა, სანქცირებული პირების საქართველოში შემოშვება და ბოლოს – პრეზიდენტის იმპიჩმენტის საკითხი“. ⁴¹

5. ირაკლი ღარიბაშვილი: „ მე მინდა ასევე დავამატო, ვერცერთი ადამიანი კანონის აღსრულებას წინ ვერ აღუდგება, ვინც შეეწინააღმდეგება კანონის აღსრულებას , ყველა უკლებლივ ყველა, კანონის და სახელმწიფოს სახელით ვაცხადებ რომ შევა ციხეში და ძალიან დიდი ხნით. ეს არ იქნება და არ არის სახუმარო თემა“. ⁴²

მოცემულ მაგალითებში გვაქვს შემდეგი ლოგიკური დამატებითი მარკერები, ესენია, „აქვე“ „აგრეთვე“, „მე მინდა ასევე დავამატო“, რომელთა მიზანი მსჯელობის ლოგიკური გაგრძელება და მიმდინარე დისკურსში ინფორმაციის დამატებაა. გარდა ლოგიკური დამატებითი მარკერებისა, პირველ მაგალითში ვხვდებით შეხსენების აღმნიშვნელ მარკერს „მინდა, კითხვის ავტორს და თქვენც, ყველას შეგახსენოთ“, რომლის მიზანია მნიშვნელოვანი საკითხის შეხსენება და ხაზგასმა მსმენელისთვის.

⁴⁰ <https://1tv.ge/news/irakli-gharibashvili-sharshan-roca-qveyana-elodeboda-gadawyvetilebas-radikaluri-dzalebis-mati-mkhardamcheri-lobisturi-jgufebis-chartulobit-evroparlamentshi-miighes-statusis-sawinaaghmdego-rezolu/>

⁴¹ <https://1tv.ge/news/irakli-gharibashvili-sharshan-roca-qveyana-elodeboda-gadawyvetilebas-radikaluri-dzalebis-mati-mkhardamcheri-lobisturi-jgufebis-chartulobit-evroparlamentshi-miighes-statusis-sawinaaghmdego-rezolu/>

⁴² <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

1.2. ლოგიკური მარკერები - მაპირისპირებელი მარკერები

6. სალომე ზურაბიშვილი: „ამის მიუხედავად მე მაინც მექნება სამი ძირითადი შენიშვნა: ერთი ის, რომ სამწუხაროა, ეს საერთაშორისო დამკვირვებლებმაც აღნიშნეს - მთავარი თემა ამ ადგილობრივი არჩევნების არ ყოფილა ადგილობრივი თვითმმართველობის პრობლემები...“⁴³

7. კახა კალაძე: „ბუნებრივია, ჩვენ ვართ თვითკრიტიკულები, ვიღებთ პასუხისმგებლობას ყველა სუბიექტური ფაქტორის აღმოფხვრაზე, თუმცა პრობლემებს აქვს ობიექტური მიზეზებიც- მძიმე ეკონომიკური ვითარების ფონზე.“⁴⁴

8. ბიძინა ივანიშვილი: „ურთულესი გამოწვევებისა და უმძიმესი ზეწოლის მიუხედავად, გასული 4 წლის მანძილზე, ჩვენ ქვეყანას შევუნარჩუნეთ მშვიდობა, გავაორმაგეთ დოლარში ქვეყნის ნომინალური ეკონომიკა და მივიღეთ ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნის სტატუსი.“⁴⁵

მოცემულ მაგალითებში ლოგიკური მაპირისპირებელი მარკერები წარმოდგენილ შემდეგ ემოციურ მარკერებს ვხვდებით, ესენია: „ამის მიუხედავად“, „მიუხედავად“ და „თუმცა“, რომლებიც ემსახურებიან დისკურსში უკვე გამოთქმული ან შემდეგ წინადადებაში დაფიქსირებული მოსაზრების საპირისპირო აზრის ან კონტრარგუმენტის შემოყვანას, გარდა მაპირისპირებელი მარკერებისა, ასევე, ვხვდებით დამოკიდებულების აღმნიშვნელ მარკერებს „ბუნებრივია“ და „სამწუხაროა“, რომლებიც ზედსართავი სახელებით არიან წარმოდგენილი, ემსახურებიან მოსაუბრის დამოკიდებულების ჩვენებას და ასევე თანმიმდევრობის აღმნიშვნელ მარკერს „ერთი“, რომელიც ემსახურება არგუმენტების ან ფაქტების გარკვეული კანონზომიერებით წარმოდგენას.

1.3. ლოგიკური მარკერები -დასკვნის აღმნიშვნელი მარკერები

9. სალომე ზურაბიშვილი- „ჩატარებული არჩევნები ხვალინდელი დღისთვის ბევრი რამის განმაპირობებელი და განმსაზღვრელია. ამიტომ, ძალიან მნიშვნელოვანი იყო და მსურს, ყველა მოქალაქეს ამისათვის მადლობა გადავუხადო.“⁴⁶

⁴³ <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

⁴⁴ <https://news.ge/2018/10/29/zalauflebis-koncentraciam-seizleba-itqvas-gadawarbebuli-tvitdajerebuloba-segmata/>

⁴⁵ <https://civil.ge/ka/archives/616554>

⁴⁶ https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos_prezidentis_gantskhadeba_1633264372

10. კახა კალაძე „ რაც შეეხება თავად ხარჯებს, ის იქნება დეკლარირებული და საზოგადოებისთვის ცნობილი, როგორც შემოსავლები, ასევე ხარჯები. აქედან გამომდინარე, ყველაფერი დღესავით ნათელია.“⁴⁷
11. ირაკლი ღარიბაშვილი- „ჩვენ, ისევე როგორც სხვა ერებმა, გამოვიარეთ თავისუფლებისათვის ბრძოლის, სამოქალაქო ომების, ოკუპაციის, ეკონომიკური კოლაფსის, ავტოკრატიული რეჟიმის რთული პერიოდები. ასე რომ, ჩვენთვის უცხო არ არის გამოწვევები.“⁴⁸
12. ბიძინა ივანიშვილი: „წინასწარ დაგეგმილი მცდელობის მიუხედავად, „ნაციონალურ მოძრაობას“ და მის მფარველებს, საბოლოოდ, სამივე შემთხვევაში არჩევნების შედეგების აღიარება მოუწიათ.“⁴⁹
13. ირაკლი კობახიძე : „ დისკუსია გაიმართა 20 ივნისის შემდეგ და საბოლოო ჯამში, გადაწყვეტილება იქნა მიღებული იმასთან დაკავშირებით, რომ გახარიას უნდა დაეტოვებინა საკუთარი თანამდებობა...“ (<https://civil.ge/ka/archives/676638>)

დასკვნის აღმნიშვნელი მარკერები წარმოადგენენ მსჯელობის ერთგვარ შეჯამებას, რაც ეხმარება მსმენელს გაიგოს მიმდინარე დისკურსის ძირითადი აზრი, მთავარი სათქმელი. მოცემულ მაგალითებში გვაქვს შემდეგი შეჯამების აღმნიშვნელი მარკერები, ესენია „ამიტომ“, რომელიც მსჯელობის შეჯამებას წარმოადგენს უკვე მაღლობის საჭიროების ახსნით, მეორე მაგალითს რაც შეეხება, იწყება თემის ცვლილების აღმნიშვნელი მარკერით „რაც შეეხება თავად ხარჯებს“ და შემდეგ აგრძელებს შეჯამების აღმნიშვნელი მარკერით, შემდეგ მაგალითში საუბარი რთულ ისტორიულ გზაზე, რომელიც ქვეყანამ და ხალხმა გაიარეს, შედეგად კი, გამოწვევა არ წარმოადგენს ქვეყნისთვის დაბრკოლებას, მოცემული შეჯამება წარმოდგენილია მარკერით „ასე რომ“. რაც შეეხება ბოლო მაგალითს ირაკლი კობახიძის გამოსვლიდან, ის საუბრობს გიორგი გახარიას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ, მარკერით „ საბოლოო ჯამში“ ის მოსაუბრეს აცნობებს არსებულ დისკუსიებზე მიღებულ გადაწყვეტილებას.

⁴⁷ <https://1tv.ge/news/kakha-kaladze-saparlamento-archevnebshi-qartuli-ocnebis-gamarjveba-mnishvnelovania-rata-aravis-mieces-shesadzlebloba-chveni-qveyana-skhvata-interesebistvis-iyos-gamoyenebuli/>

⁴⁸ <https://1tv.ge/news/irakli-gharibashvilis-sityvit-gamosvla-konservatiuli-politikuri-moqmedebis-yovelwliur-konferenciaze/>

⁴⁹ <https://civil.ge/ka/archives/616554>

1.4. ლოგიკური მარკერები - მიზეზ-შედეგობრივი

14.ირაკლი ღარიბაშვილი- “ჩემი გადასაწყვეტი არ არის, რომ ჩატარდეს არჩევნები. ჩვენ 2020 ოქტომბერში გვქონდა თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნები და ყველა საერთაშორისო ორგანიზაციამ, მათ შორის, ODIHR-მა, საერთაშორისო დამკვირვებლებმა და ეუთომ ეს არჩევნები აღიარა როგორც კონკურენტუნარიანი, თავისუფალი და სამართლიანი. შესაბამისად, შემდგომი საპარლამენტო არჩევნები საქართველოში 2024 წელს ჩატარდება”.⁵⁰

15. ირაკლი ღარიბაშვილი- „ერთი რამ უნდა დავიმახსოვროთ, ყველამ კარგად გავიგოთ, რომ ამ ქვეყანაში კანონებს და კონსტიტუციას პატივი უნდა ვცეთ, და არჩევნებს პატივი უნდა ვცეთ, ჩვენ მილიონმა მოქალაქემ, ჩვენმა მხარდამჭერმა მოგვცა მანდატი და მხარი დაგვიჭირა, ეს მანდატი არის განსაზღვრული ოთხი წლით, ეს არის კონსტიტუციის შესაბამისად, აქედან გამომდინარე, აღარაფერი არ არსებობს სხვა, არანაირი დათქმა, პირობა აღარ არსებობს, არანაირი არჩევნები არ დაინიშნება ქვეყანაში. სამი წელი უნდა იყოს აღმშენებლობის, განვითარების წლები.“⁵¹

მოცემულ მაგალითებში ვხვდებით შემდეგ მიზეზ-შედეგობრივ მარკერებს „შესაბამისად“ და „აქედან გამომდინარე“, რომელთა მიზანია მიმდინარე დისკურსში მსჯელობის შემდეგ გარკვეული დასკვნის გაკეთება, გარდა მიზეზ-შედეგობრივი მარკერისა, მეორე მაგალითში ირაკლი ღარიბაშვილი იყენებს ფოკუსირების მარკერს „ერთი რამ უნდა დავიმახსოვროთ, ყველამ კარგად გავიგოთ“, რომელიც ემსახურება ემოციური გავლენის მოხდენას დისკურსში მნიშვნელოვანი ფაქტის შემოყვანით, რომ ამომრჩეველთა პატივისცემა მნიშვნელოვანია, რომელსაც ოთხი წლის განმავლობაში აქვს კანონიერი ძალა, ამის შემდეგ კი ირაკლი ღარიბაშვილი აკეთებს დასკვნას მომდევნო არჩევნების თაობაზე, რომელიც გაიმართება 2024 წელს.

16. ირაკლი კობახიძე- „ვის უნდა წაართვას ლომჯარიამ ხმები, მაქსიმუმ ხაბეიშვილს წაართვას, ხომ. შესაბამისად, ისინი მუდმივად ცდებიან დაგეგმვაში. მერე ჩვენზე ბრაზდებიან, როდესაც დიდი უპირატესობით ვიგებთ არჩევნებს. რა თქმა უნდა, შემდეგ არჩევნებსაც დიდი უპირატესობით მოვიგებთ“. ⁵²

⁵⁰ <https://netgazeti.ge/news/527214/>

⁵¹ <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

⁵² <https://1tv.ge/news/irakli-kobakhidze-vis-unda-wartvas-lomjariam-khmebi-magsimum-khabeishvils-mudmivad-cdebian-dagegmvasi-mere-chvenze-brazdebian-rodasac-didi-upiratesobit-vigebt-archevnebs-shemdeg-archevnebsac/>

17. **ირაკლი კობახიძე** - „ლომჯარია ბევრად უფრო სუსტი პროექტია, ვიდრე იყო თავის დროზე „ლელო“ და გახარია. **ლომჯარია რა არის?** არის ერთ-ერთი ყველაზე ურეიტინგო „ნაცი“ საქართველოში. **აქედან გამომდინარე**, როგორი პროექტებიც არ უნდა დააინცირონ, დღეს ლომჯარია იქნება, ხვალ შეიძლება, იყოს რომელიმე სხვა გვარი, **რა თქმა უნდა**, ეს ყველაფერი არის წარუმატებლობისთვის განწირული.⁵³

მოცემულ მაგალითებში, წინა ორი მაგალითის მსგავსად, ვხვდებით იგივე ლოგიკურ მიზეზ-შედეგობრივ მარკერს, ესენია „შესაბამისად“ და „აქედან გამომდინარე“, რომლებსაც იგივე კომუნიკაციური დატვირთვა აქვთ, კერძოდ მსჯელობის ლოგიკური დასრულება, თუმცა ზემოთ განხილული მაგალითებისგან განსხვავებით, აქ ვხვდებით სხვადასხვა ენობრივ ერთეულებსაც, რომლებიც გარკვეულ ემოციურ დატვირთვას ატარებენ, ესენია დამაჯერებლობის აღმნიშვნელი მარკერი „**რა თქმა უნდა**“, ორჯერ არის გამოყენებული, ასევე ირაკლი კობახიძე მიმართავს რიტორიკულ შეკითხვასაც, რომელსაც პასუხს თავად სცემს. „**ლომჯარია რა არის? არის ერთ-ერთი ყველაზე ურეიტინგო „ნაცი“ საქართველოში.**“ მოცემული შეკითხვა საინტერესოა ემოციური დატვირთვით, რადგან ლომჯარიას დაესმის კითხვა „ვინ?“, ნაცვლად კი, ირაკლი კობახიძე რიტორიკულ შეკითხვაში იყენებს კითხვით სიტყვა „რა“-ს, ეს კი გარკვეულწილად ცხადყოფს მის უარყოფით დამოკიდებულებას ლომჯარიას, როგორც პოლიტიკოსის მიმართ, იმავეს მოწმობს პასუხიც „**ერთი ურეიტინგო „ნაცი“ საქართველოში.**“

18. **ირაკლი ღარიბაშვილი**; „**ამ ფონზე მიმაჩნია**, რომ ის საპატიო მისია, რომელიც მე თავის დროზე, პოლიტიკაში დაბრუნებისას ჯერ თავდაცვის მინისტრად და შემდეგ უკვე მეორედ პრემიერ-მინისტრად დანიშვნით **და ბოლოს** უკვე პარტიის თავმჯდომარედ არჩევით დამეკისრა ჩვენი პარტიის დამფუძნებლის და გუნდის მხრიდან, **შეიძლება ითქვას**, რომ უკვე შევასრულე. ახლა ველარ ვხედავ პარტიის თავმჯდომარედ და, ზოგადად, პოლიტიკაში დარჩენის საჭიროებას. **სწორედ ამიტომ**, მივიღე გადაწყვეტილება, დავტოვო „ქართული ოცნების“ თავმჯდომარის პოსტი და პოლიტიკიდან გავიდე, საკუთარი ქვეყნის სამსახური კი სხვა

⁵³ <https://1tv.ge/news/irakli-kobakhidze-vis-unda-waartvas-lomjariam-khmebi-magsimum-khabeishvils-mudmivad-cdebian-dagegmvasi-mere-chvenze-brazdebian-rodesac-didi-upiratesobit-vigebt-archevnebs-shemdeg-archevnebsac/>

პოზიციიდან განვაგრძო“ (<https://1tv.ge/news/irakli-gharibashvilma-politikidan-wasvlis-shesakheb-ganackhada/>)

მოცემულ მაგალითში ირაკლი ღარიბაშვილი იყენებს მიზეზ-შედეგობრივ დისკურს მარკერს ორჯერ „ამ ფონზე“ და „ზუსტად ამიტომ“, ამათგან პირველი ემსახურება დისკურსში უკვე ნახსენები მოვლენების შეჯამებას, მოცემულ მარკერს ახლავს კოგნიტური მარკერი „მიმაჩნია“, რომელიც ხაზს უსვამს მოსაუბრის სუბიექტურ აზრს, რაც უფრო დამაჯერებელს ხდის მის გამოსვლას, ხოლო მეორე მაგალითი, „ზუსტად ამიტომ“ -ხაზს უსვამს პირდაპირ მიზეზ-შედეგობრივ კავშირს არსებულ მოსაზრებებს შორის და აგრძელებს იმის ახსნით, თუ რატომ მიიღო ავტორმა მოცემული გადაწყვეტილება.

2. თანმიმდევრობის აღმნიშვნელი მარკერები

19. **ირაკლი ღარიბაშვილი-** „რეალურად, ისინი ელოდებოდნენ ამ რაღაც ფაბრიკაციას და ამ ჩანაწერებს, რომელიც გამოყარეს, ეს ერთი და მეორე, სააკაშვილის განცხადებით ძალიან პრიმიტიული ამის ახსნა არის 2x2 არის 4. ხდება მათი ამომრჩევლის მობილიზება , რომ რაც შეიძლება მეტი ამომრჩეველი მივიდეს „უფულოდ“.⁵⁴

20. **კახა კალაძე-** „პირველ რიგში, მთელი ჩვენი პოლიტიკური გუნდის სახელით, მინდა მადლობა გადავუხადო ჩვენს მოქალაქეებს, ამომრჩეველს, ვინც მაღალი მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობა გამოიჩინა და მივიდა არჩევნებზე. ასევე, მადლობა დამკვირვებლებს, უცხოელ პარტნიორებს, საერთაშორისო ორგანიზაციებს, სამართალდამცავებს, საარჩევნო ადმინისტრაციას და მედიას.“⁵⁵

21. **ირაკლი ღარიბაშვილი-** „ერთი, რომ ინფორმაცია რომც არ გქონდეს, ძალიან მარტივად იკითხება ამ პრიმიტიული ადამიანების ქმედებები, მათ ქმედებებს უნდა ვუყუროთ ჩვენ და ძალიან მარტივად ამოვიკითხავთ, და მეორე, დადასტურებული ინფორმაციები მაქვს, საკუთარი გუნდის წევრები თვითონ არიან წინააღმდეგები, მათ შორის მეღია არის წინააღმდეგი სააკაშვილის ამ პროვოკაციული ქმედების.“⁵⁶

⁵⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

⁵⁵ <https://news.ge/2018/10/29/zalauflebis-koncentraciam-seizleba-itqvas-gadawarbebuli-tvitdajerebuloba-segmata/>

⁵⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

მოცემულ მაგალითებში ვხვდებით თანმიმდევრობის აღმნიშვნელ მარკერებს „ეს ერთი და მეორე“ და „პირველ რიგში“, რომლებიც ეხმარება როგორც მოსაუბრეს, ასევე მსმენელს ფაქტებისა და არგუმენტების გარკვეული თანმიმდევრობით გადმოცემა-გაგებაში. გარდა თანმიმდევრობის აღმნიშვნელი მარკერებისა, ირაკლი ღარიბაშვილის გამოსვლაში ვხვდებით ემოციური დატვირთვის მქონე დამოკიდებულების აღმნიშვნელ მარკერს „რეალურად“, რომელიც ზმნიზედის საშუალებით არის წარმოდგენილი და ემსახურება, როგორც არსებული რეალობის შეფასებას, ასევე ხაზგასმას იმისა, რომ მოცემული შეხედულება ნამდვილად ჭეშმარიტებას წარმოადგენს და ეს მსმენელისათვის ცხადია.

3. უკვე ნათქვამის შეხსენების აღმნიშვნელი მარკერები

22. კახა კალაძე- „კიდევ ერთხელ გავიმეორებ, ჩვენ გვაქვს აბსოლუტურად სხვა სტანდარტი. თავის დროზე, წინა ხელისუფლების წარმომადგენლები ბიუჯეტს უყურებდნენ, როგორც საკუთარ სალაროს. დღეს საკუთარი, პირადი საჭიროებისთვის ბიუჯეტიდან არცერთი თეთრი არ დახარჯულა.“⁵⁷

23. ირაკლი ღარიბაშვილი - „თუმცა, მე ერთს, ძალიან კონკრეტულ ფაქტს შევახსენებ, მოსახლეობას ვეტყვი, იმიტომ რომ ეს ვიცი დარწმუნებით, როცა იგი ჩასვეს ციხეში უკრაინაში, შევახსენებთ, მაშინ სულ რაღაც 24 სთ ვერ გაძლო ციხის საკანში, მე მომიყვანე ჩემმა უკრაინელმა მეგობრებმა, მითხრეს კოლეგებმა, რომ ისიც კი შეეშინდათ რომ არ გაგიჟებულიყო, იმიტომ რომ 24 სთ ის განმავლობაში ვერ გაძლო მან ციხის საკანში ყოფნა.“⁵⁸

24. ირაკლი ღარიბაშვილი- „მე ერთხელ ვთქვი და მინდა გავიმეორე, მე ვფიქრობ , შეიძლება უკეთესი იყოს, ათჯერ უკეთესი რომ ერთხელ და სამუდამოდ დაისვენოს ჩვენმა ქვეყანამ და მანაც დაისვენოს ციხეში ჩასმით.“⁵⁹

25. ბიძინა ივანიშვილი: „ გავიხსენებ 2012 წელს, როდესაც „ქართულმა ოცნებამ“ ოპოზიციიდან დაამარცხა „ნაციონალური მოძრაობა“ და ქვეყნის განვითარებაში პრინციპული გარდატეხა შეიტანა.“⁶⁰

⁵⁷ <https://1tv.ge/news/kakha-kaladze-saparlamento-archevnebshi-qartuli-ocnebis-gamarjveba-mnishvnelovania-rata-aravis-mieces-shesadzlebloba-chveni-qveyana-skhvata-interesebistvis-iyos-gamoyenebuli/>

⁵⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

⁵⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

⁶⁰ <https://civil.ge/ka/archives/616554>

მოცემულ მაგალითებში უკვე ნათქვამის შეხსენების აღმნიშვნელ შემდეგ მარკერებს ვხვდებით: „კიდევ ერთხელ გავიმეორებ“, „შევახსენებ“ და „გავიხსენებ“. მოცემული მარკერები მოსაუბრეს ეხმარება მიმდინარე დისკურში შემოიყვანოს უკვე მომხდარი ფაქტი, ან უკვე გაჟღერებული აზრი გაიმეოროს. გარდა ამ მარკერებისა, მაგალითებში ასევე ვხვდებით ფოკუსირების აღმნიშვნელ მარკერს „**მე ერთს, ძალიან კონკრეტულ ფაქტს შევახსენებ**“ და ასევე, დამოკიდებულების აღმნიშვნელ მარკერს „**ეს ვიცი დარწმუნებით,**“ რომლებიც მიმდინარე დისკურს მსმენელისთვის უფრო დამაჯერებელს ხდის.

4. აქტუალობის აღმნიშვნელი მარკერები

26. **კახა კალაძე**- „**რაც მთავარია**, ამ არჩევნებით ხალხმა გამოგვიგზავნა შეტყობინება, რისი შეგრძნება გარკვეულწილად ყველას გვქონდა, რომ ქვეყანაში ბევრი რამე შესაცვლელია, შესაცვლელია სწრაფად, ეფექტურად და თითოეული მოქალაქის ინტერესის გათვალისწინებით.“⁶¹

27. **სალომე ზურაბიშვილი**- „**თუ რამე ცვლილებებია საჭირო, სწორედ ამისთვის არსებობს ეს გზა** - არჩევნების გზა. ამომრჩეველმა ეს ყველას ნათლად დაანახა.“⁶²

28. **გიორგი ამილახვარი**-„**გიდასტურებთ**, რომ სახელმწიფო ბიუჯეტიდან არცერთი თეთრი ამ მგზავრობისთვის არ დახარჯულა. არცერთი თეთრი.“⁶³

29. **გიორგი ამილახვარი** - „**წელს განსაკუთრებით დამძიმებულები** ვხვდებით ამ მტკივნეულ თარიღს – შოვში მომხდარმა ტრაგედიამ, რომელმაც ჩვენი თანამოქალაქეების, ახალგაზრდებისა და ბავშვების სიცოცხლე შეიწირა, თითოეული ჩვენგანი, მთელი საქართველო შეძრა.“⁶⁴

30. **ბიძინა ივანიშვილი** : „**სწორედ გლობალური ომის პარტიის მფარველობის** შედეგია, რომ ამ ბოროტებასთან დღემდე გვიწევს ბრძოლა.“⁶⁵ („ნაციონალური მოძრაობის“ რეჟიმზე საუბრისას)

⁶¹ <https://news.ge/2018/10/29/zalauflebis-koncentraciam-seizleba-itqvas-gadawarbebuli-tvitdajerebuloba-segmata/>

⁶² https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos_prezidentis_gantskhadeba_1633264372

⁶³ <https://1tv.ge/news/giorgi-amilakhvari-chveni-qveynis-mtrebs-undat-irakli-gharibashvilis-daziane-ba-arcertit-tetri-sakhelmwifo-biujetidan-ashsh-shi-vizitistvis-premier-ministrs-ar-daukharjavs/>

⁶⁴ <https://1tv.ge/news/giorgi-amilakhvari-qartveli-jariskacebis-tavdadeba-patriotizmisa-da-tavisuflebitvis-brdzolis-sanimusho-magalitia-romelsac-arasdros-daviviwyebt/>

⁶⁵ <https://civil.ge/ka/archives/616554>

აქტუალობის აღმნიშვნელი მარკერების საშუალებით მოსაუბრე ხაზს უსვამს მიმდინარე დისკურსში არსებულ მნიშვნელოვან ფაქტებს, გამოყოფს მათ გარკვეული ნიშნით სხვა დანარჩენებისაგან. ზემოთ მოცემულ მაგალითებში გვაქვს შემდეგი მარკერები, ესენია: „**რაც მთავარია**“ და „**სწორედ**“, პირველი აღნიშნავს ხალხის მიერ მთავრობის მისამართით გაგზავნილ შეტყობინებას, რომ ქვეყანაში ჯერ კიდევ ბევრი რამ არის შესაცვლელი, მეორე კი ცვლილებების საჭიროებაზე აკეთებს აქცენტს. რაც შეეხება, მაგალითს ბიძინა ივანიშვილის გამოსვლიდან, ის საუბრობს „**ნაციონალური მოძრაობის**“ რეჟიმზე და აღნიშნავს, რომ ამ სისხლიან პერიოდს დღემდე ებრძვის მმართველი მთავრობა.

გიორგი ამილახვრის გამოსვლებიდან აღებულ მაგალითებში კი გვხვდება სიტყვა „**გიდასტურებთ**“, რომელიც მოწმობს ,თუ რამდენად თავდაჯერებულია მოსაუბრე იმ აზრის ჭეშმარიტებაში, რაზეც არის საუბარი, ამას მოწმობს „**არცერთი თეთრი**“-ს ორჯერ გამეორება წინადადებაში. ხოლო, მეორე მაგალითში, იგივე ფუნქცია წარმოდგენილია „**წელს განსაკუთრებით დამძიმებულებით**“, რომელიც აქტუალობის აღნიშვნის პარალელურად, წარმოადგენს დამოკიდებულებისა და შეფასების აღმნიშვნელ მარკერს.

31. ირაკლი ღარიბაშვილი : „**დღეს** „ქართული ოცნება“ საბოლოოდ ჩამოყალიბდა ერთიან და ძლიერ პოლიტიკურ ძალად და, **ბუნებრივია**, ამაში განსაკუთრებული როლი აქვს ჩვენი პარტიის დამფუძნებელსა და საპატიო თავმჯდომარეს, ბიძინა ივანიშვილს, რომელიც არის ქვეყანაში მშვიდობისა და სტაბილურობის გარანტი. მან ყველაზე კრიტიკულ მომენტში შეძლო გუნდის კონსოლიდაცია, შეინარჩუნა ერთიანობა, მისი ლიდერობით კი „ქართულმა ოცნებამ“ ქვეყანასა და საზოგადოებას უდიდესი საფრთხეები ააცილა და, **ამავდროულად**, მოუტანა ხელშესახები პროგრესი და განვითარება ყველა სფეროში, ყველა მიმართულებით.“ⁱ

მოცემულ მაგალითში საუბარია კონკრეტული პოლიტიკური ფიგურის(ბიძინა ივანიშვილის) და მისი პარტიის,(ქართული ოცნების“) პოზიტიურ წარმოჩენას. თხრობა აგებულია მკაფიოდ ჩამოყალიბებულ ლოგიკურ ჯაჭვზე, სადაც თანმიმდევრულადაა გადმოცემული გუნდის ფორმირება, კრიტიკული სიტუაციების

მართვა და შედეგად მიღწეული პროგრესი. კერძოდ, ირაკლი ღარიბაშვილი იყნებეს აქტუალობის აღმნიშვნელ მარკერს „დღეს“ , რომელიც ყურადღებას ამახვილებს პოლიტიკური პარტიის მიერ ამ ეტაპზე მიღწეულ შედეგებზე, „და, ბუნებრივია“- გამოყენებულია დამატებისა და შეფასების აღმნიშვნელი მარკერები, მოცემული ზედსართავი სახელით ირაკლი ღარიბაშვილი გამოხატავს დადებით დამოკიდებულებას ზემოთ ჩამოთვლილი მიღწევების მიმართ. გარდა მოცემული მარკერებისა, ასევე ვხვდებით მარკერს „ამავდროულად“ , რომელიც გამოიყენება როგორც დამატებითი დისკურს მარკერი, მოცემული მარკერით მოსაუბრე ცდილობს როგორც ინფორმაციის დამატებას, ასევე პარალელურად მიმდინარე მოვლენებს გაუსვას ხაზი.

8. დაშიფრულის აღმნიშვნელი მარკერი

32. სალომე ზურაბიშვილი- „გუშინ მოვუსმინე ყველას და, მინდა ხაზგასმით აღვნიშნო იმ პარტიების პასუხისმგებლობით აღსავსე დამოკიდებულება, რომლებიც ამ შეთანხმების საფუძველზე შევიდნენ პარლამენტში, იმუშავეს და დღესაც მუშაობენ, ქმნიან მოდელს, თუ როგორი უნდა იყოს დეპოლარიზებული ქართული პოლიტიკური სპექტრი.“⁶⁶

33. გიორგი ამილახვარი- „ნათლად განიმარტა, რომ არცერთი თეთრი ირაკლი ღარიბაშვილს ბიუჯეტიდან არ გამოუყენებია მისი პირადი ვიზიტისთვის. ბუნებრივია, თავადაც დეკლარაციაში იხილავთ, როცა ამის დრო მოვა, თუ რა წყაროებით დაფინანსდა.“⁶⁷

34. გიორგი ამილახვარი- „მგონი, ნათლად ითქვა და კიდევ ერთხელ ხაზგასმით ვამბობთ, რომ არცერთი თეთრი სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ამ ვიზიტისთვის ირაკლი ღარიბაშვილს არ დაუხარჯავს. საზოგადოებას მინდა, შევახსენო თუ რა ხდებოდა წინა ხელისუფლების დროს, ალბათ, თქვენც კარგად გახსოვთ.“⁶⁸

35. ზიბინა ივანიშვილი: „ყველასათვის ცხადია, რომ ომში ჩართვის შემთხვევაში, საქართველო უკრაინაზე მძიმე შედეგსაც კი მიიღებს. ამ შედეგის თავიდან აცილება

⁶⁶ https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos_prezidentis_gantskhadeba_1633264372

⁶⁷ <https://1tv.ge/news/giorgi-amilakhvari-chveni-qveynis-mtrebs-undat-irakli-gharibashvilis-daziane-ba-arcertit-tetri-sakhelmwifo-biujetidan-ashsh-shi-vizitistvis-premier-ministrs-ar-daukharjavs/>

⁶⁸ <https://1tv.ge/news/giorgi-amilakhvari-chveni-qveynis-mtrebs-undat-irakli-gharibashvilis-daziane-ba-arcertit-tetri-sakhelmwifo-biujetidan-ashsh-shi-vizitistvis-premier-ministrs-ar-daukharjavs/>

არის უპირველესი ამოცანა, რომელიც 26 ოქტომბერს „ქართული ოცნების“ მორიგი გამარჯვებით საბოლოოდ გადაიჭრება.“⁶⁹

მოცემული მარკერები ხსნიან, აკონკრეტებენ ან მაგალითებით ამყარებენ მიმდინარე დისკურსს. შესაბამისად, მოცემულ მაგალითებში ვხვდებით მათ მიმდინარე დისკურსში გარკვეული მნიშვნელობით გამოყოფილი არგუმენტის ან ინფორმაციის გამოყოფის ფუნქციით, განხილულ მაგალითებში გამოყენებულია შემდეგი მარკერები: „**მინდა ხაზგასმით აღვნიშნო**“, „**ნათლად განიმარტა**“, „**ყველასთვის ცხადია**“, „**მგონი, ნათლად ითქვა და კიდევ ერთხელ ხაზგასმით ვამბობთ**“. ჩამოთვლილთაგან უკანასკნელი, წარმოადგენს გამეორების აღმნიშვნელ მარკერსაც და ემსახურება აზრის ხელახლა დაფიქსირებას.

9. ილოკუციური მარკერი

36. ირაკლი ღარიბაშვილი- „**მე ვიტყოდი, პირდაპირ ასე უნდა ითქვას**, რომ, შეიძლება პოლიტიკოსი, მმართველი მოგწონდეს ან არ მოგწონდეს, მაგრამ როცა გაქვს მმართველის მიმართ , ასე ვთქვათ, ზიზღი და აგრესია, ეს რჩება სამუდამოდ.“⁷⁰

37. ირაკლი ღარიბაშვილი - „**მე მინდა გითხრათ, დაგარწმუნოთ, რომ, ჩვენი მოსახლეობა დავარწმუნო**, რომ აბსოლუტურად ყველა სცენარისთვის ვართ მზად, ნებისმიერი სცენარი, რაც მის თავს შეიძლება მოეხარშოს და მის გუნდში, კრიმინალური გუნდის თავში მოიხარშოს, ყველა სცენარისთვის სახელმწიფო არის მზად.“⁷¹

ილოკუციური მარკერები ცალსახად ასახელებენ ავტორის მიზანს მიმდინარე დისკურსში. მოცემულ მაგალითებში გვაქვს შემდეგი მარკერები, „**მე ვიტყოდი, პირდაპირ ასე უნდა ითქვას**“, „**მე მინდა გითხრათ, დაგარწმუნოთ, რომ, ჩვენი მოსახლეობა დავარწმუნო**“, რომელთა მიზანი არა მხოლოდ მოსაუბრის საკომუნიკაციო მიზნის გამოხატვაა, არამედ აღნიშნავს გამოთქმული აზრის დანიშნულებას, როგორიცაა მეორე მაგალითში ირაკლი ღარიბაშვილი ორჯერ იმეორებს სიტყვას „**დაგარწმუნოთ**“, რაც გვარწმუნებს რომ გამოთქმული აზრი ექვსგარეშე ჭეშმარიტებას წარმოადგენს.

⁶⁹ <https://civil.ge/ka/archives/616554>

⁷⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

⁷¹ <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

38. სალომე ზურაბიშვილი- „მე ღრმად ვარ დარწმუნებული, რომ თავისი განვლილი გზით საქართველო ამას იმსახურებს, ჩვენ თავად უნდა ვცემდეთ ჩვენს თავს და ჩვენს სიტყვას პატივს.“⁷²

39. გიორგი ამილახვარი-„ჩვენ ვალდებული ვართ, გავუფრთხილდეთ ჩვენი გმირების მონაპოვარს, ჩვენი ქვეყნის თავისუფლებას, დავდგეთ ერთად და ღირსეული ნაბიჯები გადავდგათ ქვეყნის გამთლიანებისკენ.“⁷³

ემოციური მარკერები, „მე ღრმად ვარ დარწმუნებული“ და „ჩვენ ვალდებული ვართ“, ასახავენ მოსაუბრის მიზანს. ილოკუციური მარკერების მახასიათებელზე დაყრდნობით მოცემული მარკერები შეიძლება გავაერთიანოთ დამოკიდებულების აღმნიშვნელ მარკერთა ჯგუფში. მაგალითად, პირველ მაგალითში, შეგვიძლია ვისაუბროთ, რომ მოსაუბრე აპირებს იმ ჭეშმარიტების კომუნიკაციას, რომელსაც ის იზიარებს, ხოლო მეორე მაგალითში საუბარია ერთგვარ პასუხისმგებლობაზე, რომელიც აკისრია, როგორც პოლიტიკოსს, ასევე თითოეულ მოქალაქეს. ეს ყოველივე მიუთითებს მარკერების ემოციურ დატვირთვაზე, რაც საშუალებას აძლევს მოსაუბრეს გარკვეული ემოციური გავლენა მოახდინოს მსმენელზე.

ინტერპერსონალური დისკურს მარკერები:

10. შემზღუდველი სიტყვები

10.1. ზმნიზედებით გამოხატული

40. ირაკლი ღარიბაშვილი- „ევროპარლამენტში შედის 450 წევრი, უფრო სწორედ 700 მდე, ალბათ თუ არ ვცდები, მაგრამ ჩვენი მოსახლეობისთვის არ არის საინტერესო სააკაშვილი შეხვდა ორ ადამიანს თუ სამ ადამიანს.“⁷⁴

41. ირაკლი ღარიბაშვილი- „ამის შემდგომ უკვე, როდესაც საქართველო გამოეთიშა ასოცირებულ ტრიოს, უფრო სწორად, მივიღეთ უფრო ნაკლები, ვიდრე უკრაინამ და მოლდოვამ – ევროპული პერსპექტივა, იყო დასავლეთის მხარდამჭერი

⁷²https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos_prezidenti_am_kvekanashi_unda_chatardes_demokratiuli_da_samaryliani_archevnebi_da_veravin_unda_shedzlos_chveni_evropuli_gzisayvis_zianis_mikeneba_shi_gniy_an_garey

⁷³<https://1tv.ge/news/giorgi-amilakhvari-qartveli-jariskacebis-tavdadeba-patriotizmisa-da-tavisuflebstvis-brdzolis-sanimusho-magalitia-romelsac-arasdros-daviviwyebt/>

⁷⁴<https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

აქციები საქართველოში, ხელისუფლება მუდმივად ცდილობდა ამ აქციის მონაწილეთა დისკრედიტაციას.“⁷⁵

მოცემულ მაგალითებში ვხვდებით სათქმელის შერბილების შემდეგ მარკერებს „**უფრო სწორად**“, რომელიც ემსახურება უკვე გამოთქმული აზრის მარტივი სიტყვებით გადმოცემას, ან მის განმარტებას საზოგადოებისათვის, რათა გაამარტივოს მათი აღქმა. რაც შეეხება მეორე მაგალითს ვხვდებით „**ალბათ**“, რომელიც აღნიშნავს, რომ მოსაუბრე არაა დარწმუნებული და ცდილობს ამის მინიშნებას მოცემული მარკერით.

11. დამაჯერებლობის აღმნიშვნელი მარკერები

42. **ირაკლი ღარიბაშვილი**- „ჩვენ, რა თქმა უნდა, არც ერთ პროვოკატორს არ მივცემთ უფლებას, რომ არეულობა და შფოთვა, ქაოსი შეიტანონ, ყველას ადგილზე, მნიშვნელობა არ აქვს რომელი პარტიის წარმომადგენელი იქნება, კანონის შესაბამისად გაეცემა პასუხი.“⁷⁶

43. **ირაკლი კობახიძე**- „თანდათანობით აქეთკენ მიდის ეს პროცესები. მთლიანობაში კოლექტიური „ნაცმოძრაობის“ დაშლა არის დადებით პროცესი. **ბუნებრივია**, ეს ჩვენს დემოკრატიულ სისტემას გააძლიერებს“⁷⁷

მოცემულ მაგალითებში მოცემულია შემდეგი დამაჯერებლობის მარკერები, როგორიცაა „**რა თქმა უნდა**“ და „**ბუნებრივია**“, ორივე მიზნად ისახავს გადმოსცეს მოსაუბრის დადებითი დამოკიდებულება აღნიშნული საკითხის მიმართ და ამის პარალელურად მიზანმიმართულია მსმენელის დარწმუნებისაკენ.

44. **ირაკლი ღარიბაშვილი**- „**უდავო ფაქტია**, რომ დღეს გლობალური წესრიგი იცვლება. მსოფლიო ვეღარ იქნება ისეთი, როგორიც იყო. ამ რთული ვითარებიდან ვერავინ შეძლებს, მარტომ იპოვოს გამოსავალი. საჭიროა ერთიანობა,

⁷⁵ <https://1tv.ge/news/irakli-gharibashvili-sharshan-roca-qveyana-elodeboda-gadawyvetilebas-radikaluri-dzalebis-mati-mkhardamcheri-lobisturi-jgufebis-chartulobit-evroparlamentshi-miighes-statusis-sawinaaghmdego-rezolu/>

⁷⁶ <https://1tv.ge/news/giorgi-amilakhvari-qartveli-jariskacebis-tavdadeba-patriotizmisa-da-tavisuflebitvis-brdzolis-sanimusho-magalitia-romelsac-arasdros-daviviwyebt/>

⁷⁷ <https://news.ge/2023/09/10/%e1%83%98%e1%83%a0%e1%83%90%e1%83%99%e1%83%9a%e1%83%98-%e1%83%99%e1%83%9d%e1%83%91%e1%83%90%e1%83%ae%e1%83%98%e1%83%ab%e1%83%94-%e1%83%98%e1%83%a1%e1%83%94-%e1%83%98%e1%83%a8%e1%83%9a%e1%83%94/>

გლობალური თანამშრომლობა ახალი, უფრო სამართლიანი წესრიგისათვის. მხოლოდ ერთად დგომით შევძლებთ ამ მიზნის მიღწევას.“⁷⁸

45. ირაკლი ღარიბაშვილი - „რეალობა აღმოჩნდა, როდესაც ამერიკის, თქვენი და დიდი ბრიტანეთის წარმომადგენლები ჩამოვიდნენ საქართველოში. მათ ღიად და ხმამაღლა თქვეს, რომ საქართველო სრულად ასრულებს ვალდებულებებს და სანქციების დარღვევის არცერთი მაგალითი არ დაფიქსირებულა. სიცრუის მიზანია ქვეყნის დისკრედიტაცია, რომ ქვეყანამ არ მიიღოს კანდიდატის სტატუსი. ჩვენ ყველაფერს ვაკეთებთ, რომ ქვეყანა დავაახლოოთ ევროკავშირს“⁷⁹

რაც შეეხება მოცემულ მაგალითებს, გამოყენებულია დამაჯერებლობის შედარებით ძლიერი მნიშვნელობის მატარებელი ენობრივი ერთეულები „**უდავო ფაქტია**“ და „**რეალობა აღმოჩნდა**“, რაც მდგომარეობს სიტყვათა ლექსიკურ მნიშვნელობებში, კერძოდ „**ფაქტი**„ და „**რეალობა**“ აღნიშნავენ ჭეშმარიტებაზე დაფუძნებულ ისეთ სიტუაციას ან გარემოებას, რომელსაც ყველა იზიარებს ან სასურველია იზიარებდეს.

12. დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები

12.1. ზმნიშნებით გამოხატული

46. სალომე ზურაბიშვილი - ეს არჩევნები ასევე გამორჩეული იყო პატარა პარტიების მონაწილეობის სიმრავლით, რაც ასევე ძალიან მნიშვნელოვანია პოლიტიკური გარემოს მრავალფეროვნებისთვის. აღსანიშნავია უსაფრთხო საარჩევნო პროცესი. პანდემიის მიუხედავად უსაფრთხო არჩევნები ჩატარდა, საარჩევნო უბნებთან იყო მოქალაქეების მოწესრიგებული რიგები, კოვიდრეგულაციების დაცვა და სამოქალაქო მაღალი პასუხისმგებლობა. მე მინდა, ასევე, საარჩევნო ადმინისტრაციას ამისთვის მადლობა მოვახსენო.“⁸⁰

47. ირაკლი ღარიბაშვილი - „რაც შეეხება მეორე კითხვას, თანმიმდევრობა რომელიც პატიმრების გათავისუფლებას უკავშირდება, პოლიტიკოსობა იმუნიტეტი არ

⁷⁸ <https://1tv.ge/news/irakli-gharibashvilis-sityvit-gamosvla-konservatiuli-politikuri-moqmedebis-yovelwliur-konferenciaze/>

⁷⁹ <https://1tv.ge/news/irakli-gharibashvili-sharshan-roca-qveyana-elodeboda-gadawyvetilebas-radikaluri-dzalebis-mati-mkhardamcheri-lobisturi-jgufebis-chartulobit-evroparlamentshi-miighes-statusis-sawinaagmdego-rezolu/>

⁸⁰ https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos_prezidentis_gantskhadeba_1633264372

გახლავთ და თუ პოლიტიკოსი რაღაც დანაშაულს ან უკანონობას სჩადის, **რასაკვირველია**, მან პასუხი უნდა აგოს საკუთარ საქციელზე.⁸¹“

ზემოთ მოცემულია ემოციური მარკერები ზმნიზედა ფრაზებით გამოხატული მოსაუბრის დამოკიდებულება მიმდინარე დისკურსის მიმართ, კერძოდ პირველ მაგალითში სალომე ზურაბიშვილი იყენებს სხვადასხვა ენობრივ საშუალებას მსმენელზე დადებითი ზემოქმედების მოსახდენად, აღსანიშნავია, „**ეს არჩევნები ასევე გამორჩეული იყო**“ და „**რაც ასევე ძალიან მნიშვნელოვანია**“, რომლებიც ზედსართავის გამოყენებით დამოკიდებულების გამოხატულების მაგალითებია, თუმცა მეორე მაგალითში („**რაც ასევე ძალიან მნიშვნელოვანია**,“) ვხვდებით ზმნიზედას, რაც აძლიერებს, როგორც ზედსართავი ფრაზის მნიშვნელობას, ასევე მსმენელისთვის ხაზგასმით აღნიშნავს პატარა პარტიების სიმრავლის მნიშვნელოვან როლს არჩევნებში პარტიების მრავალფერვნებისათვის. რაც შეეხება მესამე მაგალითს, ირაკლი ღარიბაშვილი იყენებს ფოკუსირების მარკერს („**რაც შეეხება**“), რითიც აგრძელებს საუბარს მეორე შეკითხვაზე პასუხით, გარდა ამისა ვხვდებით ზედსართავს „**რასაკვირველია**“, რომელიც ხაზს უსვამს გარდაუვალი, აუცილებელი ქმედების საჭიროებას, რაც ამ შემთხვევაში არის პოლიტიკოსის დასჯა გარკვეული უკანონობის შემთხვევაში.

48. ირაკლი კობახიძე – „ჩვენ გვაქვს **აბსოლუტურად** სხვა სტანდარტი. თავის დროზე, წინა ხელისუფლების წარმომადგენლები ბიუჯეტს უყურებდნენ, როგორც საკუთარ სალაროს. დღეს საკუთარი, პირადი საჭიროებისთვის ბიუჯეტიდან არცერთი თეთრი არ დახარჯულა. ეს იყო პრემიერის პირადი ხარჯი და ხარჯებთან დაკავშირებით ყველაფერი იქნება ასახული დეკლარაციაში“⁸²

49. ირაკლი კობახიძე – „თვითონ ლომჯარიას რომ წარმოაჩენ შუაშისტად, რასაც აკეთებს, აკეთებენ მათი პატრონები, ეს უკვე მიუთითებს იმაზე, რომ **აბსოლუტურად** უსუსურები არიან დაგეგმვაში. მერე ჩვენზე ბრაზდებიან, რატომ ვიგებთ არჩევნებს, რატომ აგებენ ყოველ ჯერზე „ნაცები“.“⁸³

⁸¹ <https://netgazeti.ge/news/527214/>

⁸² <https://1tv.ge/news/irakli-kobakhidze-tavis-droze-wina-khelisuflebis-warmomadgenlebi-biujets-uyurebdnen-rogorc-sakutar-salaros-dghes-piradi-sachiroebistvis-biujetidan-arcerti-tetri-ar-ikharjeba/>

⁸³ <https://1tv.ge/news/irakli-kobakhidze-tavis-droze-wina-khelisuflebis-warmomadgenlebi-biujets-uyurebdnen-rogorc-sakutar-salaros-dghes-piradi-sachiroebistvis-biujetidan-arcerti-tetri-ar-ikharjeba/>

ირაკლი კობახიძე ორივე მაგალითში იყენებს ზმნიზედას „აბსოლუტურად“, რაც მიზნად ისახავს სახელმწიფო ბიუჯეტის მიმართ წინა ხელისუფლებისა და ამჟამინდელი მთავრობის რადიკალურად განსხვავებული დამოკიდებულების ჩვენებას.

12.2. ზედსართავებით გამოხატული

სალომე ზურაბიშვილი თავის გამოსვლებში ხშირად აკეთებს აქცენტს მიმდინარე საკითხის მიმართ არსებული პოზიციის ხაზგასმით გადმოსაცემად, რისთვისაც ის ხშირად იყენებს დამოკიდებულებისა და შეფასების აღმნიშვნელ ემოციურ ენობრივ ერთეულებს.

50. სალომე ზურაბიშვილი - „მნიშვნელოვანი იყო ამომრჩეველთა აქტივობა.

საერთაშორისო დამკვირვებლების შეფასებები ასევე, ძალიან მნიშვნელოვანია დღევანდელ დღეს და შეგვიძლია ვთქვათ, რომ დღევანდელი დღე დემოკრატიისა და სტაბილიზაციისკენ გადადგმული კიდეც ერთი ნაბიჯია. ბევრი ძალა ამას ებრძოდა, მაგრამ ჩვენ ეს შევძელით.“⁸⁴

51. სალომე ზურაბიშვილი- „ერთი ის, რომ სამწუხაროა, ეს საერთაშორისო დამკვირვებლებმაც აღნიშნეს - მთავარი თემა ამ ადგილობრივი არჩევნების არ ყოფილა ადგილობრივი თვითმმართველობის პრობლემები, მე ვიმედოვნებ, რომ მეორე ტურისთვის ეს საკითხი ბევრად უფრო წინ წამოწეული იქნება, რამეთუ ამომრჩეველები თავიანთ ადგილობრივ მომავალს წყვეტენ ამ კუთხით.“⁸⁵

მოცემულ მაგალითებში სალომე ზურაბიშვილი იყენებს ემოციურ მარკერებს კერძოდ, მოსაუბრის დამოკიდებულების აღმნიშვნელ მარკერებს, მოსაუბრის დამოკიდებულება აღნიშნული საკითხის მიმართ განისაზღვრება მოცემულ მარკერებში გამოყენებული ზედსართავი სახელების მნიშვნელობებით. მაგალითად, სალომე ზურაბიშვილი იყენებს ემოციურ მარკერს „მნიშვნელოვანია“-ს ორჯერ, რისი საშუალებითაც ის გამოხატავს თავის დამოკიდებულებას, თუ რამდენად დიდი მნიშვნელობა შეიძინა როგორც ამომრჩეველთა აქტიურობამ, ასევე დემოკრატიისა და სტაბილიზაციისკენ გადადგმულმა კიდეც ერთმა ნაბიჯმა. აღსანიშნავია, ასევე

⁸⁴ https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos_prezidentis_gantskhadeba_1633264372

⁸⁵ https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos_prezidentis_gantskhadeba_1633264372

მარკერების „ასევე“ და „ძალიან“ გამოყენება, რომელებიც აძლიერებენ მის დამოკიდებულებას და ამით მიმდინარე დისკურსს უფრო დამაჯერებელს ხდიან მსმენელისათვის. რაც შეეხება ემოციურ მარკერს „სამწუხარო“, ის მიუთითებს პოლიტიკოსის დამოკიდებულებაზე, ის არ არის დადებითად განწყობილი და იმედოვნებს, რომ ეს საკითხი გამოსწორდება მეორე ტურში.

52. სალომე ზურაბიშვილი- „სამარცხვინოა, როცა შენივე მოქალაქეები აქტიურობენ იმისათვის, რომ ქვეყნის სახე შელახონ ან თუნდაც მოითხოვონ ქვეყნის სხვადასხვა ფორმით დასჯა.“⁸⁶

53. სალომე ზურაბიშვილი - „ეს არჩევნები ასევე გამორჩეული იყო პატარა პარტიების მონაწილეობის სიმრავლით, რაც ასევე ძალიან მნიშვნელოვანია პოლიტიკური გარემოს მრავალფეროვნებისთვის. აღსანიშნავია უსაფრთხო საარჩევნო პროცესი.“⁸⁷

მოცემულ მაგალითებში სალომე ზურაბიშვილი არსებულ რეალობას აფასებს მოცემული ემოციური ენებორივი ერთეულებით, როგორიცაა „სამარცხვინო“ და „ძალიან მნიშვნელოვანია“. მოცემულ მარკერთა ლექსიკურ მნიშვნელობებზე დაყრდნობით მსმენელს ექმნება გარკვეული შეხედულება, რაც უყალიბებს მას დადებით ან უარყოფით დამოკიდებულებას როგორც მომხსენებელის, ამ შემთხვევაში სიტყვით გამომსვლელი პოლიტიკოსის, ასევე იმ პოლიტიკოსების მიმართ, რომლებიც ოპოზიციურ პარტიაში წევრიანდებიან.

54. კახა კალაძე - „დარწმუნებული ვარ, ჩვენი ხალხის მხარდამჭერით გამარჯვებას მივაღწევთ. ეს გამარჯვება სჭირდება ჩვენი ქვეყნის მომავალს, მშვიდობის შენარჩუნებასა და ეკონომიკურ განვითარებას, რათა არავის მიეცეს შესაძლებლობა, ჩვენი ქვეყანა გამოყენებული იყოს სხვა ქვეყნის ინტერესებისთვის, გაჩაღდეს მეორე ფრონტი, შეუერთდეს სანქციებს და ამით დაზარალდეს ეკონომიკა“⁸⁸

⁸⁶

https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos_prezidenti_am_kvekanashi_unda_chatardes_demokratiuli_da_samaryliani_archevnebi_da_veravin_unda_shedzlos_chveni_evropuli_gzisayvis_zianis_mikeneba_shigni_y_an_garey

⁸⁷ https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos_prezidentis_gantskhadeba_1633264372

⁸⁸ <https://1tv.ge/news/kakha-kaladze-saparlamento-archevnebshi-qartuli-ocnebis-gamarjveba-mnishvnelovania-rata-aravis-mieces-shesadzlebloba-chveni-qveyana-skhvata-interesebistvis-iyos-gamoyenebuli/>

55. **ირაკლი კობახიძე**- „ვინმეს მართლაც რომ ეკადრა მოსამართლისთვის ვიზიტის გაუქმება, **დარწმუნებული ვარ**, ეს, პირიქით, უკუშედეგს გამოიღებდა და ვიზიტს სხვა მოსამართლეებიც გააუქმებდნენ. საქართველოში კარგად იციან ღირსებისა და კოლეგიალობის ფასი”.⁸⁹

56. **ირაკლი ღარიბაშვილი** - „ეს ფაქტი მახარებს, ვინაიდან ჩემს დროსაც მოხდა ეს და დაემთხვა ასე, **რა თქმა უნდა, ბედნიერი ვარ** რადგან უფრო მეტი სამუშაო ადგილები შეიქმნა, უფრო მეტი ზრდა იყო ეკონომიკის, 1 000 200 000 ით გავზარდეთ ბიუჯეტი სულ რაღაც 6 თვეში და, **რა თქმა უნდა**, ლარის კურსი დასტაბილურდა.”⁹⁰

57. **ბიძინა ივანიშვილი**- „ყველასათვის ცხადია, რომ ომში ჩართვის შემთხვევაში, საქართველო უკრაინაზე მძიმე შედეგსაც კი მიიღებს. ამ შედეგის თავიდან აცილება არის უპირველესი ამოცანა, რომელიც 26 ოქტომბერს „ქართული ოცნების“ მორიგი გამარჯვებით საბოლოოდ გადაიჭრება.”⁹¹

მოცემულ მაგალითებში ვხვდებით ზედსართავი სახელებით გამოხატულ მოსაუბრის დამოკიდებულებას, პირველ ორ მაგალითში წარმოდგენილია ერთი და იგივე ფრაზა, ეს არის „**დარწმუნებული ვარ**“ , რაც აღნიშნავს მოსაუბრის თავდაჯერებულობას გამოთქმული აზრის სისწორეში, ხოლო მესამე მაგალითში ვხვდებით ერთ დამოკიდებულების აღმნიშვნელ მარკერს „**ბედნიერი ვარ**“ და ორჯერ ვხვდებით სიცხადის აღმნიშვნელ მარკერს „**რა თქმა უნდა**“. რაც შეეხება მაგალითს ბიძინა ივანიშვილის გამოსვლიდან, ვხვდებით მარკერს „ყველასათვის ცხადია“, რომელიც ემოციურ ფონს ქმნის მსმენელში, თითქოს მიმდინარე დისკურსის ეს კონკრეტული მოსაზრება ჭეშმარიტებას წარმოადგენს. პირველ მაგალითში გამოყენებული მარკერი ემსახურება მოსაუბრის დადებითი დამოკიდებულების ჩვენებას, ხოლო მეორე ამყარებს აღნიშნულ პოზიციას და უფრო დამაჯერებელს ხდის მას, გარდა ამისა, მარკერი „**რა თქმა უნდა**“ დისკურსში უფრო კონკრეტული მაგალითების შემოყვანას ისახავს მიზნად, როგორცაა მაგალითად ლარის კურსის დასტაბილურება.

⁸⁹ <https://news.ge/2022/05/24/%E1%83%98%E1%83%A0%E1%83%90%E1%83%99%E1%83%9A%E1%83%98-%E1%83%99%E1%83%9D%E1%83%91%E1%83%90%E1%83%AE%E1%83%98%E1%83%AB%E1%83%94-%E1%83%90%E1%83%A0%E1%83%98%E1%83%A1-%E1%83%92%E1%83%90%E1%83%9B/>

⁹⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

⁹¹ <https://civil.ge/ka/archives/616554>

12.3. კოგნიტური ზმნებით გამოხატული

58. სალომე ზურაბიშვილი- „მიმაჩნდა და მიმაჩნია, რომ ეს პროცესი, რომელიც დგას ამ დოკუმენტის უკან, მიზნები, რომლებსაც ეს დოკუმენტი ისახავს და პრინციპები, რომლებსაც ეს დოკუმენტი ეფუძნება, ამოწურული არაა და წარმოადგენს იმ გზას, რომელიც ამ ქვეყანამ აუცილებლად უნდა გაიაროს და რომელსაც ვუჭერ მხარს!“⁹²

59. სალომე ზურაბიშვილი- „მინდა, იმ ქალებს, რომლებმაც გარკვეული გამარჯვება თუ არა წარმატება მოიპოვეს, მათ ყველას მივულოცო და ვუსურვო, რომ გააგრძელონ ეს გზა.“⁹³

სალომე ზურაბიშვილი თავის დამოკიდებულებას არა მხოლოდ ზედსართავი სახელების ხშირი გამოყენებით, არამედ კოგნიტური ზმნების საშუალებითაც ხშირად ახერხებს, მაგალითად „მიმაჩნდა და მიმაჩნია“ მეტყველებს იმაზე, რომ პოლიტიკოსი იზიარებდა წარსულში და იზიარებს ახლაც მოცემულ პოზიციას, ეს კი თავისთავად უფრო დამაჯერებელს ხდის და არწმუნებს მსმენელს მიმდინარე დისკურსის ჭეშმარიტებაში.

60. ირაკლი ღარიბაშვილი -„მე მინდა გითხრათ, დაგარწმუნოთ, ჩვენი მოსახლეობა დაგარწმუნო, რომ აბსოლუტურად ყველა სცენარისთვის ვართ მზად, ნებისმიერი სცენარი, რაც მის თავს შეიძლება მოეხარშოს და მის გუნდში, კრიმინალური გუნდის თავში მოიხარშოს, ყველა სცენარისთვის სახელმწიფო არის მზად.“⁹⁴

61. ირაკლი ღარიბაშვილი- „ჩვენი ღრმა რწმენით ჩვენი ეკონომიკა წელს გაიზრდება დაახლოებით მინიმუმ, მე ვიტყვოდი, 10% -ით, წინასწარი შედეგები აგვისტოს თვეში 10 % იანი ეკონომიკური ზრდა გვაქვს, უახლოეს დღეებში გამოვა ეს პროგნოზი.“⁹⁵

პირველ მაგალითში ირაკლი ღარიბაშვილი იყენებს ემოციურ მარკერს „დაგარწმუნოთ“ და იმეორებს მას ორჯერ, რაც აძლიერებს ზეგავლენის მოხდენას მსმენელზე, ის საუბრობს ყოფილ პრეზიდენტზე და ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ ის მმართველი მთავრობის სახელით სრულ მზაობას აცხადებს მოსალოდნელი

⁹² <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

⁹³ https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos_prezidentis_gantskhadeba_1633264372

⁹⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

⁹⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

ცვლილებების შემთხვევაში. რაც შეეხება მეორე მაგალითს, ვხვდებით შემდეგ მარკერს „ჩვენი ღრმა რწმენით“, რაც ინარჩუნებს მსმენელის დარწმუნებისა და მიმდინარე დისკურსის ჭეშმარიტებაზე ხაზგასმის ფუნქციას, ამასთან ერთად, მოცემულ მაგალითში ვხვდებით კიდევ ერთ მარკერს „მე ვიტყვდი“ (საუბრის მანერის აღმნიშვნელი), ეს კი მსმენელის ყურადღებას ამახვილებს კონკრეტულ მაგალითებზე.

13. კომენტარები

13.1. რიტორიკული შეკითხვები

62. ირაკლი ღარიბაშვილი- „როგორ ცდილობენ ძალები, რომლებიც თავისუფლებას, სიმართლეს უპირისპირდებიან, საკუთარ მიზნებს მიაღწიონ? სწორედ ტრადიციული, ოჯახური ფასეულობების ნგრევით და ყალბი თავისუფლების თავს მოხვევით – ლგბტ პროპაგანდით, არასრულწლოვანი ბავშვებისათვის მშობლების გვერდის ავლით სქესის შეცვლის დაკანონების მცდელობით, ასეთი ეგრეთწოდებული „სიახლეების“ იძულებით, ... „⁹⁶

63. ირაკლი ღარიბაშვილი - „ჩვენ ახლა ბოლო რვა წელია ვაშენებთ გზებს, ინფრასტრუქტურას, ხიდებს, წყალს, სოფლის გაზიფიცირებას, რაც მანამდე არ ყოფილა პრაქტიკულად, მაშინ კითხვა მაქვს, თუ ასეთი იდეალურად გამართული ქვეყანა ჩავიბარეთ რატომ ვაშენებთ ამდენ გზებს? რატომ დავაგეთ ამდენი გზები? გაზიფიცირება, სამუშაოები, სოფლის მეურნეობა, ასობით საწარმო დავაფინანსეთ.“⁹⁷

64. ირაკლი ღარიბაშვილი- „ ერთი ფაქტი, საფუძველი დამისახელეთ თქვენ ან ნებისმიერმა ჩვენ როდის, რა ნაწილში გადავუხვიეთ როგორც თქვენ ამბობთ საგარეო კურსს? , ეს ხომ აბსურდია, ეს ხომ არის ისეთივე ლეგენდა , მოგონილი, ცრუ ბრალდება, როგორიც ნებისმიერი სხვა. ნებისმიერი ,რომელიც ჩვენ გვესმის 24 სთ ის განმავლობაში ამ ცრუ ადამიანებისგან.“⁹⁸

მოცემულ მაგალითებში გამოყენებული რიტორიკული შეკითხვები ცალსახად ეხმარება მოსაუბრეს დისკურსში არსებული საკითხის კონკრეტიზაციაში, რათა

⁹⁶ <https://1tv.ge/news/irakli-gharibashvilis-sityvit-gamosvla-konservatiuli-politikuri-mogmedebis-yovelwliur-konferenciaze/>

⁹⁷ <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

⁹⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

მსჯელობა გააგრძელოს კონკრეტული მიმართულებით, მოიყვანოს კონკრეტული მაგალითები, არგუმენტები ან კონტრარგუმენტები. მაგალითად, მეორე მაგალითში ირაკლი ღარიბაშვილი ჟურნალისტს უსვამს შეკითხვას, იდეალურად გამართული ქვეყნის ჩაბარების შემთხვევაში ისევ რატომ საჭიროებს ქვეყანა ახალი ინფრასტრუქტურის შექმნას, მოცემული რიტორიკული შეკითხვით ირაკლი ღარიბაშვილი საუბარს იმ კონკრეტული მაგალითებით აგრძელებს, რაც ხელისუფლებამ გააკეთა და ამით გარკვეულ ემოციურ გავლენას ახდენს მსმენელზე.

13.2. პირდაპირი მიმართვები

65. **ირაკლი ღარიბაშვილი-** „აი ჩვენ, ქ-ტ თეა, იმის მაგივრად რომ ვილაპარაკოთ კრიმინალებზე , უნდა ვილაპარაკოთ **რა თქმა უნდა** განვითარებაზე, ხედვაზე, მოსახლეობის მთავარ გამოწვევებზე. ქვეყანას, **საბოლოო ჯამში**, მე მინდა ვთქვა ერთი რამ, ხალხი ძალიან დაიღალა ამ უსაგნო , უსაფუძვლო პოლიტიკური დებატების მოსმენით, ხალხს ჭირდება მშვიდობა, სტაბილურობა და კეთილდღეობა.“⁹⁹
66. **ირაკლი ღარიბაშვილი-** „რამდენიმე მაგალითი იქნა მოყვანილი, რომელსაც მინდა, გამოვეხმაურო. **რა თქმა უნდა**, ცალკეულ კრიმინალურ ქეისზე არ გავაკეთებ განმარტებას. **მინდა, კითხვის ავტორს და თქვენც, ყველას შეგახსენოთ**, რომ შარშან, მაშინ, როდესაც ქვეყანა ელოდებოდა გადაწყვეტილებას, რადიკალური ძალების და მათი მხარდამჭერი ლობისტური ჯგუფების ჩართულობით.“¹⁰⁰
67. **ირაკლი ღარიბაშვილი-** „**და ამ დროს ჩვენდა სამარცხვინოდ**, მართლაც ტრაგედია და სირცხვილია ჩვენი ყველასი, იმავე დღეს, 11 აგვისტოს, 13 წლის წინ, იმდროინდელმა პრეზიდენტად წოდებულმა, ბრჭყალებში მთავარსარდალმა გვაჩვენა სიმხდალის არნახული მაგალითი, ბრძოლის ველიდან გაქცეული და მიწაზე გართხმული მთავარსარდალი. ეს არის ჩვენი ტრაგედია, ეს არის ჩვენი

⁹⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

¹⁰⁰ <https://1tv.ge/news/irakli-gharibashvili-sharshan-roca-qveyana-elodeboda-gadawvyvetilebas-radikaluri-dzalebis-mati-mkhardamcheri-lobisturi-jgufebis-chartulobit-evroparlamentshi-miighes-statusis-sawinaaghmdego-rezolu/>

ეროვნული ტკივილი, მაგრამ ეს იყო რეალობა, ჩემო ძმებო და ჩემო დებო და ჩემო მეგობრებო.“¹⁰¹

მოცემულ მაგალითებში გამოყენებულია პირდაპირი მიმართვები, როცა მოსაუბრე პირდაპირ მიმართავს აუდიტორიას, რესპონდენტს ან პოლიტიკოსს ოპოზიციური პარტიიდან, მაგალითად, პირდაპირი მიმართვა შეიძლება გამოიხატებოდეს „ქალბატონო, ბატონო და სახელით“ ან შეიძლება პირდაპირ მიმართო აუდიტორიას შეკითხვით, ან შეახსენო რომელიმე ცნობილი ფაქტის შესახებ წარსულიდან, როგორც ირაკლი ღარიბაშვილის გამოსვლაშია : **ქ-ტ თეა, ჩემო ძმებო და ჩემო დებო და ჩემო მეგობრებო...** პირდაპირი მიმართვის უმთავრესი დანიშნულებაა გარკვეული ემოციური ფონის შექმნა ან/და შენარჩუნება.

13.3. პერსონიფიკაციები

68. სალომე ზურაბიშვილი- „ასეთ არჩევნებსა და ასეთ საარჩევნო გარემოს ელის ჩვენგან ჩვენი მოსახლეობა. მე, როგორც ამ ქვეყნის დემოკრატიულობის, სტაბილურობისა და ევროპულობის გარანტი, მოვუწოდებ მათ ჩართულობისა და აქტიურობისაკენ, ამას ელიან ჩვენი პარტნიორები და მათ ვთხოვთ მრავალრიცხოვანი სადამკვირვებლო მისიების დანიშვნას.“¹⁰²

69. ირაკლი ღარიბაშვილი- „ჩვენ პატივს ვცემთ ჩვენი თითოეული მოქალაქის უფლებებს და ამას საქმით ვამტკიცებთ.“¹⁰³

1. ირაკლი კობახიძე- „ ჩვენ არ გვჭირდება [ომით] ახალი გმირების გაჩენა. ჩვენ გვჭირდება გმირები, რომლებიც სამშობლოს ემსახურებიან არა საკუთარი თავის

¹⁰¹ <https://on.ge/story/87090-%E1%83%A6%E1%83%90%E1%83%A0%E1%83%98%E1%83%91%E1%83%90%E1%83%A8%E1%83%95%E1%83%98%E1%83%9A%E1%83%98-%E1%83%A8%E1%83%98%E1%83%9C%E1%83%93%E1%83%98%E1%83%A1%E1%83%98%E1%83%A1%E1%83%92%E1%83%9B%E1%83%98%E1%83%A0%E1%83%94%E1%83%91%E1%83%96%E1%83%94-%E1%83%A1%E1%83%90%E1%83%A3%E1%83%91%E1%83%A0%E1%83%98%E1%83%A1%E1%83%93%E1%83%A0%E1%83%9D%E1%83%A1%E1%83%90%E1%83%AA-%E1%83%99%E1%83%98-%E1%83%A1%E1%83%90%E1%83%90%E1%83%99%E1%83%90%E1%83%A8%E1%83%95%E1%83%98%E1%83%9A%E1%83%A1-%E1%83%9A%E1%83%90%E1%83%9C%E1%83%AB%E1%83%A6%E1%83%90%E1%83%95%E1%83%A1?fbclid=IwAR1Cs7VYiSkqrjmkYQVkcEojNWkURfRl2wzb-djHWkV6vLnq5KA1kG-1g>

¹⁰² <https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos prezidenti am kvekanashi unda chatardes demokratiuli da samaryliani archevnebi da veravin unda shedzlos chveni evropuli gziayvis zianis mikeneba shi gniy an garey>

¹⁰³ <https://1tv.ge/news/irakli-gharibashvilis-sityvit-gamosvla-konservatiuli-politikuri-moqmedebis-yovelwliur-konferenciaze/>

გაწირვით ომში, არამედ იმით, რომ ზრუნავენ ამ ქვეყნის წინსვლასა და განვითარებაზე“¹⁰⁴

2. **კახა კალაძე** - „დარწმუნებული ვარ, ჩვენი ხალხის მხარდამჭერით გამარჯვებას მივაღწევთ. ეს გამარჯვება სჭირდება ჩვენი ქვეყნის მომავალს, მშვიდობის შენარჩუნებასა და ეკონომიკურ განვითარებას, რათა არავის მიეცეს შესაძლებლობა, ჩვენი ქვეყანა გამოყენებული იყოს სხვა ქვეყნის ინტერესებისთვის, გაჩაღდეს მეორე ფრონტი, შეუერთდეს სანქციებს და ამით დაზარალებდეს ეკონომიკა“¹⁰⁵

3. **სალომე ზურაბიშვილი**- „მე, როგორც ამ ქვეყნის დემოკრატიულობის, სტაბილურობისა და ევროპულობის გარანტი, მოვუწოდებ მათ ჩართულობისა და აქტიურობისაკენ, ამას ელიან ჩვენი პარტნიორები და მათ ვთხოვთ მრავალრიცხოვანი სადამკვირვებლო მისიების დანიშვნას, ამ ქვეყანაში უნდა ჩატარდეს დემოკრატიული და სამართლიანი არჩევნები“¹⁰⁶

მოცემულ მაგალითებში წარმოდგენილი პერსონიფიკაციების მაგალითებია: მე, ჩვენი ქვეყანა, ჩვენ ... , რომლებიც ხაზს უსვამენ პოლიტიკოსის დამოკიდებულებას საკუთარი ხალხის, როგორც ამომრჩევლების, ქვეყნის განვითარებისა და კეთილდღეობის მნიშვნელობას, რაც მომავალი ამომრჩევლისათვის მნიშვნელოვანი მესიჯია. მეორდება შემდეგი ფრაზები : ჩვენი ამოცანა, ჩვენი ქვეყანა, ჩვენი ქვეყნის მომავალი, მშვიდობის შენარჩუნება და ეკონომიკური განვითარება... რაც პოლიტიკოსსა და მის მომავალ ამომრჩეველს ერთი მიზნის მისაღწევად ერთ გუნდად მოიაზრებს.

3.2.2. ამერიკული საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის ანალიზი

ტექსტუალური დისკურს მარკერები:

1. ლოგიკური მარკერები

1.1. დამატებითი მარკერები

¹⁰⁴ <https://civil.ge/ka/archives/676638>

¹⁰⁵ <https://1tv.ge/news/kakha-kaladze-saparlamento-archevnebshi-qartuli-ocnebis-gamarjveba-mnishvnelovania-rata-aravis-mieces-shesadzlebloba-chveni-qveyana-skhvata-interesebistvis-iyos-gamoyenebuli/>

¹⁰⁶ <https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos-prezidenti-am-kvekanashi-unda-chatardes-demokratiuli-da-samaryliani-archevnebi-da-veravin-unda-shedzlos-chveni-evropuli-gzisayvis-zianis-mikeneba-shi-gniy-an-garey>

4. **Joe Biden -**, **And by the way**, I'll protect Social Security and Medicare. Meanwhile, Donald Trump says if he's reelected, he's going to change how we fund it.” ¹⁰⁷(და სხვათა შორის, მე დავიცავ სოციალურ უსაფრთხოებასა და მედიცინას. ამ დროს, დონალდ ტრამპი ამბობს, რომ თუ ისევ აირჩევენ, ის შეცვლის მათ დაფინანსების წესს.)
5. **Donald Trump -** „, **In addition**, we obliterated 100 percent of the ISIS caliphate and killed its founder and leader Abu Bakr al-Baghdadi. ¹⁰⁸(გარდა ამისა, ჩვენ გავანადგურეთ ISIS-ის ხალიფატის 100 პროცენტი და მოვკალით მისი დამფუძნებელი და ლიდერი აბუ ბაქრ ალ-ბაღდადი.)
6. **Joe Biden -** „, Donald Trump fails to condemn white supremacy. He doesn't believe there's systemic racism as a problem. **And** he won't say Black Lives Matter because they do. We know they matter.” ¹⁰⁹ (დონალდ ტრამპი ვერ გმობს თეთრკანიანთა უზენაესობას. მას არ სჯერა, რომ სისტემური რასიზმი პრობლემას წარმოადგენს. და ის არ იტყვის, რომ შავკანიანთა სიცოცხლე მნიშვნელოვანია, რადგან ისინი ამას აკეთებენ. ჩვენ ვიცით, რომ მათი სიცოცხლე მნიშვნელოვანია.)

ლოგიკურ-დამატებითი მარკერებით გამოხატული ემოციური მარკერების საშუალებით მოსაუბრე ხაზს უსვამს მნიშვნელოვან პუნქტებს, აძლიერებს გზავნილს და მოუწოდებ მსმენელს ყურადღება მიაქციოს დამატებით ინფორმაციას. რაც ემსახურება მსჯელობის ხაზის შენარჩუნებასა და მსმენელისათვის მთავარი სათქმელის მიწოდებას ორგანიზებულად და მარტივად აღქმის მიზნით.

ემოციური დატვირთვა: დარწმუნება: როდესაც პოლიტიკოსი ამატებს ინფორმაციას, რომელიც ხაზს უსვამს მის, როგორც პოლიტიკოსის მოვალეობას (როგორც ბაიდენის შემთხვევაში ვხვდებით სოციალურ უსაფრთხოებაზე მსჯელობას), მოსაუბრე ახერხებს აუდიტორიისთვის გარკვეული კომფორტის შექმნას.

აქტუალობა და მნიშვნელობა: ტრამპის განცხადებაში დამატება ხაზს უსვამს მნიშვნელოვან სამხედრო წარმატებას, რომელიც მიზნად ისახავს სიამაყისა და კეთილგანწყობის გრძნობის აღძვრას.

¹⁰⁷ <https://www.rev.com/blog/transcripts/joe-biden-campaign-speech-transcript-atlanta-georgia-october-27>

¹⁰⁸ <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

¹⁰⁹ <https://www.rev.com/blog/transcripts/joe-biden-campaign-speech-transcript-atlanta-georgia-october-27>

მოცემულ მაგალითებში ვხვდებით შემდეგ დამატებით მარკერებს, „and by the way”, „in addition” , „and”.

1.2. მაპირისპირებული მარკერები

7. **Donald Trump:** „ **But again,** they were wrong. Earlier this year, I signed the brand-new U.S.-Mexico-Canada Agreement into law. “ ¹¹⁰ (მაგრამ ისევ შეცდნენ. ამ წლის დასაწყისში, მე ხელი მოვაწერე აშშ-მექსიკა-კანადის ახალ შეთანხმებას კანონის სახით.)
8. **Donald Trump:** „ **We** are working closely with state and local officials in Texas, Louisiana, Arkansas, Mississippi, sparing no effort to save lives. **While** the hurricane was fierce, one of the strongest to make landfall in 150 years, the casualties and damage were far less than thought possible, only 24 hours ago.“ ¹¹¹(ჩვენ მჭიდროდ ვთანამშრომლობთ სახელმწიფო და ადგილობრივ ოფიციალურ პირებთან ტეხასის, ლუიზიანას, არკანზასში, მისისიპიში და არ ვზოგავთ ძალისხმევას სიცოცხლის გადასარჩენად. მიუხედავად იმისა, რომ ქარიშხალი დამანგრეველი იყო, ერთ-ერთი ყველაზე ძლიერი, რომელიც ხმელეთს დაატყდა თავს ბოლო 150 წლის განმავლობაში, მსხვერპლი და ზარალი გაცილებით ნაკლები იყო, ვიდრე ეს შესაძლებელი იყო, მხოლოდ 24 საათის წინ.)
9. **Donald Trump:** „ In the Left’s backward view, they do not see America as the most free, just and exceptional nation on earth. **Instead,** they see a wicked nation that must be punished for its sins. “ ¹¹² (მემარცხენეების ჩამორჩენილი შეხედულებით, ისინი არ ხედავენ ამერიკას, როგორც ყველაზე თავისუფალ, სამართლიან და გამორჩეულ ერს დედამიწაზე. **სამაგიეროდ,** ისინი ხედავენ ბოროტ ერს, რომელიც უნდა დაისაჯოს თავისი ცოდვებისთვის.)
10. **Joe Biden:** „ Well, look, **the greatest economy in the world,** he’s the only one who thinks that, **I think. I don’t know** anybody else who thinks it was great – he had **the greatest**

¹¹⁰ <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

¹¹¹ <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

¹¹² <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

economy in the world.”¹¹³(აბა, შეხედე, მსოფლიოში ყველაზე დიდი ეკონომიკა. ვფიქრობ, ის ერთადერთია, ვინც ასე ფიქრობს. მე არ ვიცნობ სხვას, ვინც თვლის, რომ მას მსოფლიოში უდიდესი ეკონომიკა ჰქონდა.)

(პასუხობს დონალდ ტრამპის შემდეგ სიტყვას „ By the time we finished – so we did a great job. We got a lot of credit for the economy, a lot of credit for the military, and no wars and so many other things. Everything was rocking good.“

მაპირისპირებელი მარკერების გამოყენება მიმდინარე დისკურში საშუალებას აძლევს მოსაუბრეს განიხილოს, ორი ურთიერთგამომრიცხავი, ურთიერთიერთსაპირისპირო ფაქტი თუ მოვლენა, ეს კონკრეტული კი, მსმენელს წარმოუდგენს ამ ფაქტებს შორის არსებულ მნიშვნელოვან განსხვავებას და უბიძგებს მას შესაბამისი დასკვნა გამოიტანოს მიმდინარე მსჯელობიდან. მოცემულ მაგალითებში ვხვდებით შემდეგ მაპირისპირებელ მარკერებს: „**but, but again, while meanwhile instead**“, გარდა მაპირისპირებელი მარკერებისა, ვხვდებით ასევე თანმიმდევრობის აღმნიშვნელ მარკერებს „**First, second**“ და ასევე ლოგიკურ-დამატებით მარკერს „**and**“, რომლებიც მიმდინარე დისკურსში ფაქტებისა და არგუმენტების გარკვეული კანონზომიერებით წარმოდგენას ემსახურებიან.

საინტერესო ემოციური დატვირთვით გამოირჩევა ჯო ბაიდენის წინასაარჩევნო გამოსვლა, ის საუბრობს ქვეყნის დიდებულ ეკონომიკურ მდგომარეობაზე დონალდ ტრამპის მმართველობის, კერძოდ კი კოვიდ-19 პანდემიის პერიოდის დასრულების შემდეგ, თუმცა ქვეყნის შესანიშნავ ეკონომიკურ მდგომარეობას, ექვექვემ აყენებს შემდეგი სიტყვებით, რომ არ ეგულება ადამიანი ვინც თვლის რომ ქვეყანაში ნამდვილად კარგი ეკონომიკური მდგომარეობა იყო იმ პერიოდში.

ემოციური დატვირთვა: თავდაჯერებულობაზე ხაზგასმა: საპირისპირო მარკერების გამოყენება ხშირად მოსაუბრის თავდაჯერებულობას უსვამს ხაზს და, რაც მიუთითებს იმაზე, რომ მომხსენებელი მზად არის დაიცვას თავისი პოზიცია.

გამოწვევა და კრიტიკა: ისინი უზრუნველყოფენ კრიტიკას მიმდინარე დისკურსში, რაც საშუალებას აძლევს მომხსენებლებს დაუპირისპირდნენ საპირისპირო შეხედულებებს, რამაც შეიძლება შექმნას უფრო დინამიური დისკუსია.

¹¹³ <https://edition.cnn.com/2024/06/27/politics/read-biden-trump-debate-rush-transcript/index.html>

1.3. დასკვნის აღმნიშვნელი მარკერები

11. Donald Trump- „ *So we end them very quickly. We end them very quickly.* And now what we're doing is we're holding back funds for cities that don't know what they're doing, where they allow crime to run rampant.” ¹¹⁴(ასე რომ, ჩვენ მათ ძალიან სწრაფად ვასრულებთ. ჩვენ მათ ძალიან სწრაფად ვასრულებთ. ახლა კი რასაც ჩვენ ვაკეთებთ არის ის, რომ ვზოგავთ სახსრებს ქალაქებისთვის, რომლებმაც არ იციან რას აკეთებენ, სადაც დანაშაულის გავრცელებას უწყობენ ხელს.)
12. Robert F. Kennedy Jr.- „ Let's do a poor people's campaign like we did two years before or five years before with the civil rights campaign. Bring them all to Washington. **So** all of these men, thousands of men, were encamped on the mall and we drove up past them¹¹⁵.” (მოდიოთ შევექმნათ კამპანია ღარიბი ხალხისთვის, როგორც ეს გავაკეთეთ ორი ან ხუთი წლის წინ სამოქალაქო უფლებების კამპანიით. წაიყვანეთ ისინი ყველა ვაშინგტონში. ასე რომ, ყველა ეს კაცი, ათასობით კაცი, სავაჭრო ცენტრში იყო დაბანაკებული და ჩვენ მათ გვერდით გავიარეთ.)
13. Jeffrey Rosen - „**It means** it is a framework for us to come together or stand together to protect freedom and liberty. **As a result**, you do not think it is necessary to completely amend it or change it.”¹¹⁶ (ეს ნიშნავს, რომ ეს არის ჩარჩო, რომ გავერთიანდეთ ან ერთად დავდგეთ თავისუფლების დასაცავად. შედეგად, თქვენ არ ფიქრობთ, რომ აუცილებელია ამ ჩარჩოს შესწორება ან სრულად შეცვლა.)

დასკვნის აღმნიშვნელი მარკერები წარმოადგენენ მსჯელობიდან გამომდინარე წარმოდგენილ შეჯამება-დასკვნას, რომელიც ლოგიკურად გამომდინარეებს წინმსწრები წინადადებებიდან. მოცემულ მაგალითებში ვხვდებით დასკვნის აღმნიშვნელ შემდეგ მარკერებს, **as a result**, **so**. გარდა დასკვნის აღმნიშვნელი მარკერებისა, ერთ-ერთ მაგალითში გამოყენებულია აზრის გავრცობის მარკერი „**it means**”, რომელიც მიზნად ისახავს უკვე გამოთქმული მოსაზრების სხვა სიტყვებით გადმოცემას, რათა მსმენელმა მარტივად ან/და უფრო დამაჯერებელ არგუმენტად მიიღოს ის.

¹¹⁴ <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-latrobe-pennsylvania-rally-speech-transcript-september-3>

¹¹⁵ <https://www.c-span.org/video/?527511-1/robert-kennedy-jr-announces-2024-presidential-campaign>

¹¹⁶ <https://www.c-span.org/video/?530352-3/jeffrey-rosen-constitution-day-2023>

ემოციური დატვირთვა: იდეების განმტკიცება: ისინი ხელს უწყობენ მომხსენებლის გზავნილის გამყარებას, რაც აუდიტორიისთვის ძირითადი საკითხის ხაზგასმას ემსახურება.

მოქმედებისკენ მოწოდება: დასკვნის აღმნიშვნელი მარკერები ხშირად მოუწოდებს მსმენელს მოქმედებისკენ, რაც აუდიტორიას აიძულებს გადადგას კონკრეტული ნაბიჯები დისკუსიის საფუძველზე.

1.4. მიზეზ-შედეგობრივი

14. **Joe Biden** - „That’s the job of a president. A duty to care for everyone. **So** in these final days, stay empowered, stay optimistic, stay united because you too have a sacred duty. The duty to vote.” ¹¹⁷ (ეს პრეზიდენტის საქმეა. ყველასთვის ზრუნვის მოვალეობა. ასე რომ, ამ ბოლო დღეებში, იყავით გაძლიერებული, დარჩით ოპტიმისტურად, იყავით ერთიანი, რადგან თქვენც გაქვთ წმინდა მოვალეობა. ხმის მიცემის მოვალეობა“.)

15. **Donald Trump**- „**So tonight** I say to all Americans, this is the most important election in the history of our country.” ¹¹⁸ (ასე რომ, ამაღამ ყველა ამერიკელს ვეუბნები, ეს არის ყველაზე მნიშვნელოვანი არჩევნები ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში.)

16. **Jeffrey Rosen**- „We are celebrating September 17 which was the day in 1787 when the convention held in independence hall in Philadelphia, propose the constitution to the U.S.. **that is why** it is a significant day.” ¹¹⁹ (ჩვენ აღვნიშნავთ 17 სექტემბერს, რომელიც იყო 1787 წელს, როდესაც ფილადელფიის დამოუკიდებლობის დარბაზში გამართულმა კონგრესმა შეერთებულ შტატებს კონსტიტუცია შესთავაზა, ამიტომ ეს მნიშვნელოვანი დღეა.)

17. **Vice President Kamala Harris**: „

მაგალითებში გამოყენებულია მიზეზ-შედეგობრივი კავშირის აღმნიშვნელი შემდეგი მარკერები, „**so, that’s why**”, რომლებიც მსჯელობის ერთგვარ შეჯამებას, შესაბამისი ლოგიკური დასკვნის სახით წარმოადგენს. შეჯამების აღმნიშვნელი მარკერები გარდა მსჯელობის შეჯამებისა, ხაზგასმით წარმოადგენენ მთავარ სათქმელს მიმდინარე

¹¹⁷ <https://www.rev.com/blog/transcripts/joe-biden-campaign-speech-transcript-atlanta-georgia-october-27>

¹¹⁸ <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

¹¹⁹ <https://www.c-span.org/video/?530352-3/jeffrey-rosen-constitution-day-2023>

დისკურში, მაგალითად დონალდ ტრამპის გამოსვლაში არჩევნები დიდი მნიშვნელობით გამოირჩევა, რასაც აძლიერებს შემდეგი ფრაზა „ **in the history of our country**“, კონკრეტული კი ხაზს უსვამს არჩევნების ისტორიულ მნიშვნელობასა და დატვირთვას. რაც შეეხება ჯო ბაიდენის გამოსვლას, შეჯამების აღმნიშვნელი მარკერი მიზნად ისახავს აჩვენოს, თუ რამდენად მნიშვნელოვანია აღნიშნული მახასიათებლების არსებობა პრეზიდენტისთვის.

ემოციური დატვირთვა: მოტივაცია: მოსაუბრე მიზეზ-შედეგობრივი მარკერების საშუალებით ახერხებს დაარწმუნოს აუდიტორია მოქმედებისა ან ცვლილებების საჭიროებაში, რასაც ახერხებს კონკრეტული ქმედებებით მისაღები სასურველი შედეგების განხილვით.

2. თანმიმდევრობის აღმნიშვნელი მარკერები

18. **Joe Biden** - „**First of all**, two things you got to know about her when you meet her. **Number one**, understand she's smarter than you. That's the first thing I had to learn. **And the second thing** is she's got a backbone a ramrod, and she has a moral compass that's true North.” ¹²⁰ (უპირველეს ყოვლისა, ორი რამ , რასაც გაიგებთ, როდესაც შეხვდებით. **ნომერ პირველი**, გესმოდეთ, რომ ის თქვენზე ჭკვიანია. ეს არის პირველი, რაც უნდა მესწავლა. და **მეორე ის არის**, რომ მას აქვს ხერხემალი და მას აქვს მორალური კომპასი, რომელიც არის ნამდვილი ჩრდილოეთი.)
19. **Joe Biden** - „**First**, your loved one may have left this Earth, but they'll never leave your heart. They'll always be with you. You'll always hear them. **And second**, I found the best way through pain and loss and grief is to find purpose.” ¹²¹ (ჯერ ერთი, შეიძლება შენმა საყვარელმა ადამიანმა დატოვა ეს დედამიწა, მაგრამ ის არასოდეს დატოვებს შენს გულს. ისინი ყოველთვის შენთან იქნებიან. თქვენ ყოველთვის მოუსმენთ მათ. და **მეორე**, მე ტკივილის, დანაკარგისა და მწუხარების გადასაჭრელად საუკეთესო გზად მიზნის დასახვა ვარჩიე“.)
20. **Former President Donald Trump** : „ **First of all**, I have no sales tax. That's an incorrect statement. She knows that. We're doing tariffs on other countries. Other countries are going to finally, after 75 years, pay us back for all that we've done for the world.” (ჯერ

¹²⁰ <https://www.rev.com/blog/transcripts/joe-biden-campaign-speech-transcript-atlanta-georgia-october-27>

¹²¹ <https://www.aljazeera.com/news/2020/11/8/joe-biden-acceptance-speech-full-transcript>

ერთი, გაყიდვების გადასახადი არ მაქვს. ეს არასწორი ინფორმაციაა. მან ეს იცის. ჩვენ ტარიფები სხვა ქვეყნებისთვის გვაქვს. სხვა ქვეყნები საბოლოოდ, 75 წლის შემდეგ, ანაზღაურებენ იმ ყველაფრისთვის, რაც ჩვენ გავაკეთეთ მსოფლიოსთვის“) (<https://abcnews.go.com/Politics/harris-trump-presidential-debate-transcript/story?id=113560542>)

თანმიმდევრობის აღმნიშვნელი მარკერები ემსახურებიან მიმდინარე დისკურსში არგუმენტებისა თუ მოვლენების ორგანიზებულად გადმოცემას, ხშირად ვხვდებით ისეთ მარკერებს, როგორცაა „**firstly, secondly, first second**“, მოცემულ მაგალითებში კი გვაქვს შემდეგი მარკერები, **First of all, And the second thing , Number one**; ხშირად არგუმენტთა თანმიმდევრობა ტექსტში მიზანმიმართულია გარკვეული ემოციური დატვირთვისაკენ და მსმენელზე ზეგავლენის მოხდენისაკენ.

ემოციური დატვირთვა: სიცხადე და ფოკუსირება: არგუმენტების ან მოვლენების მკაფიოდ ასახვით, თანმიმდევრობის აღმნიშვნელი მარკერები ხელს უწყობენ მსმენელის ყურადღება მიმართონ დისკურსში არსებულ ძირითადი ინფორმაციისაკენ.

3. უკვე ნათქვამის შეხსენების აღმნიშვნელი მარკერები

21. Joe Biden: „**As I said many times before**, I'm Jill's husband. I **would** not be here without the love and tireless support of Jill and my son Hunter and Ashley, my daughter, and all our grandchildren and their spouses and all our family¹²².“ (როგორც უკვე ბევრჯერ ვთქვი, მე ჯილის ქმარი ვარ. მე აქ არ ვიქნებოდი ჯილისა და ჩემი შვილის ჰანტერისა და ეშლის, ჩემი ქალიშვილის, ჩვენი შვილიშვილების, მათი მეუღლეების და მთელი ჩვენი ოჯახის სიყვარულისა და დაუღალავი მხარდაჭერის გარეშე.)
22. Donald Trump: „**The fact is I'm here-what's the name of that building? But I'll say it differently.** The fact is we're here and they're not.“¹²³ (ფაქტია, რომ აქ ვარ - რა ქვია ამ შენობას? მაგრამ მე სხვანაირად ვიტყვი. ფაქტია, რომ ჩვენ აქ ვართ და ისინი არა.)

¹²² <https://www.aljazeera.com/news/2020/11/8/joe-biden-acceptance-speech-full-transcript>

¹²³ <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

23. Joe Biden: „ **And** this is the most important election in any of your lifetimes. It's a battle, **as I said** at the outset, for the soul of America.” ¹²⁴(და ეს არის ყველაზე მნიშვნელოვანი არჩევნები თქვენს ცხოვრებაში. როგორც თავიდანვე ვთქვი, ეს არის ბრძოლა ამერიკის სულისთვის.)

24. Joe Biden: „ **As many have said**, America is at an inflection point, a time of real peril **but** also extraordinary possibilities. We can choose a path of becoming **angrier, less hopeful, more divided, a path of shadow and suspicion** or we can choose a different path, and together, take this chance to heal, to reform, to unite.”¹²⁵(როგორც ბევრმა თქვა, ამერიკა გადახრის წერტილშია, რეალური საფრთხის, და ასევე არაჩვეულებრივი შესაძლებლობების დროა. ჩვენ შეგვიძლია ავირჩიოთ უფრო გაბრაზებული, ნაკლებად იმედისმომცემი, უფრო გაყოფილი, ჩრდილისა და ეჭვის გზა, ან შეგვიძლია სხვა გზა ავირჩიოთ და ერთად გამოვიყენოთ ეს შანსი განკურნებისთვის, რეფორმებისთვის, გაერთიანებისთვის.)

25. Joe Biden: „ I'm not saying no terrorist ever got through. But the idea they're emptying their prisons, we're welcoming these people, that's simply not true. There's no data to support what he said. **Once again**, he's exaggerating. He's lying.”¹²⁶

26. Vice President Kamala Harris: „ **Well, as I said**, you're going to hear a bunch of lies. And that's not actually a surprising fact. Let's understand how we got here.“ (<https://abcnews.go.com/Politics/harris-trump-presidential-debate-transcript/story?id=113560542>)

მოცემული მარკერების საშუალებით მოსაუბრე უკვე ნათქვამ მოსაზრებას იმეორებს, ძირითად ეს ეხება დისკურსისათვის მნიშვნელოვან ფაქტს ან არგუმენტს საზოგადოების ან მოწინააღმდეგის დასარწმუნებლად. ზემოთ მოცემულ მაგალითებში ვხვდებით შემდეგ მარკერებს: „**As I said many times before, as I said**“, რაც შეეხება „**But I'll say it differently**“ საინტერესო თავისებურებით გამოირჩევა, კერძოდ გვაქვს მაპირისპირებელი მარკერი **but**, ამის შემდეგ

¹²⁴ <https://www.rev.com/blog/transcripts/joe-biden-campaign-speech-transcript-atlanta-georgia-october-27>

¹²⁵ <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

¹²⁶ <https://edition.cnn.com/2024/06/27/politics/read-biden-trump-debate-rush-transcript/index.html>

მოსაუბრე ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ აპირებს სხვა სიტყვებით გადმოსცეს ის რაც საზოგადოებისთვის უცხო არ არის.

ბოლო მაგალითში, ჯო ბაიდენი იყენებს გამეორების აღმნიშვნელ მარკერ „**once again**“, რომელსაც ემოციურ დატვირთვას აძლევს შემდეგი სიტყვები, „**he’s exaggerating. He’s lying**“. კონკრეტული ზმნები საზოგადოებას არამხოლოდ ატყობინებს, რომ დონალდ ტრამპის მიერ გაკეთებული განცხადება არ არის სიმართლე, არამედ ჯო ბაიდენი გამოხატავს თავის დამოკიდებულებას დონალდ ტრამპის მიმართ, მოცემული უარყოფითი მნიშვნელობის მქონე ზმნების გამოყენებით.

ემოციური დატვირთვა: ინფორმაციის მნიშვნელობის ხაზგასმა: უკვე ნათქვამის აღმნიშვნელი მარკერები გარკვეული შეტყობინებების მნიშვნელობა, რაც აუდიტორიას უფრო მეტად აქცევს მათ ინტერნაირებას და იმოქმედებს მათზე.

4. აქტუალობის აღმნიშვნელი მარკერები

27. Joe Biden- „**But look**, it doesn’t take long for people to figure out when the game is up. ... **Well**, that’s what the Trump administration has.” ¹²⁷(**მაგრამ შეხედეთ**, ხალხს დიდი დრო არ სჭირდება იმის გასარკვევად, როდის დასრულდება თამაში. ... **აი**, ეს არის ის, რაც ტრამპის ადმინისტრაციას აქვს.)

28. Robert F. Kennedy Jr.: „**Right now** we are getting an arm's crowds in South Carolina and new Hampshire and other states.” ¹²⁸(**ახლა**, ჩვენ გვაქვს ხალხმრავლობის შემთხვევა სამხრეთ კაროლინას, ნიუ ჰემფშირსა და სხვა შტატებში.)

მოცემული მარკერები ხაზგასმით აღნიშნავს მიმდინარე დისკურში მსმენელისათვის მნიშვნელოვან ფაქტს და გამოყოფს მას სხვა დანარჩენი წინადადებებისაგან შესაბამისი ენობრივი ერთეულით, როგორიცაა, **right now, well, well that’s what, look**, აქტუალობის აღმნიშვნელი მარკერები ხშირ შემთხვევაში ემსახურებიან მნიშვნელოვანი ფაქტის ან მოსაზრების ფოკუსირებასაც. გარდა ამისა, მოყვანილ მაგალითებში ვხვდებით კოგნიტურ მარკერს **I think**, რაც მოსაუბრის სუბიექტური აზრის აღმნიშვნელია.

¹²⁷ <https://www.rev.com/blog/transcripts/joe-biden-campaign-speech-transcript-atlanta-georgia-october-27>

¹²⁸ <https://www.c-span.org/video/?530348-5/robert-f-kennedy-jr-2024-presidential-bid>

5. დაშინების აღმნიშვნელი მარკერები

29. Joe Biden- „So look, look, I got a job to do. Everybody always asked about impeachment. I get up every day, not a joke, not focused on impeachment. **I’ve got** a job to do. **I’ve got** to deal with the issues that affect the American people every single solitary day.” ¹²⁹
(მაშ, ნახეთ, ნახეთ, საქმე მაქვს გასაკეთებელი. ყველა კითხულობდა იმპიჩმენტის შესახებ. ყოველდღე ვდგები, არა ხუმრობით, არამედ იმპიჩმენტზე ორიენტირებული. საქმე მაქვს გასაკეთებელი. მე უნდა გავუმკლავდე საკითხებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ამერიკელ ხალხზე ყოველ დღე.)
30. Donald Trump- „But the fact is, this is where they’re coming from. Like it or not. This is where they’re coming from.” ¹³⁰(მაგრამ ფაქტია, ეს არის ის საიდანაც ისინი მოდიან. მოგწონთ თუ არა. ეს არის ის საიდანაც ისინი მოდიან.)
31. Donald Trump- „The fact is I’m here what’s the name of that building? But I’ll say it differently. The fact is we’re here and they’re not.”¹³¹
(ფაქტია, რომ აქ ვარ, რა ჰქვია ამ შენობას? მაგრამ მე სხვანაირად ვიტყვი. ფაქტია, რომ ჩვენ აქ ვართ და ისინი არა.)
32. Donald Trump- „ Now, when we cut the taxes – as an example, the corporate tax was cut down to 21 percent from 39 percent, **plus beyond that** – we took in more revenue with much less tax and companies were bringing back trillions of dollars back into our country.” (ახლა, როდესაც ჩვენ შევამცირეთ გადასახადები - მაგალითად, კორპორატიული გადასახადი შემცირდა 39 პროცენტიდან 21 პროცენტამდე, გარდა ამისა, გაცილებით ნაკლები გადასახადით ჩვენ მივიღეთ მეტი შემოსავალი და კომპანიები ტრილიონობით დოლარს აბრუნებდნენ ქვეყანაში.)
33. Jeffrey Rosen- „What people know about - people have a sense of what the five freedoms of the first amendment are, but not everyone can name all of them, because there are five. “¹³²(რა იცის ხალხმა - ადამიანებს აქვთ თავისუფლების ხუთი შეგრძნება, მაგრამ ყველას არ შეუძლია დაასახელოს ხუთივე.)

¹²⁹ <https://edition.cnn.com/2023/09/14/politics/joe-biden-economic-speech/index.html>

¹³⁰ <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

¹³¹ <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

¹³² <https://www.c-span.org/video/?530352-3/jeffrey-rosen-constitution-day-2023>

აღნიშნული მარკერები ემსახურებიან მნიშვნელოვანი საკითხის ხაზგასმას, ხშირ შემთხვევაში მეორდება შემდეგი მარკერები „the fact is that” და „look”, გარდა ამისა, კონკრეტულ ფაქტსა თუ მოვლენაზე ფოკუსირების ფუნქციით შეიძლება გამოვიყენოთ ზმნიზედაც, როგორცაა „especially“, რომელიც ლექსიკური მნიშვნელობიდან გამომდინარე გულისხმობს დისკურსში მოცემული ინფორმაციის ფოკუსირებას. აღსანიშნავია, რომ ხშირად მოსაუბრე ფოკუსირების მარკერის გამეორებით ცდილობს ფოკუსირების გაძლიერების პარალელურად მსმენელზე ემოციური გავლენის მოხდენას. მოყვანილ მაგალითებში ვხვდებით the fact - მარკერის გამეორებას.

რაც შეეხება მაგალითებს დონალდ ტრამპის გამოსვლიდან, საინტერესო ნიშნით იკვეთება ორი სხვადასხვა ლექსიკური ერთეულით, თუმცა მსგავსი ფუნქციით წარმოდგენილი მარკერის გამოყენება, რომელიც მიზნად ისახავს მიმდინარე დისკურსში კონკრეტული მაგალითის შემოყვანას.

6. ილოკუციური მარკერები

34. Joe Biden: „Well, I tell you what, I don’t know quite why, but they just knew they wanted to impeach me.”¹³³ (აი გეუბნებით, ზუსტად არ ვიცი რატომ, მაგრამ მათ უბრალოდ იცოდნენ, რომ სურდათ ჩემი იმპიჩმენტი.)

35. Joe Biden: „I tell you what, I know that’s the real reason you came, the entertainment. I don’t blame you. But I tell you what, great to meet them both.”¹³⁴(გეუბნებით, ვიცი, რომ ეს არის თქვენი მოსვლის ნამდვილი მიზეზი, გართობა. მე არ გადანაშაულებთ. მაგრამ მე გეტყვით, რა კარგია, რომ შევხვდი ორივეს.)

36. Joe Biden - „Well, I tell you what, I don’t know quite why, but they just knew they wanted to impeach me. And now, the best I can tell, they want to impeach me because they want to shut down the government.”¹³⁵(კარგით, გეუბნებით, ზუსტად არ ვიცი რატომ, მაგრამ მათ უბრალოდ იცოდნენ, რომ სურდათ ჩემი იმპიჩმენტი. ახლა კი, რაც შემიძლია გითხრათ, ჩემი იმპიჩმენტი უნდათ, რადგან უნდათ მთავრობის შეცვლა.)

¹³³ <https://edition.cnn.com/2023/09/14/politics/joe-biden-economic-speech/index.html>

¹³⁴ <https://www.rev.com/blog/transcripts/joe-biden-campaign-speech-transcript-atlanta-georgia-october-27>

¹³⁵ <https://edition.cnn.com/2023/09/14/politics/joe-biden-economic-speech/index.html>

37. **Nikki Haley** - „**I will be the first to say I don't agree with** the department of defense stance.”¹³⁶(**მე ვიქნები პირველი, ვინც ვიტყვი, რომ არ ვეთანხმები თავდაცვის დეპარტამენტს.**)

ილოკუციური მარკერები ასახავენ ავტორის მიზანს, თუ რა დატვირთვა აქვს მოცემულ წინადადებას მიმდინარე დისკურში, „**Well, I tell you what, I don't know**“-ავტორი კონკრეტულ ფაქტზე ფოკუსირებით გამოხატავს თავის მიზანს, გააცნოს მსმენელს თავისი პოზიცია, კერძოდ რომ მან არ იცის ზუსტად რატომ, მისთვის გაუგებარია მიზეზი, ხოლო მეორე მაგალითში „**I will be the first to say I don't agree with**“, კი აღნიშნავს, რომ მოსაუბრე არ იზიარებს და არ ემხრობა არსებულ რეალობას, ორივე მაგალითში მოსაუბრის მიზანია მსმენელისათვის თავისი პოზიციის ჩვენება.

ინტერპერსონალური დისკურს მარკერები:

7. შემზღუდველები

მოსაუბრე სათქმელის შერბილების მიზნით იყენებს სხვადასხვა ენობრივ საშუალებას, მათ შორის გამოიყოფა მოდალური ზმნების გამოყენებით, როგორიცაა (may, might, would), ზმნიზედებით, როგორიცაა (შეიძლება, შესაძლოა, probably, perhaps...) და ეპისტემიკური ფრაზებით (epistemic expressions), როგორიცაა (it is likely, it is probable). მოცემულ მაგალითებში ვხვდებით შემდეგ მარკერებს: **probably, It's like, would.**

ეპისტემიკური ზმნებით გამოხატული

38. **Jeffrey Rosen** - „Our rights are so capacious they come from god and nature, not government, **it would be impossible** to write them down in a single list.”¹³⁷ (ჩვენი უფლებები **იმდენად დიდია**, რომ ღმერთისა და ბუნებისგან მოდის და არა მთავრობისგან, შეუძლებელი **იქნებოდა** მათი ერთ სიაში ჩაწერა.)

39. **Jeffrey Rosen** : „Here are the amendments you adopt. medicine comes the relies a bill of rights would not be a barrier as he recalled, **It would be** politically necessary and useful.”

¹³⁸(აქ არის ცვლილებები, რომლებსაც თქვენ მიიღებთ. მედიცინის შემთხვევაში

¹³⁶ <https://www.c-span.org/video/?c5084401/nikki-haley-blocking-military-nominations>

¹³⁷ <https://www.c-span.org/video/?530352-3/jeffrey-rosen-constitution-day-2023>

¹³⁸ <https://www.c-span.org/video/?530352-3/jeffrey-rosen-constitution-day-2023>

უფლებათა კანონპროექტი არ იქნება ბარიერი, როგორც ახსენეს, ეს იქნება პოლიტიკურად აუცილებელი და სასარგებლო.)

40. **Robert F. Kennedy Jr.:** „Those are things we should be looking at. that's all I've said. I **think** that's common sense. I **don't think** you **would say** that's a conspiracy theory.”

¹³⁹(ეს არის ის, რასაც უნდა მივაქციოთ ყურადღება. ეს არის ყველაფერი, რაც მე ვთქვი. ვფიქრობ, ეს საღი აზრია. არა მგონია, თქვენ თქვათ რომ ეს შეთქმულების თეორიაა.)

41. **Jeffrey Rosen :** „But I want to wait for the facts, and I want to understand. What we endured during the four years of the trump-pence administration, I **don't want to** jump to conclusions about this, **but I must tell you**, where there's smoke, there's usually fire, in Washington, D.C., and the American people deserve the facts, and I'm going to be out there championing and defending ... ¹⁴⁰(მაგრამ მე მინდა დაველოდო ფაქტებს და მინდა გავიგო. რაც გადავიტანეთ ტრამპ-პენსის ადმინისტრაციის ოთხი წლის განმავლობაში,...არ მინდა ნაჩქარევი დასკვნების გამოტანა ამაზე, მაგრამ უნდა გითხრათ, სადაც კვამლია, იქ ჩვეულებრივ ხანძარია, ვაშინგტონელი და ამერიკელი ხალხი იმსახურებს ფაქტებს და მე ვაპირებ ბრძოლას....”)

42. **Donald Trump:** „And it's a shame the damage he's done to our country. And I'd love to **ask him, and will**, why he allowed millions of people to come in here from prisons, jails and mental institutions to come into our country and destroy our country.(და სირცხვილია ის ზიანი, რაც მან მიაყენა ჩვენს ქვეყანას. მე სიამოვნებით ვკითხავ მას, თუ რატომ მისცა უფლება მილიონობით ადამიანს, რომ ციხეებიდან, სატუსაღოებიდან და ფსიქიატრიული დაწესებულებებიდან შემოსულიყვნენ ჩვენს ქვეყანაში და გაენადგურებინათ ის.)

როგორც ზემოთ ვახსენეთ სათქმელის შერბილების მიზნით მოსაუბრე იყენებს რიგ ენობრივ საშუალებებს, რაც შეეხება ეპისტემიკურ ზმნებს, ძირითადად ვხვდებით მოდალურ ზმნებს, რომლებიც ემსახურებიან მიმდინარე დისკურში მსმენელისთვის გარკვეული მოსაზრების შერბილებული, მარტივი და გასაგები

¹³⁹ <https://www.c-span.org/video/?530348-5/robert-f-kennedy-jr-2024-presidential-bid>

¹⁴⁰ <https://www.c-span.org/video/?530352-3/jeffrey-rosen-constitution-day-2023>

ენობრივი საშუალებებით გადმოცემას. ზემოთ მოცემულ მაგალითებში ვხვდებით, შემდეგ ეპისტემიკურ ზმნებს, **would say, must tell, It would be.**

დონალდ ტრამპის მაგალითს რაც შეეხება, ვხვდებით ორ ეპისტემიკურ ზმნას ესენია: 'd (would) და will. მოცემულ მაგალითში, ემოციურ დატვირთვას ქმნის, ის საკითხი, რასაც განიხილავს ადრესანტი, კერძოდ, საუბარია ამჟამინდელი პრეზიდენტის მიერ გატარებულ ერთ-ერთ ღონისძიებაზე, რომელმაც ქვეყნისათვის საშიშ ხალხს ქვეყნის განადგურების საშუალება მისცა. ის თუ რამდენად დიდ საშიშროებას წარმოადგენს ეს ხალხი ქვეყნისათვის ამაზე მეტყველებს ის დაწესებულებები, რომელთა ჩამონათვალსაც დონალდ ტრამპი გვთავაზობს, ესენია: ციხე, სატუსაღო და ფსიქიატრიული დაწესებულება.

8. დამაჯერებლობის აღმნიშვნელი მარკერები

43. Joe Biden - „**And of course I know** you’ve had an incredible role model in Mayor Keisha Lance Bottoms. **I tell you what**, she is something else.”¹⁴¹(**და, რა თქმა უნდა, ვიცი, რომ** თქვენ გყავთ წარმოდგენილი მისაბადი მაგალითი მერი კეიშა ლენსი ბოტომსში. **გეუბნებით**, ის სულ სხვა რამეა.)
44. Jeffrey Rosen - „**Of course** the constitution is not perfect. the framers never thought it was.” ¹⁴²(**რა თქმა უნდა**, კონსტიტუცია არ არის სრულყოფილი. დამსაქმებლებს არასოდეს უფიქრიათ ამაზე.)
45. Robert F. Kennedy Jr. - „**And of course** the Americans responded by dressing like Indians and boarding the east British India company's ships and dumping the tea into the harbor and that's when the British sent that troop over here to quell the rebellion.” ¹⁴³ (**და, რა თქმა უნდა**, ამერიკელებმა უპასუხეს ინდიელების მსგავსად ჩაცმულობით და აღმოსავლეთ ბრიტანული ინდოეთის კომპანიის ხომალდებზე ასვლისა და ჩაის ნავსადგურში გადაყრით და სწორედ მაშინ, როცა ბრიტანელებმა აჯანყების ჩასახშობად ჯარი გაგზავნეს.)

მოცემულ მაგალითებში ვხვდებით დამაჯერებლობის აღმნიშვნელ შემდეგ მარკერებს, „**And of course**“ რომელიც მიზნად ისახავს მოსაუბრის

¹⁴¹ <https://www.rev.com/blog/transcripts/joe-biden-campaign-speech-transcript-atlanta-georgia-october-27>

¹⁴² <https://www.c-span.org/video/?530352-3/jeffrey-rosen-constitution-day-2023>

¹⁴³ <https://www.c-span.org/video/?527511-1/robert-kennedy-jr-announces-2024-presidential-campaign>

დამოკიდებულების ჩვენებას, კერძოდ აღნიშნოს ის ფაქტი, რომ მოსაუბრე იზიარებს დისკურში დაფიქსირებულ მოსაზრებას კონკრეტული საკითხის მიმართ. მოცემული მარკერები მოსაუბრის დადებით დამოკიდებულებას გამოხატავენ, რაც მსმენელზე გარკვეული გავლენის მოხდენას ისახავს მიზნად.

9. დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები

9.1. მოდალური ზმნებით გამოხატული

46. **Robert F. Kennedy Jr.** - „**I said we should** look at the chemical exposures and see what their impact is on public health and depression and endocrine disruptors in the alteration, **what are girls in this country demonstrably reaching puberty at a much younger age than they were a generation ago?**”¹⁴⁴ (მე ვთქვი, რომ ჩვენ უნდა ვნახოთ ქიმიური ზემოქმედება რა გავლენას ახდენს მათ საზოგადოებრივ ჯანმრთელობაზე და დეპრესიაზე და ენდოკრინულ ცვლილებებზე, რა მიზეზით აღწევნ სქესობრივ მომწიფებას ბევრად უფრო ახალგაზრდა ასაკში ამ ქვეყნის გოგონები, ვიდრე ერთი თაობის წინ იყვნენ?)
47. **Donald Trump** - „ We **must** remember that the overwhelming majority of police officers in this country, and that’s the overwhelming majority, are noble, courageous and honorable. We **have to** give law enforcement, our police, back their power. They are afraid to act. They are afraid to lose their pension. “ ¹⁴⁵(უნდა გვახსოვდეს, რომ პოლიციელების აბსოლუტური უმრავლესობაა ამ ქვეყანაში, და ეს აბსოლუტური უმრავლესობა შეადგენს კეთილშობილ, მამაც და ღირსეულ პოლიციელს. ჩვენ უნდა დავუბრუნოთ სამართალდამცავებს, ჩვენს პოლიციას ძალაუფლება. მათ ეშინიათ მოქმედების. მათ ეშინიათ პენსიის დაკარგვის.)
48. **Joe Biden** - „Since I’ve come to office, all they’ve really done is attack me and my economic plan – there hasn’t been much else, even though we’ve created, **I should point out**, over 30 million jobs – more jobs in two years than any president’s created in a four-year term” ¹⁴⁶(ჩემი თანამდებობაზე მოსვლის შემდეგ, მათ ყველაფერი გააკეთეს რომ თავს დამსხმოდნენ მე და ჩემს ეკონომიკურ გეგმას- სხვა ბევრი არაფერი

¹⁴⁴ <https://www.c-span.org/video/?530348-5/robert-f-kennedy-jr-2024-presidential-bid>

¹⁴⁵ <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

¹⁴⁶ <https://edition.cnn.com/2023/09/14/politics/joe-biden-economic-speech/index.html>

ყოფილა, **უნდა აღვნიშნო**, მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენ შევექმენით, 30 მილიონზე მეტი სამუშაო ადგილი - მეტი სამუშაო ადგილი ორ წელიწადში, ვიდრე ნებისმიერმა პრეზიდენტმა მოახერხა ოთხი წლის ვადაში.)

მოცემულ მაგალითებში პოლიტიკოსები მიზნად ისახავენ მიმდინარე დისკურსში დაფიქსირებული მოსაზრების მიმართ ემოციური დამოკიდებულება გამოხატონ სხვადასხვა მოდალური ზმნის საშუალებით, კონკრეტული დამოკიდებულების შესახებ მსმენელისთვის ცხადია კონკრეტული მოდალური ზმნის მნიშვნელობიდან გამომდინარე. მაგალითად „**I should point out**”, **We should look at**“ - კარგი აზრია, „**we must remember**“-აუცილებელია, საჭიროა, „**we have to give**“ - გვიწევს, იძულებული ვართ.

9.2. ზმნიზედებით გამოხატული

49. **Donald Trump** - „**My fellow Americans**, tonight with a heart full of gratitude and boundless optimism, **I profoundly** accept this nomination for President of the United States.” ¹⁴⁷(**ჩემო თანამემამულე ამერიკელებო**, ამაღამ მაღლიერებითა და უსაზღვრო ოპტიმიზმით სავსე გულით, **ღრმად** ვეთანხმები შეერთებული შტატების პრეზიდენტის ამ ნომინაციას.)
50. **Joe Biden** - „They don’t give in and **surely** they don’t cower and neither will I. I will put in place a plan to deal with this pandemic **responsibly**, bringing this country together with testing, tracing, masking.” ¹⁴⁸ (ისინი არ ნებდებიან და, **რა თქმა უნდა**, არ უშინდებიან და არც მე. მე განვახორციელებ გეგმას, რომ გავუმკლავდეთ ამ პანდემიას **პასუხისმგებლობით**, გავაერთიანოთ ეს ქვეყანა ტესტირებით, მოკვლევით, ნიღბებით.)
51. **Donald trump**- „**Unfortunately**, from the beginning our opponents have shown themselves capable of nothing but a partisan ability to criticize.” ¹⁴⁹ (**სამწუხაროდ**, თავიდანვე ჩვენმა ოპონენტებმა აჩვენეს თავი, რომ არაფრის უნარი შესწევთ, გარდა პარტიული კრიტიკის უნარისა.)

¹⁴⁷ <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

¹⁴⁸ <https://www.rev.com/blog/transcripts/joe-biden-campaign-speech-transcript-atlanta-georgia-october-27>

¹⁴⁹ <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

ზმნიზედებით გამოხატული დამოკიდებულება მოსაუბრის დამოკიდებულების მაჩვენებელია, რომელიც არამხოლოდ საკუთარ დამოკიდებულებას გამოხატავს, როგორცაა მაგალითად, „**I profoundly accept**“ ,არამედ აფასებს დისკურსში ნახსენებ მოვლენას, როგორც მოცემულ მაგალითში ვხვდებით „They don’t give in and **surely** they don’t cower“.

9.3. Adjectival constructions: ზედსართავებით გამოხატული

52. Donald Trump – „I’m very, very proud to be the nominee of the Republican Party.”¹⁵⁰(მე ძალიან, ძალიან ვამაყობ, რომ რესპუბლიკური პარტიის კანდიდატი ვარ.)
53. Donald Trump – „Today, I’m delighted to accept a very, very special endorsement from people I like.”¹⁵¹ (დღეს, ბედნიერი ვარ, რომ მივიღე ძალიან, ძალიან განსაკუთრებული მოწონება ადამიანებისგან, რომლებიც მე მომწონს.)
54. Robert F. Kennedy Jr. – „I am skeptical about the war and very critical how the Ukraine were has been handled.”¹⁵²(მე სკეპტიკურად ვარ განწყობილი ომის მიმართ და ძალიან კრიტიკულად განწყობილი, თუ როგორ მოიქცა უკრაინა.)
55. Joe Biden: „It’s been a terrible thing what you’ve done. The fact is that the vast majority of constitutional scholars supported Roe when it was decided, supported Roe. And I was – that’s – this idea that they were all against it is just ridiculous.” (რაც გააკეთე საშინელი რამ იყო, ფაქტია, რომ კონსტიტუციონოლოგთა აბსოლუტურმა უმრავლესობამ მხარი დაუჭირა როს, როცა როს მხარდაჭერა გადაწყდა. აზრი კი, რომ ისინი ყველა წინააღმდეგი იყვნენ, უბრალოდ სასაცილოა.¹⁵³)
- მოცემულ მაგალითებში გამოყენებული დამოკიდებულების გამომხატველი მარკერები გვაცნობენ მოსაუბრის დამოკიდებულებას არა მხოლოდ მათი ლექსიკური მნიშვნელობებით, არამედ გამოყენებული ზმნიზედებით, რომლებიც აძლიერებენ მარკერების მნიშვნელობას და უფრო ემოციურად დატვირთულს ხდიან მიმდინარე დისკურსს. მაგალითად: **I am so grateful, very critical...**როგორც

¹⁵⁰ <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

¹⁵¹ <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-latrobe-pennsylvania-rally-speech-transcript-september-3>

¹⁵² <https://www.c-span.org/video/?530348-5/robert-f-kennedy-jr-2024-presidential-bid>

¹⁵³ <https://edition.cnn.com/2024/06/27/politics/read-biden-trump-debate-rush-transcript/index.html>

ჯედავთ, მოსაუბრე თავისი დამოკიდებულების უფრო ძლიერად გადმოსაცემად მიმართავს ზმნიზედის გამეორებას, როგორცაა **I'm very, very proud.**

რაც შეეხება ჯო ბაიდენის მაგალითს, მოსაუბრის ემოციური დამოკიდებულება გამოიხატება შემდეგი ზედსართავი სახელებით, „terribly” და „ridiculous”.

9.4. Cognitive verbs: კოგნიტური ზმნებით გამოხატული

56. Joe Biden - „I promise you, look at my whole career. I'll work as hard for those who don't support me as those who do.”¹⁵⁴(**გპირდებით, გადახედეთ** მთელ ჩემს კარიერას. მე ისევე ვიმუშავებ მათთვის, ვინც მხარს მიჭერს როგორც მათ, ვინც მხარს არ მიჭერს.)
57. Joe Biden - „I believe it is this: Americans have called on us to marshal the forces of decency and the forces of fairness.”¹⁵⁵(**მე მჯერა**, რომ ეს ასეა: ამერიკელებმა მოგვიწოდეს, მოვახდინოთ წესიერებისა და სამართლიანობის ძალების მარშალი.)
58. Robert F. Kennedy Jr.: „I think there is a lot of appetite for on their **right now.**”¹⁵⁶
(**ვფიქრობ**, ახლა მათზე დიდი მოთხოვნაა.)
59. Joe Biden : „We don't think that's a good thing. We think it's a radical thing. We think the Democrats are the radicals, not the Republicans.”¹⁵⁷(ჩვენ არ ვფიქრობთ, რომ ეს კარგია. ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ეს რადიკალური რამ არის. ჩვენ ვფიქრობთ, რომ დემოკრატები არიან რადიკალები და არა რესპუბლიკელები.)
60. Vice President Kamala Harris : „I believe very strongly that the American people want a president who understands the importance of bringing us together knowing we have so much more in common than what separates us. And I pledge to you to be a president for all Americans.” (<https://abcnews.go.com/Politics/harris-trump-presidential-debate-transcript/story?id=113560542>)

კოგნიტური ზმნებით გამოხატული ემოციური დამოკიდებულება მნიშვნელოვანია იქიდან გამომდინარე, რომ მოსაუბრე ცდილობს გარკვეული ემოციით დატვირთოს მოცემული მოსაზრება, რაც საშუალებას აძლევს მას არა მხოლოდ გაამჟღავნოს საკითხის მიმართ თავისი სუბიექტური დამოკიდებულება, ასევე გავლენა

¹⁵⁴ <https://www.rev.com/blog/transcripts/joe-biden-campaign-speech-transcript-atlanta-georgia-october-27>

¹⁵⁵ <https://www.aljazeera.com/news/2020/11/8/joe-biden-acceptance-speech-full-transcript>

¹⁵⁶ <https://www.c-span.org/video/?530348-5/robert-f-kennedy-jr-2024-presidential-bid>

¹⁵⁷ <https://edition.cnn.com/2024/06/27/politics/read-biden-trump-debate-rush-transcript/index.html>

მოახდინოს მსმენელზე, მოცემულ მაგალითებში ვხვდებით დამოკიდებულების გამომხატველ შემდეგ მარკერებს, **I promise you, I believe, I think ...** გარდა დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერებისა აღსანიშნავია ფოკუსირების აღმნიშვნელი მარკერი **look at**, რომელიც დისკურსში დამატებითი არგუმენტისა და მაგალითის ფუნქციით არის წარმოდგენილი.

ბოლო მაგალითში ჯო ბაიდენი სამჯერ იმეორებს კოგნიტურ ზმნას „ფიქრს“, რაც თავისთავად ქმნის ემოციურ დატვირთვას, თუმცა მარკერის გამეორების პარალელურად მსმენელზე ემოციურ გავლენას ახდენს რიგი შეფასებების გაკეთება, რასაც მოსაუბრე ზედსართავი სახელების საშუალებით ახერხებს. ეს ზედსართავი სახელებია „good“ „radical“. აღსანიშნავია, რომ ჯო ბაიდენი საუბრობს იმ კანონის შესახებ, რომელიც მომავალ დედებს საშუალებას აძლევს ნაყოფი მოიშორონ პატარა ასაკშივე.

კამაკა ჰარისი საინტერესოდ იყენებს შემდეგ კოგნიტურ ზმნებს, „I believe“ და „I pledge“. ამათგან პირველს აძლიერებს ზმნიზედებით „very strongly“, რაც უფრო დამაჯერებელს და სარწმუნოს ხდის მის პოზიციას არსებული საკითხის მიმართ. ხოლო, მეორე მაგალითი თავისთავად გამოირჩევა თავისი ემოციური დატვირთვით, ნაკლებად ექსპრესიული მნიშვნელობის მქონე ლექსიკური ერთეულის ნაცვლად, როგორიცაა: promise, ის იყენებს მას მიმდინარე დისკურსის ექსპრესიულ-ემოციური დატვირთვის მიზნით.

10. კომენტარები

10.1. რიტორიკული შეკითხვები

61. Joe Biden- „**But you know, you notice something?** For all the time they spent attacking me and my plan, here’s what they never do – they never talk about what they want to do. **No, think about it**, they tell you what they’re against. **What’re they for? It’s like they** want to keep it a secret. I don’t blame them.”¹⁵⁸(მაგრამ იცით, შეამჩნიეთ რამე? მთელი იმ დროის განმავლობაში, რაც მათ ჩემზე და ჩემს გეგმაზე თავდასხმას მოანდომეს, აი, რასაც ისინი არასოდეს აკეთებენ - არასოდეს საუბრობენ იმაზე, რისი გაკეთებაც სურთ. არა, დაფიქრდით, გეუბნებიან რისი წინააღმდეგეები არიან.

¹⁵⁸ <https://edition.cnn.com/2023/09/14/politics/joe-biden-economic-speech/index.html>

რისთვის არიან ისინი? თითქოს მათ უნდათ საიდუმლოდ შეინახონ. მე მათ არ ვადანაშაულებ.)

62. Donald Trump - „You think that’s easy? It’s not. And signed orders that will massively lower the cost of your prescription drugs and give critically ill patients access to life-saving cures.” ¹⁵⁹ (ფიქრობთ, რომ ეს ადვილია? არ არის. და ხელმოწერილი ბრძანებები, რომლებიც მასიურად შეამცირებს თქვენი რეცეპტით გაცემული წამლების ღირებულებას და კრიტიკულად დაავადებულ პაციენტებს მისცემს წვდომას სასიცოცლოდ მნიშვნელოვან მედიკამენტებზე.)

63. Joe Biden - „Think about this all if you’re old enough. Can you think of any president where there’s been a national crisis who didn’t bring all the parties together in the White House to try to solve something? He’s done nothing. Nothing.” ¹⁶⁰ (იფიქრეთ ამ ყველაფერზე, თუ საკმარისად დიდი ხართ. შეგიძლიათ წარმოიდგინოთ რომელიმე პრეზიდენტი ეროვნული კრიზისის პერიოდში, რომელმაც არ დაიბარა ყველა მხარე თეთრ სახლში რაღაცის გადასაჭრელად? მას არაფერი გაუკეთებია. არაფერი.)

რიტორიკული შეკითხვა არ საჭიროებს ადრესატისაგან პასუხს, თუმცა გულისხმობს ადრესატის მსჯელობის შემდეგ ეტაპზე გადაყვანას, იქიდან გამომდინარე რომ ხშირად რიტორიკული შეკითხვით მოსაუბრეს ახალი არგუმენტი ან მაგალითი შემოჰყავს დისკურსში, როგორცაა „**Think about this all if you’re old enough. Can you think of any president where there’s been a national crisis who didn’t bring all the parties together in the White House to try to solve something?** „, ასევე შეიძლება უკვე ნათქვამ მოსაზრებას ეხებოდეს და ავითარებდეს მას, როგორცაა მაგალითში „Last month, I took on Big Pharma. **You think that’s easy?** „

10.2. პირდაპირი მიმართვები

64. Donald Trump - „Friends, delegates and distinguished guests, please, I stand before you tonight honored by your support, proud of the extraordinary progress we have made together over the last four incredible years and brimming with confidence in the bright

¹⁵⁹ <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

¹⁶⁰ <https://www.rev.com/blog/transcripts/joe-biden-campaign-speech-transcript-atlanta-georgia-october-27>

future we will,, build for America over the next four years.”¹⁶¹ (მეგობრებო, დელეგატებო და პატივცემულ სტუმრებო, გთხოვთ, ამაღამ მე თქვენს წინაშე ვდგავარ თქვენი მხარდაჭერით, პატივისცემით, ვამაყობ იმ არაჩვეულებრივი პროგრესით, რომელიც ჩვენ ერთად მივაღწიეთ ბოლო ოთხი წარმოუდგენელი წლის განმავლობაში და ეს გვაძლავს ნათელი მომავლის იმედით, რომელსაც ჩვენ ვაშენებთ ამერიკისთვის მომდევნო ოთხი წელი.)

65. Donald Trump- „ To each of you, we will never forget the heroic legacy of Captain David Dorn. Thank you very much for being here. Thank you. “¹⁶²(თითოეულ თქვენგანს მოგმართავთ, ჩვენ არასოდეს დავივიწყებთ კაპიტან დევიდ დორნის გმირულ საქციელს. დიდი მადლობა აქ ყოფნისთვის. შმადლობთ.)

66. Robert F. Kennedy Jr. - „Thank you. thank you, all the people who worked so hard to make this a really great event.”¹⁶³/(გმადლობთ. გმადლობთ, ყველა იმ ადამიანს, ვინც ამდენი იმუშავა იმისათვის, რომ ეს მართლაც შესანიშნავი მოვლენა მომხდარიყო.)

პირდაპირი მიმართვისას მოსაუბრე მიმართავს ადრესატს და ამით უშუალო კავშირს ამყარებს მსმენელთან, აღნიშნული კი ამარტივებს მოსაუბრესა და მსმენელს შორის კომუნიკაციას და მისი წარმატების გარანტს იძლევა. მოცემულ მაგალითებში ვხვდებით პირდაპირი მიმართვის შემდეგ მაგალითებს: **Friends, delegates and distinguished guests**, როცა მოსაუბრე ყველა მსმენელს ერთად მიმართავს, **To each of you**, როცა თითოეულს ცალკ-ცალკე მიმართავს და ამით უფრო სარწმუნოს ხდის თავის სიტყვებს, **Thank you. thank you, all the people** , ამ შემთხვევაში კი მადლობის ორჯერ გამეორება აძლიერებს პოლიტიკოსის მიზანს, გამოხატოს მადლიერება, ასევე პირდაპირი მიმართვით დამაჯერებლობას სძენს მიმდინარე დისკურსს.

10.3. პერსონიფიკაციები

67. Robbert F. Kennedy Jr. - „ Not only that but the DNC is now adopting rule that will disenfranchise voters so that any candidate who steps into new Hampshire **which is me**, will not be able to win any delegates from Georgia.”¹⁶⁴(არა მხოლოდ ეს, არამედ DNC(

¹⁶¹ <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

¹⁶² <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

¹⁶³ <https://www.c-span.org/video/?527511-1/robert-kennedy-jr-announces-2024-presidential-campaign>

¹⁶⁴ <https://www.c-span.org/video/?530348-5/robert-f-kennedy-jr-2024-presidential-bid>

დემოკრატიის ეროვნული კომიტეტი) ახლა იღებს წესს, რომელიც ჩამოართმევს ამომრჩეველს უფლებას ისე, რომ ნებისმიერი კანდიდატი, რომელიც გადავა ნიუ ჰემფშირში, მაგალითად მე, ვერ შეძლებს დელეგატების მოპოვებას.)

68. Donald Trump - „ Like those brave Americans before **us, we** are meeting this challenge. **We** are delivering life-saving therapies and will produce a vaccine before the end of the year, or **maybe** even sooner. “¹⁶⁵(**ჩვენს წინაშე** არსებული მამაცი ამერიკელების მსგავსად, **ჩვენც** ვხვდებით ამ გამოწვევას. ჩვენ ვხელმძღვანელობთ სიცოცხლის გადამრჩენ თერაპიას და ვაწარმოებთ ვაქცინას წლის ბოლომდე, ან შესაძლოა უფრო ადრეც.)

მოცემული მარკერები ხშირ შემთხვევაში მოსაუბრესა და საზოგადოებას ერთიან ძალად, ერთიან ფიგურად მოიაზრებენ, როგორიცაა დონალდ ტრამპის გამოსვლაში გამოყენებული პირის ნაცვალსახელები „us, we”, თუმცა შეიძლება ეხებოდეს მხოლოდ მოსაუბრეს, პოლიტიკოს რომელიც გამოდის სიტყვით, რომელიც ემსახურება მის განსაკუთრებული ნიშნით გამოყოფას, სხვა პოლიტიკურ ფიგურებთან შედარებით. „which is me”.

1.1.4. ილოკუციური მარკერები

69. Joe Biden - „Well, I tell you what, I don't know quite why, but they just knew they wanted to impeach me. **And now**, the best I can tell, they want to impeach me because they want to shut down the government.” ¹⁶⁶(**კარგით, გეუბნებით**, ზუსტად არ ვიცი რატომ, მაგრამ მათ უბრალოდ იცოდნენ, რომ სურდათ ჩემი იმპიჩმენტი. **ახლა კი**, რაც შემიძლია გითხრათ, ჩემი იმპიჩმენტი უნდათ, რადგან უნდათ მთავრობის შეცვლა.)

70. Nikki Haley - „ I will be the first to say I don't agree with the department of defense stance.” ¹⁶⁷ (**მე ვიქნები პირველი**, ვინც ვიტყვი, რომ არ ვეთანხმები თავდაცვის დეპარტამენტს.)

ილოკუციური მარკერები ასახავენ ავტორის მიზანს, თუ რა დატვირთვა აქვს მოცემულ წინადადებას მიმდინარე დისკურში და რის კომუნიკაციას ახდენს ავტორი,

¹⁶⁵ <https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated>

¹⁶⁶ <https://edition.cnn.com/2023/09/14/politics/joe-biden-economic-speech/index.html>

¹⁶⁷ <https://www.c-span.org/video/?c5084401/nikki-haley-blocking-military-nominations>

„Well, I tell you what, I don't know“- ავტორი კონკრეტულ ფაქტზე ფოკუსირებით გამოხატავს თავის მიზანს, გააცნოს მსმენელს თავისი პოზიცია, კერძოდ რომ მან არ იცის ზუსტად რატომ, მისთვის გაუგებარია მიზეზი, ხოლო მეორე მაგალითში „I will be the first to say I don't agree with“, კი აღნიშნავს, რომ მოსაუბრე არ იზიარებს და არ ემხრობა არსებულ რეალობას, ორივე მაგალითში მოსაუბრის მიზანია მსმენელისთვის თავისი პოზიციის ჩვენება.

3.3.ემპირიული მასალის ანალიზის შედეგები

სადისერტაციო ნაშრომში წარმოდგენილი თვისობრივი ანალიზისათვის ორივე ენის ემპირიული მასალიდან გამოვიყენეთ 132 მაგალითი, რომელთაგან 69 არის ქართული საარჩევნო დისკურსის, ხოლო 63 ამერიკული საარჩევნო დისკურსის ემპირიული მასალიდან. თვისობრივი ანალიზის საფუძველზე შეგვიძლია ვისაუბროთ ორივე ენაში არსებული მარკერების ექსპრესიულ-ემოციურ დატვირთვასა და ამის საფუძველზე საარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის ზემოქმედებით ფუნქციაზე. კერძოდ, პოლიტიკოსები თავიანთ გამოსვლებში იყენებენ რიგ ენობრივ საშუალებებს, რომლებიც საინტერესო ლექსიკური დატვირთვით გამოირჩევიან. კერძოდ, შესაძლებელია ერთი ენობრივი საშუალება (მარკერი) მიეკუთვნებოდეს მხოლოდ ერთ, ორ ან სამ მარკერთა ჯგუფს, რაც ხაზს უსვამს მის ექსპრესიულობასა და ზემოქმედებით დატვირთვას. მაგალითად, „look“ შეიძლება გავაერთიანოთ როგორც ფოკუსირების, ასევე აქტუალობის აღმნიშვნელი მარკერების ჯგუფში. გარდა ამისა, დასკვნის აღმნიშვნელი მარკერები და მიზეზ-შედეგობრივი კავშირის აღმნიშვნელი მარკერები ხშირ შემთხვევაში ემთხვევა ერთმანეთს, იქიდან გამომდინარე, რომ ორივე წარმოადგენს მსჯელობის, ფაქტებისა თუ არგუმენტების განხილვის შემდეგ ერთგვარი შეჯამება-დასკვნას წინადადებაში, მსგავსი ფუნქციით ხშირად ვხვდებით დისკურსულ მარკერ - „so“-საც

გარდა ამისა, საინტერესო ნიშნით იკვეთება მარკერი „You know“, რომელიც ემპირიული მასალის შინაარსიდან გამომდინარე მარკერთა ორ სხვადასხვა ჯგუფში ერთიანდება, ხშირ შემთხვევაში მოსაუბრე იყენებს მას როგორც დამაჯერებლობის აღმნიშვნელ მარკერს, რადგან მისი ლექსიკური მნიშვნელობა გულისხმობს იმ ზოგადად ნაცნობი ფაქტის აღნიშვნას, რაც ცხადია როგორც მოსაუბრისთვის ასევე მსმენელისთვის და ასევე ხშირად ვხვდებით მას აქტუალობის აღმნიშვნელი

მარკერის ფუნქციით, როცა მოსაუბრე იყენებს მას საუბრის დასაწყისში, რათა აქცენტი გააკეთოს დისკურსის საკითხზე, განსახილველ თემაზე.

დონალდ ტრამპი: „We have spent nearly \$2.5 trillion on completely rebuilding our military, which was very badly depleted when I took office, **as you know**.“¹⁶⁸ (ჩვენ თითქმის 2,5 ტრილიონი დოლარი დავხარჯეთ ჩვენი არმიის სრულად აღსადგენად. როგორც მოგეხსენებათ, ის ძალიან მძიმე მდგომარეობაში იყო, როცა ამ თანამდებობაზე მოვედი).

კოგნიტური ზმნებით გამოხატული დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები საინტერესო კუთხით იკვეთება ემპირიულ მასალაში, კერძოდ, ზოგიერთი კოგნიტური ზმნა გამოირჩევა ძლიერი ექსპრესიული დატვირთვით, მაშინ როცა გვხვდება ნაკლებად ექსპრესიული მარკერებიც.

ჯო ბაიდენი „I pledge to be a president who seeks not to divide but to unify“¹⁶⁹. (მე პირობას ვდებ, რომ ვიქნები პრეზიდენტი, რომელიც ცდილობს არა დაყოფას, არამედ გაერთიანებას)

დონალდ ტრამპი: „I promise you that we will treasure your mom in our memories forever.“¹⁷⁰ (გპირდებით, რომ დედათქვენის სახელს სამუდამოდ შემოვინახავთ ჩვენს მეხსიერებაში)

აღსანიშნავია, რომ ექსპრესიულობა განისაზღვრება მარკერების ლექსიკური მნიშვნელობებით, კერძოდ, *to pledge* - ოფიციალურად დაპირდე ან რაიმეს მიცემა ან რაიმეს გაკეთება; *To promise* - შეჰპირდე ვინმეს, რომ აუცილებლად გააკეთებ რაღაცას ან რომ რაღაც აუცილებლად მოხდება. როგორც ვხედავთ, მოცემული ლექსიკური მნიშვნელობები განსხვავდება ერთმანეთისგან. შესაბამისად, ეს აისახება მარკერთა ექსპრესიულ ფუნქციაზე.

ურთიერთსაპირისპირო ფაქტების გადმოსაცემად წინადადებები ძირითადად შეპირისპირებული მარკერებით არის დაკავშირებული, თუმცა ემპირიულ მასალაში ხშირად ვხვდებით მარკერების გარეშე, შინაარსობრივად გადმოცემულ საპირისპირო იდეებს. მაგალითად.

¹⁶⁸ <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-latrobe-pennsylvania-rally-speech-transcript-september-3>

¹⁶⁹ <https://www.aljazeera.com/news/2020/11/8/joe-biden-acceptance-speech-full-transcript>

¹⁷⁰ <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-latrobe-pennsylvania-rally-speech-transcript-september-3>

ჯო ბაიდენი: „ This campaign isn't just about winning votes. It's about winning the heart and, yes, the soul of America -- winning it for the generous among us, not the selfish.”

¹⁷¹ (ეს კამპანია არ არის მხოლოდ ხმების მოგება. ეს არის ამერიკის გულის და, დიახ, სულის მოგება -- ჩვენ შორის დიდსულოვნებისთვის და არა ეგოისტებისათვის)

Joe Biden: „ But while I'll be a Democratic candidate, I will be an American president.”

¹⁷² (მაგრამ სანამ მე ვიქნები დემოკრატი კანდიდატი, ვიქნები ამერიკის პრეზიდენტი)

ქართულ ემპირიულ მასალაში ზედსართავი სახელებით გამოხატული დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები საინტერესო ნიშნით იკვეთებიან. ხშირად მათ ვხვდებით ზმნიზედებთან ერთად, რომლებიც მოსაუბრის დამოკიდებულებას აძლიერებენ და ექსპრესიულ ხდიან. მაგალითად:

სალომე ზურაბიშვილი: „მე ღრმად ვარ დარწმუნებული რომ თავისი განვლილი გზით საქართველო ამას იმსახურებს.“ ¹⁷³

სალომე ზურაბიშვილი: „სამარცხინოა, როცა შენივე მოქალაქეები აქტიურობენ იმისათვის, რომ ქვეყნის სახე შელახონ ან თუნდაც მოითხოვონ ქვეყნის სხვადასხვა ფორმით დასჯა.“¹⁷⁴

იქიდან გამომდინარე, რომ ილოკუციური მარკერები, ცალსახად ასახელებენ მოსაუბრის მიზანს მიმდინარე დისკურსში, აღნიშნული მარკერები განსხვავდებიან ექსპრესიული ფუნქციით. ირაკლი ღარიბაშვილის ინტერვიუდან ამოღებულ მაგალითებში, გვაქვს შემდეგი მარკერები „დაგარწმუნოთ“ და „ჰიპოთეტურად ვთქვათ“ , რომლებიც ექსპრესიული ფუნქციით განსხვავდებიან ერთმანეთისგან.

ირაკლი ღარიბაშვილი: „მე მინდა გითხრათ, დაგარწმუნოთ რომ , ჩვენი მოსახლეობა დავარწმუნო, რომ აბსოლუტურად ყველა სცენარისთვის ვართ მზად.....“¹⁷⁵

ირაკლი ღარიბაშვილი: „რა მოხდება, სცენარი რომ წარმოვიდგინოთ, ჰიპოთეტურად ვთქვათ, რომ ნაცმოძრაობა გადის, გადის თავისი დანაყოფებით.....“¹⁷⁶

¹⁷¹ <https://www.aljazeera.com/news/2020/11/8/joe-biden-acceptance-speech-full-transcript>

¹⁷² <https://www.aljazeera.com/news/2020/11/8/joe-biden-acceptance-speech-full-transcript>

¹⁷³ <https://1tv.ge/news/kakha-kaladze-saparlamento-archevnebshi-qartuli-ocnebis-gamarjveba-mnishvnelovania-rata-aravis-mieces-shesadzlebloba-chveni-qveyana-skhvata-interesebistvis-iyos-gamoyenebuli/>

¹⁷⁴ <https://1tv.ge/news/kakha-kaladze-saparlamento-archevnebshi-qartuli-ocnebis-gamarjveba-mnishvnelovania-rata-aravis-mieces-shesadzlebloba-chveni-qveyana-skhvata-interesebistvis-iyos-gamoyenebuli/>

¹⁷⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

Joe Biden: „ That’s what **I want** the administration to look like and act like.”¹⁷⁷(სწორედ ასე **მინდა** ადმინისტრაცია გამოიყურებოდეს და იქცეოდეს).

ცხრილი 5. ტექსტუალური და ინტერპერსონალური მარკერების სტატისტიკური მონაცემები

		ქართული	ამერიკული
ტექსტუალური დისკურს მარკერები:	1. ლოგიკური მარკერები- დამატებითი მარკერები	7%	8%
	2. ლოგიკური მარკერები - მაპირისპირებელი მარკერები	4%	7%
	3. ლოგიკური მარკერები - დასკვნის აღმნიშვნელი მარკერები	5%	7%
	4. ლოგიკური მარკერები - მიზეზ-შედეგობრივი	8%	6%
	5. თანმიმდევრობის აღმნიშვნელი მარკერები	5%	2%
	6. უკვე ნათქვამის შეხსენების აღმნიშვნელი მარკერები	9%	4%
	7. აქტუალობის აღმნიშვნელი მარკერები	2%	4%
	8. დაშიფრულის განმარტება	2%	1%
	9. ილოკუციური მარკერები	3%	1%
ინტერპერსონალური დისკურს მარკერები:	10. Hedges/შემზღუდვები- ეპისტემიკური ზმნებით გამოხატული	1%	3%
	11. დამაჯერებლობის აღმნიშვნელი მარკერები	14%	4%
	12. დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები - მოდალური ზმნებით გამოხატული	0%	6%
	13. დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები - ზმნიზედებით გამოხატული	10%	13%
	14. დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები - ზედსართავებით გამოხატული	7%	7%
	15. დამოკიდებულების	17%	15%

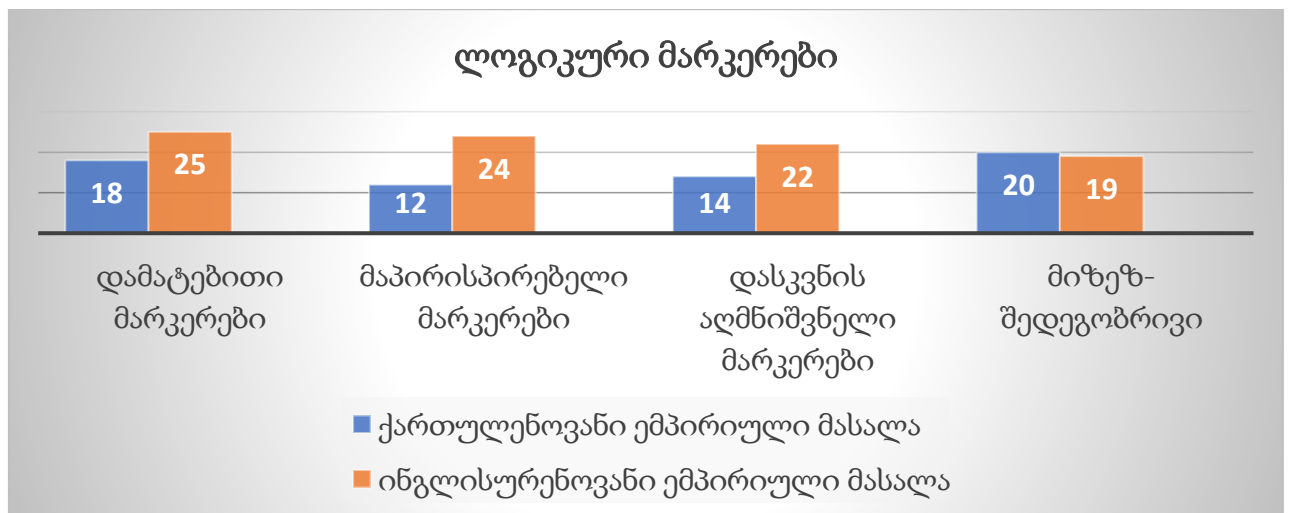
¹⁷⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4>

¹⁷⁷ <https://www.aljazeera.com/news/2020/11/8/joe-biden-acceptance-speech-full-transcript>

	აღმნიშვნელი მარკერები - კოგნიტური ზმნებით გამოხატული		
	16. კომენტარები- რიტორიკული შეკითხვები	3%	5%
	17. კომენტარები- პირდაპირი მიმართვები	2%	3%
	18. კომენტარები- პერსონიფიკაციები	1%	4%

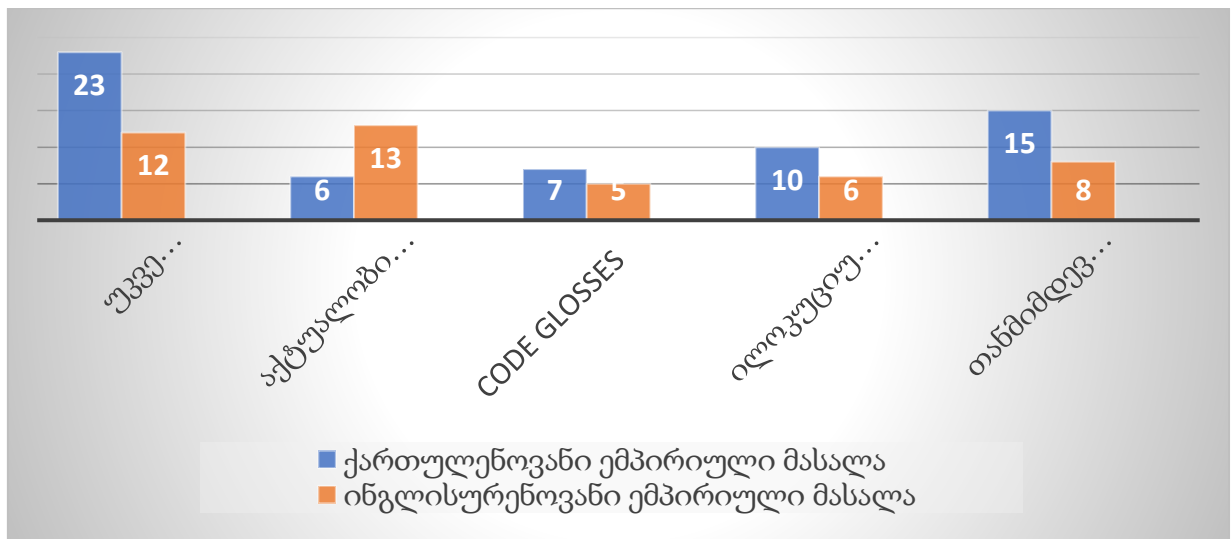
მეტი თვალსაჩინოებისთვის განვიხილოთ თითოეულ მარკერთა ჯგუფი ცალკე-ცალკე.

ცხრილი 6. ლოგიკური მარკერები

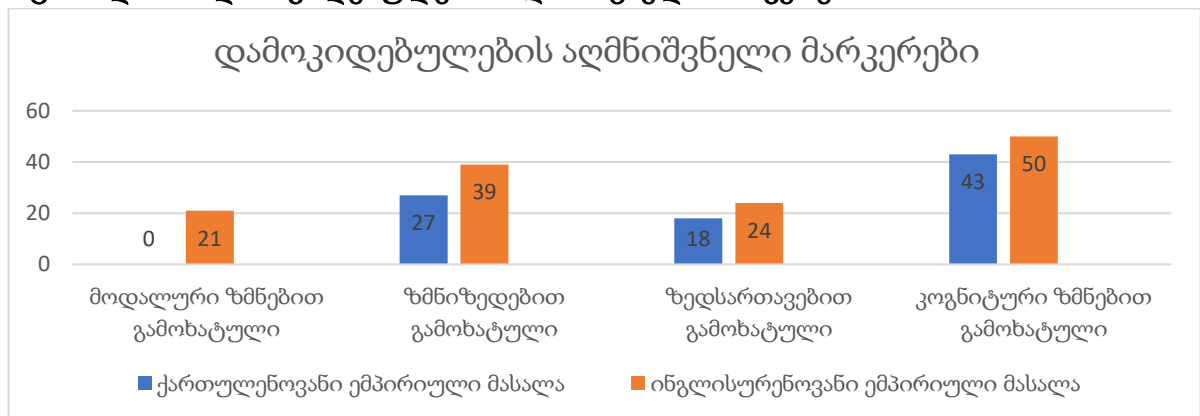
ემპირიულმა ანალიზმა აჩვენა, რომ ლოგიკურ მარკერთა საერთო რაოდენობა ქართულენოვან ემპირიულ მასალასთან შედარებით ჭარბობს ინგლისურენოვან ემპირიულ მასალაში(90). გარდა ამისა, დამატებითი, მაპირისპირებელი და დასკვნის აღმნიშვნელი მარკერები ჭარბობს ინგლისურენოვან მასალაში, მაშინ როცა მიზეზ-შედეგობრივი კავშირის აღმნიშვნელი მარკერები ქართულ ემპირიულ მასალაში სულ მცირე განსხვავებით (1 ერთეულით აღემატება) ინგლისურენოვან მასალაში არსებულ რაოდენობას.

ცხრილი 7. ტექსტუალური მარკერები

როგორც ცხრილიდან ირკვევა, აქტუალობის აღმნიშვნელი მარკერები ინგლისურენოვან ემპირიულ მასალაში ჭარბობს ქართულენოვან ემპირიულ მასალაში არსებულ რაოდენობას, ხოლო უკვე ნათქვამის აღმნიშვნელი მარკერები, code glosses, ილოკუციური და თანმიმდევრობის აღმნიშვნელი მარკერების რაოდენობა ქართულენოვან ემპირიულ მასალაში აღემატება ინგლისურენოვან ემპირიულ მასალაში არსებულ მარკერთა რაოდენობას.

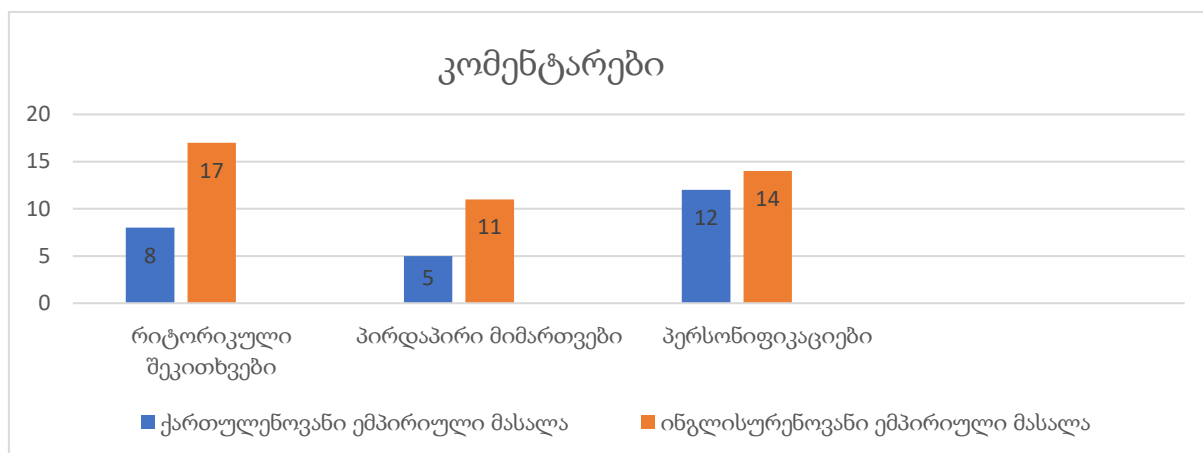
ცხრილი 8. დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები

ლოგიკური მარკერების ჯგუფის მსგავსად, დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერების ჯგუფში არსებული ენობრივი ერთეულების რაოდენობა ინგლისურენოვან მასალაში აღემატება ქართულს. თუმცა აღსანიშნავია, რომ ზმნიზედებით, ზედსართავი სახელებითა და კოგნიტური ზმნებით გამოხატული დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერების რაოდენობა ინგლისურენოვან ემპირიულ მასალაში აღემატება ქართულს. რაც შეეხება მოდალური ზმნებით გამოხატულ დამოკიდებულებას, უნდა აღინიშნოს, რომ მხოლოდ ინგლისურენოვანი ემპირიული მასალიდან ვხვდებით 21 შემთხვევას, მაშინ როცა ქართულში

მოდალური ზმნებით გამოხატული დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები არ მოიპოვება.

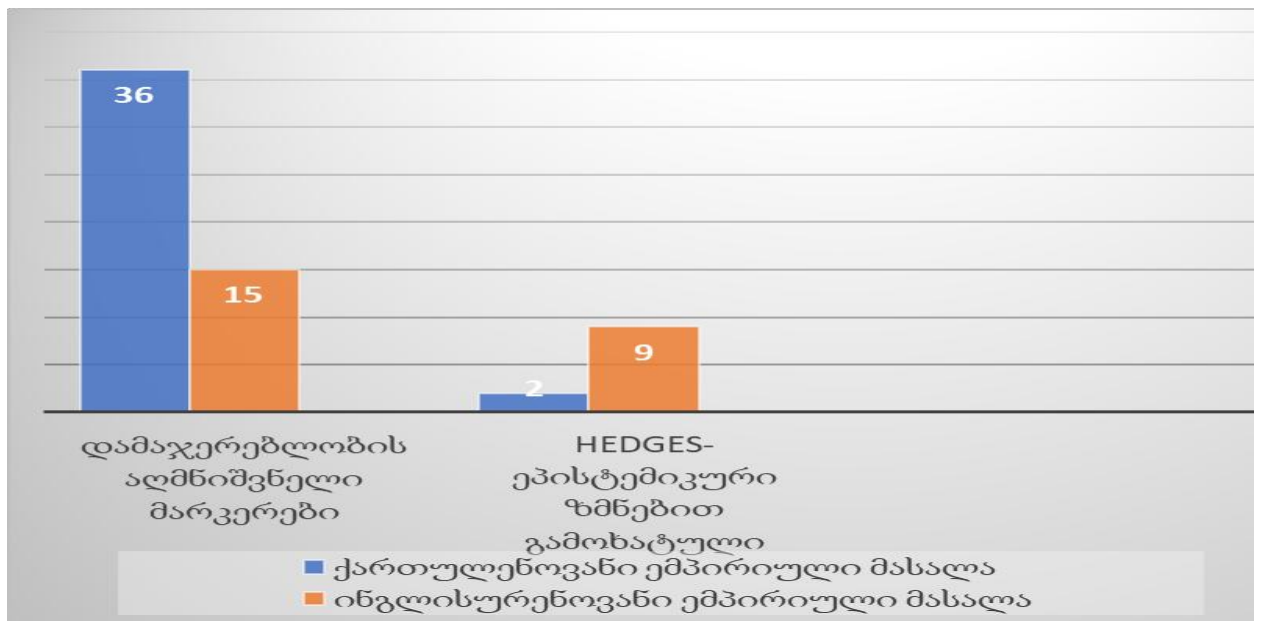
ცხრილი 9. კომენტარები

კომენტარების ჯგუფებზე დაყრდნობით შეგვიძლია გამოვიტანოთ შემდეგი დასკვნა, რომ მოცემული ემპირიული მასალის საფუძველზე მოპოვებული ენობრივი ერთეულების რაოდენობათა გადანაწილებით ინგლისურენოვანი ემპირიული მასალა გამოირჩევა მეტი ექსპრესიულობით ვიდრე ქართულენოვანი ემპირიული მასალა, თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ პერსონიფიკაციების რაოდენობათა შორის მხოლოდ ორი ერთეული არის განსხვავება, რაც გვარწმუნებს, რომ ორივე ენის ემპირიულ მასალაში მათ მეტ-ნაკლებად თანაბარი ფუნქცია-დანიშნულებით ვხვდებით, განსხვავებით რიტორიკული შეკითხვებისა და პირდაპირი მიმართვებისა.

დავუბრუნდეთ პერსონიფიკაციების მთავარ ფუნქციურ მახასიათებელს, რომელიც გამოიკვეთა ემპირიული მასალის ანალიზისას. მოსაუბრე პერსონიფიკაციებს მიმართავს დადებითი მნიშვნელობით, რათა აღნიშნოს სუბიექტის მიერ გატარებული ყველა ის წარმატებული ღონისძიება, რაც საზოგადოებას დაარწმუნებს მიმდინარე დისკურსის ჭეშმარიტებაში და უფრო სარწმუნოსა და დამაჯერებელს გახდის მიმდინარე დისკურსს მსმენელისთვის.

ცხრილი 10. ინტერპერსონალური მარკერები

ზედსართავი სახელებითა და ზმნიზედებით გამოხატული დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები ინგლისურენოვან ემპირიულ მასალაში ჭარბობს ქართულში არსებულ მარკერთა რაოდენობას. აღსანიშნავია, რომ ინგლისურენოვან ემპირიულ მასალაში ვხვდებით შედარებით ნაკლებად ექსპრესიული და ძლიერი ექსპრესიული ფუნქციის მატარებელ მარკერებს.

მოცემული განსხვავებები შესაძლოა ღირებული აღმოჩნდეს პოლიტიკური კომუნიკატორების, თარჯიმნებისა და ანალიტიკოსებისათვის, რაც მათ საშუალებას მისცემს მოარგონ თავიანთი გამოსვლები აუდიტორიის ინტერესებს, საჭიროებებსა და მოთხოვნილებებს, რათა ეფექტური კომუნიკაციით გარკვეული გავლენა მოახდინონ მათზე.

ემოციური მარკერების შედარებითი ანალიზის შედეგები

-თვისობრივი ანალიზისთვის ორივე ენის ემპირიული მასალიდან გამოვიყენეთ 132 მაგალითი, რომელთაგან 69 ქართული საარჩევნო დისკურსიდან არის წარმოდგენილი, ხოლო 63 ამერიკული საარჩევნო დისკურსის ემპირიული მასალიდან.

1. ეპისტემური ზმნებით გამოხატული შემზღუდველები და დამაჯერებლობის აღმნიშვნელი მარკერები

-ინგლისურენოვან ემპირიულ მასალაში შემზღუდველების (ენობრივი ერთეულები, რომლებიც გამოხატავენ არადამაჯერებლობას ან თავაზიანობას, მაგალითად,

"Maybe/შეიძლება", "Probably/ალბათ") გამოირჩევა მაღალი სიხშირით ქართულ მასალასთან შედარებით.

- ქართული დისკურსი შეიცავს უფრო მეტ დამაჯერებლობის აღმნიშვნელ მარკერებს, რომლებიც გადმოსცემენ დარწმუნებას. მაგალითად, "დარწმუნებული ვარ" ან "ცხადია". ეს იმაზე მეტყველებს, რომ ქართველმა პოლიტიკოსებმა შეიძლება უპირატესობა მიანიჭონ თავდაჯერებულობას, მაშინ როცა ინგლისურენოვანი ხშირად ხაზს უსვამენ სიფრთხილესა და თავაზიანობას.

2. დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები

-ინგლისურენოვან ემპირიულ მასალაში არსებული დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები გამოირჩევიან მრავალფეროვნებითა და მაღალი სიხშირით, განსაკუთრებით მრავლადაა ზმნებით, ზედსართავებითა და კოგნიტური ზმნებით გამოხატული დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები.

- ეს მარკერები ინგლისურში ხშირად გამოხატავენ ძლიერ ემოციურ დატვირთვას და გამოირჩევიან ექსპრესიულობით. მაგალითად, ფრაზები, როგორიცაა "I can't tell you how important it is" და უფრო მარტივი "it's important" გვიჩვენებს, თუ როგორ შეუძლია ამერიკელ პოლიტიკოსებს ენობრივი სტრუქტურების ემოციურად გამოყენება.

3. მოდალური ზმნები:

- მოდალური ზმნების გამოყენება დამოკიდებულების ან ვალდებულებების გამოსახატავად (მაგ., "must", "should", "may") გავრცელებულია ინგლისურში, მაგრამ ნაკლებია ქართულში. ეს განსხვავება, სავარაუდოდ, გამომდინარეობს ინგლისური ენის ენობრივი სტრუქტურიდან, სადაც მოდალური ზმნები განუყოფელია შესაძლებლობასთან, აუცილებლობასთან და ვალდებულებასთან დაკავშირებული ნიუანსური მნიშვნელობების გამოხატვისათვის.

-მაგალითები, როგორიცაა დონალდ ტრამპის "We must remember that.../ჩვენ უნდა გვახსოვდეს, რომ.../" გვიჩვენებს, თუ როგორ გამოიყენება ეს ზმნები რჩევის, აუცილებლობის ან ვალდებულების გამოსახატავად სხვადასხვა ექსპრესიულ ემოციური ხარისხით.

4. ზედსართავი სახელებისა და ზმნიზედების ემოციური გამომხატველობა:

-ინგლისურენოვანი დისკურსი შეიცავს ზმნიზედებსა და ზედსართავ სახელებს, რომლებიც ხშირად უფრო ემოციურ-ექსპრესიულობით გამოირჩევიან, ვიდრე მათი ქართული ანალოგი. მაგალითად, ინგლისური ზმნები, როგორიცაა "frequently/ხშირად", "'profoundly/ღრმად", "'tragically/ტრაგიკულად" და "aggressively/აგრესიულად" გამოირჩევიან მაღალი ემოციური დატვირთვით.

- ამის საპირისპიროდ, ქართული ეკვივალენტები, როგორიცაა "ძალიან" ან "სამწუხაროდ", ნაკლებად ინტენსიურია. ინგლისურ ემპირიულ მასალაში ზმნიზედების გამეორება, როგორიცაა "'very, very special/ ძალიან, ძალიან განსაკუთრებული", კიდევ უფრო აძლიერებს ემოციურ დატვირთვას და ძლიერ ემოციურ გავლენას ახდენს აუდიტორიაზე.

5. ლექსიკური მრავალფეროვნება:

-კოგნიტური ზმნების ლექსიკური მრავალფეროვნება (ზმნები, რომლებიც გამოხატავენ დარწმუნების ან რწმენის ხარისხს, როგორიცაა "I think/ფიქრი", I am sure/"მჯერა", I know/"ვიცი") უფრო ხშირია ინგლისურში, ვიდრე ქართულში. ქართულში ხშირია *-მსურს, მე მინდა, ვიმედოვნებ, მიმაჩნია, მე ვფიქრობ, ვიცი, მჯერა, ჩემი ღრმა რწმენით, არ ვეთანხმები*. ინგლისურში კი *-I think, I know, I want, I believe, I realize, I refuse, I pledge, I hope, I promise, I understand, I feel;*

- ეპისტემური ზმნების რაოდენობა ინგლისურში ჭარბად შეინიშნება, ეს შეიძლება გამოწვეული იყოს ინგლისურ ენაში მოდალური და დამხმარე ზმნების ფართო სპექტრით, რაც საშუალებას აძლევს მომხსენებლებს გამოხატონ ემოციური დამოკიდებულება მკაფიოდ.

- ზედსართავი სახელებითა და ზმნიზედებით გამოხატული დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები ინგლისურენოვან ემპირიულ მასალაში ჭარბობს ქართულში არსებულ მარკერთა რაოდენობას. აღსანიშნავია, რომ ინგლისურენოვან ემპირიულ მასალაში ვხვდებით შედარებით ნაკლებად ექსპრესიული და ძლიერი ექსპრესიული ფუნქციის მატარებელ მარკერებს.

- მოცემული ემპირიული მასალის საფუძველზე კომენტარის აღმნიშვნელი მარკერები მოპოვებული ენობრივი ერთეულების რაოდენობათა გადანაწილებით ინგლისურენოვან ემპირიულ მასალაში გამოირჩევა მეტი ექსპრესიულობით ვიდრე ქართულ მასალაში. თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ პერსონიფიკაციების რაოდენობათა

შორის მხოლოდ ორი ერთეული არის განსხვავება, რაც გვარწმუნებს, რომ ორივე ენის ემპირიულ მასალაში მათ მეტ-ნაკლებად თანაბარი ფუნქციით ვხვდებით, განსხვავებით რიტორიკული შეკითხვებისა და პირდაპირი მიმართვებისა.

-პერსონიფიკაციების მთავარი ფუნქციური მახასიათებელი, ორივე ენის ემპირიული მასალის ანალიზისას გამოიკვეთა. კერძოდ მოსაუბრე პერსონიფიკაციებს მიმართავს დადებითი მნიშვნელობით, რათა აღნიშნოს სუბიექტის მიერ გატარებული ყველა ის წარმატებული ღონისძიება, რაც საზოგადოებას დაარწმუნებს მიმდინარე დისკურსის ჭეშმარიტებაში და უფრო სარწმუნოსა და დამაჯერებელს გახდის მიმდინარე დისკურსს მსმენელისთვის.

6. ენა და კულტურა

- კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით, შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ენის სტრუქტურები და კულტურული კომუნიკაციის სტილები მჭიდროდ არიან გადაჯაჭვული. ინგლისურენოვანი დისკურსი, მოდალური ზმნებისა და გამომხატველი მარკერების მრავალფეროვნებით, როგორც ჩანს, უფრო ნიუანსური და ემოციურად რეზონანსული კომუნიკაციის საშუალებას იძლევა. ამის საპირისპიროდ, ქართულენოვან დისკურსში შესაძლოა უპირატესობა მიენიჭოს სიცხადეს, სიზუსტეს და პირდაპირობას, ვიდრე ემოციურ ექსპრესიულობას.

7. პოლიტიკური რიტორიკა:

- პოლიტიკურ კომუნიკაციაში, ამ განსხვავებებმა შეიძლება გავლენა მოახდინოს აუდიტორიის მიერ შეტყობინებების მიღებაზე. ინგლისურენოვან პოლიტიკოსებს შეუძლიათ გამოიყენონ ემოციური და დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები ამომრჩევლების ემოციების გასაკონტროლებლად. მეორეს მხრივ, ქართველმა პოლიტიკოსებმა შესაძლოა ყურადღება გაამახვილონ დარწმუნებულობის და ავტორიტეტის გამოხატვას.

ეს შედარებით/შეპირისპირებითი ანალიზი გვიჩვენებს, თუ როგორ ასახავს და აყალიბებს ენობრივი არჩევანი სხვადასხვა ენობრივი საზოგადოების კომუნიკაციურ ზრახვებსა და კულტურულ ნორმებს.

8. ზედსართავ სახელთა კონსტრუქციები

-ზედსართავ სახელთა კონსტრუქციები გადამწყვეტ როლს ასრულებენ მომხსენებლის დამოკიდებულების გადმოსაცემად კონკრეტული დისკურსის

მიმართ. მაგალითად, "დარწმუნებული ვარ" და "სამარცხვინოა", "I am so grateful" ან "I'm very, very proud" აჩვენებს, თუ როგორ გამოიყენება ზედსართავი სახელები მოსაუბრის ემოციური დამოკიდებულების გადმოსაცემად და მსმენელის დასარწმუნებლად.

9. კოგნიტური ზმნები:

-ზმნები, როგორიცაა "I think" ან "I believe", ემსახურება მომხსენებლის პოზიციის გადმოცემას, რაც ხშირად აძლიერებს მათი განცხადებების სანდოობას. მაგალითად, სალომე ზურაბიშვილის მიერ კოგნიტური ზმნების გამოყენება („მიმაჩნდა და მიმაჩნია“, „მე ვფიქრობდი და ასე ვფიქრობ ახლა“) არის ქართული ემოციური მარკერების კარგი მაგალითი.

10. ენობრივი შედარება:

-ინგლისურენოვან მასალაში ჭარბობს მოდალური ზმნებით, შემზღუდველებით და ექსპრესიული ზედსართავებითა და ზმნიზედებით გამოხატული ემოციური დამოკიდებულება. ხშირად მოსაუბრეები მიმართავენ გამეორებას, რათა ხაზი გაუსვან არსებული საკითხის მიმართ დამოკიდებულებას (მაგ., "ძალიან, ძალიან"). - ქართული დისკურსი უფრო მეტად ეყრდნობა დამაჯერებლობის აღმნიშვნელ მარკერებსა და შეხსენებებს, რაც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს მსმენელზე.

ემპირიული მასალის ანალიზმა დაგვარწმუნა, რომ ენა არის პოლიტიკური, კერძოდ საარჩევნო დისკურსის მძლავრი ინსტრუმენტი, რომელიც პოლიტიკოსებს საშუალებას აძლევს ჩამოაყალიბონ თავიანთი გზავნილები თავიანთ მიზნებთან და იდეოლოგიასთან შესაბამისობაში. სხვადასხვა ენობრივი რესურსების მანიპულირებით, პოლიტიკოსებს შეუძლიათ გავლენა მოახდინონ აუდიტორიაზე, გამოიწვიონ კონკრეტული ემოციური რეაქციები და საზოგადოების შეხედულების ფორმირებაში მიიღონ მონაწილეობა. როგორც ინგლისური, ასევე ქართული ემპირიული მასალების ანალიზი ავლენს ემოციური მარკერების გამოყენების ემოციურ თავისებურებას პოლიტიკურ გამოსვლებში.

ზოგადი დასკვნები

- საარჩევნო კამპანიები საინტერესოა ლინგვისტური თვალსაზრისით იმდენად, რამდენადაც პოლიტიკოსთა წინასაარჩევნო გამოსვლებში კარგად იკვეთება კომუნიკაციის მთავარი მიზანი- მიიღონ ხმა ამომრჩევლისგან;
- ნებისმიერი პოლიტიკური გამოსვლა, განსაკუთრებით კი წინასაარჩევნო კამპანიის მსვლელობისას გაკეთებული განცხადება, ემსახურება საზოგადოების დარწმუნებას მიმდინარე დისკურსის სისწორეში და ამის შედეგად არჩევნებში ხმათა უმრავლესობის მოპოვებას;
- წინასაარჩევნო კამპანია გამოირჩევა მანიპულაციური ფუნქციით, რაც ხასიათდება ენობრივი საშუალებების მიზანმიმართული გამოყენებით წინასაარჩევნო გამოსვლებში პოტენციურ ამომრჩეველზე ფარული გავლენის მოხდენის მიზნით;
- ზემოქმედების მექანიზმს ხშირ შემთხვევაში წარმოადგენს ძალაუფლების ჩვენება, სწორად ჩამოყალიბებული არგუმენტი, უსაფრთხო და უპრობლემო მომავალი ცხოვრების მენტალური მოდელების მიწოდებითა და/ან საკუთარი პერსონის პოზიტიურად გაყიდვა-წარმოჩენით;
- წინასაარჩევნო პოლიტიკური დისკურსის ფუნქციური კვლევა გვამღებს საშუალებას განვიხილოთ არა მხოლოდ თეორიული ბაზისი, არამედ თეორიულ ნაწილთან ერთად ვიკვლიოთ წინასაარჩევნო დისკურსთან დაკავშირებული პროგნოზები და ვარაუდები მოსალოდნელი შედეგების შესახებ, და მიმდინარე დისკურსის კვლევისას ყურადღება გავამახვილოთ როგორც აქტუალურ თემებზე, ასევე მის ფუნქციებზეც;
- დისკურსული და პრაგმატული მარკერები კომუნიკაციისა და ურთიერთქმედებისათვის მნიშვნელოვანი ლინგვისტური ელემენტებია, რომელთა მთავარი მიზანია მიმდინარე დისკურსში სემანტიკური და პრაგმატული თანამიმდევრულობის შენარჩუნება, საუბრისას ფსიქიკური და ემოციური მდგომარეობის გამოხატვა და სამეტყველო მოქმედებების შესრულება;
- პრაგმატიკული მარკერები სოციალური და პირადი დამოკიდებულების ჩვენებით აღნიშნავენ ადრესატის დამოკიდებულებას მიმდინარე დისკურსის, ადრესანტისა და კომუნიკაციის შინაარსობრივი მხარის მიმართ. (მაგ: რა თქმა უნდა... Obviously...);

- საარჩევნო დისკურსის კვლევამ კორპუსლინგვისტური მეთოდით გამოყენებით საშუალებას მოგვცა რაოდენობრივად და თვისობრივად გამოგვეკვლია დისკურსული და პრაგმატიკული მარკერები;
- პოლიტიკური ენის კორპუსლინგვისტური კვლევა წარმოადგენს კონკრეტული პოლიტიკური ჯგუფისათვის დამახასიათებელი ენობრივი ერთეულების კვლევას, რათა გამოიკვლიოს ენობრივი სტრუქტურები, რომლებსაც პოლიტიკოსები იყენებენ სპეციფიკური ფუნქციებისა და კონკრეტული მიზნების შესასრულებლად;
- კორპუს-ლინგვისტური მიდგომით დისკურსის კვლევისას რაოდენობრივი და თვისობრივი კვლევის მეთოდების გამოყენება კვლევის შედეგს უფრო სარწმუნოს ხდის;

კვლევის ძირითადი მიგნებებია:

ინგლისურენოვანი ემპირიული მასალა:

- დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მოდალური ზმნებით გამოხატული მარკერებია: ეს ზმნები (მაგ., "must", "may") გადმოსცემენ აუცილებლობას, ვალდებულებას ან რჩევას, ასახავს მომხსენებლის პოზიციას და მოუწოდებს აუდიტორიის მოქმედებისაკენ.
- დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები (ზმნიზედები): ზმნიზედების გამოყენება ინგლისურში (მაგ., "profoundly," "massively") ხშირად აძლიერებს ექსპრესიულობასა და ემოციურ გავლენას მსმენელზე;
- დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები (ზედსართავი სახელების კონსტრუქციები): ზედსართავი სახელები (მაგ., "important," "grateful") გამოიყენება ძლიერი გრძნობების გადმოსაცემად, რომლებიც ხშირად გამეორებით აძლიერებს მის ემოციურ დატვირთვას;

ქართული ემპირიული მასალა:

- შეხსენების აღმნიშვნელი მარკერები: შეხსენების აღმნიშვნელი მარკერების ხშირი გამოყენება მიუთითებს წარსული მოვლენების ან მოსაზრებების გახსენებაზე, მომხსენებლის არგუმენტების ნაცნობ კონტექსტში გამოყენებაზე;

- დამაჯერებლობის აღმნიშვნელი მარკერები: ეს მარკერები (მაგ., "რა თქმა უნდა") ემსახურებიან მოსაუბრის დარწმუნებასა და თავდაჯერებულობას. ასევე მიზნად ისახავენ აუდიტორიის დარწმუნებას მომხსენებლის პოზიციის სისწორეში;

შეპირისპირებითი ანალიზის საფუძველზე გამოიკვეთა შემდეგი ფაქტორები:

- ორივე ენის ემპირიულ მასალაში შეგვხვდა ისეთი ემოციური მარკერების ჯგუფები, რომლებიც ორივე ენის ემპირიულ მასალაში თანაბარი ემოციური და ზემოქმედებითი ფუნქციით გამოირჩევიან, მათი სიხშირის მაჩვენებლიდან გამომდინარე. ესენია: 1) ლოგიკური მარკერები - მიზეზ-შედეგობრივი 2) კოგნიტური ზმნებით გამოხატული დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები;
- ანალიზი ცხადყოფს, რომ დამოკიდებულების აღმნიშვნელი მარკერები გავრცელებულია ინგლისურენოვან ემპირიულ მასალაში, ასევე მაღალი სიხშირით გამოიყენება მოდალური ზმნები, ზმნიზედები და ზედსართაული კონსტრუქციები. ეს მიგვითითებს ინგლისურ პოლიტიკურ დისკურსში პირადი დამოკიდებულებებისა და ემოციების გამოხატვის არსებობაზე.
- ამის საპირისპიროდ, ქართული ემპირიული მასალა გვიჩვენებს, რომ შეხსენებისა და დარწმუნების აღმნიშვნელი მარკერები უფრო ხშირია, რაც მიუთითებს ცნობილი ფაქტების ხელახლა დადასტურებაზე და მოსაუბრის ნდობის მოპოვების მცდელობაზე.
- შეხსენების აღმნიშვნელი მარკერების გამოყენება ემსახურება არგუმენტების მოყვანას წარსული მოვლენებიდან ან საყოველთაოდ გავრცელებული ჭეშმარიტებიდან, ხოლო დარწმუნების აღმნიშვნელი მარკერები აძლიერებენ მომხსენებლის შეხედულების ისე გადმოცემას, რომ ეჭვი არ გაუჩინონ აუდიტორიას;
- შემარბილებელი სიტყვები და კოგნიტური ზმნები ორივე ენაში გვხვდება, თუმცა მრავალფეროვნებისა და სიხშირის განსხვავებული ხარისხით. ინგლისური მასალა ასახავს შემარბილებელი გამონათქვამების უფრო ფართო სპექტრს, რაც ასახავს დისკურსში ეჭვის ან თავაზიანობის უფრო ნიუანსურ მიდგომას;
- ინგლისურ ემპირიულ მასალაში არსებული ემოციური მარკერები ხასიათდება უფრო დიდი ექსპრესიულობით, ხშირად ვხვდებით გამეორების მაგალითებს დისკურსის ემოციური მუხტის გასაძლიერებლად;

- გაზრდილი ექსპრესიულობა გვთავაზობს სტრატეგიას, რომ ემოციურად უფრო გამომხატველი და დამაჯერებელი გახადოს მოსაუბრემ მიმდინარე დისკურსი;
- ქართული ემპირიული მასალა, მიუხედავად იმისა, რომ ნაკლებად მრავალფეროვანია თავისი ემოციური მარკერებით, ძირითადად ეყრდნობა დარწმუნებისა და შეხსენების მარკერებს, ავტორიტეტისა და უწყვეტობის განცდის შესაქმნელად, რაც აუდიტორიის ნდობის მოპოვებას ან გამყარებას ემსახურება;
- მიღებული შედეგები ხაზს უსვამს, ინგლისურ და ქართულ კონტექსტში კულტურულ და ენობრივ განსხვავებულობაზე. ინგლისურენოვანი დისკურსი უფრო პირდაპირ ემოციურ ჩართულობას უწყობს ხელს, სხვადასხვა ენობრივი საშუალებების გამოყენებით რათა გამოიწვიოს ძლიერი რეაქციები. ამის საპირისპიროდ, ქართული პოლიტიკური დისკურსი უფრო მეტად ეყრდნობა ხელახლა დამტკიცებას და თავდაჯერებულობას, პოლიტიკოსი იყენებს ენას სტაბილური და ავტორიტეტული ფიგურის წარმოსაჩენად.
- ემოციური მარკერების გამოყენება პოლიტიკურ დისკურსში გამოირჩევა გარკვეული ნიუანსებითა და სტრატეგიით, რომელიც მნიშვნელოვნად განსხვავდება ენებსა და კულტურაში. ეს მარკერები არა მხოლოდ გადმოსცემენ მომხსენებლის დამოკიდებულებას, არამედ ემსახურებიან ზეგავლენის, დარწმუნებისა და აუდიტორიასთან ემოციური კავშირის დამყარებას.
- ინგლისური და ქართული ემპირიული მასალების შედარებითი ანალიზი ხაზს უსვამს ამ მარკერების მნიშვნელობას საარჩევნო დისკურსის ჩამოყალიბებაში და კომუნიკაციის როლს კონტექსტში.

გამოყენებული ლიტერატურა

1. Amaglobeli, G. (2022). Political discourse as a variety of language game. Retrieved from <https://openscience.ge/bitstream/1/2970/1/%E1%83%90%E1%83%9B%E1%83%90%E1%83%A6%E1%83%9A%E1%83%9D%E1%83%91%E1%83%94%E1%83%9A%E1%83%98%20%E1%83%92%E1%83%98%E1%83%95%E1%83%98.pdf>
2. Amaglobeli, G. (2017). Types of political discourses and their classification. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/329523597_Types_of_Political_Discourses_and_Their_Classification
3. Kirvalidze, N. (2009). Political discourse and cognition metaphors. International Periodical Scientific Journal "Intellect," 3(35). Retrieved from http://scholar.google.com/scholar?start=10&q=nino+kirvalidze&hl=en&as_sdt=0,5
4. Lomadze, T. (2016). Cognitive aspects of speech impact on public opinion. Tbilisi. Retrieved from <http://dl.sangu.edu.ge/pdf/dissertacia/tlomaze.pdf>

5. Machavariani, K. (2019). Functional-linguistic aspects of political discourse. Collection of Scientific Works.
6. Keburia, M. Linguo-pragmatic characteristics of persuasion and practical argumentation in political discourse. Retrieved from <https://digitallibrary.tsu.ge/book/2021/apr/dissertations/qeburia-disertacia.pdf>
7. Svani, M. (2019). Contrast analysis of media discourse (according to British and Georgian press). Retrieved from <https://ug.edu.ge/storage/disertations/December2019/BNO2cgDnPUZL8v5YiHDO.pdf>
8. Abdurakhmanova, D., & Redkozubova, E. (2021). The discrediting strategy in the pre-election political discourse. Retrieved from [file:///C:/Users/User/Downloads/The discrediting strategy in the pre-election poli%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/The%20discrediting%20strategy%20in%20the%20pre-election%20poli%20(1).pdf)
9. Aijmer, K. (2013). Understanding pragmatic markers. Edinburgh.
10. Cabrejas-Peñuelas, A. B. Manipulation in Spanish and American pre-election political debates. Retrieved from <https://roderic.uv.es/bitstream/handle/10550/48218/103350.pdf;jsessionid=0BF545CDEC91EF5EF519FBA5A05C1E76.nodo1?sequence=1>
11. Renwick, A., & Palese, M. (2019). Doing democracy better. London. Retrieved from [https://www.ucl.ac.uk/constitution-unit/sites/constitution-unit/files/184 -
doing democracy better.pdf](https://www.ucl.ac.uk/constitution-unit/sites/constitution-unit/files/184_-_doing_democracy_better.pdf)
12. Alami, M. (2013). Pragmatic functions of discourse markers: A review of related literature. Oman.
13. Ananko, T. (2017). The category of evolution in political discourse.
14. Beard, A. (2000). The language of politics. Routledge.
15. Bennett, G. R. (2010). An introduction to corpus linguistics. Michigan.
16. Benoit, W. L., Pier, P. M., Brazeal, L. M., McHale, J. P., Klyukovski, A., & Airne, D. (2002). The primary decision: A functional analysis of debates in presidential primaries. Westport: Praeger Publishers.
17. Benoit, W., & Sheafer, T. (2006). Functional theory and political discourse: Televised debates in Israel and the United States.

18. Biber, D., Connors, Upton. (2007). Discourse on the move: Using corpus analysis to describe discourse structure (pp. 10-13).
19. Biber, D., & Reppen, R. (Eds.). (2015). The Cambridge handbook of English corpus linguistics.
20. Blakemore, D. (2002). Relevance and linguistic meaning: The semantics and pragmatics of discourse markers. Cambridge.
21. Bolden, G. (2015). Discourse markers. USA.
22. Brinton, L. (1996). Pragmatic markers in English. New York.
23. Brinton, L. (2017). The evolution of pragmatic markers in English. United Kingdom.
24. Brown, G., & Yule, G. (1983). Discourse analysis.
25. Cameron, L. (2001). Teaching languages to young learners. Cambridge University Press.
26. Chernyavskaya, V. E. (2006). Discourse is power and power is discourse: Problems of speech exposure. Moscow: Flinta.
27. Crystal, D. (2006). The changing nature of text: A linguistic perspective.
28. Darweesh, A. D., & Deygan, J. (2018). Integrating CDA with functional theory of political campaign discourse. Retrieved from <file:///C:/Users/User/Downloads/IntegratingCDAwithFunctionalTheoryofPolitical.pdf>
29. Desagulier, G. (2017). Corpus linguistics and statistics with R: Introduction to quantitative methods in linguistics.
30. Dik, C. S. (1987). Some principles of functional grammar. South Korea.
31. Dijk, T. A. (1985). Introduction: Discourse analysis as a new cross-discipline. Academic Press.
32. Dijk, T. A. (1998). Critical discourse analysis: Second draft, January.
33. Dijk, T. A. (2006). Discourse and manipulation
34. Dijk, T. A. (2008). Discourse and power. Macmillan.
35. Dijk, T. A. (2015). Critical discourse analysis.
36. Druckman, J. N. (2022). A framework for the study of persuasion. Annual Review of Political Science, 25, 65–88. Retrieved from <https://www.annualreviews.org/doi/abs/10.1146/annurev-polisci-051120-110428>

37. Erman, B. (2001). Pragmatic markers revised with a focus on "you know" in adult and adolescent talk. Sweden. Retrieved from [file:///C:/Users/User/Downloads/Pragmatic markers revisited with a focus on you kn.pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/Pragmatic%20markers%20revisited%20with%20a%20focus%20on%20you%20kn.pdf)
38. Fraser, B. (1991). Types of English discourse markers. Boston University.
39. Fraser, B. (1996). Pragmatic markers. *Pragmatics*, 6(2), 167-190. International Pragmatics Association.
40. Furko, P. (2017). Manipulative uses of pragmatic markers in political discourse. Hungary.
41. Gee, J. P. (2001). How to do discourse analysis. Routledge.
42. Ghezzi, C. (2014). The development of discourse and pragmatic markers.
43. Grabias, S. (2001). Language in social and cultural behaviors. Poland.
44. Hansen, B. M. (1997). The semantic status of discourse markers. Copenhagen.
45. Hodges, B. D., Kuper, A., & Reeves, S. (2008). Qualitative research discourse analysis. Canada.
46. Horn, L. R., & Ward, G. (2006). The handbook of pragmatics. USA.
47. Hyland, K., & Tse, P. (2004). Metadiscourse in academic writing: A reappraisal. Oxford.
48. Ismail, M. (2012). Discourse markers in political speeches: Forms and functions, 23(4).
49. Jaworska, S. (2012). Using a corpus-assisted discourse studies (CADS) approach to investigate constructions of identities in media reporting surrounding mega sports events: The case of the London Olympics.
50. Jucker, A., & Ziv, Y. (1998). Discourse markers. John Benjamins Publishing Company.
51. Kadim, E. N. (2022). A critical discourse analysis of Trump's election campaign speeches.
52. Keith, W. M., & Lundberg, C. O. (2008). Essential guide to rhetoric. Retrieved from [http://www.joycerain.com/uploads/2/3/2/0/23207256/essential guide to rhetoric.pdf](http://www.joycerain.com/uploads/2/3/2/0/23207256/essential_guide_to_rhetoric.pdf)
53. Kenzhekanova, K. K. (2015). Linguistic features of political discourse. Kazakhstan. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/283657962_Linguistic_Features_of_Political_Discourse/link/5688eec308ae1975839a679e/download
54. Lundberg, K. M. (2008). *Promoting self-confidence in clinical nursing students
55. Lundberg, K. M. (2008). Promoting self-confidence in clinical nursing students.

56. Mai, H. (2016). An intercultural analysis of meta-discourse markers as persuasive power in Chinese and American political speeches. 4(6), 207–219.
57. Muller, S. (2005). Discourse markers in native and non-native English discourse. John Benjamins Publishing Company.
58. Nardelli, D. (2021). The state awakening or stealing? Reverse effects of discourse strategies in the Croatian public space – A corpus-assisted study. Zagreb. Retrieved from <https://hrcak.srce.hr/file/387643>
59. O'Keeffe, A., & McCarthy, M. (2010). The handbook of corpus linguistics.
60. Partington, A. (2012). Corpus analysis of political language.
61. Ranger, G. (2018). Discourse markers. France.
62. Sandholtet, M. (2018). Discourse markers in written learner English. Oslo. Retrieved from <https://www.duo.uio.no/bitstream/handle/10852/64261/ENG4790---Masters-Thesis-in-English-Secondary-Teacher-Training--Michaela-Sandholtet--Spring-2018.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
63. Schiffrin, D., Tannen, D., & Hamilton, E. H. (2001). The handbook of political discourse. UK.
64. Schourup, L. (1999). Discourse markers. *Lingua*, 107(3-4), 227-265.
65. Šiniajeva, I. (2005). Discourse markers: Their functions and distribution across registers. Vilnius. Retrieved from [file:///C:/Users/User/Downloads/1798776%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/1798776%20(1).pdf)
66. Sheygal, E. I. (2004). Semiotics of political discourse. Moscow: Gnosis.
67. Tameryan, T. (2019). Ways of representation of stability in pre-election discourse. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/338219843_Ways_Of_Representation_Of_Stability_In_Pre-Election_Discourse
68. Tübingen Verlag. (1998). Marking discourse coherence. Germany.
69. Upton, T. A., & Cohen, M. A. (2009). An approach to corpus-based discourse analysis: The move analysis as example. USA.
70. Villegas, L. (2019). Discourse markers and pragmatic markers in spoken and written everyday life. USA.
71. Wodak, R., & Meyer, M. (2001). Methods of critical discourse analysis. London.

72. Woods, N. (2006). Describing discourse. London.
73. Wang, S. P. (2005). Corpus-based approaches and discourse analysis in relation to reduplication and repetition. Nottingham. Retrieved from [file:///C:/Users/User/Desktop/III%20%E1%83%99%E1%83%9D%E1%83%9A%E1%83%9D%E1%83%A5%E1%83%95%E1%83%98%E1%83%A3%E1%83%9B%E1%83%98/corpus%20linguistics/Corpus based approaches and discourse an.pdf](file:///C:/Users/User/Desktop/III%20%E1%83%99%E1%83%9D%E1%83%9A%E1%83%9D%E1%83%A5%E1%83%95%E1%83%98%E1%83%A3%E1%83%9B%E1%83%98/corpus%20linguistics/Corpus%20based%20approaches%20and%20discourse%20an.pdf)
74. Yapparova, V. N., Ageeva, J. V., & Agmanova, A. Y. (2017). Pre-election discourse as a special type of institutional discourse.
75. Zarei, F. (2013). Discourse markers in English. Iran. Retrieved from https://www.academia.edu/29844441/DISCOURSE_MARKERS_IN_ENGLISH

პირველ თავში გამოყენებული ინტერნეტრესურსი

1. (ინტერნეტი1)

https://old.tsu.ge/data/file_db/faculty_social_political/kulturisa%20da%20mediis%20socilogia.pdf

2 (ინტერნეტი2)

https://yale.learningu.org/download/f10e0a0e-1866-4958-9058-11e84f35ad24/H2976_APEngLangGlossary.pdf

3 (ინტერნეტი 3)

<https://library.centre.edu/POL120Fall2019/basics>

4 (ინტერნეტი 4)

<https://library.centre.edu/POL120Fall2019/devices>

5 (ინტერნეტი 5)

<https://www.ucl.ac.uk/constitution-unit/news/2019/mar/new-report-doing-democracy-better>

6 (ინტერნეტი 6)

<https://www.ucl.ac.uk/constitution-unit/research-areas/elections-and-referendums/improving-discourse-during-election-and-referendum>

7 (ინტერნეტი 7)

<file:///C:/Users/User/Downloads/conceptoshere.pdf>

8 (ინტერნეტი 8)

https://www.researchgate.net/profile/Marina-Zheltukhina/publication/334961988_Political_Media_Communication_Bilingual_Strategies_in_the_Pre-Election_Campaign_Speeches/links/5e204942458515ba208aeff3/Political-Media-Communication-Bilingual-Strategies-in-the-Pre-Election-Campaign-Speeches.pdf

პირველი თავის ემპირიული მასალა

1. <https://apnews.com/article/election-2020-joe-biden-donald-trump-capitol-siege-media-e79eb5164613d6718e9f4502eb471f27> (1) (მოძიებულია 29.05.2022)
2. <https://imedinews.ge/ge/politika/71192/salome-zurabishvili-prezidentad-kenchs-ikris> (2) (მოძიებული 30.05.2022)
3. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2021/04/29/remarks-by-president-biden-in-address-to-a-joint-session-of-congress/> (3)
4. <https://imedinews.ge/ge/politika/76850/qartuli-otsneba-saprezidento-archevnebshi-mkhars-salome-zurabishvils-uchers> (4) (მოძიებული 30.05.2022)
5. <https://civil.ge/ka/archives/271166> (5)

მეორე თავის ემპირიული მასალა

- 1) <https://www.youtube.com/watch?v=ck8GPV5Rtpo> მოძიებული 23.01.2023 (1)
- 2) <https://imedinews.ge/ge/politika/277111/irakli-kobakhidze-miukhedavad-dzalian-bevri-sirtulisa-movakherkhet-kvela-problemis-dadzleva-saboloo-jamshi-davamshvidet-qvekanada-davamshvidet-politikuri-protsesi> მოძიებული 23.01.2023 (2)
- 3) <https://imedinews.ge/ge/politika/277109/irakli-kobakhidze-chveni-mkhridan-gadadgmuli-absoluturad-kvela-nabiji-iko-aramarto-stsori-aramed-ualternativots-da-aman-mogvtsa-qvekanashi-mshvidobis-simshvidis-shenarchunebis-sashualeba> მოძიებულია 23.01.2023 (3)
- 4) <https://imedinews.ge/ge/politika/277108/irakli-kobakhidze-dges-arsebitad-dasustebulia-radikaluri-opozitsia-es-protsesi-tu-gagrdzeldeba-sheidzleba-qvekanam-sabolood-daagtsios-tavi-im-chaketil-tsres-rasats-polarizatsias-vedzakhit> მოძიებულია 23.01.2023 (4)

- 5) <https://wgntv.com/politics-3/brandon-johnson-and-jesus-chuy-garcia-duke-it-out-on-mayoral-campaign-trail/> მოდიებული 23.01.2023 (5)
- 6) <https://imedinews.ge/ge/ekonomika/278132/lasha-khutsishvili-satransporto-nakadi-saqartvelos-sabajo-teritoriaze-mnishvnelovnad-gazrdilia> მოდიებულია 25.01.2023 (6)

მესამე თავის ემპირიული მასალა

1https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos_prezidentis_gantskhadeba_1633264372 (მოდიებული 24.03.2023)

2https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos_prezidenti_am_kvekanashi_unda_chatar_des_demokratiuli_da_samaryliani_archevnebi_da_veravin_unda_shedzlos_chveni_evropuli_gzisayvis_zi_anis_mikeneba_shigniy_an_garey (მოდიებული 23.04.23)

-3- <https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4> (მოდიებული 20.03.23)

-4- <https://1tv.ge/news/kakha-kaladze-saparlamento-archevnebshi-qartuli-ocnebis-gamarjeba-mnishvnelovania-rata-aravis-mieces-shesadzlebloba-chveni-qveyana-skhvata-interesebistvis-iyos-gamoyenebuli/> (მოდიებული 11.09.23)

5<https://news.ge/2022/05/24/%E1%83%98%E1%83%A0%E1%83%90%E1%83%99%E1%83%9A%E1%83%98-%E1%83%99%E1%83%9D%E1%83%91%E1%83%90%E1%83%AE%E1%83%98%E1%83%AB%E1%83%94-%E1%83%90%E1%83%A0%E1%83%98%E1%83%A1-%E1%83%92%E1%83%90%E1%83%9B/> (მოდიებული 10.09.23)

-6- <https://1tv.ge/news/irakli-kobakhidze-tavis-droze-wina-khelisuflebis-warmomadgenlebi-biujets-uyurebdnen-rogorc-sakutar-salaros-dghes-piradi-sachiroebistvis-biujetidan-arcerti-tetri-ar-ikharjeba/>
(მოდიებული 10.09.23)

-7- <https://netgazeti.ge/news/527214/>
(მოდიებული 31.08.23)

-8- <https://1tv.ge/news/irakli-gharibashvilis-sityvit-gamosvla-konservatiuli-politikuri-moqmedebis-yovelwliur-konferenciaze/>
(მოდიებული 12.07.2023)

9<https://news.ge/2023/09/10/%e1%83%98%e1%83%a0%e1%83%90%e1%83%99%e1%83%9a%e1%83%98-%e1%83%99%e1%83%9d%e1%83%91%e1%83%90%e1%83%ae%e1%83%98%e1%83%ab%e1%83%94-%e1%83%98%e1%83%a1%e1%83%94-%e1%83%98%e1%83%a8%e1%83%9a%e1%83%94/>
(მოდიებული 10.09.23)

-10- <https://1tv.ge/news/irakli-gharibashvili-sharshan-roca-qveyana-elodeboda-gadawyvetilebas-radikaluri-dzalebis-mati-mkhardamcheri-lobisturi-jgufebis-chartulobit-evroparlamentshi-miighes-statusis-sawinaaghmdego-rezolu/> (მოდიებული 09.09.23)

- 11-<https://1tv.ge/news/irakli-kobakhidze-vis-unda-waartvas-lomjariam-khmebi-maqsimum-khabeishvils-mudmivad-cdebian-dagegmvasi-mere-chvenze-brazdebian-rodasac-didi-upiratesobit-vigebt-archevnebs-shemdeg-archevnebsac/> (მოძიებული 13.09.2023)
- 12- <https://news.ge/2018/10/29/zalauflebis-koncentraciam-seizleba-itqvas-gadawarbebuli-tvitdajerebuloba-segvmeta/> (მოძიებული 04.05.2023)
- 13-https://on.ge/story/87090-%E1%83%A6%E1%83%90%E1%83%A0%E1%83%98%E1%83%91%E1%83%90%E1%83%A8%E1%83%95%E1%83%98%E1%83%9A%E1%83%98-%E1%83%A8%E1%83%98%E1%83%9C%E1%83%93%E1%83%98%E1%83%A1%E1%83%98%E1%83%A1-%E1%83%92%E1%83%9B%E1%83%98%E1%83%A0%E1%83%94%E1%83%91%E1%83%96%E1%83%94-%E1%83%A1%E1%83%90%E1%83%A3%E1%83%91%E1%83%A0%E1%83%98%E1%83%A1-%E1%83%93%E1%83%A0%E1%83%9D%E1%83%A1%E1%83%90%E1%83%AA-%E1%83%99%E1%83%98-%E1%83%A1%E1%83%90%E1%83%90%E1%83%99%E1%83%90%E1%83%A8%E1%83%95%E1%83%98%E1%83%9A%E1%83%A1-%E1%83%9A%E1%83%90%E1%83%9C%E1%83%AB%E1%83%A6%E1%83%90%E1%83%95%E1%83%A1?fbclid=IwAR1_Cs7VyISkrqjmkyYQVkcEojNWkURfrI2wzb-djHWkW6vLnq5KA1kG-1g (მოძიებული 10.04.2023)
- 14-<https://1tv.ge/news/giga-bokeria-qveyanas-politikuri-krizisidan-gamosvla-schirdeba-amitom-mshvidobian-aqciebs-vapirebt/> (მოძიებული 15.04.23)
- 15-<https://1tv.ge/news/irakli-gharibashvili-umushetrobisa-da-sigharibis-done-istoriul-minimumzea-qveynis-rezervebi-ki-istoriul-maqsimumze-es-aris-swori-politikis-shedegi-rasac-shenarchuneba-da-gadzliereb/> (მოძიებული 10.09.2023)
- 16-<https://1tv.ge/news/giorgi-amilakhvari-chveni-qveynis-mtrebs-undat-irakli-gharibashvilis-daziane-ba-arcerti-tetri-sakhelmwifo-biujetidan-ashsh-shi-vizitistvis-premier-ministrs-ar-daukharjav/> (მოძიებული 15.09.2023)
- 17- <https://1tv.ge/news/giorgi-amilakhvari-qartveli-jariskacebis-tavdadeba-patriotizmisa-davavisuflebitvis-brdzolis-sanimusho-magalitia-romelsac-arasdros-daviviwyebt/> (მოძიებული 10.09.2023)
- 18- <https://edition.cnn.com/2023/09/14/politics/joe-biden-economic-speech/index.html> (მოძიებული 15.09.2023)
- 19- <https://www.rev.com/blog/transcripts/joe-biden-campaign-speech-transcript-atlanta-georgia-october-27> (მოძიებული 24.03.2023)
- 20-<https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated> (მოძიებული 20.03.2023)
- 21-<https://www.aljazeera.com/news/2020/11/8/joe-biden-acceptance-speech-full-transcript> (მოძიებული 22.03.2023)
- 22-<https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-latrobe-pennsylvania-rally-speech-transcript-september-3>

(მომიებული 20.03.2023)

-23-<https://www.c-span.org/video/?527511-1/robert-kennedy-jr-announces-2024-presidential-campaign>

(მომიებული 25.04.2023)

-24-<https://www.c-span.org/video/?c5084402/mike-pence-impeachment-inquiry-president-biden>

(მომიებული 19.09.2023)

-25-<https://www.c-span.org/video/?530352-3/jeffrey-rosen-constitution-day-2023>

(მომიებული 17.09.2023)

-26-<https://www.c-span.org/video/?c5084401/nikki-haley-blocking-military-nominations>

(მომიებული 18.09.2023)

-27-<https://www.c-span.org/video/?c5084402/mike-pence-impeachment-inquiry-president-biden>

(მომიებული 17.09.2023)

-28-<https://www.c-span.org/video/?530348-5/robert-f-kennedy-jr-2024-presidential-bid>

(მომიებული 15.09.2023)

-29- <https://abcnews.go.com/Politics/full-text-joe-bidens-2020-democratic-national-convention/story?id=72513129>

(მომიებული 22.03.2024)

დანართი 1 (ქართული ემპირიული მასალა)

1) სალომე ზურაბიშვილი

https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos_prezidentis_gantskhadeba_1633264372

მოძიებულია 24.03.23

საქართველოს პრეზიდენტის განცხადება

არსებული რთული პოლიტიკური და პოლარიზებული წინასაარჩევნო გარემოს მიუხედავად, [hdgv.m] შეიძლება ითქვას, [/hdg.m] რომ საქართველოში ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნები მშვიდ, სამართლიან, უსაფრთხო და კონკურენტუნარიან გარემოში ჩატარდა, მნიშვნელოვანი დარღვევების გარეშე.

ჩვენი ქვეყნისთვის ეს დღეს კიდევ უფრო მეტ მნიშვნელობას და დატვირთვას იძენს, რამეთუ ჩვენკენ არის მომართული ჩვენი პარტნიორების და მეგობრების ყურადღება. ჩატარებული არჩევნები ხვალინდელი დღისთვის ბევრი რამის განმაპირობებელი და განმსაზღვრელია. <CstM>ამიტომ</CstM> ძალიან მნიშვნელოვანი იყო <AdM>და</AdM> <CgnvM>მსურს</CgnvM>, ყველა მოქალაქეს ამისათვის მადლობა გადავუხადო.

[atd.m adj]მნიშვნელოვანი[/atd.m adj] იყო ამომრჩეველთა აქტივობა. საერთაშორისო დამკვირვებლების შეფასებები <AdM>ასევე</AdM> [atd.m adv]ძალიან[/atd.m adv] [atd.m adj]მნიშვნელოვანია[/atd.m adj] დღევანდელ დღეს და შეგვიძლია ვთქვათ, რომ დღევანდელი დღე დემოკრატიისა და სტაბილიზაციისკენ გადადგმული კიდევ ერთი ნაბიჯია. ბევრი ძალა ამას ებრძოდა, <AdvstM>მაგრამ</AdvstM> ჩვენ ეს შევძელით.

ქართველმა ხალხმა გუშინ არჩევნებში თავისი მონაწილეობით აჩვენა, რომ მისი არჩევანი არის მშვიდობა, სტაბილურობა და არა არეულობა, არა დაპირისპირება, არა ძალადობა და პოლარიზაცია. თუ რამე ცვლილებებია საჭირო, **სწორედ** ამისთვის არსებობს ეს გზა - არჩევნების გზა. ამომრჩეველმა ეს ყველას ნათლად დაანახა.

ეს არჩევნები <AdM>ასევე</AdM> გამორჩეული იყო პატარა პარტიების მონაწილეობის სიმრავლით, რაც <AdM>ასევე</AdM> [atd.m adv]ძალიან[/atd.m adv] [atd.m adj]მნიშვნელოვანია[/atd.m adj] პოლიტიკური გარემოს მრავალფეროვნებისთვის. **აღსანიშნავია** უსაფრთხო საარჩევნო პროცესი. პანდემიის მიუხედავად უსაფრთხო არჩევნები ჩატარდა, საარჩევნო უბნებთან იყო მოქალაქეების მოწესრიგებული რიგები, კოვიდრეგულაციების დაცვა და სამოქალაქო მაღალი პასუხისმგებლობა. <CgnvM>მე მინდა</CgnvM> <AdM>ასევე</AdM> საარჩევნო ადმინისტრაციას ამისთვის მადლობა მოვახსენო.

ეს არჩევნები არის მტკიცებულება, რომ საქართველოს მოქალაქეებს სურთ მშვიდ, საქმეზე ორიენტირებულ გარემოში გაგრძელდეს ქვეყნის პოლიტიკური ცხოვრება და მართვა. <AdvstM>ამის მიუხედავად</AdvstM> მე **მაინც** მექნება სამი ძირითადი შენიშვნა:

<SeqM>ერთი</SeqM> ის, რომ [atd.m adj]სამწუხაროა, [/atd.m adj] ეს საერთაშორისო დამკვირვებლებმაც აღნიშნეს - მთავარი თემა ამ ადგილობრივი არჩევნების არ ყოფილა ადგილობრივი თვითმმართველობის პრობლემები, <CgnvM>მე ვიმედოვნებ</CgnvM> რომ მეორე ტურისთვის ეს საკითხი ბევრად უფრო წინ წამოწეული იქნება, რამეთუ ამომრჩეველები თავიანთ ადგილობრივ მომავალს წყვეტენ ამ კუთხით.

<AdM>ასევე</AdM> აღვნიშნე, რომ მრავალპარტიულობა დადგინდა, დადასტურდა. საკრებულოებში პატარა პარტიები იქნებიან წარმოდგენილი, მაგრამ სასურველი იქნებოდა,

რომ პატარა პარტიებს მისცემოდათ მეტი შანსი, მეტი რესურსი, მეტი საშუალება, რამეთუ დეპოლარიზაციის დამარცხება სამომავლოდ, მხოლოდ და მხოლოდ პატარა პარტიებით, მესამე ძალებითაა შესაძლებელი.

<AdM>და</AdM> <SeqM>მესამე</SeqM>, როგორც ამ ქვეყნის ქალი პრეზიდენტი ვისურვებდი, რომ ქალებსაც მისცემოდათ მეტი ადგილი ამ არჩევნებში, მითუმეტეს ადგილობრივ არჩევნებში, რამეთუ ვიცით თუ რამდენად არიან ქალები ჩართულები ადგილობრივ ეკონომიკაში და რამდენად მნიშვნელოვანია მათი ინიციატივები. [atd.m adj]სამწუხაროდ[atd.m adj] რომ არც სიებში, არც მერობის კანდიდატებში უფრო მეტად წარდგენილები არ იყვნენ ქალები და ვისურვებდი, რომ შემდეგ არჩევნებში ეს იყოს გამოსწორებული და <CgnvM>დარწმუნებული ვარ</CgnvM> ეს ჩვენი, ყველა მოქალაქის სურვილია. „<CgnvM>მინდა</CgnvM> იმ ქალებს, რომლებმაც გარკვეული გამარჯვება თუ არა წარმატება მოიპოვეს, მათ ყველას მივულოცო და ვუსურვო, რომ გააგრძელონ ეს გზა.“

2) [https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos prezidenti khma mive tsi depolarizatsias](https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos_prezidenti_khma_mive_tsi_depolarizatsias) მოძიებული 23.03.23

საქართველოს პრეზიდენტი - ხმა მივეცი დეპოლარიზაციას!

საქართველოს პრეზიდენტმა თვითმმართველობის არჩევნებზე საკუთარი არჩევანი გააკეთა.

სალომე ზურაბიშვილის განცხადებით, ეს არის ის არჩევნები, როცა უნდა დასრულდეს პოლარიზაცია.

„ადგილობრივი არჩევნები ყველაზე მნიშვნელოვანია დემოკრატიულ პროცესებში, რადგან ეს არის ის არჩევნები, სადაც მოქალაქეებს შეუძლიათ აირჩიონ თავიანთ ადგილზე, დაბაში, სოფელში, ქალაქში ის ადამიანები, რომლებიც ხვალ ადგილობრივ საკითხებს გადაუწყვეტენ. ამავე დროს, ეს არის ის ადგილი, სადაც ალბათ ყველაზე ნაკლებად უნდა იყოს პოლარიზაცია. [atd.m adv]ზოგადად[atd.m adv], ეს არის ის არჩევნები, როცა უნდა დასრულდეს პოლარიზაცია. <CgnvM>ამის იმედი მაქვს</CgnvM>, მე ამას მივეცი ხმა - დეპოლარიზაციას!“ - განაცხადა პრეზიდენტმა ხმის მიცემის შემდეგ.

3) [https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos prezidenti am kvekanashi unda chatardes demokratiuli da samaryliani archevnebi da veravin unda shedzlos chveni evropuli gzi sayvis zianis mikeneba shigniy an garey](https://www.president.gov.ge/ka/News/Article/sakaryvelos_prezidenti_am_kvekanashi_unda_chatardes_demokratiuli_da_samaryliani_archevnebi_da_veravin_unda_shedzlos_chveni_evropuli_gzi_sayvis_zianis_mikeneba_shigniy_an_garey) მოძიებული 23.04.23

<TpcM>დღეს</TpcM> პატრიოტიზმი და ვაჟკაცობა გადის ვაქცინაციაზე, საზოგადოებრივ თვითშეგნებასა და პასუხისმგებლობაზე.

- მეორე გამოწვევა ჩვენს ევროპულ გზას ეხება, რომელსაც ჩემი ამ ქვეყანაში ჩამოსვლის დღიდან ვაიგივებდი და ვაიგივებ საქართველოს ერთადერთ ჭეშმარიტ გზასთან! ამ ვაიგივებაში ჩემი წინაპრები იყვნენ ილია და ნიკო ნიკოლაძე, სულხან-საბა და ექვთიმე, არა იმიტომ, რომ უცხოეთის დაკრულზე ცეკვავდნენ, არა იმიტომ, რომ საკუთარ მეობას არ იცავდნენ ან იდენტობის დაცვა ჩვენზე ნაკლებად ენაღვლებოდათ... არამედ მათ კარგად ესმოდათ, რომ ევროპას, როგორც ეკონომიკური თუ სოციალური განვითარების მოდელს და როგორც მოკავშირეს, ალტერნატივა არ გააჩნია. მცდელობები, რომ დაგვაჯერონ, თითქოს ევროპა თავისუფლება, სოლიდარობა, ქრისტიანობა კი არა, არამედ გარყვნილობის გზაა, სწორედ ერთადერთი პერსპექტივისაგან ჩვენს დამორებას ემსახურება... და კარგად გვესმის, ეს ვის ინტერესებშია.

<TpcM>აქც</TpcM>, როგორც პანდემიასთან ბრძოლაში, ნამდვილი პატრიოტიზმი მოითხოვს, რომ ჩვენი ქვეყნის ინტერესი დავაყენოთ ყველაფერზე მაღლა. პატრიოტიზმი ნიშნავს, რომ ქვეყანა ისე დავიცვათ და გავუფრთხილდეთ, როგორც საკუთარ სახეს და სახელს, რამეთუ ვერავინ დაგვამციროს და პატივისცემა დაგვაკლოს. ეს ყველას ეხება! ჩვენ მოვითხოვთ უცხოეთისაგან პატივისცემას და გვაღიზიანებს მათი მითითებები, კრიტიკა თუ გახშირებული შენიშვნები. იმისათვის, რომ პატივისცემა დავიმსახუროთ, და [atd.m adj]მე ღრმად ვარ დარწმუნებული[/atd.m adj] რომ თავისი განვლილი გზით საქართველო ამას იმსახურებს, ჩვენ თავად უნდა ვცემდეთ ჩვენს თავს და ჩვენს სიტყვას პატივს. ე.ი. ნაკისრ ვალდებულებებს ვასრულებდეთ, რაც არის ნდობის მოპოვებისა და შენარჩუნების წინაპირობა. ეს ასევე ნიშნავს იმას, ჩვენს ქვეყანას გარეთ ძირს არ უნდა ვუთხრიდეთ და ვიწრო პარტიული მიზნების მისაღწევად არ უნდა ვეწეოდეთ აქტიურ სადისკრედიტაციო კამპანიას. [atd.m adj] სამარცხვინოა, [/atd.m adj] როცა შენივე მოქალაქეები აქტიურობენ იმისათვის, რომ ქვეყნის სახე შელახონ ან თუნდაც მოითხოვონ ქვეყნის სხვადასხვა ფორმით დასჯა.

დამოუკიდებლობა ვერ და არ უნდა ნიშნავდეს რაიმე ფორმის იზოლაციონიზმს, რამეთუ, როგორც კი მარტო რჩები, დასუსტებული, ძალაგამოცლილი, ბუნებრივად ხდები იმისი სამიზნე, ვისაც მუდმივი სწრაფვა ჰქონდა და აქვს გაფართოებისა და შენი დამორჩილებისაკენ... ჩვენს რეგიონსა და მსოფლიოში არსებული დღევანდელი რეალობა ყველას კარგად უნდა ესმოდეს, განსაკუთრებით ჩვენს პატარა, ოკუპირებული ტერიტორიების მქონე ქვეყანას. ეს ჩვენს წინაპრებს კარგად ესმოდათ და სწორედ ასე მოიყვანეს ეს ქვეყანა დღემდე – რეალური მოკავშირეების გამუდმებული ძეხნით, <CstM>რათა</CstM> თავიდან აგვეცილებინა იმ დროისთვის ყველაზე დიდი საფრთხე. ამას ერქვა დიპლომატია და ამ ხელოვნებას უმაღლეს დონეზე ვფლობდით. დღესაც ჩვენი არჩეული პარტნიორები და მათთან მჭიდრო თანამშრომლობა ჩვენი საუკეთესო დასაყრდენია, ჩვენი განვითარების საფუძველია და ჩვენი უალტერნატივო გზა დეოკუპაციისაკენ.

<CstM>ამიტომ</CstM> <CgnvM>მიმაჩნია</CgnvM> და ვუთხარი კიდეც მმართველი პარტიის წარმომადგენლებს, რომ დოკუმენტის მომზადების პროცესი უაღრესად პოზიტიური გახლდათ, რამეთუ, ევროპული საბჭოს პრეზიდენტის და დღეს ევროკავშირის ერთ-ერთი მთავარი პოლიტიკური ფიგურის ჩართულობა საქართველოს პროცესებში, კავკასიასა და ზოგადად ევროკავშირის ახლო სამეზობლოში, <PrslM>ჩვენთვის</PrslM> [atd.m adj]ძალიან მნიშვნელოვანია[/atd.m adj]. ეს არის რეალური ხიდი ჩვენსა და ევროპას შორის. ეს უნდა გვესმოდეს, <CgnvM>ვაფასებდეთ</CgnvM>, <PrslM>ვიყენებდეთ</PrslM> და <PrslM>გუფრთხილდებოდეთ!</PrslM>

მე პირადად ვიღებ ერთგვარ პასუხისმგებლობას და <CgnvM>ვამაყოფ</CgnvM> კიდეც იმით, რომ ხელი შევუწყვე ევროკავშირის ჩართულობას მაშინ, როცა ქვეყანაში პოლიტიკური კრიზისი ჩიხში შედიოდა. თუმცა ვერ ავიღებ პასუხისმგებლობას დოკუმენტის ცალკეულ ელემენტებზე, რომლებიც იყო მხარეებს შორის შეთანხმებული და ვერც მის „ანულირებაზე“. თუმცა დღეს პოსტფაქტუმ იმის აღმოჩენა, რომ თურმე ისეთი რაღაცები დავთმეთ, რაც მიუღებელი ყოფილა და რამაც შესაძლოა ქვეყანა დააზიანოს, გაუგებარია. ჩემი გამოცდილებიდან გამომდინარე, წითელ ხაზებს ხელმოწერამდე ავლებენ! <CgnvM> მიმაჩნდა</CgnvM> და <CgnvM> მიმაჩნია</CgnvM> რომ ეს პროცესი, რომელიც დგას ამ დოკუმენტის უკან, მიზნები, რომლებსაც ეს დოკუმენტი ისახავს და პრინციპები, რომლებსაც ეს დოკუმენტი ეფუძნება, ამოწურული არაა და წარმოადგენს იმ გზას, რომელიც ამ ქვეყანამ აუცილებლად უნდა გაიაროს და რომელსაც ვუჭერ მხარს!

გუშინ მოვუსმინე ყველას და მინდა ხაზგასმით აღვნიშნო იმ პარტიების პასუხისმგებლობით აღსავსე დამოკიდებულება, რომლებიც ამ შეთანხმების საფუძველზე შევიდნენ პარლამენტში, იმუშავეს და დღესაც მუშაობენ, ქმნიან მოდელს, თუ როგორი უნდა იყოს დეპოლარიზებული ქართული პოლიტიკური სპექტრი. ყოველ მათგანს მინდა ამისთვის მადლობა გამოვუცხადო. <CgnvM>მეც ვიზიარებ მათ შეხედულებას</CgnvM> რომ დოკუმენტმა თავისი პირველადი დანიშნულება შეასრულა: პოლიტიკური კრიზისი დაასრულა, სტაბილურობა გამყარდა, მრავალპარტიული პარლამენტი შედგა და პოლიტიკურმა პროცესებმა ქუჩიდან გადაინაცვლა პარლამენტში, მივიღეთ ახალი საარჩევნო კოდექსი <CgnvM>დიდი იმედი მაქვს</CgnvM> რომ ბარიერის დაწევის შეთანხმებაც შესრულდება, რაც ახალი პარტიების გამოჩენის წინაპირობაა). ამ დოკუმენტის შედეგია, რომ გარკვეულმა ოპოზიციურმა ძალებმა ქუჩაში ვერ გადაიტანეს პოლიტიკური პროცესები, დაკარგეს დესტაბილიზაციის ყოველგვარი რესურსი და ხელის არ მოწერით განიცადეს ერთგვარი მარგინალიზაცია! <CstM>ამდენად</CstM> <CgnvM>არ ვეთანხმები</CgnvM> მმართველი პარტიის შეფასებას, რომ პოლარიზაცია არ შემცირებულა, რითაც ხსნის დოკუმენტის ანუღირებას. დოკუმენტი ამ პოლარიზაციას ამცირებს, ასუსტებს და [atd.m adj]დარწმუნებული ვარ[/atd.m adj] რომ ეს პროცესი, ყველაფრის მიუხედავად გაგრძელდება. ეს არის უალტერნატივო გზა, სტაბილურობისა და დამოუკიდებლობის გამყარებისაკენ, რომელიც ჩვენი ქვეყნის საზოგადოებამ აირჩია.

ასეთ არჩევნებსა და ასეთ საარჩევნო გარემოს ელის ჩვენგან ჩვენი მოსახლეობა. <PrslM>მე</PrslM> როგორც ამ ქვეყნის დემოკრატიულობის, სტაბილურობისა და ევროპულობის გარანტი, მოვუწოდებ მათ ჩართულობისა და აქტიურობისაკენ, ამას ელიან ჩვენი პარტნიორები და მათ ვთხოვთ მრავალრიცხოვანი სადამკვირვებლო მისიების დანიშვნას, ამ ქვეყანაში უნდა ჩატარდეს დემოკრატიული და სამართლიანი არჩევნები და ვერავინ უნდა შეძლოს ჩვენი ევროპული გზისათვის ზიანის მიყენება შიგნით ან გარეთ. ამისთვის ჩამოვედი და ამისთვის ვიქნები.

4) ირაკლი ღარიბაშვილი

<https://www.youtube.com/watch?v=AF26GoC42x4> მოძიებული 20.03.23

ჟ: როგორც უკვე ვთქვი, სააკაშვილის დაანონსებულმა და გამოქვეყნებულმა ბილეთმა, სხვატაშორის რამდენიმე საათის წინ ასეთი ვერსიაც გავრცელდა, რომ ჯავშანი გაუქმდა. გუშინაც გავრცელდა, დღეს იყო ისევ, მოკლედ, ჯერ-ჯერობით გაურკვეველია, ყოველი შემთხვევისთვის მოდით ასე დავტოვოთ მოცემულობა, რომ ეს ბილეთი არსებობს და მან განაცხადა, რომ საქართველოში ბრუნდება. ამან მეტი ინტრიგა შესძინა ამ არჩევნებს, რომელიც არც აკლდა, მიუხედავად ამისა, ხელისუფლებას არც ბილეთის სჯერა, მაგრამ მიუხედავად ამისა თქვენ ალბათ მეორე გეგმაც გექნებათ, იმ შემთხვევაში თუკი მართლა ჩამოვა ის საქართველოში, რას აპირებს ხელისუფლება ამ შემთხვევაში, მე რას ვგულისხმობ, მიხეილ სააკაშვილმა ამ პერიოდში რამდენიმე ვიზიტი დაგეგმა, ჰქონდა ევროპარლამენტარებთან შეხვედრა, ამერიკაშიც ჰქონდა სენატორებთან საუბარი, ხელისუფლება როგორ ემზადება?

ირაკლი ღ: დიდი მადლობა მოწვევისთვის, <CgnvM>მინდა</CgnvM> მივესალმო თქვენს მაყურებელს და მადლობა გადაგიხადოთ თქვენ. <CgnvM>მე მინდა</CgnvM> <SeqM>პირველ რიგში</SeqM> ის, რომ ერთის მხრივ მართლაც პარადოქსია და სასაცილოა ნამდვილად ვინაიდან ჩვენ ყველას გვიწევს საუბარი არასერიოზული კაცის მორიგ რარაც შოუზე, რომელიც მან დადგა და შესტავაზა ჩვენს საზოგადოებას. ეს რა თქმა უნდა არის შეურაცმყოფელი ჩვენთვის, <CgnvM>მე ასე ვფიქრობ</CgnvM> ვინაიდან, კაცი, რომელიც, <RemM>გავიმეორებ</RemM> იყო პრეზიდენტი ჩვენი ქვეყნის, ორგზის, და ცხრა წელი მარტავდა, თუ ამას მართვა ქვია, ჩაგრავდა უფროს სწორად, ჩვენს მოსახლეობას, ამის შემდეგ

<RemM>მე შევახსენებ ჩვენს მოსახლეობას</RemM> რომ მან თავისი სურვილით, ნება-სურვილით დატოვა ჩვენი ქვეყანა, გაიქცა ჩვენი ქვეყნიდან, ჩაბარდა უკრაინას, დატოვა მოქალაქეობა, ჩვენი ქვეყნის, საკუთარი ქვეყნის მოქალაქეობა, და აიღო უკრაინის მოქალაქეობა, და მას შემდეგ, <RemM>მე შევახსენებ ჩვენს საზოგადოებას</RemM> მისი გუნდის არა ერთი წევრი იქნა ბრალდებული, მსჯავდებული, ძალიან ბევრმა მისი გუნდის ლიდერმა მოიხადა სასჯელი, და სხვებიც ახლა იხდიან სასჯელს, და პრაქტიკულად მან მიატოვა თავისი გუნდი, არამხოლოდ ჩვენი ქვეყანა მიატოვა, თავისი ქვეყანა, ბრწყალებში, თუმცა როგორ არის ტავისი ქვეყანა, რომელზეც მან თავად თქვა უარი, თავისი გუნდი მიატოვა, და ყველა არჩევნებზე, [atd.m adv]პრაქტიკულად[/atd.m adv], <RemM>გავიხსენოთ</RemM> რომ 18 ჯერ აქვს ამ არასერიოზულ კაცს ნათქვამი, რომ ჩამოდის საქართველოში.

ჟ: ხოდა ეხლა ჩამოდის როგორც ჩანს, თუ არ ჩამოდის, თქვენ მაინც არ გჯერათ ამისი?

ირაკლი ღ: მნიშვნელობა არ აქვს ჩვენთვის, თქვენ ახსენეთ, ორი გეგმა, მეორე გეგმა ხომ არ აქვსო, ერთადერთი გეგმა აქვს ხელისუფლებას - კანონის აღსრულება, ძალიან მარტივად, ვინაიდან, ჩვენ აქ კომპრომისს არ ვუშვებთ, არც ერთი მოქალაქე, ჩვენი ხელისუფლების პირობებში, არ იქნება კანონზე მაღლა, ვინც არუნდა იყოს ის, სააკაშვილი არის პასუხისმგებელი ძალიან ბევრ გამოუსწორებელ შეცდომებზე და მძიმე დანაშაულებებზე, რომელიც მან ჩაიდინა ჩვენი ქვეყნის და ხალხის წინააღმდეგ, იგი წლების განმავლობაში ჩაგრავდა ჩვენს მოსახლეობას და <CgnvM>მე მინდა,</CgnvM> ფაქტი <RemM> შევახსენო</RemM>. თუნდაც ის რომ, **კარგად მოგეხსენებათ**, რომ ეს იყო რეალურად მაფიოზური დაჯგუფება, გუნდი, კრიმინალური გუნდი, ბანდა, სექტა, **პირდაპურ ასე უნდა ითქვას**, რომელიც ჩაგრავდა ჩვენს მოსახლეობას. **აი, თუნდაც**, როგორ ეცეოდნენ ბიზნესმენებს, მე დღეს მქონდა რამდენიმე ბიზნესმენთან საუბარი და აღშფოთებულები არიან რომ ეს არასერიოზული კაცი იქნებ გაჩერდეს, ან ჩამოვიდეს და ჩაჯდეს ციხეში ეს ერთი, ან საერთოდ თავი დაანებოს ჩვენს ხალხს და ჩვენს ქვეყანას.

ჟ: ანუ ბიზნესს არ ჭირდება სააკაშვილის დაბრუნება?

ირაკლი ღ: ქვეყანას ჭირდება განვითარება, დიახ, ყველას,

ჟ: ვის წისქვილზე დაასხამს წყალს სააკაშვილის დაბრუნება, გამოდის რომ უფრო თქვემი მხარდამჭერების მობილიზებას უფრო მოახდენს ასე გამოდის, არა?

ირაკლი ღ: არ ვიცი რამდენად უნდა ვიმარჩიელოთ ახლა სააკაშვილის ამ იაფფასიან ტრიუკზე ჩვენ აქ, <RemM>მე მოსახლეობას შევახსენებ</RemM>, რომ ერთი წლის წინ როცა იყო საპარლამენტო არჩევნები, მაშინ თუ გახსოვთ კარგად, მან დაანონსა, სულ ბოლო დაანონსებას შევახსენებ, დაანონსა რომ ჩამოდიოდა საქართველოში, თუმცა არჩევნებმა გადაიარა, მე მახსოვს, ბილეთიც კი გამოაქვეყნეს, სხვათაშორის მახსენდებოდა, მინდოდა ამ თემაზე, რაღაც კომენტარის გაკეთება, **მაგრამ** მეც, როგორც ყველას, ვის ახსოვს სააკაშვილი, და არავის არ გახსენებია, რომ ეს ადამიანი არჩევნების დღეს, და წინა დღეებში ამბობდა დაბეჯითებით რომ ჩამოდიოდა, პასუხი არის ძალიან მარტივი, სააკაშვილის მიმართ იმდენად დიდი აგრესიაა მოსახლეობაში, საზოგადოებაში, ზოიზლი და აგრესია, რომელიც არის ხანგძლივი და მუდმივი, მე ვიტყოდი, პირდაპირ ასე უნდა ითქვას, იმიტომ რომ, შეიძლება პოლიტიკოსი, მმართველი მოგწონდეს ან არ მოგწონდეს, მაგრამ როცა გაქვს მმართველის მიმართ, ასე ვთქვათ, ზოიზლი და აგრესია, ეს რჩება სამუდამოდ, აი ასეთი განწყობაა არის დღეს საზოგადოებაში, 75 -80 პროცენტამდე არის წინააღმდეგი სააკაშვილის დაბრუნების ქვეყანაში და პოლიტიკურ ცხოვრებაში ჩართულობის.

ჟ: ეს პროცენტი საიდან?

ირაკლი ღ: ეს გამოკითხვები, ჩვენ ყოველთვის ვზომავთ ასე ვთქვათ სურათს და საერთო ანალიზს ვუკეთებთ. <CstM>აქედან გამომდინარე</CstM> <CgnvM>მე მინდა</CgnvM> ვთქვა რომ... [illoc.m]მოსახლეობას ვუთხრა[/illoc.m] ყველას მათ შორის რომ ამ კომიკური კაცის მორიგ , ასე ვთქვათ, ანონსზე ზედმეტ ემოციას ნუ დავხარჯავთ.

ჟ: რამდენიმე კითხვა მაინც უნდა დავსვათ ამაზე,

ირაკლი ღ: [illoc.m]მე გეტყვით ერთს[/illoc.m] შეიძლება დავასრულებ, სახელმწიფო მოახდენს რეაგირებას კანონის შესაბამისად და, [crtm.m]რა თქმა უნდა,[crtm.m] ეს არასერიოზული კაცი შევა ციხეში.

ჟ:გასაგებია, ამას ამბობს ხელისუფლება ყოველთვის როცა სააკაშვილზეა საუბარი. და არ არის გამორიცხული რომ თუკი ის ჩამოვა კანონი აღსრულდეს.

ღ: გამორიცხული არა რის, დარწმუნებით უნდა ითქვას რომ ეს ასე მოხდება

ჟ: ჩვენ ასეთი მსგავსი ისტორია ცოტახნის წინ ვიხილეთ ნიკა მელიას დაკავებას ვგულისხმობ, ისიც მიეცა პასუხისმგებლობაში, მაგრამ შემდეგ ვნახეთ როგორ განვითარდა მოვლენები საერთაშორისო პარტნიორების ჩართულობით , შემდეგ უკვე მოლაპარაკებებიც რომ ჩატარდა სადაც ერთ-ერთი საკითხი იყო სწორედ რა იქნება ამ შემთხვევაში თუკი სცეარი ისევ განმეორდება საერთაშორისო გამოხმაურება. რადგან სააკაშვილს უკვე ჰქონდა შეხვედრები

ღ: ევროპარლამენტში შედის 450 წევრი, უფრო სწორედ 700 მდე, [atd.m adv]ალბათ[/atd.m adv] თუ არ ვცდები, მაგრამ ჩვენი მოსახლეობისთვის არ არის საინტერესო სააკაშვილი შეხვდა ორ ადამიანს თუ სამ ადამიანს, რომელიც არის მისი ლობისტი ასე ვთქვით, რატომ არის საინტერესო. ჩვენს მოსახლეობას, <AdM>მიითუმეტეს</AdM> არჩევნების წინ უნდა ველაპარაკოთ ჩვენს გეგმებზე, ჩვენს ხედვაზე, ჩვენს განვითარების გეგმებზე, და ა.შ. უამრავი პრობლემა აწუხებს ჩვენს მოსახლეობას დღეს, ეს უნდა იყოს ჩვენთვის სამსჯელო ,მთავარი, ასე ვთქვათ, საფიქრალი. და არა სააკაშვილის ჩამოსვლა თუ არ ჩამოსვლა, <RemM>მე ერთხელ ვთქვი და მინდა გავიმეორე</RemM> <CgnvM>მე ვფიქრობ</CgnvM> შეიძლება უკეთესი იყოს , ათჯერ უკეთესი რომ ერთხელ და სამუდამოდ დაისვენოს ჩვენმა ქვეყანამ და მანაც დაისვენოს ციხეში ჩასმით. თუმცა, <RemM>მე ერთს , ძალიან კონკრეტულ ფაქტს შევახსენებ</RemM> მოსახლეობას ვეტყვი, იმიტომ რომ ეს <CgnvM>ვიცი</CgnvM> დარწმუნებით, როცა იგი ჩასვეს ციხეში უკრაინაში, <RemM>შევახსენებ</RemM>, მაშინ სულ რაღაც 24 სთ ვერ გაძლო ციხის საკანში, მე მომიყვანენ ჩემმა უკრაინელმა მეგობრებმა, მითხრეს კოლეგებმა, რომ ისიც კი შეეშინდათ რომ არ გაგიჟებულიყო, იმიტომ რომ 24 სთ ის განმავლობაში ვერ გაძლო მან ციხის საკანში ყოფნა, და იმავე დღეს მიმართა პოროშენკოს, პრეზიდენტ პოროშენკოს შეწყალების თაობაზე თხოვნით, ასეთ კაცთან გვაქვს ჩვენ საქმე, და <RemM>ამას გარდა შევახსენებ</RemM> , რომ ორი სიმხდალე მან გამოიჩინა, თუნდაც ომის დროს, ზოგადად ასეთი ფსიქიკის ადამიანის ასე ვთქვათ ქცევაზე დიდი დრო არ უნდა დავხარჯოთ.

ჟ: რატომ ვხარჯავთ დროს, იმიტომ რომ მის ჩამოსვლას თვითონაც არ აცხადებს ღიად, რომ მის ჩამოსვლას შეიძლება მოყვეს გარკვეული პროცესები, დესტაბილიზაცია, მისი მხარდამჭერებისკენ არის მოწოდება , რომ მოხდეს შეკრება აეროპორტში, ა.შ. ა.შ... აქცენტი კეთდება 2 ოქტომბრის შემდეგ განვითარებულ მოვლენებზე, იმიტომ არის საინტერესო, რამდენიმე დღე რჩება არჩევნებამდე, და უნდა ველოდოთ თუ არა არჩევნების შმდეგ გარკვეულ პროცესებს.

ირაკლი ღ: მე მინდა გითხრათ, [illoc.m]დაგარწმუნოთ[/illoc.m] რომ , ჩვენი მოსახლეობა დავარწმუნო, რომ აბსოლუტურად ყველა სცენარისთვის ვართ მზად, ნებისმიერი სცენარი,

რაც მის თავს შეიძლება მოეხარშოს და მის გუნდში, კრიმინალური გუნდის თავში მოიხარშოს, ყველა სცენარისთვის სახელმწიფო არის მზად. ძალიან მარტივად, **[illoc.m]** მოდით ვთქვათ პირდაპირ, **[/illoc.m]** ამ არასერიოზული კაცის ვის სჯერა ახლა დღეს, <RemM> მე დღეს ვთქვი, </RemM> რომ პიკის დროს როცა არის კრიზისი, მაქსიმუმ 5000 კაცის გამოყვანა შეუძლიათ ამ ადამიანებს, <CgnvM> მე მინდა </CgnvM> <AdM> ასევე დავამატო </ AdM> ვერცერთი ადამიანი კანონის აღსრულებას წინ ვერ აღუდგება, ვინც შეეწინააღმდეგება კანონის აღსრულებას, ყველა უკლებლივ ყველა, **[illoc.m]** კანონის და სახელმწიფოს სახელით ვაცხადებ **[/illoc.m]** რომ შევა ციხეში და ძალიან დიდი ხნით. ეს არ იქნება და არ არის სახუმარო თემა.

<AdM> მე მინდა ასევე დავამატო </ AdM> ვერცერთი ადამიანი კანონის აღსრულებას წინ ვერ აღუდგება, ვინც შეეწინააღმდეგება კანონის აღსრულებას, ყველა უკლებლივ ყველა, **[illoc.m]** კანონის და სახელმწიფოს სახელით ვაცხადებ **[/illoc.m]** რომ შევა ციხეში და ძალიან დიდი ხნით. ეს არ იქნება და არ არის სახუმარო თემა.

ჟ: დიდი ხნით? ამა ხაზს უსვამთ?

ირაკლი დ: **[crtm.m]** რა თქმა უნდა, **[crtm.m]** როცა სახელმწიფოს ეხება, სახელმწიფოს სტაბილურობას და ჩვენი მოქალაქეების უსაფრთხოებას, სიმშვიდეს და სტაბილურობას, ჩვენი ქვეყნის განვითარების, არც ერთი კომპრომისი არ იქნება დაშვებული სახელმწიფოს მხრიდან. ამას პირადად გიდასტურებთ.

ჟ: თქვენ საუბრობდით რომ ცოტა მხარდამჭერის გამოყვანა თუ შეუძლია ნაციონალურ მოძრაობას, მაგრამ ეს ძალა მაინც მეორე პოლიტიკურ ძალად რჩება ქვეყანაში. რატომ მ რა ახსნა აქვს

ირაკლი დ: მე ვფიქრობ რომ ამ 25 % დან რომელიც მათ აქვთ მყარად, თუ 27 % დან, რეალურად მათი ამომრჩეველი არის, რეალურად აი, მიშისტი სექტის წევრი, **[hdgv.m]** ასე შეიძლება ითქვას, **[/hdgv.m]** არის 7-8 პროცენტი, მაქსიმუმ 10 %, დანარჩენი არის უბრალოდ განაწყენებული ადამიანი, გაღიზიანებული, ზოგადად ანუ პროტესტული ამომრჩეველი, რომელიც უბრალოდ რაღაცას ითხოვს, თავად არ იცის რას ითხოვს. უბრალოდ არ მოსწონს ხელისუფლება, და აპროტესტებს მუდმივად რაღაცას და ვიღაცას, მმართველს აპროტესტებს, მმართველ პარტიას აპროტესტებს, მე ასე ვხსნი, იმიტომ რომ მართლა წარმოუდგენელია, როგორ შეიძლება ასეთ მანიაკს დღეს ჯერ კიდევ ხმას აძლევდეს ვინმე. ადამიანი რომელმაც საკუთარი უგუნურებით, თავიდან ვერ აიცილა პროვოკაცია, მიწები ჩააბარა, ყველაზე დიდი უბერურება რაც შეიძლება მმართველს დაემართოს, ქ.ტ თეა, ეს არის საკუთარი ქვეყნის ტერიტორიის დაკარგვა და ოკუპაციის დაკანონება. მან ჩააბარა არამხოლოდ ე.ი. მანამდე მოხაზული ასე ვთქვათ ტერიტორიები, სეპარატისტული რეგიონები და ჩვენი ძირძველი ტერიტორიები, არამედ კოდორი, კოდორის ხეობა, ასზე მეტი ახალი სოფელი, ათასობით ადამიანი აქცია დევნილობაში, ამის შემდეგ კაცი გამოვიდა, ეს მასხარა ადამიანი და თქვა რომ ეს არის ქვების გროვა. <AdM> ამას გარდა </ AdM> <RemM> მე შეგახსენებთ </RemM> რომ ბიზნესმენებს როგორ ექცეოდა მაგალითად რომ ვქვათ, ღამის ორ სამს აათზე, <RemM> ჩვენ კარგად გვახსოვს, </RemM> ეს ყველაფერი **[illoc.m]** ვიცით ხომ, **[/illoc.m]** ეს ხომ ახალი არ არის, ღამის 2-3 საათზე მიჰყავდათ ნებისმიერი ბიზნესმენი ნოტარიუსის ოთახში და ხდებოდა მათი ბიზნესის გადაფორმება ჩუქება, თუ ამ ბიზნესმენს ფული არ ჰქონდა, მიჰყავდათ ხაზარაძის ბანკში, იქვე იმავე წუთს უფორმებდნენ სესხს, და ამ სესხით ხდებოდა გადახდა მილიონების. ნუ ამას გარდა არ ჩამოვთვლი, აღარ დავსტრესავ საზოგადოებას რაც ხდებოდა ციხეებში, და ზოგადად საზოგადოებაშიც, ხოცავდნენ პირდაპირ ახალგაზრდებს, ასობით და ათასობით ადამიანი იყო განადგურებული და

ციხეებში რაც ხდებოდა და ზოგადად ჩვენს ქვეყანაში. დახშული იყო. მე ვიმყოფები ტელევიზიაში, რომელიც დარბეული არის, თქვენ დაგარბიეს ყველა, და თუ ახლა ამ 27 % დან თუ ისევ უნდათ სააკაშვილების, ახალაების, კოდუების, მერაბიშვილის, კეზერაშვილების, ბიკერიების და ამ მართლაც კრიმინალი ადამიანების მმართველობა, **მაშინ კი ბატონო დაუჭირონ მხარი**, და ტერიტორიების დაკანონება, ოკუპაციების დაკანონება თუ მათ სურთ, კი ბატონო, მათი არჩევანია.

ჟ: გადავიდეთ შემდეგ თემაზე, ვნაიტ რა გადაწყვეტილებას მიიღებს სააკაშვილი, ცამოვა თუ არ ჩამოვა და შემდეგ განვიტარდება,

ირაკლი ღ: სააკაშვილი არის ჩვეულებრივი პროვოკატორი. მე ავხსნი თუ შეიძლება, ჩვენ როგორ ვუყურებთ ამ პროცესს, მთელ საარჩევნო კამპიას ჩვენ თუ გადავხედავთ, მათ არავითარი მზაობა, მზადება არ ჩაუტარებიათ, არ უმუშავიათ პრაქტიკულად. საკუთარ ამომრჩეველზე, გარდა საკუთარი პროპაგანდისტური ტელევიზიებისა, საკუთარი დემაგოგიური განცხადებებისა და შეურაცმყოფელი განცხადებებისა ჩვენი მისამართით. **[crtn.m]**რეალურად, **[/crtn.m]** ისინი ელოდებოდნენ ამ რაღაც ფაბრიკაციას და ამ ჩანაწერებს, რომელიც გამოყარეს <SeqM>ეს ერთი და მეორე, </ SeqM> სააკაშვილის განცხადებით ძალიან პრიმიტიული ამის ახსნა არის 2x2 არის 4. ხდება მათი ამომრჩევლის მობილიზება, რომ რაც შეიძლება მეტი ამომრჩეველი მივიდეს, უფულოდ, ეხლა რატომ უფულოდ, დადასტურებული ინფორმაცია მაქვს რომ სააკაშვილმა უარი უთხრა საკუთარ პარტიას, იმიტომ რომ შიდა საუბრებიდან ვიცით, მისი ნათქვამი იყო რომ აზრი არ აქვს ახლა ამ არჩევნებში დიდი ფულის ჩადებას, იმიტომ რომ, მაინც რა უნდა შეიცვალოს, დიდი კითხვის ქვეშ დგას ასე ვთქვთ ხელახალი არჩევნების დანიშვნა, საპარლამენტო არჩევნების დანიშვნა, მან ფული არ მისცა, მოპარული ფული არ მისცა საკუთარ გუნდს, და რაიმენაირად რომ აეხსნა და კომპენსირება გაეკეთებინა, საკუთარი გუნდის თვალში ისევ დარჩენილიყო ლიდერად და მელიას არ ჩამოერთვა ბოლომდე არც პარტია და ლიდერობა არ ჩამოერთმია, აი ეს მორიგი, რაღაც იაფასიანი ფანდი გაათამაშა. ძალიან მარტივი ასახსნელია.

ჟ: საიდან გაქვთ ეს ინფორმაცია?

ირაკლი ღ: <SeqM>ერთი</ SeqM> რომ ინფორმაცია რომც არ გქონდეს, ძალიან მარტივად იკითხება ამ პრიმიტიული ადამიანების ქმედებები, მათ ქმედებებს უნდა ვუყუროთ ჩვენ და ძალიან მარტივად ამოვიკითხავთ, და <SeqM>მეორე,</ SeqM> დადასტურებული ინფორმაციები მაქვს, საკუთარი გუნდის წევრები თვითონ არიან წინააღმდეგები, მათ შორის მელია არის წინააღმდეგი სააკაშვილის ამ პროვოკაციული ქმედების.

ჟ: ჩამოსვლის?

ირაკლი ღ: **[crtn.m]**რა თქმა უნდა, **[crtn.m]** და ეს კი არა უფრო მეტს გეტყვით, **[crtn.m]**რა თქმა უნდა, **[crtn.m]** მასაც არ ჯერა და არავის არ სჯერა რომ ჩამოვა, თვითონაც ამბობენ რომ ეს არის მორიგი ტყუილი და <RemM>როგორც მე აგიხსენით</RemM> რომ ვინაიდან ფული არ მისცა მან საკუთარ გუნდს და არ დააფინანსა საკუთარი პარტია, **[atd.m adv]**პრაქტიკულად **[/atd.m adv]** უფულოდ ჩაატარებინა მთელი საარჩევნო კამპანია, სწორედ ამ მიზნით თქვა რომ ჩამოდის, და ჩამოვიდეს რას იმუქრება, მე ბოდიშს ვუხდით საზოგადოებას რომ ამდენს ვლაპარაკობ.

ჟ: ვნახავთ 3-4 დღეში

ირაკლი ღ: ბოდიშს ვიხდით თუ შეიძლება ვიტყვი, შეიძლება მოსახლეობას აღარ ახსოვს, ახლა გამოდიან და ხალხის შეცდომაში შეყვანის მიზნით იხსენებენ რაღაც ვითომ პიჯაკების საქმეს ...საკაშვილი, უკაცრავად და, მსჯავდებული არის, უმძიმეს დანაშაულებებზე,

<CgM>როგორც არის მაგალითად</CgM> გირგვლიანის საქმე, ვალერი გელაშვილის მკვლელობის შეკვეთა, ეს პირდაპირ მკვლელობა იყო, კაცი გადარცა სასწაულებრივად, ამ ძალიან მძიმე დანაშაულებებზე მე ძალიან გამიკვირდებოდა ჩამოვიდეს ნებისმიერი, თქვენ ახსენეთ კონგრესმენი ევროპარლამენტარი, დამიჯდეს და მითხრას რომ ეს ადამიანი არ უნდა შევიდეს ციხეში. ჩემი პასუხი იქნება მარტივი, ყველა ვინც ასეთ დანაშაულებებს სჩადის და არის მსჯავდებული მათი ადგილი არის ციხე. მნიშვნელობა არ აქვს ვინ არის ეს ადამიანი და მით უმეტეს უნდა ვთქვათ, რომ ჩვენ პრეცედენტი არ უნდა დავუშვათ. მმართველი ისეთივე მოქალაქეა, როგორც სხვა დანარჩენი, და კანონის უზენაესობა უნდა იყოს ყველასთვის თანაბრად.

ჟ: გადავიდეთ უკვე სააკაშვილიდან, სააკაშვილს გავცდეთ უკვე იმიტომ რომ არჩევნები არის რამდენიმე დღეში, უახლოესი სამი წელი არჩევნები არ იქნება, თქვენ რამდენჯერმე თქვით ეს, თუნდაც 43 % რომ ვერ აიღოს მმართველმა ძალამ ბატონო ირაკლი.

ირაკლი დ: <SeqM>ჯერ ერთი მე მინდა გითხრათ,</ SeqM> რომ ჩვენ დღეს ვიხილეთ ბოლო კვლევები, რომლის მიხედვით ჩვენ გვაქვს 49 % ზე მეტი, და თქვენ თუ შეხედავთ ტენდენციას ეს მზარდი რეიტინგი გვაქვს ჩვენს პარტიას და არავითარი პრობლემა მით უმეტეს და საერთოდ 43 % რა შუაშია, ჩვენ გამოვედით ხელშეკრულებიდან, ეს იყო ანტიკონსტიტუციური, ეს იყო უსამართლო ჩანაწერი, რომელზეც მე მაშინ იმ დროს განმარტება გავაკეთე, რომ ჩვენი საერთაშორისო პარტნიორების ჩართულობას პატივი ვცეით და მხედველობაში მივიღეთ ზოგადი ფონი, სიტუაცია პოლიტიკური რაც ქვეყანაში არსებობდა და გვინდოდა რომ ეს პოლარიზაცია გადვესრულებინა, თუმცა აქ შევცდი, ვინაიდან ... [crtm.m]რა თქმა უნდა[/crtm.m] ჩვენ ვიცოდით, რომ ეს არ მოხდებოდა, ეს ბლეფი გათამაშება იყო ნაციონალური მოძრაობის მხრიდან, მაგრამ ჩვენ გაუფრთხილეთ ანგარიში ზოგად სიტუაციას, საერთო პოლიტიკურ სურათს ქვეყანაში და გვინდოდა დამშვიდება სიტუაციის, მძიმე ეკონომიკური ვითარება იყო, კოვიდპანდემია და უამრავი სხვა. თან ერთვოდა ეს პოლიტიკური კრიზისი, <CstM>აქედან გამომდინარე</CstM> [crtm.m]რა თქმა უნდა[/crtm.m] ჩვენ არავითარი საფუძველი არ გვაქვს იმისა, რომ თეორიულადაც კი განვიხილოთ რიგგარეშე არჩევნები. <CgM>მარტივ მაგალითს გეტყვით,</CgM> რომ ევროპაში მაკრონის პარტიამ რამდენიმე თვის წინ თვის წინ თვითმმართველოს არჩევნებზე, [hdg.adv]თუ არ ვცდები[/hdg.adv] მიიღო 7 დან 9 % მდე, თქვენ წარმოგიდგენიათ რომელიღაც ფრანგ პოლიტიკოსმა რომ დააყენოს ექვქვეშ და მოითხოვოს მაკრონის გადადგომა, ეს ხომ აფსურდია, [illoc.m]ერთი რამ უნდა დავიმახსოვროთ, ყველამ კარგად გავიგოთ,[/illoc.m] რომ ამ ქვეყანაში კანონებს და კონსტიტუციას პატივი უნდა ვსცეთ, და არჩევნებს პატივი უნდა ვცეთ, ჩვენ მილიონმა მოქალაქემ, ჩვენმა მხარდამჭერმა მოგვცა მანდატი და მხარი დაგვიჭირა, ეს მანდატი არის განსაზღვრული ოთხი წლით, ეს არის კონსტიტუციის შესაბამისად, <CstM>აქედან გამომდინარე</CstM> აღარაფერი არ არსებობს სხვა, არანაირი დათქმა, პირობა აღარ არსებობს, არანაირი არჩევნები არ დაინიშნება ქვეყანაში. სამიწელი უნდა იყოს აღმშენებლობის, განვითარების წლები.

რა მოხდება, სცენარი რომ წარმოვიდგინოთ, [illoc.m]ჰიპოტეტურად ვთქვათ[/illoc.m] რომ ნაცმოძრაობა გადის, გადის თავისი დანაყოფები ხაზარაძე და შემდეგ. თუმცა იქ რჩებიან სხვა პარტიები, რომლებიც ძალიან კონსტრუქციულ [hdg.adv]ასე ვთქვათ[/hdg.adv] ხასიათს ატარებენ და [atd.m adv]ზოგადად,[/atd.m adv] დამოკიდებულება <CgnvM>მე ვფიქრობ</CgnvM> რომ მზარდი პარტიებია და მათ აქვთ პოტენციალი ასე ვთქვათ, რომ ჩამოყალიბდნენ ძლიერ ოპოზიციად, კონსტრუქციულ ჯანსაღ ოპოზიციად, სახელმწიფოებრივად მოაზროვნე ოპოზიციად, ყველა ეს დესტრუქციული ძალა როგორც კი, რა წამს გავა პარლამენტიდან, მოხდება მომდევნო სამი წლის კი არა, სამი თვის განმავლობაში მათი სრული მარნილიზება, ბოლომდე თავს დაიმარხავენ, და პარლამენტი

დამშვიდდება, ქვეყანა დამშვიდდება, დაწყნარდება და არავიტარი რყევა არ მოხდება ქვეყანაში. მე გარწმუნებთ.

ჟ: ჩვენ ხომ საერთაშორისო იმიჯიც გვაძლევს, როდესაც პარლამენტი მრავალფეროვნებაა, ეს არის ქვეყნისთვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი.

ირაკლი ღ: მრავალფეროვნებაზე მოსახლეობამ მიიღო გადაწყვეტილება, მაშინ როცა ჩვენი გადაწყვეტილებით პროპორციული არჩევნები დაინიშნა, გასაგებია ჰიბრიდული იყო ჯერ კიდევ 30 მაჟორიტარი დავუშვით, დავტოვეთ, მაგრამ 1 % იყო ზღვარი, 9 პარტიამ გადალახა ეს ზღვარი ხომ. <CstM>შესაბამისად</CstM> ამ პარტიებმა და მათმა ლიდერებმა პატივი უნდა სცენ საკუთარი ამომრჩეველები ნებას და მათ გადაწყვეტილებას. თუ ამის შემდეგ ეს ადამიანები საკუთარი ებით, სურვილით დატოვებენ პარლამენტს და იგნორირებას გაუკეთებენ საკუთარი ამომრჩევლის გადაწყვეტილებას, ეს არის რა ტქმა უნდა მათი პასუხისმგებლობა,

ჟ: პარლამენტის დატოვების ვერსია მე არ მსმენია, თქვენ განიხილავთ რომ შეიძლება ოპოზიციამ ეს ნაბიჯი გადადგას?

ირაკლი ღ: [crtm.m]რა თქმა უნდა[/crtm.m] მე არ განვიხილავ ამას, ამას განიხილავს სააკაშვილი, ხაზარაძის პარტია, [crtm.m]დადასტურებულად ვიცი[/crtm.m] მე გზა დამილოცნია, [atd.m adv]ნამდვილად[/atd.m adv] გამიხარდება თუ ისინი დატოვებენ პარლამენტს, პარლამენტიც დამშვიდდება და აღარ ვიქნებით მომსწრენი იმ მუდმივი პერმანენტული საბოტაჟისა და იმ დესტრუქციისა, რომელიც პარლამენტში ხდებოდა. <CgM>შეხედეთ უბრალოდ,</CgM> რა უნდა მელიას პარლამენტში, ნიკა მელიას, კაცი მოძალადე, კაცი არისკრიმინალი, ჩვეულებრივ კრიმინალი, რა უნდა ამ ადამიანს არათუ პარლამენტში, არამედ თბილისის მერად. [atd.m adj]ეს ხომ სირცხვილია[/atd.m adj] [atd.m adv]უბრალოდ[/atd.m adv] სად უნდა გამოყოს თავი ქვეყანამ ზოგადად რომ კრიმინალი, რომელიც მხილებული არის და მსჯავდებული, და ბრალდებული და ყველაფერი იყო, ჯერ სხვა საქმეზე და ბოლოს უკვე ამ შტურმის ორგანიზებისთვის, რა უნდა ამ ადამიანს თბილისის მერად.

ჟ: ბატონო პრემიერო, თქვენ ეხლა კი თქვით რომ თუ დატოვებენ პარლამენტს მოხარულიც კი ვიქნებით, მაგრამ აი ზოგადად პრეზიდენტის ბოლოგანცხადებასაც მოვიყვან კოალიციურ მთავრობასთან დაკავშირებით, უკვე მეორედ აკეთებს ესეც განცხადებას, ანუ თქვენ ამის ალბათობასაც გამორიცხავთ.

ირაკლი ღ: რა შუაშია კოალიციური მთავრობა, სად არის კოალიციური მთავრობა, <SeqM>რაც შეეხება</SeqM> პრეზიდენტის განცხადებას, ეს არის პრეზიდენტის უბრალოდ მისი პირადი მოსაზრება და შეიძლება სურვილიც არის, მე არ ვიცი რას გულისხმობდა, მე არ მომისმენია მისი განცხადება, წავიკითხე მაგრამ გასარკვევია კონტექსტი, ან შეიძლება მას ჰქონდა მხედველობაში რომ 2024 წელს ამის რეალური შანსი შეიძლება არსებობდეს, რადგანაც ქვეყანა გადადის სრულად პროპორციულ სისტემაზე და მათ შორის ალბათობა იმისა, რომ პროპორციული არჩევნების პირობებში კოალიციური მთავრობა ფორმირდეს, არის საკმაოდ მაღალი. შეიძლება ამას გულისხმობდა, მე არ მილაპარაკია ქალბატონ პრეზიდენტთან, როცა დაბრუნდება მექნება საუბარი.

ჟ: ანუ 2024 წლისთვის ამის ალბათობა მაღალია.

ირაკლი ღ: ალბათობა არსებობს, არ ვიცი მაღალია თუ დაბალია, მაგრამ ალბათობა ამის არის.

ჟ: კარგით, მანამდე 2021 წლის არჩევნები გვაქვს ჩასატარებელი, 43 % მინდა ისევ ერთი რამე გკითხოთ, ის რომ 43 % პრობლემა ექნება ხელისუფლებას ამაში გარკვეულწილად

მოიაზრება გახარიას ფაქტორი, მაგრამ ჩატარდება თუ არა მეორე ტური , პირდაპირ მერობასთან დაკავშირებით, ამას ვნახავთ რამდენიმე დღეში, უბრალოდ, მინდა გკითხოთ, რატომ გაიყოლა , როგორ ფიქრობთ, ქართული ოცნების ამომრჩევლის ნაწილი გიორგი გახარიამ?

ირაკლი ღ: რამდენი ნაწილი, როგორ ფიქრობთ თქვენ,

ქართული ოცნების 2-3 % არის საუბარი, ბოლო კვლევები მე რაც ვნახე მაგაზეა საუბარი,

ჟ: მაშინ რატომ არის ესეთი კრიტიკა გიორგი გახარიას მისამართით , ერთ-ერთ მიზეზად ასახელებენ იმას, რომ რეიტინგებში დაახარალა გიორგი გახარიამ ქართული ოცნება.

ირაკლი ღ: ყველაფერს თავი დავანებოთ, <DrM>თეა,</DrM> რეიტინგებს,არჩევნებს, ყველაფერს თავი დავანებოთ, ახლა მე რამდენად შეიძლება გავაკეთო ეს შეფასება, მეცოდება მაგრამ, კაცი რომელიც იყო ჯერ არავინ, მოიყვანეს რეკომენდაციით, უღაშვილის რეკომენდაციით მოვიდა გუნდში, ნაბრძოლ და გამარჯვებულ რომ იტყვიან მოედანზე, დაასაქმეს, შემდეგ ხელი შეუწყო , დააწინაურეს, გაზარდეს, ჩამოაყალიბეს, კაცად აქციეს, ყველაზე მაღალი თანამდებობები მისცეს მას, დაუმსახურებლად, [crtn.m]რა თქმა უნდა[/crtn.m] აჩუქეს, არგუნეს უბრალოდ.

ჟ: რატომ აჩუქეს.?

ირაკლიღ: უნდოდათ, გუნდს ასე უნდოდა, [crtn.m]რა თქმა უნდა[/crtn.m] ლიდერების გაზრდა ხომ ჩვენი ამოცანაა, და ერთ-ერთი მთავარი ჩვეულებრივი წესია, გვინდა რომ ბევრი ლიდერი იყოს გუნდში, ერთ-ერთი გამოკვეთილი ლიდერი ლიდერად ჩამოყალიბდა და ხელი შეუწყო ყველანაირად, ყველანაირად აბსოლიტურად, უზარმაზარი ფასი გადაიხადა ქართულმა ოცნებამ გიორგი გახარიას მინისტრობის დროს, პრემიერ-მინისტრობის დროს და ბოლოს როგორც დაასრულა კი ნახეთ, კრიზისის დროს პირდაპირ ლახვარი ჩაართვა მთელს გუნდს და მის ამ ქმედებას პარტიის დამფუძნებელმა უწოდა ღალატი, იმიტომ რომ ამას სხვა რა უნდა უწოდოთ თუ არა ღალატი.

<RemM>მე ვთქვი და გავიმეორებ კიდევ ერთხელ,</RemM> ნებისმიერი ქართველი კაცისთვის შეუფერებელი ქმედება ჩაიდინა გიორგი გახარიამ, რატომ? იმიტომ რომ ასეთი ღალატის შემდეგ ჯერ საერთოდ როგორ უნდა ენდო ამ ადამიანს, იგივეა სააკაშვილს რომ ვიღაცა ენდოს, იგივეა აბსოლიტურად,მე დღეს ვთქვი რომ ძალიან გვაინტერესებს , კი ვიცით რაღაც-რაღაცეები, მაგრამ გვაინტერესებს ასეთი რა ვალი აქვს სააკაშვილის და რა კომპრომატებით მართავს სააკაშვილი. როგორ შეიძლება პრემიერი კაცი იყოს და გახდეს სააკაშვილის მარიონეტი.

ჟ: გახარიას კომპრომატი შეიძლება ჰქონდეს სააკაშვილს? სააკაშვილი აღარ იყო ხელისუფლებაში როდესაც მაგალითად გახარია შინაგან საქმეთა მინისტრი იყო, ეკონომიკის მინისტრი იყო.

ირაკლი: პირდაპირ ნუ ღებულობთ... ჯობია რომ თავად გახარიას ჰკითხოთ.

ჟ: კარგით, 20 ივნისთან დაკავშირებით გახარიაზე გაკეებულ თქვენს განცხადებას , ციტატას წავიკითხავ , რომელსაც ბევრი გამოხმაურება მოჰყვა „პარლამენტის შენობა დღეს ისე არის დაცული , ჭიშკარი , გამორიცხულია ის შეანგიო და ისე შეხვიდე“. ანუ რა გამოდის რომ ნიკა მელიას ბრალდება უსაფუძვლო იყო? ნიკა მელია არ აწყობდა შტურმს?

ირაკლი ღ: რა პრიმიტიული შეფასებაა ოპოზიციის, ეგ თქვენი არ არის, ეს მათ გააკეთეს. <CgM>მარტივ მაგალითს გეტყვით,</CgM> ბანკის შენობა ხომ იცით, ბანკში რა არის სეიფი, სადაც ინახება ფული, ხომ? თქვენ რომ შეხვიდეთ ბანკში ან მელია რომ შევიდეს ბანკის შენობაში, შეიჭრას და სცადოს სეიფის გაღება, სეიფს ვერ გააღებს დიდი ალბათობით, 100 %

ალბათ ვერ გააღებს, ამ შემთხვევაში არ უნდა იქნას მეღია დასჯილი, მიცემული პასუხისგებაში, რა თქმა უნდა კი, იმიტომ რომ მას მცდელობა აქვს და ქმედებას ახორციელებს, ნებისმიერი დამწყები პროკურორ-თანაშემწე ამას ახსნის , რომ ეს უკვე არის კვალიფიცირებული როგორც დანაშაული, ვინაიდან ერთი არის განზრახვა, შეიძლება ადამიანს ჰქონდეს , როცა განზრახვა მოგყავს შენ აღსრულებაში და ქნედებაში, ეს არის უკვე დადასტურებულ დანაშაული. ამ დანაშაულის მომსწრენი ვიყავით მთელი ქვეყანა, მთელი მსოფლიო იყო, მან მოუწოდა რომ შესულიყვნენ, მცდელობა ჰქონდა პარლამენტში შეღწევის, ძალიან მარტივი გასაგებია,პატარა ბავშვები გაიგებენ ამას, რა ვერ გაიგეს ამ მოღალატეებმა, ... და ნახეთ როგორ კოორდინირებულად მიჰსაუბრეს, მოღალატეებმაც და სააკაშვილის გუნდის წევრებმაც, რომ ე.ი. თითქოს მე ამ შემთხვევაში მელიას მხარი დავიჭირო , როგორ შეიძლება ასეთი ბრიყვული განცხადება ვიღაცამ გააკეთოს, ძალიან მარტივია, მე იქ ვხსნიდი, დეტალურად ავხსენი , ყველაფერი ავხსენი და მოვყევი რაც მე მითქვამს გუნდის შიგნით, მარტო მე კი არა , ყველას. <CgM>აი შეხედეთ</CgM> ბატონ ვახტანგ გომელაურს, გახარიას შემდეგ მან ჩაატარა არერთი რთული ოპერაცია, მინიმალური, არავითარი, ნულოვანი დანაკარგით, ნული, არავინ არ დაზიანებულა, სუფთათ, მაღალკვალიფიციურა, რატომ, გეკითხებით, ყველაფერს ცოდნა უნდა, თუ არ იცი უნდა იკითხო, მოიყვანო კვალიფიციური ხალხი , რომელიც ამას კარგად გააკეთებს, მშვენივრად გააკეთებს, ამაზეა საუბარი.

ქ: თქვენ გაეროში გქონდათ გამოსვლა და იქ საშინაო საკითხებზეც გქონდათ აქცენტები , საგარეო საკითხებზეც, სამეზობლო პლოტიკაზე გააკეთეთ აქცენტი, და ამაზე ოდნავ მოგვიანებით გკითხავთ, მანამდე თქვენ თქვით, რომ ვერ დაისვენებთ ვიდრე საქართველო არ გახდება ნატოსა და ევროატლანტიკური ოჯახის წევრი. ერთის მხრივ სურვილი და განცხადებები რაც ჩვენს გვესმის, მაგრამ მეორეს მხრივ გვესმის მმართველი გუნდის კრიტიკას დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლების მისამართით, და ეს სულ ბოლოს ,როგორ უნდა გაიგოს დასავლეთმა ეს ჩვენი დამოკიდებულება , მაშინ როცა ჩვენ გაცხადებული სურვილი გვაქვს რომ დაგუახლოვდეთ დასავლეთს.

ირაკლი ღ: ე.ი. თუ ვიღაცა გააკრიტიკეს ეს ნიშნავს რომ ჩვენ უარს ვამბობთ ევროკავშირის ინტეგრაციაზე თუ რას გულისხმობთ,

ქ: რომ ვაკრიტიკებთ მათ წარმომადგენლებს , ეს სწორად აღიქმება თუ არა დასავლეთში, როდესაც ჩვენ გაცხადებული სურვილი გვაქვს.

ირაკლი ღ: კი ბატონო, მე გიპასუხებთ შემდეგნაირად, ქართული ოცნების ხელისუფლების პირობებში, უპრეცედენტო პროგრესი გვაქვს ევროკავშირთან მიმართებით, ნატოსთან მიმართებით, და გვაქვს რეალური ხელშესახები პროგრესი, რას ვგულისხმობ, ვიყავი ჯერ კიდევ პრემიერ მინისტრი პირველად. ხელი მოვაწერე ასოცირების ხელშეკრულებას, უვიზო რეჟიმის პროგრამა წარმატებულად დავხურეთ და მივიღეთ ქვეყანამ უვიზო რეჟიმი, ამოქმედდა ნატოს ცენტრი, წვრთნების ბაზა, აქვე თბილისში , კრწანისში კერძოდ , უამრავი ხელშესახები თავისუფალი ვაჭრობა ევროკავშირთან, უამრავი პროგრესი გვაქვს ყველა მიმართულებით. ამერიკასთან მიმართულებით არერთი ხელშესახები პროგრესი, რომელიც მანამდე არ ყოფილა. ერთ მარტივ მაგალითს შევახსენებ ჩვენს საზოგადოებას, რომ სააკაშვილის მმართველობის დროს ამერიკის მთავრობის მხრიდან იყო დადებული ემბარგო იარაღის მოწოდების თაობაზე, ხოლო ჩვენი მმართველობის დროს გახდა შესაძლებელი აღნიშნული ემბარგოს აკრძალვის მოხსნა და <RemM>მოგეხსენებათ</RemM> რომ რამდენიმე წელია ჩვენ ამერიკიდან როგორც დახმარების სახით , ასევე შესყიდვებით ვიღებთ უახლეს, თანამედროვე შეიარაღებას. ეს არის ერთი ,მარტივი , ძალიან მნიშვნელოვანი, საგულისხმო დეტალი, დეტალი კი არა, ეს არის ძალიან მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილება, რომელიც ამერიკის მთავრობამ მიიღო.

უმადლეს ნიშნულზე იყო თუნდაც ამერიკის დახმარების ფონდი, რომელიც იგივე თავდაცვის მიმართულებით იქნა გამოყოფილი ჩვენი მმართველობის პერიოდში. ყველა მიმართულებით გვაქვს პროგრესი.

ეხლა რაც შეეხება თქვენს კითხვას, [atd.m adj]ნორმალურია,[/atd.m adj] მეგობრებს შორის კრიტიკაც მოსულა, ხდება ხანდახან უსიამოვნო საუბარიც, ჩხუბიც, ეს ხდება ყველა საზოგადოებაში. ეს ხდება ოჯახშიც, ძმებს შორის და ა.შ. ეს ნორმალური პროცესია. მათ უნდათ რომ ჩვენ კიდევ უფრო იდეალები გავხდეთ, ჩვენ ვართ ძალიან დიდი პროგრესის მომსწრენი, მაგრამ უნდათ რომ იდეალები ვიყოთ. ჩვენ ვაფასებთ მათ ამ დამოკიდებულებას, ამ სურვილს და ვიღვით რომ, ასე ვთქვათ, ამ სრულყოფილების გზას ბოლომდე გავიყვანოთ, აქედან გამომდინარე, <CgnvM>მე ვფიქრობ,</CgnvM> რომ გარკვეული ინდივიდების მიმართ გაკეთებული განცხადებები არ ნიშნავს ჩვენი ასე ვთქვათ გაცხადებული პოლიტიკისა და სურვილს, რომელიც, სხვათაშორის, / აზრის გავრცობა/ კონსტიტუციაში ჩაიწერა ჩვენი მმართველობის დროს, ჩვენი ინიციატივით, შესაბამისად, მგონია რომ ზალიან გადაჭარბებულია ასეთი შეფასებები და <CgnvM>მე ვფიქრობ</CgnvM> ზოგადად [crtm.m]რა თქმა უნდა[/crtm.m] არ არის სასურველი ერთმანეთის მიმართ კრიტიკული განცხადებების საჯაროდ კეთება, ჩვენ გვაქვს ძალიან კარგი უშუალო ურთიერთობა და მეგობრობა , მე არ ვგულისხმობ ამ შემთხვევაში ბატონ ჰარდს , საერთოდ ვამბობ, დიპლომატებს ,ჩვენს მეგობრებს, კონგრესმენებს, ევროპარლამენტარებს, და შეგვიძლია რომ ნებისმიერისაკითხი მეგობრულ ფორმატში ატმოსფეროში განვიხილოთ და გადაწყვიტოთ.

ჟ: რადგან გაეროს შევხებთ სამშვიდობო ინიციატივაზეც რომ გკითხოთ, მოჰყვა გამოხმაურება თქვენს ამ სამშვიდობო ინიციატივას?

ირაკლი ღ: მე მინდა ამის თაობაზე გითხრათ შემდეგი, რომ 30 წლის განმავლობაში ჩვენ პირველად ჩემი დიაცით და ამერიკელი პარტნიორების და მეგობრების ჩართულობით ჩვენ ერთად შევძელით წარმატებული მაგალითის პრეცედენტის შექმნა. როცა საქართველომ მედიაცია განახორციელა ჩვენს მოძმე მეზობელ ქვეყნებთან ,აზერბაიჯანთან და სომხეთთან ,და ეს წარმატებული მაგალითი, ურთიერთთანამშრომლობის და მედიაციის შედეგა. სწორედ ამ მიზანს ემსახურებოდა , მოგეხსენებათ რომ ეს შემთხვევა და ეს ფაქტი იქნა ფართოთ აღიარებული და მოწონებული იქნა ამერიკის მტავრობის მხრიდან, ევროკავშირის მხრიდან, ყველას მხრიდან, ჩვენ გვქონდა მხოლოდ მოწოდება და მათი მხრიდან არის წახალისებული. პირად საუბრებში თუ საჯაროდ, აღნიშნული ინიციატივის ბოლომდე მიყვანა და გაგრძელება.

[crtm.m]რა თქმა უნდა[/crtm.m] ჩემი სურვილი არის რომ ნდობის პროცესი, რომელიც ჩვენ დავიწყეთ ორი ქვეყნის ლიდერებს შორის, ამაში გარკვეული რაღაც სასარგებლო წვლილი , თუნდაც მცირედი ჩვენმა ქვეყანამ შეიტანოს.

და [crtm.m]რა თქმა უნდა[/crtm.m] მე ამ მიმართულებით ბოლომდე დავიხარჯები. და ხვალ მივემგზავრები ბაქოში, და იქნება შეხვედრა პრეზიდენტ ალიევთან,რომელსაც მე დიდ პატივს ვცემ და გვაქვს ძალიან კარგი ურთიერთობა ჩამოყალიბებული, გვაქვს ნდობა რაც მთავარია, და როდესაც ნდობა არსებობს ქვეყნებს შორის და ლიდერებს შორის, <CgnvM>მე ვფიქრობ</CgnvM> რომ იქ ყველა საკითხი გადაწყდება შესაბამისად.

და ასეთივე ურთიერთობა მაქვს ბატონ პაშინიანთან, რომელიც იმყოფებოდა სულ რამდენიმე კვირის წინ თბილისში, მეც ვაპირებ სომხეთში ჩასვლას უახლოეს მომავალში და <CgnvM>ვფიქრობ</CgnvM> რომ ამ მიმართულებით მე [atd.m adv]მაქსიმალურად[/atd.m adv] დავიხარჯები და რაღაც გარკვეულ სასარგებლო როლს შევასრულებ ორ ქვეყანას შორის.

ჟ: კარგით ვიდრე ეკონომიკაზე დაგისვამდეთ კითხვას, რადან თქვენ ცოტახნის წინ ამერიკაში იმყოფებოდით, თქვენ სულ რამდენიმე წუთის წინ თქვით, რომ არანაირი პრობლემა ჩვენს დასავლელ პარტნიორებთან არ გვაქვს,

ირაკლი : ეს არის სამუშაო, სამუშაო პროცესი, შეიძლება ვილაცას რაღაც მოეწონოს, რაღაც არ მოეწონოს, [atd.m adj]ნორმალურია.[/atd.m adj]

ჟ: თქვენი ოპონენტები კურსის გადახვევაზე აკეთებენ აქცენტს, მსგავსი სახის კითხვითი ნიშანი თუ გსმენიათ მაგალითა, როდესაც ამერიკაში იმყოფებოდით?

ირაკლი ღ: და ვის უნდა ეთქვა?

ჟ: თქვენ ხომ გქონდათ რამდენიმე შეხვედრა?

ირაკლი ღ: იცით რა არის, ჩვენი საგარეო პოლიტიკის კურსი არის განსაზღვრული კონსტიტუციით, ჩვენი ინიციატივით მოხდა კონსტიტუციაში აღნიშნული კურსის განსაზღვრა. როგორ წარმოუდგენია ვინმეს ჩვენ თვითონ დავარდვიოთ კონსტიტუცია, ეს ხომ აბსურდია საერთოდ, და <SeqM>მეორე</ SeqM> მთავარი კითხვა უნდა დავსვა <TpcM> ახლა,</TpcM> ვილაცამ რომ ასეთი შეფასება გააკეთოს სულ მცირე ერთი ფაქტი მაინც უნდა არსებობდეს. ერთი ფაქტი , საფუძველი დამისახელებთ თქვენ ან ნებისმიერმა <RhqM>ჩვენ როდის, რა ნაწილში გადავუხვიეთ როგორც თქვენ ამბობთ საგარეო კურსს?</RhqM> [atd.m adj]ეს ხომ აბსურდია,[/atd.m adj] ეს ხომ არის ისეთივე ლეგენდა , მოგონილი, ცრუ ბრალდება, როგორიც ნებისმიერი სხვა. ნებისმიერი ,რომელიც ჩვენ გვესმის 24 სთ ის განმავლობაში ამ ცრუ ადამიანებისგან. ჩვენ ფაქტებზე უნდა <DrM>ვილაპარაკოთ თეა,</DrM> და როცა მითუმეტეს ჩვენს მოსახლეობას ველაპარაკებით, უნდა ველაპარაკოთ ფაქტებით და არგუმენტებით.

ჟ: კარგით, ეკონომიკაზე გადავიდეთ ერთხელ ახსენეთ რომ ეკონომიკა დულს, არადა ბოლო წლების განმავლობაში ქართული ოცნების საარჩევნო პროგრამაში ერთ-ერთი მტავარი გამოწვევა რაც ქვეყანას აქვს არის სიღარიბე. ეკონომიკის წინსვლა და ქართული ოცნების პროგრამაში სიღარიბეზე აქცენტის გაკეთება როგორ არის თანხვედრაში?

ირაკლი ღ: <TpcM>ახლა</TpcM> რაც შეეხება ეკონომიკა დულს კარგად დაგიმახსოვრებიათ ჩემი ნათქვამი, შესაძლოა ჩემი ნათქვამი ასე უტირიებულად ვთქვი, თუმცა თქვენ თუ გადახედავთ , მე ახლა შემთხვევით , ჰაერიდან არ მითქვამს ეს. 2007 წლის შემდეგ ჩვენს ქვეყანას 2ნიშნა ეკონომიკური ზრდა არ ჰქონია.2007 წლის შემდეგ. <CstM>შესაბამისად,</CstM> მე, [crtm.m]რა თქმა უნდა[/crtm.m] ეს ფაქტი მახარებს, ვინაიდან ჩემს დროსაც მოხდა ეს და დაემთხვა ასე, [crtm.m]რა თქმა უნდა[/crtm.m] [atd.m adj]ბედნიერი ვარ[/atd.m adj] რადგან უფრო მეტი სამუშაო ადგილები შეიქმნა, უფრო მეტი ზრდა იყო ეკონომიკის, 1 000 200 000 ით გავზარდეთ ბიუჯეტი სულ რაღაც 6 თვეში და [crtm.m]რა თქმა უნდა[/crtm.m] ლარის კურსი დასტაბილურდა, გამყარდა და ეს ყველაფერი მახარებდა და ეს , ასე ვთქვათ, შეჯამებულად ვთქვი რომ ეკონომიკა სწრაფი აღმავლობის გზაზე დგას და ასეც არის, ეს მხოლოდ მე არ მითქვამს, ეს თქვეს საერთაშორისო ორგანიზაციებმა , ყველამ რომ საქართველოს ეკონომიკა იმაზე სწრაფად აღდგა და ვითარდება , ვიდრე ეს იყო დაგეგმილი, პროგნოზირებული. <CgM>ძალიან მარტივი მაგალითი მინდა მოვიყვანო,</CgM> მანამდე მათი პროგნოზების მიხედვით ჩვენი ეკონომიკა წელს გაიზრდებოდა ალბათ 3-4 % -ით, და მათვე ძალიან მალე შეცვალეს პროგნოზები და 7.7 % დაგვიწერეს. <CgnvM>ჩვენი ღრმა რწმენით</CgnvM> ჩვენი ეკონომიკა წელს გაიზრდება დაახლოებით მინიმუმ, <AnM> მე ვიტყოდი,</AnM> 10% -ით, წინასწარი შედეგები აგვისტოს თვეში 10 % იანი ეკონომიკური ზრდა გვაქვს, უახლოეს დღეებში გამოვა ეს პროგნოზი. <CstM>შესაბამისად,</CstM> ჩვენ რვა თვეში გამოგვდის 12

% იანი ეკონომიკური ზრდა, და ყველანაირი სცენარის გათვალისწინებით წლის ბოლომდე ჩვენ გავდივართ ორნიშნა ეკონომიკურ ზრდაზე, **ახლა რას ნიშნავს ეს**, ეს ნიშნავს რომ მთლიანი შიდა პროდუქტის მოცულობა გაიზრდება წელს და ჩვენი ვარაუდით მომავალში პირველად მას შემდეგ რაც არის დამოუკიდებელი საქართველო, ერთსულ მოსახლეზე მთლიანი შიდა პროდუქტი 5000 \$ ს გადააჭარბებს. ეხლა თქვენ შემეკითხებით როდის აისახება ჩვენს მოსახლეობაზე, მთავარი გამოწვევა **[crtm.m]**რა თქმა უნდა**[/crtm.m]** არის სიღარიბე და უმუშევრობა ხომ? ის რომ მეტი ადამიანი მიიღებს გაზრდილ ხელფასს, მეტი ადამიანი იშოვოს სამსახურს, ეს ყველაფერი დროთაგანმავლობაში **[crtm.m]**რა თქმა უნდა**[/crtm.m]** მეტი ადამიანი იშოვოს სამსახურს, მეტი ადამიანი ამოვა სიღარიბიდან და **[crtm.m]**რა თქმა უნდა**[/crtm.m]** ეტაპობრივად დაიძლევა ეს პრობლემა რომელიც თქვენ ახსენეთ, ერთდღეში ამის ილუზია არ უნდა გქვონდეს, ამას პირდებოდა სააკაშვილი, როცა ქმნიდა ილუზიურ ილუზიებს, წარმოდგენებს, რაღაცა აშენებდა ვითომ, ამ დროს მთელი ქვეყანა იყო დანგრეული, ჩვენ ეხლა ბოლო რვა წელია ვაშენებთ გზებს, ინფრასტრუქტურას, ხიდებს, წყალს, სოფლის გაზიფიცირებას, რაც მანამდე არ ყოფილა პრაქტიკულად, მაშინ კითხვა მაქვს, თუ ასეთი იდეალურად გამართული ქვეყანა ჩავიბარეთ <RhqM>რატომ ვაშენებთ ამდენ გზებს?</RhqM> <RhqM>რატომ დავაგეთ ამდენი გზები?</RhqM> გაზიფიცირება, სამუშაოები, სოფლის მეურნეობა, ასობით საწარმო დავაფინანსეთ ჩვენ,მაშინ როცა ძალიან მარივად ცანს დამოკიდებულება ბიზნესის მიმართ, სააკაშვილის დროს, სააკაშვილი ბიზნესს ართმევდა ფულს და ჩვენ ბიზნესს ვეხმარებით ბიზნესის კეთებაში, მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარებაში, ახალი სამუშაო ადგილების შექმნაში, პროგრამები როგორიც არის აწარმოე საქართველოში, დღეს გავხსენით ერთ-ერთი მთავარი, ზალიან მნიშვნელოვანი საწარმო, 50 მილიონიანი საწარმო, თუნდაც ერთი მაგალითი, რომელიც სახელმწიფოს მხარდაჭერით არის დაფინანსებული და შექმნილი.

ასეთი არის უამრავი,ათეულობით და ასეულობით, მე ხუთშაბათს მექნება პრეზენტაცია , უნდა მოგიწვიოთ ყველა და მოსახლეობას ერთგვარი ანაგარიში ჩავაბაროთ, ამ რვა წელიწადში რამდენი საწარმო დაფინანსდა ჩვენი მხრიდან, რამდენი სამუშაო ადგილი შეიქმნა და რამდენი მილიარდი ლარის ინვესტიცია განხორციელდა.

ჟ: ტურიზმის განვითარება ყველა რეგიონის მისამართით რეალისტურია? წამდენად რეალისტურია? რაზეც თქვენ აკეთებთ აქცენტს მთელი ამ დროის განმავლობაში.

ირაკლი ღ: ე.ი. ეკონომიკური ზრდა რატომ გვახარებს, გვახარებს იმიტომ რომ მეტი ფული გამოჩნდება ბიუჯეტში, ძალიან მარტივად რომ ავხსნათ მოსახლეობისთვის, ამ ზედმეტი შემოსავლებით ჩვენ შევძლებთ დავაფინანსოთ კარგი პროექტები, როგორიც არის ახალი საწარმოების შექმნა, რომელიც სამუსაო ადგილებს შექმნის და <CgnvM>მე მინდა</CgnvM> <RemM>აქვე კიდევ ერთხელ განვაცხადო,</RemM> რომ გვაქვს ამბიციური გეგმა 2000 500000 ლარის ინვესტიციის განხორციელების მომდევნო სამი ოთხი წლის განმავლობაში, ბიზმესთან ერთად ადგილობრივი წარმოების განსავითარებლად და წასახალისებლად. ეს არის პაკეტი ძალიან სერიოზული, 1300 მდე საწარმოოს დავაფინანსებთ, და მინიმუმ 100 000 ახალი სამუსაო ადგილი შექიმნება. თქვენ რომ მკითხეთ , ეხლა რაც შეეხება ტურიზმს, ტურიზმის მიმართულებით , ჩემი დავალებით ყველა მუნიციპალიტეტში გვაქვს უნიკალური ადგილები , რომელიც მანამდეც იყო , შესაძლოა იყო მომხიბლელი ტურისტული ლოკაციები , ატრაქციები, ახლა არის მივიწყებული, ამას გარდა არის ახალი ლოკაციები აღმოჩენილი , რომლებიც მინდა რომ ტანაზრად ყველა რეგიონში, ყველა მუნიციპალიტეტში განვავითაროთ.

გვაქვს გეგმა, ვამუშავებთ ამაზე აქტიურად ეკონომიკის სამინისტროს და დავიწყებ ამ პროექტების განხორციელებას 2022 წლის იანვრიდან მე, **[crtm.m]**რა თქმა უნდა**[/crtm.m]** ეს ყველაფერი ჯამში, 7 000 000 000 ლარის ინვესტიციების განხორციელების გეგმა, 7 000 000 000

პერიოდები. <CstM>ასე რომ,</CstM> ჩვენთვის უცხო არ არის გამოწვევები. მაგრამ ის, რაც მთელ მსოფლიოში ბოლო წლების განმავლობაში ხდება, მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ ისტორიაში ალბათ ყველაზე დრამატული მოვლენებია. პანდემიით გამოწვეული რთული ეკონომიკური და ჰუმანიტარული კრიზისი კიდევ უფრო გააღრმავა ევროპის კონტინენტზე მიმდინარე მასშტაბურმა სამხედრო კონფლიქტმა.

რუსეთის შეჭრამ უკრაინაში სათავე დაუდო ხანგრძლივ ომს, რომლის დასასრულიც არ ჩანს, რომელიც ყველას გვხვება. გაუმართლებელი ადამიანური მსხვერპლის, სასტიკი ნგრევის შეჩერება უდიდეს საერთო ძალისხმევას მოითხოვს. დღესაც, როგორც მეორე მსოფლიო ომის დროს, ყველა ჩვენგანის, მთელი კაცობრიობის მიზანი და ამოცანა მშვიდობის უზრუნველყოფაა. უნდა გავაცნობიეროთ, რომ მშვიდობას ალტერნატივა არ აქვს. ვგულშემატკივრობთ რა უკრაინას, უფრო მეტი უნდა ვიმრომოთ სამშვიდობო მოლაპარაკებების, ხანგრძლივი და სტაბილური მშვიდობის პირობების შესაქმნელად.

<RemM>თქვენ იცით,</RemM> რომ ჩვენ გადავიტანეთ მძიმე ომი რუსეთთან 2008 წლის აგვისტოში; ჩვენმა ქვეყანამ ამ ომში დიდი ადამიანური მსხვერპლი გაიღო; ჩვენი ტერიტორიების 20% კვლავ ოკუპირებულია რუსეთის მიერ.

<RhqM>მაგრამ რა გვადლევს ძალას ამ ერთიანობისთვის?</RhqM> <SeqM>უპირველეს ყოვლისა,</ SeqM> ეს არის ის ტრადიციული, უზენაესი, მარადიული, უნივერსალური ფასეულობები, რომელიც განსაზღვრავს მთელ ჩვენს ისტორიას და კულტურას, ჩვენს ყოველდღიურობას. ეს ფასეულობები მარტივად გამოითქმის – ეს არის რწმენა, თავისუფლება, მშვიდობა, ღირსება, სიმართლე, თანასწორობა, ოჯახის სიწმინდე, მშობლების, წინაპრების, ტრადიციების პატივისცემა, სამშობლოსა და ადამიანების სიყვარული, უკეთესი მომავლის იმედი. ყველაფერი, რაც შეიძლება შევაჯამოთ საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქ ილია II-ის, ბრძენი და ჩვენს ქვეყანაში ყველაზე ავტორიტეტული ადამიანის მიერ შემოთავაზებულ პოსტულატებში: ღმერთი, სამშობლო, ადამიანი.

საქართველოს მთელი ისტორია სწორედ ამ ფასეულობებს ეფუძნება. [atd.m adv]არსებითად,[/atd.m adv] ეს ფასეულობები ერთ წიგნში – სახარებაშია თავმოყრილი. ალბათ იცით, რომ ჩვენი ქვეყანა ერთ-ერთი პირველი იყო, რომელმაც ჯერ კიდევ მეოთხე საუკუნეში ქრისტიანობა სახელმწიფო რელიგიად აღიარა. დაახლოებით იმავე დროს, მეოთხე საუკუნის მეორე ნახევარში ქართულად ითარგმნა სახარება; თუმცა ქრისტიანობის ქადაგება ჩვენთან გაცილებით ადრე, ჯერ კიდევ ქრისტეს პირველმა მოციქულებმა დაიწყეს. დიახ, ორი ათასი წელია, მთელ ჩვენს ისტორიას და კულტურას სწორედ სახარების ფასეულობები განსაზღვრავს. ეს ფასეულობები ყოველთვის საფუძვლად ედო ქართულ იდენტობას, აერთიანებდა ჩვენი ხალხს. სწორედ ამის დამსახურებაა, რომ უძველესი, მაგრამ პატარა, რთულ გეოპოლიტიკურ ვითარებაში, იმპერიებისა და ცივილიზაციების შეჯახების ეპიცენტრში მდებარე ქვეყანა გადაურჩა ისტორიის იმ ქარტეხილებს, რომლებმაც არაერთი დიდი და ძლევამოსილი იმპერია გაანადგურა.

[atd.m adv]რასაკვირველია,[/atd.m adv] ტრადიციების ერთგულება არ ნიშნავს, რომ უარი უნდა ვთქვათ განახლებაზე. მაგრამ ჩვენ ვიცით, რომ ბოროტება ხშირად სწორედ განახლების სახელით მოდის. ასე იყო ფაშიზმის შემთხვევაშიც, და არაერთხელ მთელ ისტორიაში. ჩვენმა პატრიარქმა ბრძანა, რომ თავისუფლებას ცრუ თავისუფლების სახელით ებრძვიან. დიახ, ეს ნამდვილად ასეა. არავინ ებრძვის თავისუფლებას მონობის სახელით, არამედ ცრუ თავისუფლების; არავინ უპირისპირდება სიმართლეს სიცრუის სახელით, არამედ ყალბი სიმართლის სახელით.

7) <https://batumelebi.netgazeti.ge/news/372810/> მოძიებული 24.03.23

„<DrM>ჩვენ,</DrM> [crtm.m]რა თქმა უნდა,[/crtm.m] არც ერთ პროვოკატორს არ მივცემთ უფლებას, რომ არეულობა და შფოთვა, ქაოსი შეიტანონ, ყველას ადგილზე, მნიშვნელობა არ აქვს რომელი პარტიის წარმომადგენელი იქნება, კანონის შესაბამისად გაეცემა პასუხი,“ – განაცხადა ღარიბაშვილმა.

მან ასევე კიდევ ერთხელ ისაუბრა მიხეილ სააკაშვილის შესახებაც.

„პატიმარ სააკაშვილს ყველანაირი მომსახურება ეწევა, ყველანაირი

[atd.m adv]აბსოლუტურად,[/atd.m adv] მას აქვს სრული კომფორტი შექმნილი ციხეში და [crtm.m]რა თქმა უნდა,[/crtm.m] პენიტენციური სამსახური ყველაფერს აკეთებს იმისთვის, რომ მას 24-საათიანი მომსახურება გაუწიოს“.

8) კახა კალაძე

<https://news.ge/2018/10/29/zalauflebis-koncentraciam-seizleba-itqvas-gadawarbebuli-tvitdajerebuloba-segvματα/>
მოძიებული 04.05.23

არჩევნების პირველი ტურის შედეგებზე „ქართული ოცნება – დემოკრატიული საქართველოს“ გენერალურმა მდივნმა კახა კალაძემ ბრიფინგი გამართა.

„<SeqM>პირველ რიგში,</ SeqM> მთელი ჩვენი პოლიტიკური გუნდის სახელით, <CgnvM>მინდა</CgnvM> მაღლობა გადავუხადო ჩვენს მოქალაქეებს, ამომრჩევებს, ვინც მაღალი მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობა გამოიჩინა და მივიდა არჩევნებზე. <AdM>ასევე,</ AdM> მაღლობა დამკვირვებლებს, უცხოელ პარტნიორებს, საერთაშორისო ორგანიზაციებს, სამართალდამცავებს, საარჩევნო ადმინისტრაციას და მედიას.

რაც მთავარია, ამ არჩევნებით ხალხმა გამოგვიგზავნა შეტყობინება, რისი შეგრძნება გარკვეულწილად ყველას გვქონდა, რომ ქვეყანაში ბევრი რამე შესაცვლელია, შესაცვლელია [atd.m adv]სწრაფად,[/atd.m adv] [atd.m adv]ეფექტურად[/atd.m adv] და თითოეული მოქალაქის ინტერესის გათვალისწინებით.

[atd.m adv]სამწუხაროდ,[/atd.m adv] როგორც ყველა ხელისუფლებას, ჩვენც ძალაუფლების კონცენტრაციამ, შეიძლება ითქვას გადაჭარბებული თვითდაჯერებულობა შეგვმატა და შესაბამისად, მთელ რიგ შემთხვევებში არ ხდებოდა ადეკვატური უკუკავშირი, კომუნიკაცია საზოგადოებასთან.

ამის შედეგი იყო ისიც, რომ მხოლოდ შიდა კვლევების მონაცემებს ვეყრდნობოდით, რამაც კიდევ უფრო შეასუსტა განწყობების აღქმა. თუმცა ყველა ჯანსაღი პოლიტიკური ორგანიზაციისთვის მსგავსი „გამოფხიზლება“, ახალი და ეფექტური რეაგირების, სწრაფი ცვლილების დასაბამია.

სწორედ ამაზე საუბრობდა ბიძინა ივანიშვილიც, პარტიის თავმჯდომარის პოსტზე დაბრუნებისას:

გუნდში გასაძლიერებელია პოლიტიკური მენეჯმენტი, გასაძლიერებელია კომუნიკაცია, გასაძლიერებელია ინსტიტუტები, გადაწყვეტილებები უნდა გახდეს უფრო სწრაფი და ეფექტიანი, შედეგზე, ადამიანების რეალური პრობლემების გადაწყვეტაზე ორიენტირებული.

გზავნილი მიღებულია და ჩვენ მზად ვართ ქმედითი ნაბიჯებით ვუპასუხოთ ამ გამოწვევას.

[atd.m adj]ბუნებრივია,[/atd.m adj] ჩვენ ვართ თვითკრიტიკულები, ვიღებთ პასუხისმგებლობას ყველა სუბიექტური ფაქტორის აღმოფხვრაზე, თუმცა პრობლემებს აქვს ობიექტური მიზეზებიც- მძიმე ეკონომიკური ვითარების ფონზე, ბოლო რესურსებით ამუშავებულმა პროპაგანდისტულმა მანქანამ და სრულად ნეგატიურმა კამპანიამ თავისი შედეგი გამოიღო. ჩვენ საპასუხო რეჟიმში ვეკონტაქტეთ ჩვენს ოპონენტებს, რა დროსაც, საზოგადოების რეალური პრობლემები გვერდით დარჩა. სწორედ ის პრობლემები, რომელთანაც მხოლოდ ერთად დგომით შევძლებთ გამკლავებას.

არჩევნების შედეგში ჩვენი ამომრჩევლის ნაკლები მობილიზაციის ერთ-ერთ მიზეზად იმასაც განვიხილავთ, რომ პარტიამ არ წარადგინა საკუთარი კანდიდატი და დამოუკიდებელი კანდიდატის მხარდაჭერამ შეასუსტა ჩვენი ამომრჩევლების მობილიზაციის პროცესი.

<CgnvM>დარწმუნებულები ვართ,</CgnvM> რომ მეორე ტურში, როცა [atd.m adv]ნათლად [/atd.m adv] გამოიკვეთა ორი პოლუსი, როცა არჩევანი გასაკეთებელია სიცრუესა და სიმართლეს, ძალადობასა და თავისუფლებას შორის, მოხდება მაქსიმალური კონცენტრაცია და ჩვენ ერთად, [atd.m adv]აუცილებლად[/atd.m adv] გავიმარჯვებთ საპრეზიდენტო არჩევნებში და რაც მთავარია, ერთად აუცილებლად დავძლევთ ყველა გამოწვევას“, – განაცხადა კალაძემ.

9) ირაკლი ღარიბაშვილი

<https://netgazeti.ge/news/527214/> მოდიებული 31.08.23

“ჩემი გადასაწყვეტი არ არის, რომ ჩატარდეს არჩევნები. <PrslM>ჩვენ</PrslM> 2020 ოქტომბერში გვქონდა თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნები და ყველა საერთაშორისო ორგანიზაციამ, მათ შორის, ODIHR-მა, საერთაშორისო დამკვირვებლებმა და ეუთომ ეს არჩევნები აღიარა როგორც კონკურენტუნარიანი, თავისუფალი და სამართლიანი. <CstM>შესაბამისად,</CstM> შემდეგომი საპარლამენტო არჩევნები საქართველოში 2024 წელს ჩატარდება“, — თქვა ღარიბაშვილმა.

“მართლა კატასტროფული მდგომარეობა გვქონდა. უტირებას არ მოვახდენ, თუ ამას აღვნიშნავ. მთელი რიგი რეფორმების წყალობით გარკვეულ პროგრესს მივაღწიეთ სასამართლო მიმართულებით. სასამართლო სისტემა მზაობას აცხადებს, ამ მიმართულებით სვლა განაგრძოს.

<SeqM>რაც შეეხება მეორე კითხვას,</ SeqM> რომელიც პატიმრების გათავისუფლებას უკავშირდება, პოლიტიკოსობა იმუნიტეტი არ გახლავთ და თუ პოლიტიკოსი რაღაც დანაშაულს ან უკანონობას სჩადის, [atd.m adv]რასაკვირველია,[/atd.m adv] მან პასუხი უნდა აგოს საკუთარ საქციელზე. ჩემზე არ არის დამოკიდებული გადაწყვეტო, როდის ან საერთოდ გავათავისუფლო თუ არა პატიმრები, ეს არის კანონის უზენაესობის საკითხი და ეს გახლავთ სასამართლო სისტემის გადასაწყვეტი, ვინ ჩასვას ციხეში თუ გაათავისუფლოს ის პატიმრობიდან“, — განაცხადა ირაკლი ღარიბაშვილმა.

10)<https://1tv.ge/news/irakli-gharibashvili-sharshan-roca-qveyana-elodeboda-gadawvyvetilebas-radikaluri-dzalebis-mati-mkhardamcheri-lobisturi-jgufebis-chartulobit-evroparlamentshi-miighes-statusis-sawinaaghmdego-rezolu/> მოდიებული 09,09.23

ირაკლი ღარიბაშვილმა უპასუხა „მთავარი არხის“ ჟურნალისტის კითხვას, რომლის თანახმადაც: „<CgnvM>მინდა,</CgnvM> გკითხოთ იმ მაჩვენებელზე, რომელიც აქვს საქართველოს ევროკავშირის საგარეო პოლიტიკის და უსაფრთხოებასთან თანხვედრაში, ეს არის 43 პროცენტი, ყოველ შემთხვევაში, წელს ეს მაჩვენებელი აქვს ჩვენს ქვეყანას.

<CgnvM>მინდა,</CgnvM> გაგახსენოთ ხელისუფლების ის პოლიტიკური ნაბიჯები, რომლებიც გადადგა მმართველმა გუნდმა მას შემდეგ, რაც ჩვენი ქვეყნისთვის უპრეცედენტო შესაძლებლობის ფანჯარა გაიხსნა ამ დიდი გეოპოლიტიკური ცვლილებების შედეგად და უკვე ორი დღეა, ამაზე თქვენც საუბრობთ. იქამდე, ვიდრე ჩვენ ველოდებოდით შარშან, ივნისში კანდიდატის სტატუსთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებას, ხელისუფლებამ დაახლოებით ერთი თვით ადრე აბსურდული ბრალდებით დააკავა ყველაზე დიდი დამოუკიდებელი მედიის დამფუძნებელი. ამის შემდგომ უკვე, როდესაც საქართველო გამოეთიშა ასოცირებულ ტრიოს, [hdg.adv]უფრო სწორად,[/hdg.adv] მივიღეთ უფრო ნაკლები, ვიდრე უკრაინამ და მოლდოვამ – ევროპული პერსპექტივა, იყო დასავლეთის მხარდამჭერი აქციები საქართველოში, ხელისუფლება მუდმივად ცდილობდა ამ აქციის მონაწილეთა დისკრედიტაციას. ამის შემდგომ იყო „რუსულ კანონად“ წოდებული კანონპროექტი, ასევე მუდმივი თავდასხმა ჩვენს დასავლელ პარტნიორებზე, ომში ჩართვის მცდელობაში დადანაშაულება, <AdM>აგრეთვე</ AdM> რუსეთთან პრიდაპირი ფრენების გახსნა, სანქცირებული პირების საქართველოში შემოშვება და ბოლოს – პრეზიდენტის იმპიჩმენტის საკითხი“.

„რამდენიმე მაგალითი იქნა მოყვანილი, რომელსაც <CgnvM>მინდა,</CgnvM> გამოვხმაურო. [crtn.m]რა თქმა უნდა,[/crtn.m] ცალკეულ კრიმინალურ ქეისზე არ გავაკეთებ განმარტებას. <CgnvM>მინდა,</CgnvM> კითხვის ავტორს და თქვენც, <RemM>ყველას შეგახსენოთ,</RemM> რომ შარშან, მაშინ, როდესაც ქვეყანა ელოდებოდა გადაწყვეტილებას, რადიკალური ძალების და მათი მხარდამჭერი ლობისტური ჯგუფების ჩართულობით, ევროპარლამენტში მიღებულ იქნა პრიდაპირ ანტისტატუსის მოწოდების მქონე რეზოლუცია, რომელიც ეწინააღმდეგება ჩვენი ქვეყნის ეროვნულ ინტერესს და ჩვენს მიზანს, რომ ქვეყანას მიეღო კანდიდატის სტატუსი. <AdM>აქვე,</ AdM> <CgnvM>მინდა</CgnvM> განვმარტო, რომ ევროკომისია სხვა ინსტიტუციაა და ევროპარლამენტი – სხვა“, – აღნიშნა ღარიბაშვილმა.

„ჩვენ ვაშენებთ ძლიერ, ევროპულ დემოკრატias, ვაშენებთ სამართლებრივ სახელმწიფოს, სადაც იცავენ კონსტიტუციას და ვინ, თუ არა პრეზიდენტი, პრემიერ-მინისტრი, პარლამენტი, [atd.m adv]ზოგადად,[/atd.m adv] ხელისუფლება უნდა იყოს მაგალითის მიმცემი როგორც კონსტიტუციის დაცვის, ასევე მისი პატივისცემის. ასე რომ, ეს არაა პოლიტიკური საკითხი, ეს სამართლებრივია, რაზეც ფორმალური რეაგირება გავაკეთეთ ჩვენ, როგორც მმართველმა პარტიამ. იმის მიუხედავად, რომ ვიცით, პარლამენტში არ გვაქვს საკმარისი ხმების რაოდენობა, რომ [atd.m adv]ფორმალურად[/atd.m adv] მოხდეს პრეზიდენტის იმპიჩმენტი, გავაკეთეთ რეაგირება და განვმარტეთ, ვცემთ რა პატივს ჩვენი ქვეყნის სამართლებრივი სახელმწიფოს იმიჯს, ვიყავით ვალდებული და იძულებული, ეს ფორმალური რეაგირება მოგვეხდინა“, – განაცხადა ირაკლი ღარიბაშვილმა.

11)<https://1tv.ge/news/giorgi-amilakhvari-chveni-qveynis-mtrebs-undat-irakli-gharibashvilis-dazianebe-arcerti-tetri-sakhelmwifo-biujetidan-ashsh-shi-vizitistvis-premier-ministrs-ar-daukharjavs/> მოძიებული 10.09.2023

ჩვენი ქვეყნის მტრებს და მოღალატეებს, ამ ფაქტით უნდათ ირაკლი ღარიბაშვილის დაზიანება, – ამის შესახებ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა, გიორგი ამილახვარმა განაცხადა.

მისი თქმით, პრემიერ-მინისტრის აშშ-ში ვიზიტისთვის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან არცერთი თეთრი არ დახარჯულა. „მგონი, ნათლად ითქვა და კიდევ ერთხელ ხაზგასმით ვამბობთ, რომ არცერთი თეთრი სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ამ ვიზიტისთვის ირაკლი ღარიბაშვილს არ დაუხარჯავს. საზოგადოებას მინდა, შევახსენოთ თუ რა ხდებოდა წინა ხელისუფლების დროს, ალბათ, თქვენც კარგად გახსოვთ. სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯზე

რეისებით, მასაჟისტებთან ერთად მგზავრობა, რომ ვიღაცას არ ჩამოსძინებოდა მგზავრობის დროს, სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრებით სწავლის დაფინანსების გადახდა თავიანთი შვილებისთვის, სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრებით ძალიან ლამაზი კოსტიუმების შეძენა და სხვადასხვა ფუფუნების საგნების გამოყენება. შესაბამისად, ეს არის იმ პროცესის გამოძახილი, როდესაც ჩვენი ქვეყნის მტრებს და მოღალატეებს, ამ ფაქტით უნდათ ირაკლი ღარიბაშვილის დაზიანება და გეტყვიტ რატომ. ირაკლი ღარიბაშვილის პრემიერ-მინისტრობის პერიოდში თითქმის ორჯერ მოხდა ეკონომიკის ზრდა. ქვეყანა სტაბილურად ვითარდება და აქვს პროგრესი. ქურდს ჯიბე ეწვოდაო – ახლა ქვეყნის მტრებს, იმ მოღალატეებს, ვისაც ასეთი რაღაცები უკეთებიან ხელისუფლებაში ყოფნის დროს, წარმოუდგენიათ, რომ ჩვენს ხელისუფლებაში პრემიერ-მინისტრი ან ნებისმიერი მინისტრი, თუ სხვა მაღალჩინოსანი რაიმე მსგავს იკადრებს, ან თავში მოუვა სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯზე. ამიტომ, ტყუილად ცდილობთ ახლა თქვენ რაღაც ღია კარის მტკრევას იქ, სადაც მსგავსი არაფერი არ არსებობს.

ნათლად განიმარტა, რომ არცერთი თეთრი ირაკლი ღარიბაშვილს ბიუჯეტიდან არ გამოუყენებია მისი პირადი ვიზიტისთვის. ბუნებრივია, თავადაც დეკლარაციაში იხილავთ, როცა ამის დრო მოვა, თუ რა წყაროებით დაფინანსდა. გიდასტურებთ, რომ სახელმწიფო ბიუჯეტიდან არცერთი თეთრი ამ მგზავრობისთვის არ დახარჯულა. არცერთი თეთრი“.

12)<https://1tv.ge/news/giorgi-kalandarishvili-keli-degnanis-ganckhadeba-garkveuli-interpretaciebis-safudzveli-gakhda-movuwodeb-yvela-chartul-mkhares-politikuri-miznebidan-gamomdinare-nu-davazianebt-istoriul-saarchevno-p/> მოძიებული 08.09.23

ცესკო-ს თავმჯდომარე გიორგი კალანდარიშვილმა განაცხადა.

მისივე თქმით, დღეის მდგომარეობით, უკვე 15 000-ზე მეტი მოხალისეა გადამზადებული საარჩევნო ტექნოლოგიებთან დაკავშირებით.

„პროცესი კიდევ უფრო ინტენსიურად გაგრძელდება და ფართო მასშტაბებს შეიძენს დარჩენილ წელიწად-ნახევრის განმავლობაში. პროცესს ზურგს უმაგრებს ცესკო-ს მიერ სხვადასხვა წლებში ჩატარებული შვიდი საპილოტე პროექტი და ის მნიშვნელოვანი ინტელექტუალური ცოდნა და გამოცდილება, რომელიც ჩვენ ამ პროექტებიდან და ტექნოლოგიებიდან გამომდინარე მივიღეთ. <AdM>ამასთანავე,</ AdM>საკანონმდებლო მოცემულობა, რომელიც აზღვევს მთელ რიგ საკითხებს და უზრუნველყოფს საარჩევნო პროცესის მაქსიმალურ გამჭვირვალობას, როგორც არის გადათვლები, ქაღალდის კვალი ყველა პროცესთან მიმართებით. საარჩევნო ადმინისტრაცია სრულ მზაობას აცხადებს, ამ მიმართულებით ითანამშრომლოს საერთაშორისო პარტნიორებთან და ჰქონდეს წამყვანი როლი ამომრჩეველთა ინფორმირების მიმართულებით, იქიდან გამომდინარე, რომ ის გახლავთ ცენტრალური უწყება, ვინაიდან მას აქვს როგორც ინტელექტუალური გამოცდილება ამ მიმართულებით, ასევე ის ტექნოლოგიები, რომლის მეშვეობითაც უნდა განხორციელდეს შესაბამისი სწავლებები. <CstM>შესაბამისად,</CstM> ჩვენ მზად ვართ თანამშრომლობისთვის და მივესალმებით ნებისმიერ მხარდაჭერას, რომელიც უწყებას ამ მიმართულებით ექნება ჩვენი საერთაშორისო პარტნიორების მხრიდან“, – განაცხადა გიორგი კალანდარიშვილმა აშშ-ის ელჩ კელი დეგნანის მიერ „რადიო თავისუფლებისთვის“ მიცემულ ინტერვიუსთან დაკავშირებით, სადაც არჩევნებზეც არის საუბარი.

ამავდროულად, გიორგი კალანდარიშვილი ამბობს, რომ ელჩის განცხადება გარკვეული ინტერპრეტაციების საგანი და საფუძველი გახდა.

„<CgnvM>მინდა</CgnvM> მოვუწოდო ყველა ჩართულ მხარეს, პოლიტიკური მიზნებიდან გამომდინარე ნუ დავაზიანებთ ამ მნიშვნელოვან, ისტორიულ საარჩევნო პროცესს და ერთობლივი ძალისხმევით, ერთობლივი ჩართულობითა და მონაწილეობით

უზრუნველყოთ ქვეყანაში მაღალი სტანდარტების შესაბამისი, პროფესიული დონის არჩევნების ჩატარება“, – განაცხადა გიორგი კალანდარიშვილმა.

საქართველოში აშშ-ის ელჩმა, კელი დეგნანმა „რადიო თავისუფლებასთან“ ინტერვიუში განაცხადა: „<CgnvM>ვფიქრობ,</CgnvM> ჩემი რჩევა უფრო ამომრჩევლებისთვის იქნებოდა განკუთვნილი, გამოდით და მიიღეთ მონაწილეობა არჩევნებში. უზრუნველყავით, რომ თქვენი ხმა იყოს გაგონილი და თქვენი არჩევანი – დათვლილი“. დეგნანის თქმით, აშშ-ის საელჩო მხარს დაუჭერს ამომრჩევლის განათლების კამპანიას, რომელიც ადამიანებს დაეხმარება არა მხოლოდ იმის გაგებაში, რატომ არის მათი ხმა მნიშვნელოვანი, არამედ იმაშიც, რომ ამ კონკრეტულ არჩევნებზე, როცა უბნების 90 პროცენტი ხმის მიცემის ელექტრონულ სისტემაზე გადადის, ამომრჩეველმა იცოდეს, ეს როგორ მუშაობს. „აშშ-შიც ვნახეთ, ელექტრონული სისტემა არ იძლევა გარანტიას, რომ ყველაფერი სუფთა და სამართლიანი იქნება. მისით მანიპულაციაც შესაძლებელია, თუკი ადამიანები არ არიან გაწვრთნილი ამ სისტემის გამოყენებაზე და თუ ამომრჩევლებს არ ესმით, ის როგორ მუშაობს“, – აღნიშნა კელი დეგნანმა.

13)<https://1tv.ge/news/irakli-gharibashvili-umushevrobisa-da-sigharibis-done-istoriul-minimumzea-qveynis-rezervebi-ki-istoriul-maqsimumze-es-aris-swori-politikis-shedegirasac-shenarchuneba-da-gadzliereb/> მოდიებული 04.09.2023

ბიზნესი მოგვყვება, მეტი თავდაჯერებულობა, პროგნოზირებადობა, განჭვრეტადობა არის ქვეყანაში და ეს ყველაფერი უნდა შევინარჩუნოთ, – ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა, ირაკლი ღარიბაშვილმა მთავრობის დღევანდელ სხდომაზე განაცხადა.

„ძალიან მაღალი აქტივობაა ზოგადად ბიზნესსექტორში. მაგალითისთვის გეტყვით, რომ მეორე კვარტალში ბიზნესსექტორის ბრუნვა გაიზარდა 15 პროცენტით, შეადგინა 48 მილიარდი ლარი და ორივე კვარტალში ჯამურად 92 მილიარდ ლარს გადასცდა მთელი ბიზნესსექტორის ბრუნვა, რაც ძალიან მისასალმებელია. ჩანს, რომ ბიზნესი მოგვყვება, უფრო მეტი თავდაჯერებულობა, პროგნოზირებადობა, განჭვრეტადობა არის ქვეყანაში და ეს ყველაფერი უნდა შევინარჩუნოთ, მაღალი ტემპებით უნდა გავაგრძელოთ ზრდა“, – განაცხადა ირაკლი ღარიბაშვილმა.

მისივე თქმით, წლის მეორე კვარტალში ბიზნესსექტორში სამუშაო ადგილების რაოდენობა გაიზარდა 42 ათასით და შეადგინა 737 ათასი, რაც მისასალმებელია.

„უმუშევრობის დონე არის ისტორიულ მინიმუმზე ჩამოსული. სიდარბის დონეც არის ისტორიულ მინიმუმზე ჩამოსული და ქვეყნის რეზერვები არის ისტორიულ მაქსიმუმზე. 5,5 მილიარდი დოლარი არის ქვეყნის რეზერვები. ეს ნიშნავს, რომ ქვეყანა ძლიერდება, ვითარდება, მდიდრდება და ამას სჭირდება შენარჩუნება“, – აღნიშნა ირაკლი ღარიბაშვილმა.

მთავრობის მეთაურის თქმით, ეს შემთხვევით არ მომხდარა.

„ეს არის ჩვენი სწორი პოლიტიკის შედეგი. ამ ყველაფერს სჭირდება შენარჩუნება და გაძლიერება. ამ პერიოდს სჭირდება შენარჩუნება და გაძლიერება“, – დასძინა პრემიერ-მინისტრმა.

14)ირაკლი კობახიძე

<https://1tv.ge/news/irakli-kobakhidze-vis-unda-waartvas-lomjariam-khmebi-maqsimum-khabeishvils-mudmivad-cdebian-dagegmvasi-mere-chvenze-brazdebian-rodasac-didi-upiratesobit-vigebt-archevnebs-shemdeg-archevnebsac/> მოდიებული 13.09.23

ირაკლი კობახიძე - ვის უნდა წაართვას ლომჯარიამ ხმები, მაქსიმუმ ხაბეიშვილს, მუდმივად ცდებიან დაგეგმვაში, მერე ჩვენზე ბრაზდებიან, როდესაც დიდი უპირატესობით ვიგებთ არჩევნებს, შემდეგ არჩევნებსაც ასე მოვიგებთ

ლომჯარია რომ გამოგყავს და ამ მართლა „ნაცს“ წარმოადგენ შუაშისტად, რა თქმა უნდა, წაგებული დარჩები, – ამის შესახებ ჟურნალისტებს პარტია „ქართული ოცნების“ თავმჯდომარემ, საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერმა, ირაკლი კობახიძემ განუცხადა.

„თვითონ ლომჯარიას რომ წარმოაჩენ შუაშისტად, რასაც აკეთებს, აკეთებენ მათი პატრონები, ეს უკვე მიუთითებს იმაზე, რომ [atd.m adv] აბსოლუტურად [/atd.m adv] უსუსურები არიან დაგეგმვაში. მერე ჩვენზე ბრაზდებიან, რატომ ვიგებთ არჩევნებს, რატომ აგებენ ყოველ ჯერზე „ნაცები“. ლომჯარია რომ გამოგყავს და ამ მართლა „ნაცს“ წარმოადგენ შუაშისტად, რა თქმა უნდა, წაგებული დარჩები. ვის უნდა წაართვას ლომჯარიამ ხმები, მაქსიმუმ ხაბეიშვილს წაართვას, ხომ. <CstM>შესაბამისად,</CstM> ისინი მუდმივად ცდებიან დაგეგმვაში. მერე ჩვენზე ბრაზდებიან, როდესაც დიდი უპირატესობით ვიგებთ არჩევნებს. [crtn.m] რა თქმა უნდა, [/crtn.m] შემდეგ არჩევნებსაც დიდი უპირატესობით მოვიგებთ“, – აღნიშნა ირაკლი კობახიძემ.

მისი თქმით, ლომჯარია სუსტი პროექტია.

„ლომჯარია ბევრად უფრო სუსტი პროექტია, ვიდრე იყო თავის დროზე „ლელო“ და გახარია. <RhqM>ლომჯარია რა არის?</RhqM> არის ერთ-ერთი ყველაზე ურეიტინგო „ნაცი“ საქართველოში. აქედან გამომდინარე, როგორი პროექტებიც არ უნდა დააინიცირონ, დღეს ლომჯარია იქნება, ხვალ შეიძლება, იყოს რომელიმე სხვა გვარი, [crtn.m] რა თქმა უნდა, [/crtn.m] ეს ყველაფერი არის წარუმატებლობისთვის განწირული. უბრალოდ ვერ შეასაღებ ქართულ საზოგადოებას ლომჯარიას არანაყად და იმ ადამიანებს, რომლებიც მის გამო არიან შეკრებილი. ისინი არიან ჩვეულებრივი ნაცები“, – დასძინა ირაკლი კობახიძემ.

ყოფილმა სახალხო დამცველმა, ნინო ლომჯარიამ რამდენიმე დღის წინ საზოგადოებრივი პლატფორმა „საქართველოს ევროპული ორბიტა“ დააფუძნა. ამასთან, ევროპელი კონსერვატორებისა და რეფორმისტების ჯგუფმა გუშინ განაცხადა, რომ ნინო ლომჯარია და ქართველი ხალხი სახაროვის სახელობის პრემიაზე წარადგინა.

15) გიორგი ამილახვარი

<https://1tv.ge/news/giorgi-amilakhvari-chveni-qveynis-mtrebs-undat-irakli-gharibashvilis-dazianeba-arcerti-tetri-sakhelmwifo-biujetidan-ashsh-shi-vizitistvis-premier-ministrs-ar-daukharjavs/> მოძიებული 15.09.2023

გიორგი ამილახვარი - ჩვენი ქვეყნის მტრებს უნდათ ირაკლი ღარიბაშვილის დაზიანება, არცერთი თეთრი სახელმწიფო ბიუჯეტიდან აშშ-ში ვიზიტისთვის პრემიერ-მინისტრს არ დაუხარჯავს

ჩვენი ქვეყნის მტრებს და მოღალატეებს, ამ ფაქტით უნდათ ირაკლი ღარიბაშვილის დაზიანება, – ამის შესახებ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა, გიორგი ამილახვარმა განაცხადა.

მისი თქმით, პრემიერ-მინისტრის აშშ-ში ვიზიტისთვის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან არცერთი თეთრი არ დახარჯულა.

„მგონი, ნათლად ითქვა და კიდევ ერთხელ ხაზგასმით ვამბობთ, რომ არცერთი თეთრი სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ამ ვიზიტისთვის ირაკლი ღარიბაშვილს არ დაუხარჯავს. საზოგადოებას მინდა, შევახსენოთ თუ რა ხდებოდა წინა ხელისუფლების დროს, ალბათ, თქვენც კარგად გახსოვთ. სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯზე რეისებით, მასაჟისტებთან ერთად მგზავრობა, რომ ვიღაცას არ ჩამოსძინებოდა მგზავრობის დროს, სახელმწიფო ბიუჯეტის

სახსრებით სწავლის დაფინანსების გადახდა თავიანთი შვილებისთვის, სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრებით ძალიან ლამაზი კოსტიუმების შეძენა და სხვადასხვა ფუფუნების საგნების გამოყენება. **შესაბამისად**, ეს არის იმ პროცესის გამოძახილი, როდესაც ჩვენი ქვეყნის მტრებს და მოღალატეებს, ამ ფაქტით უნდათ ირაკლი ღარიბაშვილის დაზიანება და გეტყვიტ რატომ. ირაკლი ღარიბაშვილის პრემიერ-მინისტრობის პერიოდში თითქმის ორჯერ მოხდა ეკონომიკის ზრდა. ქვეყანა სტაბილურად ვითარდება და აქვს პროგრესი. ქურდს ჯიბე ეწვოდო – ახლა ქვეყნის მტრებს, იმ მოღალატეებს, ვისაც ასეთი რაღაცები უკეთებათ ხელისუფლებაში ყოფნის დროს, წარმოუდგენიათ, რომ ჩვენს ხელისუფლებაში პრემიერ-მინისტრი ან ნებისმიერი მინისტრი, თუ სხვა მაღალჩინოსანი რაიმე მსგავს იკადრებს, ან თავში მოუვა სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯზე. ამიტომ, ტყუილად ცდილობთ ახლა თქვენ რაღაც ღია კარის მტვრევას იქ, სადაც მსგავსი არაფერი არ არსებობს.

ნათლად განიმარტა, რომ არცერთი თეთრი ირაკლი ღარიბაშვილს ბიუჯეტიდან არ გამოუყენებია მისი პირადი ვიზიტისთვის. ბუნებრივია, თავადაც დეკლარაციაში იხილავთ, როცა ამის დრო მოვა, თუ რა წყაროებით დაფინანსდა. გიდასტურებთ, რომ სახელმწიფო ბიუჯეტიდან არცერთი თეთრი ამ მგზავრობისთვის არ დახარჯულა. არცერთი თეთრი“, – აღნიშნა მინისტრმა.

16) <https://1tv.ge/news/giorgi-amilakhvari-qartveli-jariskacebis-tavdadeba-patriotizmis-da-tavisuflebisvis-brdzolis-sanimusho-magalitia-romelsac-arasdros-daviviwyebt/> მოდიებული 10.09.2023

გიორგი ამილახვარი - ქართველი ჯარისკაცების თავდადება პატრიოტიზმისა და თავისუფლებისთვის ბრძოლის სანიმუშო მაგალითია, რომელსაც არასდროს დავივიწყებთ

აგვისტოს ომის მე-15 წლისთავთან დაკავშირებით, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა გიორგი ამილახვარმა, საქართველოს პრემიერ-მინისტრთან, ირაკლი ღარიბაშვილთან და მთავრობის წევრებთან ერთად, მუხათგვერდის ძმათა სასაფლაოზე აგვისტოს ომში დაღუპული გმირების ხსოვნას პატივი მიაგო.

„8 აგვისტო გახლავთ ერთ-ერთი ყველაზე უმძიმესი თარიღი საქართველოს უახლეს ისტორიაში. ზუსტად 15 წლის წინ, ამ დღეს სამშობლოს დაცვისა და ერთიანობისთვის ბრძოლაში არაერთი ქართველი მეზობელი დაიღუპა. დღეს შევიკრიბეთ მუხათგვერდის ძმათა სასაფლაოზე და პატივი მივაგეთ ჩვენი გმირების ხსოვნას, რომლებმაც თავი გასწირეს საქართველოს უკეთესი მომავლისთვის. ჩვენი ბიჭების, ქართველი ჯარისკაცების თავდადება პატრიოტიზმისა და თავისუფლებისთვის ბრძოლის სანიმუშო მაგალითია, რომელსაც არასდროს დავივიწყებთ და მჯერა, ჩვენი მომავალი თაობა ამას განსაკუთრებით დააფასებს და მათ საგმირო მაგალითებზე ისწავლის.

ჩვენ ვალდებული ვართ, გავუფრთხილდეთ ჩვენი გმირების მონაპოვარს, ჩვენი ქვეყნის თავისუფლებას, დავდგეთ ერთად და ღირსეული ნაბიჯები გადავდგათ ქვეყნის გამთლიანებისკენ. წელს განსაკუთრებით დამძიმებულები ვხვდებით ამ მტკივნეულ თარიღს – შოვში მომხდარმა ტრაგედიამ, რომელმაც ჩვენი თანამოქალაქეების, ახალგაზრდებისა და ბავშვების სიცოცხლე შეიწირა, თითოეული ჩვენგანი, მთელი საქართველო შეძრა. აქვე, მინდა, კიდევ ერთხელ მივუსამძიმრო სტიქიის შედეგად დაღუპულთა ოჯახებსა და ახლობლებს და თანადგომა გამოვუცხადო მათ“, – განაცხადა გიორგი ამილახვარმა.

გიორგი ამილახვარი - ჩვენი ქვეყნის მტრებს უნდათ ირაკლი ღარიბაშვილის დაზიანება, არცერთი თეთრი სახელმწიფო ბიუჯეტიდან აშშ-ში ვიზიტისთვის პრემიერ-მინისტრს არ დაუხარჯავს

17) <https://civil.ge/ka/archives/616554>

ბიძინა ივანიშვილი (მოდიებული 05.08.2024)

ბიძინა ივანიშვილის მიმართვის სრული ტექსტი:

მოგესალმებით ქალბატონებო და ბატონებო,

მივესალმები ჩვენს თანამოქალაქეებს, რომლებმაც ოქტომბერში კიდევ ერთხელ უნდა თქვან გადამწყვეტი სიტყვა და დაიცვან საქართველოს ნათელი მომავალი.

გავიხსენებ 2012 წელს, როდესაც „ქართულმა ოცნებამ“ ოპოზიციიდან დაამარცხა „ნაციონალური მოძრაობა“ და ქვეყნის განვითარებაში პრინციპული გარდატეხა შეიტანა. 2012 წელს ჩვენ წარსულს ჩავაბარეთ რეჟიმი, რომლის ხელწერა იყო ადამიანების წამება, უკანონო პატიმრებით სავსე ციხეები, ბიზნესის რეკეტი, ტელევიზიების მიტაცება, არჩევნების გაყალბება, საქართველოს ტერიტორიებზე კონტროლის დაკარგვა.

ქართველი ხალხის უპრეცედენტო ერთიანობის წყალობით, 2012 წელს დავამარცხეთ სისხლიანი რეჟიმი და ვფიქრობდით, რომ „ნაციონალური მოძრაობა“ ველარსოდეს განაცხადებდა პრეტენზიას ხელისუფლებაში დაბრუნებაზე. თუმცა, როგორც მოგვიანებით გაირკვა, მათ ღრმად ჰქონდათ ფესვები გადგმული და წარმოადგენდნენ იმ გლობალური გავლენის მქონე ძალის აგენტურას, რომელსაც დღეს გლობალურ ომის პარტიად მოვიხსენიებთ. სწორედ გლობალური ომის პარტიის მფარველობის შედეგია, რომ ამ ბოროტებასთან დღემდე გვიწევს ბრძოლა.

ბრძოლა ბოროტების წინააღმდეგ 2012 წლიდან დღემდე უწყვეტ რეჟიმში გრძელდება. ეს ბრძოლა 2016, 2020 და 2021 წლებშიც საქართველოს და მისი სუვერენიტეტის გამარჯვებით დასრულდა. წინასწარ დაგეგმილი მცდელობის მიუხედავად, „ნაციონალურ მოძრაობას“ და მის მფარველებს, საბოლოოდ, სამივე შემთხვევაში არჩევნების შედეგების აღიარება მოუწიათ.

საქართველო ანალოგიური მოცემულობით ხვდება 26 ოქტომბრის არჩევნებსაც. 26 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებშიც საქართველო აუცილებლად გაიმარჯვებს იმ ძალებზე, რომლებიც გასული 4 წლის მანძილზე საქართველოში არეულობის შემოტანას და ქვეყნის ომში ჩათრევას გამალებით ცდილობდნენ. კიდევ ერთხელ გაიმარჯვებს „ქართული ოცნება“ აგენტურაზე, გაიმარჯვებს მშვიდობის პარტია ომის პარტიაზე.

კოლექტიური „ნაციონალური მოძრაობის“ და მისი მფარველებისთვის ესაა ბოლო გაბრძოლება საქართველოში არეულობის შემოსატანად და მეორე ფრონტის გასახსნელად. „ქართული ოცნებისთვის“ ეს არის გადამწყვეტი ბრძოლა საქართველოში მშვიდობის საბოლოოდ განსამტკიცებლად, გარედან ხელოვნურად თავს მოხვეული რადიკალიზმისა და პოლარიზაციის დასასრულებლად, სიმშვიდის, სტაბილურობისა და ეკონომიკური წინსვლის შესანარჩუნებლად, ეროვნული ღირსების დასაცავად და ამ ყველაფრის შედეგად, საქართველოს ევროპული პერსპექტივის შესანარჩუნებლად.

წლებანდელი არჩევნები ერთი რამით არის გამორჩეული. ქართველი ამომრჩეველი არასდროს ყოფილა ასეთი გათვითცნობიერებული იმ პოლიტიკური მოვლენების შესახებ, რომლებიც საქართველოში და საქართველოს გარშემო ამ წლების განმავლობაში ვითარდებოდა. ასეთ პირობებში, დღეს ქართველი ხალხისთვის არჩევანის გაკეთება კიდევ უფრო მარტივია. ამ ყველაფრის შედეგია, რომ დღეს „ქართულ ოცნებას“ 2012 წლის შემდეგ ყველაზე მაღალი, რეკორდული მხარდაჭერა აქვს და მას მოსახლეობის დაახლოებით 60 პროცენტი უცხადებს ნდობას.

ურთულესი გამოწვევებისა და უმძიმესი ზეწოლის მიუხედავად, გასული 4 წლის მანძილზე, ჩვენ ქვეყანას შევუნარჩუნეთ მშვიდობა, გავაორმაგეთ დოლარში ქვეყნის ნომინალური ეკონომიკა და მივიღეთ ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნის სტატუსი. ამ ყველაფრის შესაძლებლობა მოგვცა სწორედ ქართული საზოგადოების თანადგომამ, რომელმაც დეზინფორმაციისა და მანიპულაციის არაერთი ტალღის მიუხედავად, შეცდომა არ დაუშვა და საქართველო იმ ტრაგედიისგან დაიცვა, რომელიც, სამწუხაროდ, უკრაინაში დატრიალდა.

ექვგარეშეა, რომ საქართველოს მოსახლეობა 26 ოქტომბრის არჩევნებსაც უშეცდომოდ ჩაატარებს და „ქართული ოცნება“ საქართველოს პარლამენტში მორიგ ჯერზე მანდატების უმრავლესობას მიიღებს. თუმცა, ამ შემთხვევაში ეს არ არის საკმარისი. ჩვენ გვჭირდება განსაკუთრებულად მყარი, საკონსტიტუციო უმრავლესობის ტოლფასი გამარჯვება იმისათვის, რომ საბოლოოდ დავასრულოთ ომის პარტია, აგენტურა, რადიკალიზმი, პოლარიზაცია და ლიბერალური ფაშიზმი საქართველოში; იმისათვის, რომ საქართველომ შეუქცევადად განაგრძოს მშვიდობიანი განვითარება, ეკონომიკური წინსვლა და მიაღწიოს ევროპული სტანდარტების კეთილდღეობას, რაც ქვეყნის ევროკავშირში გაწევრიანების აუცილებელი პირობაა.

ქვეყნის შეუქცევადი განვითარების უზრუნველსაყოფად, აუცილებელია კოლექტიურმა „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ სრულად აგოს პასუხი ქართული საზოგადოებისა და კანონის წინაშე. არჩევნების შემდეგ, მათ მოუწევთ პასუხისგება ყველა იმ დანაშაულისთვის, რომელიც ხელისუფლებაში ყოფნის დროს ჩაიდინეს, განსაკუთრებით 2008 წელს დაკვეთის შესრულებისა და ქვეყნის ომში ჩართვის გამო, რაც ჩვენ ქვეყანას ორი ისტორიული რეგიონის დროებით დაკარგვად დაუჯდა. კონტროლი დაკვარგეთ 125 დასახლებულ პუნქტზე, გარდაიცვალა 412 ჩვენი მოქალაქე, დაიჭრა და დასახიჩრდა 2 ათასამდე ადამიანი, ხოლო ომის შედეგად 26 000 ჩვენი თანამემამულე საკუთარ სამშობლოში დევნილად იქცა. სწორედ ამისათვის გვჭირდება ჩვენ მაქსიმალური სახალხო ლეგიტიმაცია.

დღეს, საქართველოს არ გვაქვს იმის ფუფუნება, რომ ჩვენი ქვეყნის გაწირვის რისკზე წავიდეს. საკმარისია გადავდგათ ერთი არასწორი ნაბიჯი და სახალწლოდ ტრადიციული ფეიერვერკის ნაცვლად, ლომჯარიას ფეიერვერკს მივიღებთ. იმისათვის, რომ ასეთი კრიტიკული არჩევანის წინაშე აღარასდროს დავდგეთ, აუცილებელია საბოლოოდ დავამშვიდოთ ჩვენი ქვეყანა, დავასრულოთ აგენტურა, რადიკალიზმი და პოლარიზაცია, რის შემდეგაც ჩვენი ქვეყანა სწრაფი ტემპით განაგრძობს წინსვლასა და განვითარებას.

სამწუხაროდ, კონკრეტული ძალები კვლავაც არ იშლიან ფიქრს მეორე ფრონტზე, რამაც, მათი გათვლით, პირველ ფრონტზე არსებული რთული მოცემულობა უნდა შეცვალოს. სწორედ მეორე ფრონტის ლობირების შედეგია ის უპრეცედენტო ზეწოლა, რომელიც საქართველოზე უკვე რამდენიმე წელია ხორციელდება და უკრაინაში ომის დაწყების დღიდან განსაკუთრებულად გააქტიურდა.

გლობალური ომის პარტია სარგებლობს მნიშვნელოვანი გავლენით დღევანდელ ამერიკულ და ევროპულ ბიუროკრატიაზე, რაც ქართულ საზოგადოებაში ქმნის აღქმას, რომ საქართველოს კონფლიქტი ამერიკის სახელმწიფოსთან და ევროკავშირთან აქვს. თუმცა, როგორც კი უკრაინაში ომი დასრულდება, ინტერესები შეიცვლება და ეს აღქმაც მყისიერად გაქრება.

გლობალური ომის პარტიის სურვილი ცხადია. რადგან დარწმუნდნენ, რომ ომში არ ჩავერთვებით და საქართველოს უკრაინის ბედის გაზიარებისთვის ვერ გავწირავთ, მათ აქვთ ბოლო მცდელობა, ხელისუფლებაში დააბრუნონ აგენტურა, უსამშობლო ადამიანების ერთობა, კოლექტიური „ნაციონალური მოძრაობა“, რომელიც ამ ნაბიჯს დავალების მიღებისთანავე გადადგამს. სწორედ ამიტომ ლობირებენ ისინი ძველ და ახალ „ნაციონალურ მოძრაობას“ – სააკაშვილს, გვარამიას, ზურაბიშვილს, ხაზარაძეს, გახარიას, ბოკერიას და სხვა უსამშობლო პოლიტიკოსებს, რომლებიც ნებისმიერი დავალების შესრულებაზე მოაწერენ ხელს. „ან იომებთ ან წახვალთ“ – ეს არის ყოვლად მიუღებელი დამოკიდებულება, რომელსაც საქართველოს მოსახლეობა 26 ოქტომბერს სათანადო პასუხს გასცემს.

ყველასათვის ცხადია, რომ ომში ჩართვის შემთხვევაში, საქართველო უკრაინაზე მძიმე შედეგსაც კი მიიღებს. ამ შედეგის თავიდან აცილება არის უპირველესი ამოცანა, რომელიც 26 ოქტომბერს „ქართული ოცნების“ მორიგი გამარჯვებით საბოლოოდ გადაიჭრება.

გადასატანი გვრჩება მაქსიმუმ ერთი წელიწადი, რის შემდეგაც ფუნდამენტურად შეიცვლება როგორც გლობალური და რეგიონული პოლიტიკური ინტერესები, ისე ინტერესები კონკრეტულად საქართველოს მიმართ. უკრაინაში მიმდინარე ომი ყველაზე გვიან ერთ წელიწადში დასრულდება, ხოლო თუ ამერიკის საპრეზიდენტო არჩევნებში რესპუბლიკელები გაიმარჯვებენ, ომი იანვარშიც კი შეიძლება დასრულდეს. შესაბამისად, მთავარია, ეს მცირე დროც მოვიგოთ და როგორც კი ომი დასრულდება, ამერიკასთან და ევროპასთან ყველა გაუგებრობა დაუყოვნებლივ წარსულს ჩაბარდება და საქართველო გლობალური პოლიტიკის მოთამაშეებისთვის სრულიად განსხვავებული ინტერესის საგანი გახდება.

საქართველო თანმიმდევრულად ვითარდება, მათ შორის ძლიერდება მისი სტრატეგიული ეკონომიკური დატვირთვა. ისტორიულად, საქართველო ერთმანეთს აკავშირებდა დასავლეთსა და აღმოსავლეთს, ევროპასა და აზიას. ვაკეთებთ მაქსიმუმს იმისათვის, რომ გამოვკვეთოთ საქართველოს როლი შუა დერეფნის პროექტში. მინდა მადლობა გადავუხადო ჩინეთის ხელისუფლებას, რომელმაც საქართველოს მიმართ განსაკუთრებული მხარდაჭერა გამოხატა. ეს არის შედეგი, რომლისთვისაც „ქართული ოცნების“ გუნდი და პირადად მე წლების მანძილზე ვქმნიდით საფუძველს.

აქვე ხაზგასმით მინდა აღვნიშნო, რომ ჩინეთთან ჩვენი თანამშრომლობის გაღრმავება არ არის ალტერნატივა ამერიკის შეერთებულ შტატებთან და ევროკავშირთან თანამშრომლობისთვის. პირიქით, ეს არის შემავსებელი ფაქტორი იმ საერთო თანამშრომლობისთვის, რომელიც მომდევნო წლების განმავლობაში უნდა გაღრმავდეს. იმისათვის, რომ საქართველომ განავითაროს საკუთარი დამაკავშირებელი სავაჭრო-ეკონომიკური ფუნქცია, აუცილებელია თანამშრომლობა სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების ორივე მხარესთან – დასავლეთთან და აღმოსავლეთთან. დარწმუნებული ვარ, უკვე მომავალ წელს, საქართველოს ხელისუფლების ამ ძალისხმევას დასავლეთშიც დააფასებენ. დარწმუნებული ვარ, ყველა გაიაზრებს იმასაც, რომ საქართველოში მშვიდობის შენარჩუნებით ჩვენ, ქართულ საქმესთან ერთად, მათი საქმეც გავაკეთეთ.

26 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნები არის რეფერენდუმი. ეს არის რეფერენდუმი ომსა და მშვიდობას შორის, მონობასა და ღირსებას შორის, ბნელ წარსულში დაბრუნებასა და წინსვლას შორის, სრულ უპერსპექტივობასა და საქართველოს ევროპულ პერსპექტივას შორის. დარწმუნებული ვარ, 26 ოქტომბერს ქართველი ხალხის უდიდესი უმრავლესობა დაუჭერს მხარს მშვიდობას, ღირსებასა და კეთილდღეობას, რაც ქართველი ხალხის ფიზიკური და სულიერი გადარჩენის და მისი ევროპული მომავლის საწინდარია.

მხოლოდ მშვიდობით, ღირსებით და კეთილდღეობით ევროპისკენ – ეს არის ერთადერთი უალტერნატივო არჩევანი, რომელსაც ქართველ ამომრჩეველს „ქართული ოცნება“ სთავაზობს.

17) ირაკლი ღარიბაშვილი

<https://1tv.ge/news/irakli-gharibashvilm-politikidan-wasvlis-shesakheb-ganackhada/>

„დღეს „ქართული ოცნება“ საბოლოოდ ჩამოყალიბდა ერთიან და ძლიერ პოლიტიკურ ძალად და, ბუნებრივია, ამაში განსაკუთრებული როლი აქვს ჩვენი პარტიის დამფუძნებელსა და საპატიო თავმჯდომარეს, ბიძინა ივანიშვილს, რომელიც არის ქვეყანაში მშვიდობისა და სტაბილურობის გარანტი. მან ყველაზე კრიტიკულ მომენტში შეძლო გუნდის კონსოლიდაცია, შეინარჩუნა ერთიანობა, მისი ლიდერობით კი „ქართულმა ოცნებამ“

ქვეყანასა და საზოგადოებას უდიდესი საფრთხეები ააცილა და, ამავდროულად, მოუტანა ხელშესახები პროგრესი და განვითარება ყველა სფეროში, ყველა მიმართულებით.

ამ ფონზე მიმაჩნია, რომ ის საპატიო მისია, რომელიც მე თავის დროზე, პოლიტიკაში დაბრუნებისას ჯერ თავდაცვის მინისტრად და შემდეგ უკვე მეორედ პრემიერ-მინისტრად დანიშვნით და ბოლოს უკვე პარტიის თავმჯდომარედ არჩევით დამეკისრა ჩვენი პარტიის დამფუძნებლის და გუნდის მხრიდან, შეიძლება ითქვას, რომ უკვე შევასრულე. ახლა ვეღარ ვხედავ პარტიის თავმჯდომარედ და, ზოგადად, პოლიტიკაში დარჩენის საჭიროებას. სწორედ ამიტომ, მივიღე გადაწყვეტილება, დავტოვო „ქართული ოცნების“ თავმჯდომარის პოსტი და პოლიტიკიდან გავიდე, საკუთარი ქვეყნის სამსახური კი სხვა პოზიციიდან განვაგრძო“

18) ირაკლი კობახიძე- <https://civil.ge/ka/archives/676638>

ადგილობრივი არჩევნები და ოპოზიცია

„ქართული ოცნების“ პრემიერ-მინისტრს მიაჩნია, რომ მმართველ პარტიას ოქტომბერში დაგეგმილ ადგილობრივ არჩევნებში დამაჯერებელი გამარჯვების მოპოვება არ გაუჭირდება, მიუხედავად იმისა, მიიღებს თუ არა ოპოზიცია მონაწილეობას. მან იქვე იმედი გამოთქვა, რომ ოპოზიცია არჩევნებს ბოიკოტს გამოუცხადებს, რაც, მისი თქმით, „ქართული ოცნებას“ მხოლოდ გაუადვილებს საქმეს. „მიიღებენ მონაწილეობას და მძიმედ დამარცხდებიან, თუ არ მიიღებენ და ასე დამარცხდებიან, ჩვენთვის ამას არ აქვს არსებითი მნიშვნელობა“, – აღნიშნა მან.

კობახიძე არ დაეთანხმა იმ მოსაზრებას, რომ ადგილობრივ ხელისუფლებაში ერთპარტიული წარმომადგენლობა არ არის კარგი ქვეყნის დემოკრატიისთვის და სანაცვლოდ, გააკრიტიკა ოპოზიცია, ბოლო არჩევნებზე ბარიერგადალახულ ოპოზიციურ ძალებს „აგენტურა“ უწოდა და განაცხადა, რომ მუნიციპალიტეტებში მათი არყოფნა უბრალოდ „ძალიან კარგი“ იქნებოდა

„ნეტავ არსებობდეს ისეთი ოპოზიცია, რომელიც არ არის უცხოური აგენტურა“, – განაცხადა მან. „როგორც კი ეს სპექტრი, აგენტების სპექტრი გაქრება პოლიტიკური სივრციდან“, მაშინვე, „ბუნებრივია“ გამოჩნდება „ჯანსაღი ოპოზიცია“

ოპოზიციური პარტიების აკრძალვის შესახებ, მმართველი პარტიის გეგმებზე საუბრისას, კობახიძემ განაცხადა, რომ საკონსტიტუციო სასამართლოში პროცესი არაუგვიანეს წლის ბოლომდე დასრულდება.

„ქართული ოცნება“ ოპოზიციის აკრძალვას ადგილობრივი არჩევნების შემდეგ გეგმავს, ერთპარტიული პარლამენტის დროებითი საგამოძიებო კომისიის საბოლოო ანგარიშის საფუძველზე.

„დისკუსია გაიმართა 20 ივნისის შემდეგ და საბოლოო ჯამში, გადაწყვეტილება იქნა მიღებული იმასთან დაკავშირებით, რომ გახარიას უნდა დაეტოვებინა საკუთარი თანამდებობა... გაისმა ზარი „დიფ სთეითიდან“. ეს იყო ოფიციალური თანამდებობის პირი, საკმაოდ მაღალი თანამდებობის პირი, რომელმაც ქვეყნის გარედან დარეკა და თქვა, რომ არ იყო მიზანშეწონილი მისი გადაყენება“, – განაცხადა კობახიძემ ამ პირის დასახელების გარეშე. თუმცა, მისი თქმით, მმართველმა პარტიამ იცის ვინ არის ის. კობახიძემ აღნიშნა, რომ გახარიას გაპრემიერება იყო „კომპრომისების შედეგი“ და რომ „დიფ სთეითთან“ კომპრომისის საფუძველზე გახდა ის პრემიერ-მინისტრი. 2021 წლამდე, როდესაც გახარიამ მმართველი პარტია დატოვა, „საქართველოს სუვერენიტეტი შეზღუდული იყო“, აღნიშნა კობახიძემ.

გახარია თითოს ივანიშვილისკენ იშვერს, „ქართული ოცნება“ კი მის გადადგომას აშშ-ის ჩარევას უკავშირებს

„ქართული ოცნების“ პარლამენტის საგამომიებო კომისია, აგვისტოს ომი და გიორგი ანწუხელიძე

კობახიძემ კომენტარი გააკეთა პარლამენტის დროებით საგამომიებო კომისიაზე, რომელიც „ნაციონალური მოძრაობის“ ყოფილი ხელისუფლების წარმომადგენლების მიერ ჩადენილ დანაშაულებს იძიებს.

რაც შეეხება 2008 წლის აგვისტოს ომს – კომისიაში ერთ-ერთ ყველაზე სადავო თემას – კობახიძემ გაიმეორა მმართველი პარტიის ნარატივი, რომ ომი სწორედ „სააკაშვილის რეჟიმმა“ დაიწყო. მისი თქმით, ამის მტკიცებით „ქართული ოცნება“ თავად ქვეყანას არ ადანაშაულებს.

„ეს იყო სააკაშვილის სისხლიანი რეჟიმი, აგენტურა! აგენტურა როდესაც იწყებს ომს... არალეგიტიმური, კრიმინალური რეჟიმი როდესაც იწყებს ფართომასშტაბიან სამხედრო მოქმედებებს, ეს არავითარ შემთხვევაში არ ნიშნავს იმას, რომ საქართველომ დაიწყო ომი. სააკაშვილის კრიმინალურმა რეჟიმმა, აგენტურამ, დაიწყო ომი – დავალებით, დაკვეთით“, – განაცხადა მან.

კობახიძემ სრულად მიემხრო კომისიის თავმჯდომარის თეა წულუკიანის სადავო განცხადებებს, რომ ომის შემდეგ საოკუპაციო ძალების მიერ ნაწამები და მოკლული ეროვნული გმირი გიორგი ანწუხელიძე „უაზროდ“ მოკლეს, თუმცა შეუსწორა, რომ ანწუხელიძე არა სააკაშვილის პიარ კამპანიას, არამედ „აგენტურის ღალატს“ შეეწირა.

„ჩვენ არ გვჭირდება [ომით] ახალი გმირების გაჩენა. ჩვენ გვჭირდება გმირები, რომლებიც სამშობლოს ემსახურებიან არა საკუთარი თავის გაწირვით ომში, არამედ იმით, რომ ზრუნავენ ამ ქვეყნის წინსვლასა და განვითარებაზე“, – დასძინა მან.

9 აპრილის განცხადება

კობახიძე ასევე შეეხო 9 აპრილს გაკეთებულ განცხადებას, სადაც 1989 წლის ხოცვა-ჟლეტის დამნაშავის, საბჭოთა რუსეთის ხსენებას მოერიდა, თუმცა, სანაცვლოდ, არაერთხელ ახსენა „უცხოური ძალა“, როგორც 1989 წლის 9 აპრილს ძალადობის ჩამდენი. კობახიძის ამ განცხადება საზოგადოების კრიტიკა მოყვა, თუმცა საპასუხოდ, კობახიძემ განაცხადა, რომ „ქართველი ლიბერალი, ისევე როგორც ზოგადად ლიბერალი, არის შეზღუდული აზროვნების მქონე“.

„იმ ადამიანებს შორის, რომლებმაც 9 აპრილის დემონსტრაცია დაარბიეს და ადამიანები მოკლეს, იყვნენ რუსების გარდა... იყვნენ უკრაინელები, ბალტიისპირელები, შუააზიელები და ა.შ. საბჭოთა კავშირი იყო“, – განაცხადა მან.

კანონი გრანტების შესახებ

„გრანტების შესახებ“ საქართველოს კანონში ახლახანს მიღებულ ცვლილებებზე საუბრისას, კობახიძემ განაცხადა: „თუ რაიმეს იცავს ეს კანონი, ეს იცავს სწორედ პირველ რიგში ქართული საზოგადოების ინტერესებს... უნდა დავიცვათ საზოგადოება ამ ყალბი პროპაგანდისგან, ამ ტოტალური პროპაგანდისგან რომელიც რევოლუციური მიზნებით იყო შემოტანილი ჩვენ ქვეყანაში“.

პოლიტპატიმრები

„ქართული ოცნების“ პრემიერ-მინისტრმა განაცხადა, რომ მიმდინარე საპროტესტო აქციების დროს დაკავებულთა უმრავლესობა პროპაგანდის „მსხვერპლია“. თუმცა, მან

„ბათუმელები/ნეტგაზეთის“ დაკავებული ჟურნალისტი, მზია ამალლობელი გამოყო და განაცხადა, რომ ის ასეთი „მსხვერპლი“ არ არის. კობახიძის თქმით, „მისი დავალება იყო პოლიციის დაკნინება და პოლიციის ღირსების შეურაცხყოფა“.

„ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, სამართლებრივად, ჩვენთვის არის შეუძლებელი საუბარი დიპლომატიური ურთიერთობების აღდგენაზე ოკუპაციის პირობებში“, – განაცხადა მან.

დანართი 2. (ინგლისურენოვანი ემპირიული მასალა)

1. Joe Biden

მოდიებული 15 სექტემბერი, 2023

<https://edition.cnn.com/2023/09/14/politics/joe-biden-economic-speech/index.html>

President Joe Biden on Thursday issued a blistering rebuke of House Republicans' budget proposals ahead of an upcoming fight over funding the government, warning "MAGAnomics" proposals are "more extreme than anything America has ever seen before."

"Since I've come to office, all they've really done is attack me and my economic plan – there hasn't been much else, even though we've created, [crtm.m]I should point out, [/crtm.m] over 30 million jobs – more jobs in two years than any president's created in a four-year term," he said. "America has the strongest economy in the world, of all major economies, but all they do is attack it."

<Rhqm>"**But you know, you notice something?**</Rhqm> For all the time they spent attacking me and my plan, here's what they never do – they never talk about what they want to do. No, **think about it**, they tell you what they're against. <Rhqm>**What're they for?**</Rhqm> [atd.m adj]**It's like they want to keep it a secret**[/atd.m adj]. I don't blame them."

Thursday's speech – which the president delivered at Prince George's Community College in Largo, Maryland – was the latest attempt to reframe the public's perception of Biden's handling of the economy, a metric on which he frequently receives poor marks. A majority of Americans polled – 58% – say Biden's policies have made economic conditions worse, **according to a new CNN Poll conducted by SSRS released last week, up from 50% a year ago.**

The president has made his economic story – building "**from the bottom up and middle out**," as he [atd.m adv]frequently[/atd.m adv] says in speeches – central to his reelection effort. Changing voters minds about the economy and convincing them of its strength is among the key challenges Biden most overcome between now and November 2024.

There is no consensus among House Republicans on the best path forward to fund the government with some in House Speaker Kevin McCarthy's right flank threatening to oust him if he brings a clean spending bill to the floor. The White House has called on Congress to pass a short-term spending bill to keep the government running while congressional leaders hash out major differences, something conservatives in McCarthy's caucus are loathe to accept.

Biden said House Republicans' economic proposals would achieve three major things – cutting taxes for the wealthy and for corporations, cutting funding for Social Security and Medicaid, and raise costs for families by gutting investments in the middle class. He slammed McCarthy for reneging on a deal cut in June to keep spending level over the next fiscal year as part of negotiations to raise the debt ceiling.

"**Now**, they're **turning their backs on the** bipartisan budget deal Speaker McCarthy made with me just a few months ago, after threatening to do something no one – and came very close to it – shutting down and reneging on our national debt, which would have caused an international economic crisis," he warned. " </Tpcm>**Well,**</Tpcm> they're back at it again, breaking their

commitment, threatening – threatening more cuts and threatening to shut down government again this month.”

The speech was also the latest effort from a White House intent on turning the nation’s attention toward Biden’s domestic agenda as legal issues envelop his son Hunter, who was indicted just before the speech began, and Republicans in Congress prepare to formally launch an impeachment inquiry into Biden. The White House directed requests for comment on Hunter Biden’s indictment to the Justice Department on Thursday.

The president commented on the impeachment inquiry for the first time on Wednesday night, linking it to the shutdown fight.

</TpcM>“Well, </TpcM> [illoc.m]I tell you what,[/illoc.m] I don’t know quite why, but they just knew they wanted to impeach me. **And now**, the best I can tell, they want to impeach me because they want to shut down the government.”

“**So look, look**, I got a job to do. Everybody always asked about impeachment. I get up every day, not a joke, not focused on impeachment. I’ve got a job to do. I’ve got to deal with the issues that affect the American people every single solitary day.”

The impeachment inquiry announcement and the specter of a possible shutdown has given the White House another chance to turn the focus on the sometimes-chaotic House Republican Conference and draw a stark contrast with Biden’s economic message.

The Biden administration and allies in Congress blasted the House GOP for proposing “devastating” cuts to federal programs in legislation they warned runs afoul of the bipartisan budget agreement signed into law this summer.

“**Earlier this year**, President Biden and congressional leaders reached a bipartisan budget agreement that set a framework to keep the government open and protect critical priorities for the American people – a deal is the deal,” White House press secretary Karine Jean-Pierre told reporters Wednesday.

“The president, House Democrats, Senate Democrats and Senate Republicans have stood by that agreement with bipartisan movement in the Senate today, but speaker McCarthy and House Republicans have taken a different approach, ignoring the agreement that a majority of them voted for and advancing extreme partisan bills that break their promise and gut investments in America.”

Biden’s campaign has already attempted to move the needle on the issue, launching an ad titled “Got to Work” last week touting the administration’s economic achievements as part of a \$25 million ad blitz first reported last month by CNN.

2. ჯო ბაიდენი

<https://www.rev.com/blog/transcripts/joe-biden-campaign-speech-transcript-atlanta-georgia-october-27> მოძიებული 24.03.23

Joe Biden Campaign Speech Transcript Atlanta, Georgia October 27

Thank you for that incredible introduction. My name is Joe Biden. I’m Jill Biden’s husband, and I am Kamala’s running mate. You all think I’m kidding, don’t you? Folks, it gives me so much more optimism about the future to see that Maya and so many inspiring young people like Maya... That’s President Trump. He’s having trouble being heard over there. They’re a very polite bunch.

Look, <DrM>folks,</DrM> <CgnvM>I think</CgnvM> <DrM> Maya,</DrM> you’re inspiring and so many young people like you I’ve met all across America are getting so deeply involved, helping create the change that you know is possible. <AdM>And</ AdM> [crtm.m]of course[/crtm.m] <CgnvM>I know</CgnvM> you’ve had an incredible role model in Mayor Keisha Lance Bottoms. I tell you what, she is something else. <SeqM>First of all,</ SeqM> two things you got to know about her when you meet her. <SeqM>Number one,</ SeqM> understand she’s smarter than you. That’s the first thing I had to learn. <SeqM>And the second thing</ SeqM> is she’s got a backbone a ramrod, and she has a moral compass that’s true North. I **really** admire her. You’ve done an incredible job mayor. You’re a powerhouse of a leader and you’ve helped shape and support this

campaign from the earliest days. <CstM>So,</CstM> <CgnvM>I want to</CgnvM> **thank you,**
<DrM>Mayor Bottoms,</DrM> for your vision, your partnership, and your commitment to the
campaign and the people of Atlanta.

And [crtm.m]of course[/crtm.m] <CgnvM>I know</CgnvM> you've had an incredible role
model in Mayor Keisha Lance Bottoms. **I tell you what,** she is something else

And thank you Common and Offset. [illoc.m]I tell you what,[/illoc.m] <CgnvM>I
know</CgnvM> that's the real reason you came, the entertainment. I don't blame you. But [illoc.m]I
tell you what,[/illoc.m] great to meet them both and for them energizing and sharing their message of
hope with all of us.

<CgnvM>I also want to</CgnvM> recognize the elected officials joining us today.
Representative Billy Mitchell, representative Calvin Smyre, who have been with us from the very
beginning of this campaign. **And** we got to send back to the United States House of Representatives,
Lucy and Hank and Stanford. All three of them are first rate congresspersons because if I win I'm going
to need them badly. <AdM>And by the way,</ AdM> [Nikema 00:03:13] , <CgnvM>I
think</CgnvM> [atd.m adj]it's important that[/atd.m adj] you win as well along with Carolyn
Bourdeaux.

<AdM>And by the way,</ AdM> <CgnvM>I think</CgnvM> [/atd.m adj]it's important
that[/atd.m adj] you win as well along with Carolyn Bourdeaux.

<DrM>Folks,</DrM> <CgnvM>I think</CgnvM> we're going to surprise the living devil out of
everybody this year. [/atd.m adj]I can't tell you how important it[/atd.m adj] is that we flip the
United States Senate. There's no state more consequential than Georgia in that fight. You have two
competitive races here at stake. You have two great candidates that are going to need all the support
they can get. Reverend Warnock and Jon Ossoff, both great candidates. No, they really are. <AdM>And
by the way,</ AdM> if we had told you all a year ago or told those guys out in the street a year ago,
good to see you man, told all those guys out in the street there a year ago, how competitive Georgia
was going to be, you would have all looked at one another like you're crazy. But **look**, it doesn't take
long for people to figure out when the game is up.

Let's give the people of Georgia to new senators who will fight for your interests, not for Donald
Trump's interest. And not continue as for doing others have to make fun of my running mate. I love how
these guys try to degrade everything and everybody. It's got to stop and it's going to stop with us.
<DrM>Folks,</DrM> it's go time. There's one week left. Millions of Americans, over 60 million
Americans have all ready voted and millions more by the end of this week. <CgnvM>I
believe</CgnvM> when you use your power, the power to vote will change the course of this country.
Right here in Georgia, <DrM>with all of you,</DrM> these are the final days, so keep that sense of
empowerment with you. That sense of optimism. <RhqmM>What we can do.</RhqmM>

<RhqmM>What we will do.</RhqmM> <RhqmM>What we can overcome.</RhqmM>
<RhqmM>What we will overcome.</RhqmM>

Look <DrM>folks,</DrM> I've been around a while, but I've never been more optimistic about
America or the American people than I am right **today**. But <CgnvM>I know</CgnvM> [atd.m
adj]it's hard.[/atd.m adj] Over the past few months, there's been so much pain, so much suffering, so
much loss in America. More than 225,000 dead Americans because of COVID-19. 7,800 right here in
Georgia. Millions of people are out of work on the edge. They can't see the light at the end of the
tunnel. And Donald Trump has given up. Over the weekend, his chief of staff of the White House said, I

quote, “**We’re not going to control the pandemic.**” At the debate last week, Donald Trump looked at me and said, “We’re rounding the corner.” As my grandfather would say, “He’s rounding the bend.”

He said, “It’s going to go away. We’re learning to live with it.” I told him, “We’re not learning to live with it if you’re asking people to learn to die with it. And it’s wrong.” Donald Trump has waved the white flag, abandoned our families and surrendered to this virus. But the American people don’t give up. They don’t give in and surely they don’t cower and neither will I. I will put in place a plan to deal with this pandemic responsibly, bringing this country together with testing, tracing, masking. It’s estimated that if we wore masks the next few months, by his own experts in the CDC and other agencies, if we wore this mask the next few months, we’d save 100,000 lives. 100,000.

It’s estimated we lost over 135,000 lives so far needlessly because he’s done virtually nothing. But still Donald Trump refuses to listen to science. We shouldn’t be politicizing this race for a vaccine. We should be planning for its safe and equitable and free distribution when it comes, and it will. Providing for funding for PP, masks, gloves, all the things we need to set national standards for our schools and our businesses to open safely because they can. The House of Representatives already voted the money to provide for safe opening of these schools, but Trump was either locked in his sand trap in his golf course or in the bunker in the White House. He’s not brought anybody together.

Think about this all if you’re old enough. <RhqM>Can you think of any president where there’s been a national crisis who didn’t bring all the parties together in the White House to try to solve something?/RhqM> He’s done nothing. Nothing. <TpcM>Well,</TpcM> I’m going to bring Democrats and Republicans together to deliver the economic relief for families, schools, and businesses. <RemM>I said before</RemM> **I’m not going to shut down the economy. I’m not going to shut down the country. I’m going to shut down the virus.**

Look, Donald Trump crashed the economy that Barack and I left him. Like everything else he’s left and inherited, he squandered it. We can build back better with an economy that rewards work not wealth. We can do it without raising taxes on the middle class. [crtm.m]I guarantee you,[/crtm.m] no matter what you hear this president lying about, no one making less than \$400,000 a year will have one penny in taxes raised. Not one penny. It’s a guarantee. But <PrslM>we’re</PrslM> going to ask the wealthiest and the biggest corporations. 91 of the top corporate companies in America paid zero federal income tax. <PrslM>We’re</PrslM> going to ask them to begin to pay their fair share. No one will pay at a higher rate than they paid at the beginning of the Bush administration. That’s who will deliver tax relief for working families, the middle class, to help them buy their first home, help them pay for their healthcare premiums or childcare or caring for an aging loved one.

Trump got a Supreme Court Justice, and you know why he did it, [atd.m adj]it’s clear[/atd.m adj] to everybody **now**, to destroy the Affordable Care Act, to take away the healthcare for 20 million Americans who have it. <AdM>**And**</ AdM>over 100,000, 100,000 who are covered because they have pre-existing conditions for the first time, including 340,000 Georgians. A hundred million Americans would lose their protections for preexisting conditions, including more than 4 million here in the State of Georgia.

Complications from COVID-19 are going to become the next pre-existing condition because of heart scarring, lung scarring, allowing insurers to jack up your premiums, deny coverage and women will once again be able to be charged more for their healthcare just because they’re women. Donald Trump thinks healthcare is a privilege. <CgnvM>I think</CgnvM> it’s an American right. **Look**, if we all get out and vote, you’ll not only restore Obamacare, but we’ll strengthen it and build on it so you can keep your private insurance or choose a Medicare-like public option. We’ll increase subsidies and lower your premiums and deductions, out of pocket spending, reduce prescription costs by 60%. that’s to the experts are telling me, and they’ll tell you. We’re going to make sure we keep the protections for people with pre-existing conditions.

<AdM>And by the way,</ AdM> I'll protect Social Security and Medicare. <AdvstM>Meanwhile,</ AdvstM> Donald Trump says if he's reelected, he's going to change how we fund it. Ladies and gentlemen, the actuary at Social Security said if he does what he's proposing, if he's reelected, Social Security will be bankrupt by 2023. Go home and tell your parents who work like hell for that, what that's coming up.

Donald Trump fails to condemn white supremacy. He doesn't believe there's systemic racism as a problem. <AdM>And</ AdM> he won't say Black Lives Matter because they do. <CgnvM>We know</CgnvM> they matter. That's why a season of protests broken out all across the nation. Protesting though, is not burning and looting. Violence can never be a tactic or tolerated and it won't. But much of it is a cry for justice from a community that long had the knees of injustice on their necks. The names of George Floyd, Breonna Taylor, Jacob Blake, will not soon be forgotten. Not by me, not by us, not by this country. <DrM>Folks,</DrM> they're going to inspire a new wave of justice in America. But true justice is also about jobs. Good paying jobs. The least as the mayor got done here, a \$15 minimum wage and financial stability. We're going to pass a national \$15 an hour minimum wage.

Nobody should have to work two jobs to be above the poverty level. It's wrong. We're going to change it. <AdM>And by the way,</ AdM> when we do it, what all the experts will tell you, even the Wall Street types, we're going to raise the economy, raise the standard of living for everybody. When folks at the bottom do better, everybody does better all the way up the ladder

We're going to give black and minority families are real shot to own a home, start a small business, send a child to college debt free so they can build wealth and pass on opportunity through the generations like everybody else who's moved to the middle class has been able to do. We're going to invest \$70 billion in our HBCUs and minority serving institutions so students like Maya studied at Howard or students at Morehouse, Spelman, Clark Atlanta University. The future generations of proud students continue to get the very best education. <AdM>And by the way,</ AdM> in the White House, I've committed, there is going to be in the outreach community, a section of The Divine Nine will be included. [crtm.m]That's a promise.[/crtm.m]

I've been told that I kind of grew up with a little bit of a chip on my shoulder being an Irish Catholic kid in a town that kind of looked down on it. <TpcM>I tell you what,</TpcM> I didn't realize I do, but <CgnvM>I realized</CgnvM> I do have a chip on my shoulder. When I read from serious people about eight months ago, something about how if I were elected president, I'd be the first president who didn't go to an Ivy league school in a long time. Like somehow it meant I didn't belong. <CgnvM>I know</CgnvM> Senator Harris will be the first HBCU graduate to serve as vice president. <TpcM>And I say</TpcM> it's about time a graduate from a state university and a HBCU graduate are in the White House. Don't tell me we can't do it because if we're sitting there, you will be there, too. [crtm.m]I promise you.[/crtm.m]

<DrM>Folks,</DrM> [atd.m adj]I'm optimistic[/atd.m adj] because I know that we can meet the challenge of the climate crisis by unleashing American ingenuity and manufacturing to create millions of new high paying jobs, investing in technology and research. <DrM>Folks,</DrM> this is all in our capacity. We can do this.

There aren't a lot of pundits who would've guessed four years ago that a Democratic candidate for president of 2020 would be campaigning in Georgia on the final week of the election. <AdvstM>Or</ AdvstM> that we'd have such competitive Senate races in Georgia, <AdvstM>but</ AdvstM> we do because something's happening here in Georgia and across America. People of different races, backgrounds, Democrats, Republicans, independents, they're coming together to transcend the old divides and show it's possible. And this is the most important election in any of your lifetimes. It's a battle, <RemM>as I said at the outset,</RemM> for the soul of America, and

<PrslM>we're</PrslM> showing who we are. <DrM>You and I,</DrM> Reverend Warnock, Jon Ossoff, all of us. This country can't afford four more years of Donald Trump and Mitch McConnell. They can't afford four more years of leaders who think they're only responsible for people who vote for them.

<DrM>Folks,</DrM> **I don't see** America that way. This has to change. It will change with me. Every American, including the guys on the other side of the fence, will be seen and heard and respected by me. If elected president, there will be no red states or blue states, there'll only be the United States of America. I was reminded of that earlier this month when I went to the sacred grounds of Gettysburg. Abraham Lincoln taught us about the need of united nation. I was reminded of that earlier today when I was up in Warm Springs, reflecting on Franklin Roosevelt, taught us about the need to heal our nation. <DrM>Folks,</DrM> **I'm running as a proud** Democrat but I'll govern as an American president to unite and to heal.

[crtm.m]I promise you,[/crtm.m] look at my whole career. I'll work as hard for those who don't support me as those who do. That's the job of a president. A duty to care for everyone. <CstM>So</CstM> in these final days, stay empowered, stay optimistic, stay united because <DrM>you</DrM> too have a sacred duty. The duty to vote. It matters. <DrM>Georgia,</DrM> it matters. <CstM>So,</CstM> please vote. Help get out the vote. Early in-person voting in Georgia goes through October 30th. If <DrM>you're</DrM> voting by mail, return your ballot as soon as possible and make sure everyone <DrM>you</DrM> know does the same. Don't just take yourself to the polls, bring your brother, your sister, your mom, your dad, your neighbor, your friends. Drop your ballot off in a ballot box. Visit IWillVote.com/GA to find the location in your community.

<AdM>And</ AdM> **remember, remember** the final words left to us by your late Congressman and my personal friend, an American hero, John Lewis. He said, "The vote is the most powerful, nonviolent change agent you have in a Democratic society." He went on to say, "You must use it. It's not guaranteed. You can lose it." Use it. You have the power to win this election. There's nothing beyond our capacity. There's no limit on America's future. The only thing that can tear America apart is America itself. No other nation can do it. Only America can tear America apart. Everybody knows who Donald Trump is. Let's show them who we are. We choose hope over fear, unity over division, science over fiction, and yes, truth over lies. <CstM>So</CstM> <DrM>Folks,</DrM> **it's time to** stand up and take back our democracy and any place, <PrslM>we</PrslM> can do it here in Georgia. <PrslM>We</PrslM> win Georgia, <PrslM>we</PrslM> win everything. God bless <DrM>you all</DrM> and may God protect our troops. <DrM>Thank you,</DrM>

3. დონალდ ტრამპი

<https://www.npr.org/2020/08/27/901381398/fact-check-trumps-address-to-the-republican-convention-annotated> მოძიებული 20.03.23

President Donald Trump: Thank you very much. Thank you very much. Thank you. Thank you very much. <DrM>Friends,</DrM> <DrM>delegates</DrM> and <DrM>distinguished guests,</DrM> please, <PrslM>I</PrslM> stand before <DrM>you</DrM> tonight honored by your support, proud of the extraordinary progress <PrslM>we</PrslM> have made together over the last four incredible years and brimming with confidence in the bright future we will, build for America over the next four years. <PrslM>We</PrslM> begin this evening, our thoughts are with the wonderful people who have just come through the wrath of Hurricane Laura. <PrslM>We</PrslM> are working closely with state and local officials in Texas, Louisiana, Arkansas, Mississippi, sparing no effort to save lives. <AdvstM>While</ AdvstM> the hurricane was fierce, one of the strongest to make landfall in 150 years, the casualties and damage were far less than thought possible, only 24 hours ago.

<AdM>And</ AdM> this is due to the great work of FEMA, law enforcement, and the individual states. I will be going this weekend. <AdM>And</ AdM> congratulations, <DrM>**thank you**</DrM> for that great job out there. We **really** appreciate it. We are one national family. And we will always protect, love and care for each other. <TpcM>**Here tonight**</TpcM> are the people who have made my journey possible and filled my life with so much joy. For her incredible service to our nation and its children, I want to thank our magnificent First Lady.

I <AdM>**also**</ AdM> want to thank my amazing daughter, Ivanka, for that introduction — and to all of my wonderful children — Ivanka, please stand up. <AdM>And</ AdM> to all of my children and grandchildren, I love you more than words can express. <CgnvM>I know</CgnvM> my brother Robert is looking down on us **right now** from heaven. He was a great brother and was very proud of the job we are all doing. <DrM>Thank you.</DrM> <DrM>We love you, Robert.</DrM>

Let us <AdM>**also**</ AdM> take a moment to show our profound appreciation for a man who has always fought by our side and stood up for our values, a man of deep faith and steadfast conviction, our Vice President Mike Pence. <AdM>And</ AdM> Mike is joined by his beloved wife, a teacher and military mom, Karen Pence. <AdM>Thank you, Karen.</ AdM> <AdM>My fellow Americans,</ AdM> tonight with a heart full of gratitude and boundless optimism, I [**atd.m adv**]profoundly[/**atd.m adv**] accept this nomination for President of the United States.

<AdM>The Republican Party, the party of Abraham Lincoln, goes forward united, determined and ready to welcome millions of Democrats, Independents and anyone who believes in the greatness of America and the righteous heart of the American people.</ AdM> In a new term as president, <PrslM>we</PrslM> will again build the greatest economy in history, quickly *returning to full employment, soaring incomes and record prosperity*. <PrslM>We</PrslM> will defend America against all threats and protect America against all dangers. <PrslM>We</PrslM> will lead America into new frontiers of ambition and discovery and we will reach for new heights of national achievement.

We will rekindle new faith in our values, new pride in our history and a new spirit of unity that can only be realized through love for our great country. <CstM>**Because**</CstM> we understand that America is not a land cloaked in darkness. **America is the torch that enlightens the entire world**. Gathered here at our beautiful and majestic **White House, known all over the world as the People's House**, we cannot help but marvel at the miracle that is our great American story.

In the depths of a bloody civil war, President Abraham Lincoln looked out these very windows upon a half-completed Washington Monument, and asked God, in his providence to save our nation. Two weeks after Pearl Harbor, Franklin Delano Roosevelt welcomed Winston Churchill. <AdM>And</ AdM> just inside they set our people on a course to victory in the Second World War. **In recent months**, our nation and the entire planet has been struck by a new and powerful invisible enemy. Like those brave Americans before us, we are meeting this challenge. <PrslM>We</PrslM> are delivering life-saving therapies and will produce a vaccine before the end of the year, or maybe even sooner.

<PrslM>We</PrslM> will defeat the virus and the pandemic and emerge stronger than ever before. What united generations past was an unshakeable confidence in America's destiny and an unbreakable faith in the American people. They knew that our country's blessed by God and has a special purpose in this world.

It is that conviction that inspired the formation of our union, our westward expansion, the abolition of slavery, the passage of civil rights, the space program, and the overthrow of fascism, tyranny and communism. This towering American spirit has prevailed over every challenge, and lifted us to the summit of human endeavor. <AdM>And</ AdM> <AdvstM>yet</ AdvstM> despite all of our greatness as a nation, everything we have achieved is now in danger. This is the most important election in the history of our country.

<DrM>Thank you.</DrM> At no time before have voters faced a clearer choice between the parties, two visions, two philosophies or two agendas. This election will decide whether we save the American dream or whether we allow a socialist agenda to demolish our cherished destiny. It will decide whether we rapidly create millions of high-paying jobs or whether we crush our industries and send millions of these jobs overseas as has foolishly been done for many decades. <DrM>Your vote</DrM> will decide whether we protect law-abiding Americans or whether we give free rein to violent anarchists and agitators and criminals who threaten our citizens.

<AdM>And</ AdM> this election will decide whether we will defend the American way of life or whether we will allow a radical movement to completely dismantle and destroy it. That won't happen. At the Democrat National Convention, Joe Biden and his party repeatedly assailed America as a land of racial, economic and social injustice. <CstM>So</CstM> <TpcM>tonight</TpcM> I ask you a simple question: <RhqM>How can the Democrat Party ask to lead our country when it spends so much time tearing down our country?</RhqM> In the Left's backward view, they do not see America as the most free, just and exceptional nation on earth. <AdvstM>Instead,</ AdvstM> they see a wicked nation that must be punished for its sins.

Joe Biden spent his entire career outsourcing their dreams and the dreams of American workers, offshoring their jobs, opening their borders and sending their sons and daughters to fight in endless foreign wars, wars that never ended. Four years ago I ran for president **because** I could not watch this betrayal of our country any longer. I could not sit by --- as career politicians let other countries take advantage of us on trade, borders, foreign policy and national defense. Our NATO partners, as an example, were very far behind in their defense payments. <AdvstM>But</ AdvstM> at my strong urging, they agreed to pay \$130 billion more a year the first time in over 20 years that they upped their payments.

<AdM>And</ AdM> this \$130 billion will ultimately go to \$400 billion a year. And Secretary General Stoltenberg who heads NATO was amazed after watching for so many years, and said that President Trump did what no one else was able to do. <DrM>Thank you.</DrM> From the moment I left my former life behind -- and it was a good life --- I have done nothing but fight for you. I did what our political establishment never expected and could never forgive. Breaking the cardinal rule of Washington politics: I kept my promise.

Together we have ended the rule of the failed political class, and they are desperate to get their power back by any means necessary. You've seen that. They are angry at me because, instead of putting them first, I very simply said America first. Thank you.

Days after taking office, we shocked the Washington establishment and withdrew from the last administration's job-killing Trans Pacific Partnership. I then immediately approved the Keystone XL and Dakota Access Pipelines. Ended the unfair and very costly Paris Climate Accord. And secured for the first time American energy independence. We passed record-setting tax and regulation cuts at a rate nobody had ever seen before. Within three short years, we built the strongest economy in the history

of the world. Washington insiders asked me not to stand up to China. They pleaded with me to let China continue stealing our jobs, ripping us off, and robbing our country blind. <AdvstM>But</AdvstM> I kept my word to the American people. We took the toughest, boldest, strongest and hardest-hitting action against China in American history by far. They said that it would be impossible to terminate and replace NAFTA. <AdvstM>But again,</AdvstM> they were wrong. <TpcM>Earlier this year,</TpcM> I ended the NAFTA nightmare and signed the brand-new U.S.-Mexico-Canada Agreement into law.

<TpcM>And right now,</TpcM> auto companies and others are building their plants and factories in America, not firing their employees, and not deserting us for other countries. And perhaps no area did the Washington special interests try harder to stop us than on my policy of pro-American immigration. But I refused to back down, and <TpcM>today</TpcM> America's borders are more secure than ever before. Thank you.

<TpcM>And right now,</TpcM> auto companies and others are building their plants and factories in America, not firing their employees, and not deserting us for other countries. <AdvstM>But</AdvstM> <CgnvM>I refused</CgnvM> to back down, and <TpcM>today</TpcM> America's borders are more secure than ever before. Thank you.

We ended catch-and-release, stopped asylum fraud. Took down human traffickers who prey on women and children. And we have deported 20,000 gang members and 500,000 criminal aliens. We have already built 300 miles of border wall, and we are adding 10 new miles every single week. The wall will soon be complete. And it is working beyond our wildest expectations. We are joined this evening by members of the Border Patrol Union representing our country's courageous border agents. <DrM>Thank you very much for being here.</DrM> <DrM>Thank you.</DrM> <DrM>Brave, brave people.</DrM> <DrM>You see,</DrM> this country loves our law enforcement. They do.

They do. They really do. Love and respect. When I learned that the Tennessee Valley Authority laid off hundreds of American workers and forced them to train their lower paid foreign replacement, [atd.m adv]I promptly[/atd.m adv] removed the chairman of the board and now those talented American workers have been rehired and are back providing power to Georgia, Alabama, Tennessee, Kentucky, Mississippi, North Carolina and Virginia.

They have their old jobs back, and some are here with us this evening. Please stand. <DrM>You went through a lot.</DrM> Please stand. <DrM>Thank you. Thank you very much. You've been through a lot. Thank you very much.</DrM>

Last month, I took on Big Pharma. <RhqM>You think that's easy?</RhqM> It's not. <AdM>And</AdM> signed orders that will [atd.m adv]massively lower[/atd.m adv] the cost of your prescription drugs and give critically ill patients access to life-saving cures. We passed the decades-long awaited right-to-try. Right-to-try. <PrslM>We</PrslM> <AdM>also</AdM> passed VA Accountability and VA Choice. Our great veterans, we're taking care of our veterans. 91 percent approval rating this month, the VA, given by our veterans. First time anything like that's ever happened. By the end of my first term, we will have approved more than 300 federal judges, including two great, new Supreme Court justices.

<AdM>And</ AdM> to bring prosperity to our forgotten inner cities, we worked hard to pass historic criminal justice reform, prison reform, opportunity zones and long-term funding of Historically Black Colleges and Universities and before the China virus came in, produced the best unemployment numbers for African-Americans, Hispanic Americans and Asian Americans ever recorded.

<AdM>And</ AdM> [atd.m adv]I say very modestly[/atd.m adv] that I have done more for the African-American community than any president since Abraham Lincoln, our first Republican president. <AdM>And</ AdM> I have done more in three years for the Black community than Joe Biden has done in 47 years. And when I'm re-elected, the best is yet to come. <DrM>Thank you very much.</DrM> When I took office, the Middle East was in total chaos. ISIS was rampaging. Iran was on the rise. <AdM>And</ AdM> the war in Afghanistan had no end in sight. I withdrew from the terrible one-sided Iran nuclear deal. <AdvstM>Unlike</ AdvstM> many presidents before me, I kept my promise, recognized Israel's true capital and moved our embassy to Jerusalem.

<AdvstM>But</ AdvstM> not only did we talk about it as a future site, we got it built. <RhqM>Rather than spending \$1 billion on a new building as planned, we took an already-owned existing building in a better location, real estate deal, right?</RhqM> And opened it at a cost of less than \$500,000. Many things like that that government is doing right now. We also recognized Israeli sovereignty over the Golan Heights. And this month we achieved the first Middle East peace deal in 25 years. Thank you to UAE. Thank you to Israel. <AdM>In addition,</ AdM> we obliterated 100 percent of the ISIS caliphate and killed its founder and leader Abu Bakr al-Baghdadi. Then in a separate operation, we eliminated the world's number one terrorist by far, Qassem Solemeini.

<AdvstM>Unlike</ AdvstM> previous administrations I have kept America out of new wars, and our troops are coming home. We have spent nearly \$2.5 trillion on completely rebuilding our military, which was very [atd.m adv]badly[/atd.m adv] depleted when I took office, as you know. This includes three separate pay raises for our great warriors.

We <AdM>also</ AdM> launched the Space Force, the first new branch of the United States military since the Air Force was created almost 75 years ago. <PrslM>We</PrslM> have spent the last four years reversing the damage Joe Biden inflicted over the last 47 years. Biden's record [atd.m adj]is a shameful roll call[/atd.m adj] of the most catastrophic betrayals and blunders in our lifetime. He has spent his entire career on the wrong side of history. Biden voted for the NAFTA disaster, the single-worst trade deal ever enacted. He supported China's entry into the World Trade Organization, one of the greatest economic disasters of all time.

After those Biden calamities the United States lost one in four manufacturing jobs. We laid off workers in Michigan, Ohio, New Hampshire, Pennsylvania, and many other states. They didn't want to hear Biden's hollow words of empathy. They wanted their jobs back.<RemM>As vice president, he supported</RemM> the Trans Pacific Partnership which would have been a death sentence for the U.S. auto industry. He backed the horrendous South Korea trade deal, which took many jobs from our country, and which I've reversed and made a great deal for our country. He [atd.m adv]repeatedly[/atd.m adv] supported mass amnesty for illegal immigrants. He voted for the Iraq War. He opposed the mission to take out Osama Bin Laden. He opposed killing Soleimani. He oversaw the rise of ISIS and cheered the rise of China as a positive development for America and the world. Some positive development. That's why China supports Joe Biden and desperately wants him to win. **I can tell you that**, upon very good information.

China would own our country if Joe Biden got elected. Unlike Biden, I will hold them fully accountable for the tragedy that they caused, all over the world, they caused. In recent months, our nation and the world has been hit by the once in a century pandemic that China allowed to spread around the globe. They could have stopped it but they allowed it to come out. [atd.m. deontv]We are grateful[/atd.m. deontv] to be joined tonight by several of our incredible nurses and first responders. Please stand and accept our profound thanks and gratitude.

Many Americans, including me, have [atd.m adv]sadly[/atd.m adv] lost friends and cherished loved ones to this horrible disease. As one nation, we mourn, we grieve, and we hold in our hearts forever the memories of all of those lives that have been so [atd.m adv]tragically[/atd.m adv] taken. **So unnecessary.** In their honor we will unite, in their memory we will overcome. <AdM>And</ AdM> when the China virus hit, we launched the largest national mobilization since World War II, invoking the Defense Production Act. <PrslM>We</PrslM> produced the world's largest supply of ventilators. Not a single American who has needed a ventilator has been denied a ventilator, **which is a miracle.**

Good job heading the task force by our great vice president. Thank you very much, Mike, please stand up. Please. <PrslM>We</PrslM> shipped hundreds of millions of masks, gloves and gowns to our front-line healthcare workers. To protect our nation's seniors <PrslM>we</PrslM> rushed supplies, testing kits and personal ... to nursing homes, <PrslM>we</PrslM> gave everything you can [atd.m adv]possibly[/atd.m adv] give and we're still giving it because we're taking care of our senior citizens.

The Army Corps of Engineers built field hospitals. And the Navy deployed our great hospital ships. **We developed from scratch** the largest and most advanced testing system anywhere in the world.

America has tested more than every country in Europe put together, and more than every nation in the Western Hemisphere combined. Think of that. <PrslM>we</PrslM> have conducted 40 million more tests than the next closest nation, which is India. <PrslM>we</PrslM> developed a wide array of effective treatments including a powerful antibody treatment known as convalescent plasma.

Thanks to advances, we have pioneered the fatality rate and you look at it, and you look at the numbers, it has been reduced by 80 percent since April. 80 percent. The United States has among the lowest case fatality rates of any major country anywhere in the world. The European Union's case fatality rate is nearly three times higher than ours, but you don't hear that. They don't write about that. They don't want to write about that. They don't want you to know those things.

All together, the nations of Europe have experienced a 30 percent greater increase in excess mortality than the United States. Think of that. We enacted the largest package of financial relief in American history. Thanks to our Paycheck Protection Program, we have saved or supported more than 50 million American jobs. That's one of the reasons that we're advancing so rapidly with our economy.

Great job. <CncldM>As a result,</CncldM> <PrslM>we</PrslM> have seen the smallest economic contraction of any major Western nation. <AdM>And</ AdM> <PrslM>we</PrslM> are recovering at a much faster rate than anybody. Over the past three months, <PrslM>we</PrslM> have gained over 9 million jobs, and that's a record in the history of our country. [atd.m adv]Unfortunately, [/atd.m adv] from the beginning our opponents have shown themselves capable of

nothing but a partisan ability to criticize. When I took bold action to issue a travel ban on China, very early indeed, Joe Biden called it hysterical and xenophobic. <AdM>And</ AdM> then I introduced a ban on Europe very early again. If we had listened to Joe, hundreds of thousands more Americans would have died.

<AdvstM>Instead of</ AdvstM> following the science, Joe Biden wants to inflict a **painful shutdown** on the entire country. His shutdown would inflict unthinkable and lasting harm on our nation's children's, families and citizens of all backgrounds. be measured in increased drug overdoses, depression, alcohol addiction, suicides, heart attacks, economic devastation, job loss and much more. Joe Biden's plan is not a solution to the virus, but, rather, it's a surrender to the virus.

My administration has a very different approach. To save as many lives as possible, we are focusing on the science, the facts and the data. We are [atd.m adv]aggressively[/atd.m adv] sheltering those at highest risk, **especially** the elderly, while allowing lower risk Americans to [atd.m adv]safely[/atd.m adv] return to work and to school and we want to see so many of those great states be opened by Democrats. <PrslM>We</PrslM> want them to be open. They have to be open. They have to get back to work.

They have to get back to work, and they have to get back to school. [atd.m adv]Most importantly, [/atd.m adv] we are marshalling America's scientific genius to produce a vaccine in record time. Under Operation Warp Speed, we have three different vaccines in the final stage of trials, <TpcM>right now,</TpcM> years ahead of what has been achieved before. Nobody thought it could ever be done this fast. [atd.m adv]Normally[/atd.m adv] it would be years and we did it in a matter of a few months.

We're producing them in advance so that hundreds of millions of doses will be quickly available. We will have a safe and effective vaccine this year. <AdM>And</ AdM> together we will crush the virus. At the Democrat convention, you [atd.m adv]barely[/atd.m adv] heard a word about their agenda. But that's not because they don't have one; it's because their agenda is the **most extreme set** of proposals ever put forward by a major party nominee.

Joe Biden may claim he is an 'ally of the light,' but when it comes to his agenda, Biden wants to keep us [atd.m adv]completely[/atd.m adv] in the dark. He doesn't have a clue. He has pledged a \$4 trillion tax hike on almost all American families, which will totally collapse our rapidly improving economy. <AdM>And</ AdM> <RemM> once again,</RemM> record stock markets that we have right now will also collapse. **That means** your 401(k)s, that means all of the stocks you have. <AdvstM>On the other hand,</ AdvstM> just as I did in my first term, I will cut taxes even further for hard-working moms and dads. I will not raise taxes. I will cut them, and very [atd.m adv]substantially.[/atd.m adv]

And we will <AdM>also</ AdM> provide tax credits to bring jobs out of China back to America, and we will impose tariffs on any company that leaves America to produce jobs overseas. We will make sure our companies and jobs stay in our country as I've already been doing for quite some time, if you've noticed. Joe Biden's agenda is "Made in China." My agenda is "Made in the USA." Biden has promised to abolish the production of American oil, coal, shale and natural gas, laying waste to the economies of Pennsylvania, Ohio, Texas, North Dakota, Oklahoma, Colorado, and New Mexico, destroying those states. [atd.m adv]Absolutely[/atd.m adv] destroying those states, and others.

Millions of jobs will be lost. <AdM>also</ AdM> energy prices will soar. These same policies led to crippling power outages in California just last week, everybody saw that. Tremendous power outage. Nobody has seen anything like it. <AdvstM>But</ AdvstM> we saw that last week in California. How can Joe Biden claim to be an “ally of the light,” **when his own party can’t even keep the lights on.**

Joe Biden’s campaign has even published a 110 page policy platform, you can’t get away from this. Coauthored with far left senator, crazy Bernie Sanders. The Biden Bernie Manifesto calls for suspending all removals of illegal aliens, implementing nationwide catch and release and providing illegal aliens with free, taxpayer-funded lawyers. Everybody gets a lawyer. Come on over to our country, everybody has a lawyer, we have a lawyer for you. That’s what we need is more lawyers.

Joe Biden recently raised his hand on the debate stage and promised, here give away -- he was going to give it away, your healthcare dollars to illegal immigrants, which is going to bring healthmassive number of immigrants into our country. Massive numbers will pour into our country in order to get all of the goodies that they want to get, education, healthcare, everything. He also supports deadly sanctuary cities that protect criminal aliens. He promised to end national security travel bans from Jihadist nations, and he pledged to increase refugee admissions by 700 percent. This is in the manifesto. The Biden plan would eliminate America’s borders in the middle of a global pandemic. And he’s even talking about taking the wall down. <RhqM>How about that?</RhqM> [BOOS].

Biden also vowed to oppose school choice and close all charter schools, ripping away the ladder of opportunity for Black and Hispanic children. In a second term I will expand charter schools and provide school choice to every family in America. <AdM>And</ AdM> we will always treat our teachers with the tremendous respect that they deserve. Great people. Great, great people. Joe Biden claims he has empathy for the vulnerable. <AdvstM>Yet</ AdvstM> the party he leads supports the **extreme** late-term abortion of defenseless babies right up until the moment of birth.

Democrat leaders talk about moral decency, but they have no problem with stopping a baby’s beating heart in the ninth month of pregnancy. Democrat politicians refuse to protect innocent life and then they lecture us about morality and saving America’s soul. <TpcM>Tonight</TpcM> we [atd.m adv]proudly[/atd.m adv] declare that all children born and unborn have a God-given right to life. During the Democrat Convention, the words “under God” were removed from the Pledge of Allegiance, not once, but twice. We will never do that. <TpcM>But the fact is,</TpcM> this is where they’re coming from. Like it or not. This is where they’re coming from. If the left gains power they will demolish the suburbs, confiscate your guns and appoint justices who will wipe away your Second Amendment and other constitutional freedoms.

Biden is a trojan horse for socialism. If Joe Biden doesn’t have the strength to stand up to wild-eyed Marxists like Bernie Sanders and his fellow radicals, and there are many, there are many, many, we see them all the time, [atd.m adj]it’s incredible,[/atd.m adj] **actually**, <RhqM> then how is he ever going to stand up for you?</RhqM> He’s not. **The most dangerous aspect** of the Biden platform is the attack on public safety. The Biden-Bernie manifesto calls for abolishing cash bail, [atd.m adv]immediately[/atd.m adv] releasing 400,000 criminals onto the streets and into your neighborhoods. When asked if he supports cutting police funding, Joe Biden replied, “Yes, absolutely.” When Congresswoman Ilhan Omar called the Minneapolis Police Department a cancer that is rotten to the root, Biden wouldn’t disavow her support and reject her endorsement. He [atd.m adv]proudly[/atd.m adv] displayed it shortly later on his website. Displayed it in big letters.

Make no mistake, if you give power to Joe Biden, the radical left will defund police departments all across America. They will pass federal legislation to reduce law enforcement nationwide. They will make every city look like Democrat-run Portland, Oregon. No one will be safe in Biden's America. My administration will always stand with the men and women of law enforcement. Every day police officers risk their lives to keep us safe. <AdM>And</ AdM> every year many sacrifice their lives in the line of duty. One of these incredible Americans was Detective Miosotis Familia. She was part of a team of American Heroes called the NYPD, or New York's finest, who I was very, very proud to get their endorsement just the other day. Great people. Great, great people.

If they were allowed to do their job. You'd have no crime in New York. Rudy Giuliani knows that better than anybody. <DrM>Thank you, Rudy.</DrM> Three years ago on the 4th of July weekend, Detective Familia was on duty in her vehicle when she was ambushed just after midnight and murdered by a monster who hated her purely for wearing the badge. Detective Familia was a single mom. She recently asked for the night shift so she could spend more time with her kids. Two years ago, I stood in front of the U.S. capitol alongside those beautiful children and held their grandmother's hand as they mourned their terrible loss. And we honored detective Familia's extraordinary life. It was extraordinary.

Detective Familia's three children are with us this evening, Genesis, Peter, Delilah, we are so grateful to have you here tonight. Thank you very much. **I promise** you that we will treasure your mom in our memories forever. <PrslM>We</PrslM> [atd.m. deontv]must[/atd.m. deontv] remember that the overwhelming majority of police officers in this country, and that's the overwhelming majority, are noble, courageous and honorable. <PrslM>We</PrslM> [atd.m. deontv]have to[/atd.m. deontv] give law enforcement, our police, back their power. They are afraid to act. They are afraid to lose their pension. They are afraid to lose their jobs. <AdM>And</ AdM> by being afraid, they are not able to do the job that they so desperately want to do for you.

<AdM>And</ AdM> those who suffer most are the great people who they protect and who they want to protect at an even higher level. When there is police misconduct, the justice system must hold wrongdoers fully and [atd.m adv]completely[/atd.m adv] accountable, and it will. But we can never have a situation where things are going on as they are **today**, we must never allow mob rule. We can never allow mob rule. In the strongest possible terms the Republican party condemns the rioting, looting, arson and violence we have seen in Democrat-run cities all, like Kenosha, Minneapolis, Portland, Chicago and New York, many others, Democrat-run.

There's violence and danger in the streets of many Democrat-run cities throughout America. This problem could [atd.m adv]easily[/atd.m adv] be fixed if they wanted to. Just call, we're ready to go in. We'll take care of your problem in a matter of hours. Just call. We have to wait for the call. It's too bad we have to, but we have to wait for the call. We must always have law and order. All federal crimes are being investigated, prosecuted and punished to the fullest extent of the law. When the anarchists started ripping down our statues and monuments, right outside, I signed an order immediately. 10 years in prison, and it was a miracle, it all stopped. No more statues.

They said, that's just too long, as they looked at a statue. <CgnvM>I think</CgnvM> we'll rip it down. Then they said 10 years in prison <CgnvM>I think</CgnvM> that's too long, let's go home. During their convention Joe Biden and his supporters remained [atd.m adv]completely[/atd.m adv] silent about the rioters and criminals spreading mayhem in Democrat-run cities. They never even mentioned it during their entire convention. Never once mentioned. Now they're starting to mention it because their poll numbers are going down like a rock in water.

It's too late, Joe. In the face of left-wing anarchy and mayhem in Minneapolis, Chicago and other cities, Joe Biden's campaign did not condemn it. They donated to it. At least 13 members of Joe Biden's campaign staff donated to a fund to bail out vandals, arsonists, anarchists, looters and rioters from jail.

Here tonight is the grieving family of retired police captain David Dorn, a 38-year veteran of the St. Louis Police Department, a great man and a highly respected man by all. In June, Captain Dorn was shot and killed as he tried to protect a store from rioters and looters, or as the Democrats would call them, peaceful protesters. They call them peaceful protesters.

We're honored to be joined tonight by his wonderful wife Ann and beloved family members Brian and Kielen. <DrM>To each of you,</DrM> we will never forget the heroic legacy of Captain David Dorn. <DrM>Thank you very much for being here.</DrM> <DrM>Thank you.</DrM>

<DrM>Thank you very much.</DrM> Great man. Great man. As long as I am president, we will defend the absolute right of every American citizen to live in security, dignity and peace. If the Democrat Party wants to stand with anarchists, agitators, rioters, looters and flag burners, that is up to them. <AdvstM> But</ AdvstM> I, as your president, will not be a part of it. The Republican Party will remain the voice of the patriotic heroes who keep America safe and salute the American flag. Last year over 1,000 African-Americans were murdered as a result of violent crime in just four Democrat-run cities. The top 10 most dangerous cities in the country are run by Democrats and have been for many decades. Thousands more African-Americans are victim and victims of violent crime in these communities.

<AdvstM>Joe Biden and the Left ignore these American victims. I never will.</ AdvstM> If the Radical Left takes power, they will apply their disastrous policies to every city, town and suburb in America. Just imagine if the so-called peaceful demonstrators in the streets were in charge of every lever of power in the U.S. government, <DrM>just think of that.</DrM> Liberal politicians claim to be concerned about the strength of American institutions. <RhqM>But who exactly is attacking them? Who is hiring the radical professors, judges and prosecutors? Who is trying to abolish immigration enforcement and establish speech codes designed to muzzle dissent.</RhqM>

In every case attacks on American institutions are being waged by radical left. Always remember they're coming after me because I am fighting for you. That's what's happening. <AdM>**And**</ AdM> it's been going on from before I even got elected. And remember this, they spied on my campaign and they got caught. Let's see now what happens. <PrslM>We</PrslM> must reclaim our independence from the Left's repressive mandates. Americans are exhausted trying to keep up with the latest lists of approved words and phrases. <AdM>**And**</ AdM> the ever-more restrictive political decrees.

Many things have a different name now. <AdM>**And**</ AdM> the rules are constantly changing. The goal of cancel culture is to make decent Americans live in fear of being fired, expelled, shamed, humiliated and driven from society as we know it. The far Left wants to coerce you into saying what you know to be false and scare you out of saying what you know to be true. **Very sad.** But on November 3rd, you can send them a very thundering message they will never forget. Thank you.

<DrM>Thank you very much.</DrM> Joe Biden is weak. He takes his marching orders from liberal hypocrites who drive their cities into the ground while fleeing far from the scene of the wreckage. These same liberals want to eliminate school choice while they enroll their children in the finest private schools in the land. They want to open our borders while living in walled-off compounds in

communities in the best neighborhoods in the world. They want to defund the police while they have armed guards for themselves. **This November** we must turn the page forever on this failed political class. <TpcM>The fact is I'm here</TpcM> - --- <RhqM>what's the name of that building?</RhqM> <AdvstM>But</AdvstM> I'll say it [atd.m adv]differently.[/atd.m adv] **The fact** is we're here and they're not. To me one of the most beautiful buildings anywhere in the world, it's not a building, it's a home, [atd.m. deontv]as far as I'm concerned.[/atd.m. deontv] It's not even a house, it's a home. [atd.m. deontv]It's a wonderful place,[/atd.m. deontv] with an incredible history.

<AdvstM>But</ AdvstM> <DrM>it's all because of you.</DrM> Together we will write the next chapter of the great American story. Over the next four years we will make America into the manufacturing superpower of the world. <PrslM>We</PrslM> will expand opportunity zones. <DrM>Thank you, Tim Scott.</DrM> Bring home our medical supply chains, and we will end our resilience for bad things, we will go right after China. <PrslM>We</PrslM> will not rely on them one bit. <PrslM>We</PrslM>'re taking our business out of China. <PrslM>We</PrslM> are bringing it home. <PrslM>We</PrslM> want our business to come home. We will continue to reduce taxes and regulations at levels not seen before. We will create 10 million jobs in the next ten months, and it will be higher than that. <PrslM>We</PrslM> will hire more police, increase penalties for assaults on law enforcement, and surge federal prosecutors into high-crime communities. <PrslM>We</PrslM> will ban deadly sanctuary cities and ensure that federal healthcare is protected for American citizens, not for illegal aliens.

<PrslM>We</PrslM> will have strong borders. <AdM>**And**</ AdM> I've said for years, without borders we don't have a country. Don't have a country. Strike down terrorists who threaten our people, and keep America out of endless and costly foreign wars. <PrslM>We</PrslM> will appoint prosecutors, judges, justices who believe in enforcing the law, not enforcing their own political agenda. -- which is illegal. <PrslM>We'll</PrslM> ensure equal justice for citizens of every race, religion, color and creed. <PrslM>We</PrslM> will uphold your religious liberty and defend your Second Amendment right to keep and bear arms.

<AdM>**And**</ AdM> if we don't win, your Second Amendment doesn't have a chance. I can tell you that. I have [atd.m adv]totally[/atd.m adv] protected it. <PrslM>We</PrslM> will protect Medicare and Social Security. We will always and very strongly protect patients with pre-existing conditions. <AdM>**And**</ AdM> that is a pledge from the entire Republican Party. <DrM>Thank you, Kevin.</DrM> <PrslM>We</PrslM> will end surprise medical billing; require price transparency, and further reduce the costs of prescription drugs and health insurance premiums. They're coming way down. <PrslM>We</PrslM> will greatly expand energy development, continuing to remain the number one in the world and keep America energy-independent.

<AdM>**And**</ AdM> for those of you that still drive a car, look how low your gasoline bill is. You haven't seen that in a long time. <PrslM>We</PrslM> will win the race to 5G and build the world's best cyber and missile defense, already under construction. <PrslM>We</PrslM> will fully restore patriotic education to our schools and always protect -- we will always, always protect free speech on college campuses. <AdM>**And**</ AdM> <PrslM>We</PrslM> put a very big penalty in -- if they do anything having to do with your free speech, colleges have to pay a tremendous,

tremendous financial penalty. <AdM>And</ AdM> again it's amazing how open they've been lately.

We will launch a new age of American ambition in space. America will land the first woman on the moon, and the United States will be the first nation to plant its beautiful flag on Mars. This is the unifying national agenda that will bring our country together. <CstM>So</CstM> <TpcM>tonight</TpcM> <PrslM>I</PrslM> say to all Americans, this is the most important election in the history of our country. There has never been such a difference between two parties or two individuals in ideology, philosophy or vision than there is <TpcM>right now</TpcM>.

Our opponents believe that America is a depraved nation. <PrslM>We</PrslM> <CgnvM>want</CgnvM> our sons and daughters to know the truth. America is the greatest and most exceptional nation in the history of the world. Our country wasn't built by cancel culture, speech codes and soul-crushing conformity. <PrslM>We</PrslM> are not a nation of timid spirits. <PrslM>We</PrslM> are a nation of fierce, proud and independent American patriots. <PrslM>We're</PrslM> a nation of pilgrims, pioneers, adventurers, explorers and trailblazers who refuse to be tied down, held back, or in any way reined in. <AdM>And</ AdM> we have steel in our spines and grit in their souls and fire in their hearts. There is no one like us on earth.

<CgnvM> I want</CgnvM> every child in America to know that you are part of the most exciting and incredible adventure in human history. **No matter** where your family comes from, **no matter** your background in America, anyone can rise, with hard work, devotion and drive, you can reach any goal and achieve every ambition.

Our American ancestors sailed across the perilous ocean to build a new life on a new continent. They braved the freezing winters, crossed the raging rivers, scaled the rocky peaks, trekked the dangerous forests, and worked from dawn until dusk. These pioneers didn't have money. They didn't have fame. <AdvstM>But</ AdvstM> they had each other. They loved their families. They loved their country, and they loved their God.

When opportunity beckoned ---- they picked up their bibles, packed up their belongings, climbed into their covered wagons and set out west for the next adventure. Ranchers and miners, cowboys and sheriffs, farmers and settlers, they pressed on past the Mississippi to stake a claim in the wild frontier.

Legends were born. Wyatt Earp, Annie Oakley, Davy Crocket and Buffalo Bill. Americans built their beautiful homesteads on the open range. Soon they had churches and communities. Then towns. <AdM>And</ AdM> with time, great centers of industry and commerce. That is who they were. Americans build their future. <PrslM>We</PrslM> don't tear down our past. <PrslM>We</PrslM> are the nation ---- that won a revolution, toppled tyranny and fascism, and delivered millions into freedom. <PrslM>We</PrslM> laid down the railroads, built the great ships, raised up the skyscrapers, revolutionized industry and sparked a new age of scientific discovery. <PrslM>We</PrslM> set the trends in art and music, radio and film, sport and literature.

<AdM>And</ AdM> <PrslM>We</PrslM> did it all with style and confidence and flair because that is who we are. Whenever our way of life was threatened, our heroes answered the call. From Yorktown to Gettysburg, from Normandy to Iwo Jima, American patriots raced into cannon blasts, bullets and bayonets to rescue American liberty. They had no fear, but America didn't stop there. We looked into the sky and kept pressing onward. <PrslM>We</PrslM> built a 6 million pound rocket

and launched it thousands of miles into space. <PrsIM>We</PrsIM> did it so that two brave patriots could stand tall and salute our wondrous American flag, planted on the face of the moon.

For America, nothing is impossible. Over the next four years, we will prove worthy of this magnificent legacy. <PrsIM>We</PrsIM> will reach stunning new heights. <AdM>And</AdM> we will show that the world, for America, there is a dream. <AdM>And</AdM> it is not beyond your reach. **Together we are unstoppable. Together, we are unbeatable**, because together we are the proud citizens of the United States of America.

<AdM>And</AdM> on November 3rd, we will make America safer. We will make America stronger. We will make America prouder. <AdM>And</AdM> we will make America greater than ever before. [atd.m adj]I'm very, very proud[/atd.m adj] to be the nominee of the Republican Party. <DrM>I love you all. God bless you and God bless America. Thank you very much.</DrM>

4. ჯო ბაიდენი
<https://www.aljazeera.com/news/2020/11/8/joe-biden-acceptance-speech-full-transcript>
მომიღებული 22.03.23

Joe Biden acceptance speech: Full transcript

<DrM>My fellow Americans,</DrM>the people of this nation have spoken. They have delivered us a clear victory. **A convincing victory**. A victory for “We the People”.

<PrsIM>We</PrsIM> have won with the most votes ever cast for a presidential ticket in the history of this nation – 74 million. [atd.m adj]**I am humbled**[/atd.m adj] by the trust and confidence you have placed in me. <CgnvM>I pledge</CgnvM> to be a president who seeks not to divide, <AdvstM>But</AdvstM> to unify. Who doesn't see red and blue states, <AdvstM>But</AdvstM> a United States.

<AdM>And</AdM> who will work with all my heart to win the confidence of the whole people. For that is what America is about: the people. <AdM>And</AdM> that is what our administration will be about.

<CgnvM>I sought</CgnvM> this office to restore the soul of America. To rebuild the backbone of the nation – the middle class.

To make America respected around the world again and to unite us here at home. [atd.m adj]It is the honour[/atd.m adj] of my lifetime that so many millions of Americans have voted for this vision. <AdM>And</AdM> **<TpcM>now</TpcM>**the work of making this vision real is the task of our time.

<RemM>As I said many times before,</RemM> I'm Jill's husband. [hdgv.m]I would[/hdgv.m] not be here without the love and tireless support of Jill, Hunter, Ashley, all of our grandchildren and their spouses and all our family. They are my heart.

Jill's a mom – a military mom – and an educator. She has dedicated her life to education, but teaching isn't just what she does – it's who she is. For America's educators, [atd.m adj]this is a great day:[/atd.m adj] You're going to have one of your own in the White House and Jill is going to make a great first lady.

<AdM>And</AdM> [atd.m adj]**I will be honoured**[/atd.m adj] to be serving with a fantastic vice president – Kamala Harris – who will make history as the first woman, first African

American woman, first woman of South Asian descent, and first daughter of immigrants ever elected to national office in this country.

It's long overdue, and we're reminded tonight of all those who fought so hard for so many years to make this happen. <AdvstM>But</ AdvstM> <RemM>once again,</RemM> America has bent the arc of the moral universe towards justice. Kamala, Doug – like it or not – you're family. You've become honorary Bidens and there's no way out.

<DrM>To all those who volunteered,</DrM> worked the polls in the middle of this pandemic, local election officials – <DrM>you deserve a special thanks from this nation.</DrM>

<DrM>To my campaign team, and all the volunteers,</DrM> to all those who gave so much of themselves to make this moment possible, <DrM>I owe you everything.</DrM> <AdM>**And**</ AdM> to all those who supported us: [atd.m adj]I am proud of[/atd.m adj] the campaign we built and ran. [atd.m adj]I am proud of[/atd.m adj] the coalition we put together, the broadest and most diverse in history.

Democrats, Republicans and independents. Progressives, moderates and conservatives. Young and old. Urban, suburban and rural. Gay, straight, transgender. White. Latino. Asian. Native American.

<AdM>**And**</ AdM> [atd.m adv]especially[/atd.m adv] for those moments when this campaign was at its lowest – the African American community stood up again for me. They always have my back, and I'll have yours. <RemM>I said from the outset</RemM> <CgnvM>I wanted</CgnvM> a campaign that represented America, and <CgnvM>I think</CgnvM> we did that.

<TpcM>Now</TpcM> that's what <CgnvM>I want</CgnvM> the administration to look like. And to those who voted for President Trump, <CgnvM>I understand</CgnvM> your disappointment tonight. I've lost a couple of elections myself. <AdvstM>But</ AdvstM> <TpcM>now</TpcM> , let's give each other a chance. **It's time** to put away the harsh rhetoric. To lower the temperature. To see each other again. To listen to each other again. To make progress, we must stop treating our opponents as our enemy. <AdvstM>We are not enemies. We are Americans.</ AdvstM>

The Bible tells us that to everything there is a season – a time to build, a time to reap, a time to sow. And a time to heal. This is the time to heal in America. Now that the campaign is over – <RhqM> what is the people's will? What is our mandate?</RhqM>

<CgnvM>I believe</CgnvM> it is this: Americans have called on us to marshal the forces of decency and the forces of fairness. To marshal the forces of science and the forces of hope in the great battles of our time.

The battle to control the virus. The battle to build prosperity. The battle to secure your family's health care. The battle to achieve racial justice and root out systemic racism in this country. The battle to save the climate. The battle to restore decency, defend democracy and give everybody in this country a fair shot.

Our work begins with getting COVID under control. <PrslM>We</PrslM> cannot repair the economy, restore our vitality, or relish life's most precious moments – hugging a grandchild, birthdays, weddings, graduations, all the moments that matter most to us – until we get this virus under control.

On Monday, <PrslM>I</PrslM> will name a group of leading scientists and experts as transition advisers to help take the Biden-Harris COVID plan and convert it into an action blueprint that starts on January 20th, 2021. That plan will be built on a bedrock of science. It will be constructed out of compassion, empathy and concern. <PrslM>I</PrslM> will spare no effort – or commitment – to turn this pandemic around.

[atd.m adj]I ran as a proud Democrat.[/atd.m adj] <PrslM>I</PrslM> will <TpcM>Now</TpcM> be an American president. I will work as hard for those who didn't vote for me – as those who did.

Let this grim era of demonisation in America begin to end – <TpcM>here and now</TpcM> The refusal of Democrats and Republicans to cooperate with one another is not due to some mysterious force beyond our control. It's a decision. It's a choice we make.

<AdM>And</AdM> if we can decide not to cooperate, then we can decide to cooperate. And <CgnvM>I believe</CgnvM> that this is part of the mandate from the American people. They want us to cooperate. That's the choice I'll make. <AdM>And</AdM> <PrslM>I</PrslM> call on the Congress – Democrats and Republicans alike – to make that choice with me.

The American story is about the slow, <AdvstM>yet</AdvstM> steady widening of opportunity. Make no mistake: Too many dreams have been deferred for too long. We must make the promise of the country real for everybody – no matter their race, their ethnicity, their faith, their identity, or their disability.

America has always been shaped by inflection points – by moments in time where we've made hard decisions about who we are and what we want to be. Lincoln in 1860 – coming to save the Union. FDR in 1932 – promising a beleaguered country a New Deal. JFK in 1960 – pledging a New Frontier. And 12 years ago when Barack Obama made history and told us: "Yes, we can."

<PrslM>I</PrslM> stand again at an inflection point. <PrslM>I</PrslM> have the opportunity to defeat despair and to build a nation of prosperity and purpose. <PrslM>I</PrslM> can do it. <CgnvM>I know</CgnvM> we can. I've long talked about the battle for the soul of America. <PrslM>We</PrslM> [atd.m. deontv]must[/atd.m. deontv] restore the soul of America.

Our nation is shaped by the constant battle between our better angels and our darkest impulses. It is time for our better angels to prevail.

<TpcM>Tonight,</TpcM> the whole world is watching America. <CgnvM>I believe</CgnvM> at our best America is a beacon for the globe. And we lead not by the example of our power, but by the power of our example.

<CgnvM>I've always believed</CgnvM> <PrslM>we</PrslM> [atd.m. deontv]can[/atd.m. deontv] define America in one word: possibilities. That in America everyone [atd.m. deontv]should[/atd.m. deontv] be given the opportunity to go as far as their dreams and God-given ability will take them.

[crtm.m]You see,[/crtm.m] <CgnvM>I believe</CgnvM> in the possibility of this country. We're always looking **ahead**. **Ahead to** an America that's freer and more just. **Ahead to** an America that creates jobs with dignity and respect.

Ahead to an America that cures disease like cancer and Alzheimer's. **Ahead to** an America that never leaves anyone behind. **Ahead to** an America that never gives up, never gives in.

This is a great nation. <AdM>**And**</ AdM> **we are a good people.** This is the United States of America. <AdM>**And**</ AdM> there has never been anything<PrslM>we</PrslM> haven't been able to do when we've done it together.

In the last days of the campaign, <CgnvM>I've been thinking about</CgnvM> a hymn that means a lot to me and to my family, particularly my deceased son Beau. It captures the faith that sustains me and which I believe sustains America.

<CgnvM>I hope</CgnvM> it can provide some comfort and solace to the more than 230,000 families who have lost a loved one to this terrible virus this year. **My heart goes out to each and every one of you.** [atd.m adv]Hopefully,[/atd.m adv] this hymn gives you solace as well.

“And He will raise you up on eagle's wings,
Bear you on the breath of dawn,
Make you to shine like the sun,
And hold you in the palm of His Hand.”

<AdM>**And**</ AdM> <TpcM>now,</TpcM>, together – **on eagle's wings** – <PrslM>we</PrslM> embark on the work that God and history have called upon us to do. **With full hearts and steady hands**, with faith in America and in each other, with a love of country – and a thirst for justice – let us be the nation that we know we can be.

A nation united. A nation strengthened. A nation healed. The United States of America.

<DrM>God bless you.</DrM> <AdM>**And**</ AdM> may God protect our troops.

5. ჯო ბაიდენი

<https://abcnews.go.com/Politics/full-text-joe-bidens-2020-democratic-national-convention/story?id=72513129> მოძიებული 22.03.24

FULL TEXT: Joe Biden's 2020 Democratic National Convention Speech

Good evening. Ella Baker, a giant of the civil rights movement left us with this wisdom: Give people light and they will find the way. "Give people light": Those are words for our time. The current president has cloaked America in darkness for much too long.

Too much anger, too much fear, too much division. Here and now I give you my word. If you entrust me with the presidency, **I will draw** on the best of us, not the worst. **I will be** an ally of the light, not the darkness. It is time for us, for we, the people, to come together. And make no mistake, united we can and will overcome this season of darkness in America.

We will choose hope over fear, facts over fiction, fairness over privilege. **I'm a proud Democrat** and **I will be proud** to carry the banner of our party into the general election.

<CstM>**So**</CstM> it's with great honor and humility, I accept this nomination for president of the United States of America. <AdvstM>But while</ AdvstM>I'll be a Democratic candidate, I will be an American president. I'll work hard for those who didn't support me, as hard for them as I did for those who did vote for me.

That's the job of a president, to represent all of us, not just our base or our party. This is not a partisan moment. This must be an American moment. It's a moment that calls for hope and light and love, hope for our future, light to see our way forward and love for one another. America isn't just a collection of clashing interests, of red states or blue states. We're so much bigger than that, we're so much better than that.

[crtm.m]You know,[/crtm.m] nearly a century ago, Franklin Roosevelt pledged the new deal in a time of massive unemployment, uncertainty and fear, stricken by disease, stricken by a virus. FDR insisted that he would recover and prevail, and he believed America could as well -- and he did, and we can as well. <AdvstM>**This campaign isn't just about winning votes. It's about winning the heart**</ AdvstM> **and**, yes, the soul of America -- winning it for the generous among us, not the selfish. Winning it for workers who keep this country going, not just the privileged few at the time. Winning it for those communities who have known the injustice of a knee on the neck, for all the young people who have known only America being rising inequity and shrinking opportunity. They deserve the experience of America's promise. They deserve to experience it in full.

[crtm.m]You know,[/crtm.m] no generation ever knows what history will ask of it. All we can ever know is whether we're ready when that moment arrives. <AdM>And</ AdM> <TpcM>now,</TpcM>, history has delivered us to one of the most difficult moments America's ever faced. Four, four historic crises all at the same time: a perfect storm.

The worst pandemic in over 100 years, the worst economic crisis since the great depression, the most compelling call for racial justice since the '60s and the undeniable realities and just the accelerating threats of climate change. So, the question for us is simple: <RhqM>Are we ready?</RhqM> <CgnvM>I believe</CgnvM> we are. We [atd.m. deontv]must[/atd.m. deontv] be.

[crtm.m]You know,[/crtm.m] all elections are important, but we know in our bones this one is more consequential. <RemM>As many have said,</RemM> America is at an inflection point, a time of real peril but also extraordinary possibilities. We can choose **a path of becoming angrier, less hopeful, more divided, a path of shadow and suspicion or we can choose a different path**, and together, take this chance to heal, to reform, to unite. A path of hope and light.

This is a life-changing election. This will determine what America's going to look like for a long, long time. Character is on the ballot. Compassion is on the ballot. Decency, science, democracy. They're all on the ballot. Who we are as a nation, what we stand for, and [atd.m adv]most importantly,[/atd.m adv] who we want to be, that's all on the ballot. <AdM>And</ AdM> the choice could not be more clear. No rhetoric is needed.

Just judge this president on the facts: 5 million Americans infected by COVID-19, more than 170,000 Americans have died. By far the worst performance of any nation on Earth. More than 50 million people have filed for unemployment this year. More than 10 million people are going to lose their health insurance this year. [atd.m adv]Nearly[/atd.m adv] one in six small businesses have closed this year. And this president, if he's re-elected, you know what will happen. Cases and deaths will remain far too high. More mom and pop businesses will close their doors, and this time for good.

Working families will struggle to get by, and <AdvstM>yet</ AdvstM> the wealthiest 1% will get tens of billions of dollars in new tax breaks. <AdM>and</ AdM> the assault on the Affordable Care Act will continue until it's destroyed, taking insurance away from more than 20 million people, including more than 15 million people on medicaid. <AdM>and</ AdM> getting rid of the protections that president Obama worked so hard to get past for people who have -- 100 million more people who have pre-existing conditions.

<AdM>and</ AdM> speaking of president Obama, a man I was honored to serve alongside for eight years as vice president, let me take this moment to say something we don't say nearly enough. <DrM>Thank you, Mr. President.</DrM> You were **a great president**, a president our children could and **did look up to**. No one's going to say that about the current occupant of the White House.

What we know about this president is if he's given four more years, he'll be what he's been for the last four years: a president who takes no responsibility, refuses to lead, blames others, cozies up to dictators and fans the flames of hate and division. He'll wake up every day believing the job is all about him, never about you. <RhqM>Is that the America you want for you, your family, your children?</RhqM>

I see a different America, one that's **generous and strong, selfless and humble**. It's an America we can rebuild together. As president, <SeqM>**the first step**</SeqM> I will take will be to get control of the virus that has ruined so many lives, <CstM>because</CstM> <CgnvM>I understand</CgnvM> something this president hasn't from the beginning: **We will never get our economy back on track**, we will never get our kids [atd.m adv]safely[/atd.m adv] back in school, we will never have our lives back -- until we deal with this virus. The tragedy of where we are today is it didn't need to be this bad. <DrM>Just look around.</DrM> It's not this bad in Canada or Europe or Japan or almost anywhere else in the world. <AdM>and</AdM> the president keeps telling us the virus is going to disappear. He keeps waiting for a miracle.

<TpcM>Well</TpcM>I have news for him. No miracle is coming. <PrslM>we</PrslM> lead the world to confirm cases. We lead the world in deaths. Our economy's in tatters, with Black, Latino, Asian-American, Native-American communities bearing the brunt of it. <AdM>and</AdM> after all this time the president still does not have a plan. <TpcM>Well</TpcM> I do. If I'm your president on day one we'll implement the national strategy I've been laying out since March.

<PrslM>we'll</PrslM> develop and deploy rapid tests with results available [atd.m adv]immediately.[/atd.m adv] <PrslM>we'll</PrslM> make the medical supplies and protective equipment that our country needs. <PrslM>we'll</PrslM> make them here in America, <CstM>so</CstM> <PrslM>we'll</PrslM> never again be at the mercy of China or other foreign countries in order to protect our own people. <PrslM>we'll</PrslM> make sure our schools have the resources they need to be open, safe and effective. <PrslM>we'll</PrslM> put politics aside.

<PrslM>we'll</PrslM> take the muzzle off our experts so the public gets the information they need and deserve, honest, unvarnished truth. They can handle it. <PrslM>we'll</PrslM> have a national mandate to wear masks not as a burden but as a patriotic duty to protect one another. In short, we'll do what we should have done from the very beginning. Our current president has failed in his most basic duty to the nation. He's failed to protect us. He's failed to protect America. And my fellow Americans, that is unforgivable. As president, I'll make you a promise. I'll protect America, I will defend us from every attack, seen and unseen, always, without exception, every time.

Look, <CgnvM>I understand.</CgnvM> <CgnvM>I understand.</CgnvM> how hard it is to have any hope <TpcM>right now</TpcM>. On this summer night let me take a moment to speak to those of you who have lost the most. **I have** some idea how it feels to lose someone you love. <CgnvM>I know</CgnvM> that deep black hole that opens up in the middle of your chest and you feel like you're being sucked into it. <CgnvM>I know</CgnvM> how mean, cruel and unfair life can be sometimes. <AdvstM>But</AdvstM>I've learned two things. <SeqM>First</SeqM>your loved one may have left this Earth, <AdvstM>But</AdvstM> they'll never leave your heart. They'll always be with you. You'll always hear them. <AdM>and</AdM> <SeqM>second</SeqM>I found the best way through pain and loss and grief is to find purpose. As God's children, each of us have a purpose in our lives. <TpcM>Well</TpcM> have a great purpose as a nation to open the doors of opportunity to all Americans, to save our democracy, to be a light to the world

once again, and <SeqM>finally</ SeqM> to live up to and make real the words written in the sacred documents that founded this nation. That all men and women are created equal, endowed by their creator with certain inalienable rights, among them life, liberty and the pursuit of happiness.

[crtm.m]You know,[/crtm.m] my dad was an honorable, decent man. He got knocked down a few times pretty hard, but he always got back up. He worked hard, and he built a great middle class life for our family. He used to say, "Joey, I don't expect the government to solve my problems, but I sure as hell expect them the understand them." <AdM>and</ AdM> <SeqM>than</ SeqM>he'd say, "Joey, a job is a lot more than a paycheck, it's about your dignity, it's about respect, it's about your place in the community, it's about being able to look your kid in the eye and say, 'Honey, it's going to be OK,' and mean it." I've never forgotten those lessons.

We can and we will deal with climate change. It's not only a crisis, **it's an enormous opportunity**, an opportunity for America to lead the world in clean energy and create millions of new good paying jobs in the process.

I'll work in common purpose for a more secure, **peaceful and prosperous world**. History, history has thrust one more urgent task on us. <RhqM>Will we be the generation that finally wipes out the stain of racism from our national character?</RhqM> <CgnvM>I believe</CgnvM> we're up to it. <CgnvM>I believe</CgnvM> we're ready.

<RemM>**Remember**</RemM> the violent clash that ensued between those spreading hate and those with the courage to stand against it. <RemM>**Remember**</RemM> <RhqM>what the president said when asked?</RhqM> He said there were, quote, "very fine people on both sides." That was a wake-up call for us as a country and for me a call to action. <TpcM>**At that moment**</TpcM> <CgnvM>I knew</CgnvM> [hdgv.m]I'd have[/hdg.m] to run. My father taught us that silence was complicity, and I can never remain silent or complicit.

<TpcM>At the time,</TpcM> <RemM>I said</RemM> we were in a battle for the soul of this nation, and we are. [crtm.m]You know,[/crtm.m] one of the most important conversations I've had this entire campaign, it was with someone who was much too young to vote. I met with 6-year-old Gianna Floyd the day before her daddy, George Floyd, was laid to rest. She's an incredible little girl.

[crtm.m]You know,[/crtm.m] American history tells us that it has been in our darkest moments that we've made our greatest progress, that we found the light. In this dark moment <CgnvM>I believe</CgnvM> we're poised to make great progress again, that we can find the light once more. You know, many people have heard me say this but <CgnvM>I've always believed</CgnvM> you can define America in one word: possibilities. The defining feature of America: Everything is possible.

The Irish poet Seamus Heaney once wrote, "History says don't hope on this side of the grave, but then once in a lifetime, the longed for tidal wave of justice can rise up and hope and history rhyme." This is our moment to make hope and history rhyme with passion and purpose. Let us begin, you and I together, one nation under god, united in our love for America, united in our love for each other, for love is more powerful than hate. **Hope is more powerful than fear, and light is more powerful than dark. This is our moment. This is our mission.** May history be able to say that the end of this chapter of American darkness begin here tonight as love and hope and light join in the battle for the soul of the nation. And this is a battle we will win, and we'll do it together. <CgnvM>I promise you.</CgnvM>

6. ჯო ბაიდენი

<https://abcnews.go.com/Politics/read-full-text-joe-bidens-speech-historic-election/story?id=74084462>

მომცემი 22.03.23

Hello. My fellow Americans and the people who brought me to the dance, Delawareans. I see my buddy Tom -- Sen. Tom Carper down there and <CgnvM>I think -- I think</CgnvM> Sen. Coons is there and <CgnvM>I think</CgnvM> the governor's around.

What I [hdgv.m]must[/hdg.m] admit has surprised me, tonight we're seeing all over this nation, all cities in all parts of the country, indeed across the world, an outpouring of joy, of hope of renewed faith in tomorrow, bring a better day. I'm humbled by the trust and confidence you've placed in me.

<CgnvM>I pledge</CgnvM> to be a president who seeks not to divide but unify. Who doesn't see red states and blue states, only sees the United States. Work with all my heart with the confidence of the whole people, to win the confidence of all of you. For that is what America <CgnvM>I believe</CgnvM> is about. It's about people. That's what our administration will be all about.

<CgnvM>I sought</CgnvM> this office to restore the soul of America, to rebuild the backbone of this nation, the middle class, and to make America respected around the world again. <AdM>and</ AdM> to unite us here at home. It's the honor of my lifetime that so many millions of Americans have voted for that vision. <AdM>and</ AdM> <TpcM> now, </TpcM>the work of making that vision is real, it's a task -- the task of our time.

<RemM>As I said many times before,</RemM> I'm Jill's husband. I would not be here without the love and tireless support of Jill and my son Hunter and Ashley, my daughter, and all our grandchildren and their spouses and all our family. They're my heart. Jill's a mom, a military mom, an educator.

<AdM>and</ AdM> she has dedicated her life to education, but teaching isn't just what she does. It's who she is. For American educators, this is a great day for y'all. You're gonna have one of your own in the White House. <AdM>and</ AdM> Jill's gonna make a great first lady. I'm so proud of her.

I'll have the honor of serving with a fantastic vice president who you just heard from, Kamala Harris, who makes history as the first woman, first black woman, the first woman from south Asian descent, the first daughter of immigrants ever elected in this country.

Don't tell me it's not possible in the United States! It's long overdue. <AdM>and</ AdM> we're reminded tonight of those who fought so hard for so many years to make this happen. Once again, America's bent the arc of the moral universe more towards justice. Kamala, Doug, like it or not, you're family. You've become an honorary Biden. There's no way out.

To all those of you who volunteered and worked the polls in the middle of this pandemic, local elected officials, you deserve a special thanks from the entire nation. And to my campaign team and all the volunteers and all who gave so much of themselves to make this moment possible. **I owe you. I owe you. I owe you everything.** <AdM>And</ AdM> to all those who supported us, I'm proud of the campaign we built and ran.

[atd.m. deontv]I'm proud[/atd.m. deontv] of the coalition we put together. The broadest and most diverse coalition in history. Democrats, Republicans, independents, progressives, moderates, conservatives, young, old, urban, suburban, rural, gay, straight, transgender, white, Latino, Asian, Native American. **I mean it.** [atd.m. adv]Especially[/atd.m. adv] those moments -- [atd.m. adv]Especially[/atd.m. adv] those moments when this campaign was at its lowest ebb, the African American community stood up again for me.

You always had my back and I'll have yours. I said at the outset, I wanted to represent -- this campaign to represent and look like America. We've done that. <TpcM>Now</TpcM>. [illoc.m]that's what I want[/illoc.m] the administration to look like and act like. <DrM>For all those of you</DrM> who voted president trump, <CgnvM>I understand</CgnvM> the disappointment tonight.

The Bible tells us, "to everything there is a season: a time to build, a time to reap, and a time to sow and a time to heal." This is the time to heal in America. <TpcM>Now</TpcM> <RhqM>this campaign is over, what is the will of the people? What is our mandate?</RhqM>

<CgnvM>I believe</CgnvM> it's this: Americans have called upon us to marshal the forces of decency, the forces of fairness, to marshal the forces of science and the forces of hope in the great battles of our time. **The battle to control the virus. The battle to build prosperity. The battle to secure your family's health care. The battle to achieve racial justice and root out systemic racism in this country.**

<AdM>And</AdM> **the battle to** save our planet by getting climate under control. The battle to restore decency, defend democracy, and give everybody in this country a fair shot. That's all they're asking for, a fair shot.

<TpcM>You see</TpcM> <CgnvM>I believe</CgnvM> in the possibility of this country. We're always looking **ahead, ahead to** an America that's freer, more just. **Ahead to** an America that creates jobs with dignity and respect. Ahead to an America that cures diseases like cancer and Alzheimer's. Ahead to an America that never leaves anyone behind.

Ahead to an America that never gives up, never gives in. **This is a great nation.** It's always been a bad bet to bet against America. We're good people. This is the United States of America, and there has **never been anything, never been anything we've been able -- not able to** do when we've done it together.

<DrM>Folk,</DrM>in the last days of the campaign, I began thinking about a hymn **that means** a lot to me and my family, [atd.m. adv]particularly[/atd.m. adv] my deceased son Beau. It captures the faith that sustains me and which <CgnvM>I believe</CgnvM> sustains America. <AdM>And</AdM> <CgnvM>I believe</CgnvM> <CgnvM>I believe</CgnvM> it can provide some comfort and solace to the 230 million -- thousand Americans who have lost a loved one through this terrible virus this year. **My heart goes out to each and every one of you.** [atd.m. adv]Hopefully[/atd.m. adv] this hymn gives you solace as well. It goes like this.

The United States of America, ladies and gentlemen, there has never, never been anything we've tried we've not been able to do. So remember, as my grandpop -- our grandpop, he said when I walked out of his home when I was kid up in Scranton, **he said "Joey, keep the faith."** <AdM>And</AdM> our grandmother when she was alive, **she yelled, "No, Joey, spread it."**

Spread the faith. <DrM>God love you all.</DrM> May god bless America and may god protect our troops. <DrM>Thank you, thank you, thank you.</DrM>

7. დონალდ ტრამპი
<https://edition.cnn.com/2020/08/28/politics/donald-trump-speech-transcript/index.html>
მომიებული 23.03.23

Transcript: Donald Trump's RNC speech Updated 2:12 AM EDT, Fri August 28, 2020

— Read President Donald Trump's speech from the 2020 Republican National Convention, as prepared for delivery:

<DrM>Friends, delegates, and distinguished guests:</DrM> I stand before you tonight honored by your support; **proud of** the extraordinary progress we have made together over the last four years; and brimming with confidence in the bright future we will build for America over the NEXT four years!

As we begin this evening, our thoughts are with the wonderful people who have just come through the wrath of Hurricane Laura. We are working closely with state and local officials in Texas, Louisiana, Arkansas, and Mississippi, sparing no effort to save lives. <AdvstM>**While**</ AdvstM> the hurricane was fierce, one of the strongest to make landfall in 150 years, the casualties and damage were far less than thought possible only 24 hours ago. This is due to the great work of FEMA, law enforcement, and the individual states. I will be going this weekend. We are one national family, and we will always protect, love and care for each other.

Here <TpcM>tonight</TpcM> are the people who have made my journey possible, and filled my life with so much joy.

For her incredible service to our nation and its children, <CgnvM>I want to</CgnvM> კოგნიტ thank our magnificent First Lady. I also want to thank my amazing daughter Ivanka for that introduction, and to all of my children and grandchildren – I love you more than words can express. <CgnvM>I know</CgnvM> my brother Robert is looking down on us right now from Heaven. He was a great brother and was very proud of the job we are doing. Let us also take a moment to show our profound appreciation for a man who has always fought by our side, and stood up for our values – a man of deep faith and steadfast conviction: Vice President Mike Pence. Mike is joined by his beloved wife, a teacher and military mom, Karen Pence.

<DrM>My fellow Americans,</DrM> <TpcM>tonight,</TpcM> with a heart full of gratitude and boundless optimism, I [atd.m adv]proudly[/atd.m adv] accept this nomination for President of the United States.

The Republican Party, the party of Abraham Lincoln, goes forward united, determined, and ready to welcome millions of Democrats, Independents, and anyone who believes in the **GREATNESS** of America and the righteous heart of the American People.

In a new term as President, we will again build the greatest economy in history – quickly returning to full employment, soaring incomes, and **RECORD** prosperity! We will **DEFEND AMERICA** against all threats, and protect America against all dangers. <PrslM>We</PrslM> will **LEAD AMERICA** into new frontiers of ambition and discovery, and we will reach for new heights of national achievement. <PrslM>We</PrslM> will rekindle new faith in our values, new pride in our history, and a new spirit of unity that can **ONLY** be realized through love for our country. Because we understand that America is **NOT** a land cloaked in darkness, America is the torch that enlightens the entire world.

8) Mike Pence

<https://www.c-span.org/video/?c5084402/mike-pence-impeachment-inquiry-president-biden>

მომიგებულო 17.09.2023

Having been vice president of the united states, i really cannot relate to the facts swirling around his time as family during his time in the office i had a privilege to hold. my son was not sitting on the board of corporations. he was sitting in the cockpit of an f 35 in the united states marine corps serving our nation. [atd.m adv]Absolutely, [/atd.m adv] I **support** the impeachment inquiry initiated in the house of representatives. the american people have a right to know. [crtm.m]The fact is[/crtm.m] that most in the national media have [atd.m adv]literally[/atd.m adv] ignored the facts swirling around this president and around his family. \$20 million flowing into accounts of family members. but <CgnvM>I **want to**</CgnvM> wait for the facts, and <CgnvM>I **want to** understand.</CgnvM> what we endured during the four years of the trump-pence administration, the russian hoax two and a half years and then seeing the president impeached for a phone call -- <CgnvM>I **don't want to**</CgnvM> jump to conclusions about this, <AdvstM>but</ AdvstM> I [hdgv.m]must[/hdgv.m] **tell you**, where there's smoke, there's usually fire, in washington, d.c., and the american people deserve the facts, and i'm going to be out there championing and defending house republicans as they bring the facts to the american people and hold joe biden and his family.

9) <https://edition.cnn.com/2024/06/27/politics/read-biden-trump-debate-rush-transcript/index.html>

(მომიგებულო 5.08.24)

CNN

President Joe Biden and former President Donald Trump participated in their first debate of the 2024 election season on CNN in Atlanta Thursday.

Read the final, corrected transcript of the debate below:

JAKE TAPPER, CNN MODERATOR: We're live from Georgia, a key battleground state in the race for the White House. In just moments, the current U.S. president will debate the former U.S. president as their parties' presumptive nominees, a first in American history.

We want to welcome our viewers in the United States and around the world to our studios in Atlanta. This is the CNN presidential debate.

DANA BASH, CNN MODERATOR: This debate is being produced by CNN and it's coming to you live on CNN, CNN International, CNN.com, CNN Max, and CNN Espanol.

This is a pivotal moment between President Joe Biden and former President Donald Trump in their rematch for the nation's highest office. Each will make his case to the American people with just over four months until Election Day.

Good evening. I'm Dana Bash, anchor of CNN's "Inside Politics" and co-anchor of "State Of The Union."

TAPPER: I'm Jake Tapper, anchor of CNN's "The Lead" and co-anchor of "State Of The Union."

Dana and I will co-moderate this evening. Our job is to facilitate a debate between the two candidates tonight.

Before we introduce them, we want to share the rules of the debate with the audience at home.

Former President Trump will be on the left side of the screen. President Biden will be appearing on the right. A coin toss determined their positions.

Each candidate will have two minutes to answer a question, and one minute each for responses and rebuttals. An additional minute for follow-up, clarification or response is at the moderators' discretion.

BASH: When it's time for a candidate to speak, his microphone will be turned on and his opponent's microphone will be turned off. Should a candidate interrupt when his microphone is muted, he will be difficult to understand for viewers at home.

At the end of the debate, each candidate will get two minutes for closing statements.

There is no studio audience tonight. Pre-written notes, props or contact with campaign staff are not permitted during the debate.

By accepting our invitation to debate, both candidates and their campaigns agreed to accept these rules.

TAPPER: Now please welcome the 46th president of the United States, Joe Biden.

JOE BIDEN, PRESIDENT OF THE UNITED STATES: How are you? Good to be here. Thank you.

TAPPER: And please welcome the 45th president of the United States, Donald Trump.

Gentlemen, thanks so much for being here. Let's begin the debate. And let's start with the issue that voters consistently say is their top concern, the economy.

President Biden, inflation has slowed, but prices remain high. Since you took office, the price of essentials has increased. For example, a basket of groceries that cost \$100 then, now costs more than \$12; and typical home prices have jumped more than 30 percent.

What do you say to voters who feel they are worse off under your presidency than they were under President Trump?

BIDEN: You have to take a look at what I was left when I became president, what Mr. Trump left me.

We had an economy that was in freefall. The pandemic are so badly handled, many people were dying. All he said was, it's not that serious. Just inject a little bleach in your arm. It'd be all right.

The economy collapsed. There were no jobs. Unemployment rate rose to 15 percent. It was terrible.

And so, what we had to do is try to put things back together again. That's exactly what we began to do. We created 15,000 new jobs. We brought on – in a position where we have 800,000 new manufacturing jobs.

But there's more to be done. There's more to be done. Working class people are still in trouble.

I come from Scranton, Pennsylvania. I come from a household where the kitchen table – if things weren't able to be met during the month was a problem. Price of eggs, the price of gas, the price of housing, the price of a whole range of things.

That's why I'm working so hard to make sure I deal with those problems. And we're going to make sure that we reduce the price of housing. We're going to make sure we build 2 million new units. We're going to make sure we cap rents, so corporate greed can't take over.

The combination of what I was left and then corporate greed are the reason why we're in this problem right now.

In addition to that, we're in a situation where if you had – take a look at all that was done in his administration, he didn't do much at all. By the time he left, there's – things had been in chaos. There was (ph) literally chaos.

And so, we put things back together. We created, as I said, those (ph) jobs. We made sure we had a situation where we now – we brought down the price of prescription drugs, which is a major issue for many people, to \$15 for – for an insulin shot, as opposed to \$400. No senior has to pay more than \$200 for any drug – all the drugs they (inaudible) beginning next year.

And the situation is making – and we're going to make that available to everybody, to all Americans. So we're working to bring down the prices around the kitchen table. And that's what we're going to get done.

TAPPER: Thank you. President Trump?

DONALD TRUMP, FORMER PRESIDENT OF THE UNITED STATES AND CURRENT U.S.

PRESIDENTIAL CANDIDATE: We had the greatest economy in the history of our country. We had never done so well. Every – everybody was amazed by it. Other countries were copying us.

We got hit with COVID. And when we did, we spent the money necessary so we wouldn't end up in a Great Depression the likes of which we had in 1929. By the time we finished – so we did a great job. We got a lot of credit for the economy, a lot of credit for the military, and no wars and so many other things. Everything was rocking good.

But the thing we never got the credit for, and we should have, is getting us out of that COVID mess. He created mandates; that was a disaster for our country.

But other than that, we had – we had given them back a – a country where the stock market actually was higher than pre-COVID, and nobody thought that was even possible. The only jobs he created are for illegal immigrants and bounceback jobs; they're bounced back from the COVID.

He has not done a good job. He's done a poor job. And inflation's killing our country. It is absolutely killing us.

TAPPER: Thank you. President Biden?

BIDEN: Well, look, the greatest economy in the world, he's the only one who thinks that, I think. I don't know anybody else who thinks it was great – he had the greatest economy in the world.

And, you know, the fact of the matter is that we found ourselves in a situation where his economy – he rewarded the wealthy. He had the largest tax cut in American history, \$2 trillion. He raised the deficit larger than any president has in any one term. He's the only president other than Herbert Hoover who has lost more jobs than he had when he began, since Herbert Hoover. The idea that he did something that was significant.

And the military – you know, when he was president, they were still killing people in Afghanistan. He didn't do anything about that. When he was president, we still found ourselves in a position where you had a notion that we were this safe country. The truth is, I'm the only president this century that doesn't have any – this – this decade – doesn't have any troops dying anywhere in the world, like he did.

TAPPER: President Trump, I want to follow up, if I can. You wanted...

TRUMP: Am I allowed to respond to him?

TAPPER: Well, I'm going to ask you a follow-up. You can do whatever you want with the minute that we give you.

I want to follow up. You want to impose a 10 percent tariff on all goods coming into the U.S. How will you ensure that that doesn't drive prices even higher?

TRUMP: Not going to drive them higher. It's just going to cause countries that have been ripping us off for years, like China and many others, in all fairness to China – it's going to just force them to pay us a lot of money, reduce our deficit tremendously, and give us a lot of power for other things.

But he – he made a statement. The only thing he was right about is I gave you the largest tax cut in history. I also gave you the largest regulation cut in history. That's why we had all the jobs. And the jobs went down and then they bounced back and he's taking credit for bounceback jobs. You can't do that.

He also said he inherited 9 percent inflation. No, he inherited almost no inflation and it stayed that way for 14 months. And then it blew up under his leadership, because they spent money like a bunch of people that didn't know what they were doing. And they don't know what they were doing. It was the worst – probably the worst administration in history. There's never been.

And as far as Afghanistan is concerned, I was getting out of Afghanistan, but we were getting out with dignity, with strength, with power. He got out, it was the most embarrassing day in the history of our country's life.

TAPPER: President Trump, over the last eight years, under both of your administrations, the national debt soared to record highs. And according to a new non-partisan analysis, President Trump, your administration approved \$8.4 trillion in new debt. While so far, President Biden, you've approved \$4.3 trillion in new debt.

So former President Trump, many of the tax cuts that you signed into law are set to expire next year. You want to extend them and go even further, you say. With the U.S. facing trillion-dollar deficits and record debt, why should top earners and corporations pay even less in taxes than they do now?

TRUMP: Because the tax cuts spurred the greatest economy that we've ever seen just prior to COVID, and even after COVID. It was so strong that we were able to get through COVID much better than just about any other country. But we spurred – that tax spurred.

Now, when we cut the taxes – as an example, the corporate tax was cut down to 21 percent from 39 percent, plus beyond that – we took in more revenue with much less tax and companies were bringing back trillions of dollars back into our country.

The country was going like never before. And we were ready to start paying down debt. We were ready to start using the liquid gold right under our feet, the oil and gas right under our feet. We were going to have something that nobody else has had. We got hit with COVID. We did a lot to fix it. I gave him an unbelievable situation, with all of the therapeutics and all of the things that we came up with. We – we gave him something great.

Remember, more people died under his administration, even though we had largely fixed it. More people died under his administration than our administration, and we were right in the middle of it. Something which a lot of people don't like to talk about, but he had far more people dying in his administration.

He did the mandate, which is a disaster. Mandating it. The vaccine went out. He did a mandate on the vaccine, which is the thing that people most objected to about the vaccine. And he did a very poor job, just a very poor job.

And I will tell you, not only poor there, but throughout the entire world, we're no longer respected as a country. They don't respect our leadership. They don't respect the United States anymore.

We're like a Third World nation. Between weaponization of his election, trying to go after his political opponent, all of the things he's done, we've become like a Third World nation. And it's a shame the damage he's done to our country.

And I'd love to ask him, and will, why he allowed millions of people to come in here from prisons, jails and mental institutions to come into our country and destroy our country.

TAPPER: President Trump, we will get to immigration later in this block.

President Biden, I want to give you an opportunity to respond to this question about the national debt.

BIDEN: He had the largest national debt of any president four-year period, number one.

Number two, he got \$2 trillion tax cut, benefited the very wealthy.

What I'm going to do is fix the taxes.

For example, we have a thousand trillionaires in America – I mean, billionaires in America. And what's happening? They're in a situation where they, in fact, pay 8.2 percent in taxes. If they just paid 24 percent or 25 percent, either one of those numbers, they'd raised \$500 million – billion dollars, I should say, in a 10-year period.

We'd be able to right – wipe out his debt. We'd be able to help make sure that – all those things we need to do, childcare, elder care, making sure that we continue to strengthen our healthcare system, making sure that we're able to make every single solitary person eligible for what I've been able to do with the COVID – excuse me, with dealing with everything we have to do with.

Look, if – we finally beat Medicare.

TAPPER: Thank you, President Biden. President Trump?

TRUMP: Well, he's right: He did beat Medicaid (ph). He beat it to death. And he's destroying Medicare, because all of these people are coming in, they're putting them on Medicare, they're putting them on Social Security. They're going to destroy Social Security.

This man is going to single-handedly destroy Social Security. These millions and millions of people coming in, they're trying to put them on Social Security. He will wipe out Social Security. He will wipe out Medicare. So he was right in the way he finished that sentence, and it's a shame.

What's happened to our country in the last four years is not to be believed. Foreign countries – I'm friends with a lot of people. They cannot believe what happened to the United States of America. We're no longer respected. They don't like us. We give them everything they want, and they – they think we're stupid. They think we're very stupid people.

What we're doing for other countries, and they do nothing for us. What this man has done is absolutely criminal.

TAPPER: Thank you, President Trump. Dana?

BASH: This is the first presidential election since the Supreme Court overturned Roe v. Wade. This morning, the court ruled on yet another abortion case, temporarily allowing emergency abortions to continue in Idaho despite that state's restrictive ban.

Former President Trump, you take credit for the decision to overturn Roe v. Wade, which returned the issue of abortion to the states.

TRUMP: Correct.

BASH: However, the federal government still plays a role in whether or not women have access to abortion pills. They're used in about two-thirds of all abortions.

As president, would you block abortion medication?

TRUMP: First of all, the Supreme Court just approved the abortion pill. And I agree with their decision to have done that, and I will not block it.

And if you look at this whole question that you're asking, a complex, but not really complex – 51 years ago, you had Roe v. Wade, and everybody wanted to get it back to the states, everybody, without exception. Democrats, Republicans, liberals, conservatives, everybody wanted it back. Religious leaders.

And what I did is I put three great Supreme Court justices on the court, and they happened to vote in favor of killing Roe v. Wade and moving it back to the states. This is something that everybody wanted.

Now, 10 years ago or so, they started talking about how many weeks and how many of this – getting into other things, But every legal scholar, throughout the world, the most respected, wanted it brought back to the states. I did that.

Now the states are working it out. If you look at Ohio, it was a decision that was – that was an end result that was a little bit more liberal than you would have thought. Kansas I would say the same

thing. Texas is different. Florida is different. But they're all making their own decisions right now. And right now, the states control it. That's the vote of the people.

Like Ronald Reagan, I believe in the exceptions. I am a person that believes. And frankly, I think it's important to believe in the exceptions. Some people – you have to follow your heart. Some people don't believe in that. But I believe in the exceptions for rape, incest and the life of the mother. I think it's very important. Some people don't. Follow your heart.

But you have to get elected also and – because that has to do with other things. You got to get elected.

The problem they have is they're radical, because they will take the life of a child in the eighth month, the ninth month, and even after birth – after birth.

If you look at the former governor of Virginia, he was willing to do this. He said, we'll put the baby aside and we'll determine what we do with the baby. Meaning, we'll kill the baby.

What happened is we brought it back to the states and the country is now coming together on this issue. It's been a great thing.

BASH: Thank you. President Biden?

BIDEN: It's been a terrible thing what you've done.

The fact is that the vast majority of constitutional scholars supported Roe when it was decided, supported Roe. And I was – that's – this idea that they were all against it is just ridiculous.

And this is the guy who says the states should be able to have it. We're in a state where in six weeks you don't even know whether you're pregnant or not, but you cannot see a doctor, have your – and have him decide on what your circumstances are, whether you need help.

The idea that states are able to do this is a little like saying, we're going to turn civil rights back to the states, let each state have a different rule.

Look, there's so many young women who have been – including a young woman who just was murdered and he went to the funeral. The idea that she was murdered by – by – by an immigrant coming in and (inaudible) talk about that.

But here's the deal, there's a lot of young women who are being raped by their – by their in-laws, by their – by their spouses, brothers and sisters, by – just – it's just – it's just ridiculous. And they can do nothing about it. And they try to arrest them when they cross state lines.

BASH: Thank you.

TRUMP: There have been many young women murdered by the same people he allows to come across our border. We have a border that's the most dangerous place anywhere in the world – considered the most dangerous place anywhere in the world. And he opened it up, and these killers are coming into our country, and they are raping and killing women. And it's a terrible thing.

As far as the abortion's concerned, it is now back with the states. The states are voting and in many cases, they – it's, frankly, a very liberal decision. In many cases, it's the opposite.

But they're voting and it's bringing it back to the vote of the people, which is what everybody wanted, including the founders, if they knew about this issue, which frankly they didn't, but they would have – everybody want it brought back.

Ronald Reagan wanted it brought back. He wasn't able to get it.

Everybody wanted it brought back and many presidents had tried to get it back. I was the one to do it.

And again, this gives it the vote of the people. And that's where they wanted it. Every legal scholar wanted it that way.

BASH: Staying on the topic of abortion, President Biden, seven states – I'll let you do that. This is the same topic.

Seven states have no legal restrictions on how far into a pregnancy a woman can obtain an abortion. Do you support any legal limits on how late a woman should be able to terminate a pregnancy?

BIDEN: I supported Roe v. Wade, which had three trimesters.

First time is between a woman and a doctor. Second time is between a doctor and an extreme situation. A third time is between the doctor – I mean, it'd be between the woman and the state.

The idea that the politicians – that the founders wanted the politicians to be the ones making decisions about a woman's health is ridiculous. That's the last – no politician should be making that decision. A doctor should be making those decisions. That's how it should be run. That's what you're going to do.

And if I'm elected, I'm going to restore Roe v. Wade.

TRUMP: So that means he can take the life of the baby in the ninth month and even after birth, because some states, Democrat-run, take it after birth. Again, the governor – former governor of Virginia: put the baby down, then we decide what to do with it.

So he's in – he's willing to, as we say, rip the baby out of the womb in the ninth month and kill the baby.

Nobody wants that to happen. Democrat or Republican, nobody wants it to happen.

BIDEN: He's lying. That is simply not true.

That – Roe v. Wade does not provide for that. That's not the circumstance. Only when the woman's life is in danger, she's going to die, that's the only circumstance in which that can happen.

But we are not for late-term abortion, period, period, period.

TRUMP: Under Roe v. Wade, you have late-term abortion. You can do whatever you want. Depending on the state, you can do whatever you want.

We don't think that's a good thing. We think it's a radical thing. We think the Democrats are the radicals, not the Republicans.

BIDEN: For 51 years, that was the law. 51 years, constitutional scholarship said it was the right way to go. 51 years. And it was taken away because this guy put very conservative members on the Supreme Court. Takes credit for taking it away.

What's he going to do? What's he going to do, in fact, if – if the MAGA Republicans – he gets elected, and the MAGA Republicans control the Congress and they pass a universal ban on abortion, period, across the board at six weeks or seven or eight or 10 weeks, something very, very conservative? Is he going to sign that bill? I'll veto it. He'll sign it.

BASH: Thank you.

TAPPER: Let's turn now to the issue of immigration and border security.

President Biden, a record number of migrants have illegally crossed the southern border on your watch, overwhelming border states and overburdening cities such as New York and Chicago, and in some cases causing real safety and security concerns. Given that, why should voters trust you to solve this crisis?

BIDEN: Because we worked very hard to get a bipartisan agreement that not only changed all of that, it made sure that we are in a situation where you had no circumstance where they could come across the border with the number of border police there are now. We significantly increased the number of asylum officers. Significantly – by the way, the Border Patrol endorsed me, endorsed my position.

In addition to that, we found ourselves in a situation where, when he was president, he was taking – separating babies from their mothers, putting them in cages, making sure the families were separated. That's not the right way to go.

What I've done – since I've changed the law, what's happened? I've changed it in a way that now you're in a situation where there are 40 percent fewer people coming across the border illegally. It's better than when he left office. And I'm going to continue to move until we get the total ban on the – the total initiative relative to what we're going to do with more Border Patrol and more asylum officers.

TAPPER: President Trump?

TRUMP: I really don't know what he said at the end of that sentence. I don't think he knows what he said either.

Look, we had the safest border in the history of our country. The border – all he had to do was leave it. All he had to do was leave it.

He decided to open up our border, open up our country to people that are from prisons, people that are from mental institutions, insane asylum, terrorists. We have the largest number of terrorists coming into our country right now. All terrorists, all over the world – not just in South America, all over the world. They come from the Middle East, everywhere. All over the world, they're pouring in. And this guy just left it open.

And he didn't need legislation because I didn't have legislation. I said, close the border. We had the safest border in history. In that final couple of months of my presidency, we had, according to Border Patrol – who is great, and, by the way, who endorsed me for president. But I won't say that. But they endorsed me for president.

Brandon, just speak to him.

But, look, we had the safest border in history. Now we have the worst border in history. There's never been anything like it. And people are dying all over the place, including the people that are coming up in caravans.

TAPPER: Thank you, President Trump. President Biden?

BIDEN: The only terrorist who has done anything crossing the border is one who came along and killed three in his administration, killed – an al-Qaida person in his administration killed three American soldiers, killed three American soldiers. That's the only terrorist that's there.

I'm not saying no terrorist ever got through. But the idea they're emptying their prisons, we're welcoming these people, that's simply not true. There's no data to support what he said.

Once again, he's exaggerating. He's lying.

TAPPER: President Trump, staying on the topic of immigration, you've said that you're going to carry out, quote, "the largest domestic deportation operation in American history," unquote. Does that mean that you will deport every undocumented immigrant in America, including those who have jobs, including those whose spouses are citizens, and including those who have lived here for decades? And if so, how will you do it?

TRUMP: Can I get one second?

He said we killed three people. The people we killed are al-Baghdadi and Salamani (sic), the two greatest terrorists, biggest terrorists anywhere in the world. And it had a huge impact on everything; not just border, on everything.

He's the one that killed people with the bad border, including hundreds of thousands of people dying, and also killing our citizens when they come in. We – we are living right now in a rat's nest. They're killing our people in New York, in California, in every state in the union, because we don't have borders anymore. Every state is now a border.

And because of his ridiculous, insane and very stupid policies, people are coming in and they're killing our citizens at a level that we've never seen. We call it migrant crime. I call it Biden migrant crime.

They're killing our citizens at a level that we've never seen before. And you're reading it like these three incredible young girls over the last few days. One of them, I just spoke to the mother, and we just had the funeral for this girl, 12 years old.

This is horrible what's taken place. What's taken place in our country, we're literally an uncivilized country now.

He doesn't want it to be. He just doesn't know. He opened the borders nobody's ever seen anything like. And we have to get a lot of these people out and we have to get them out fast, because they're going to destroy our country.

Just take a look at where they're living. They're living in luxury hotels in New York City and other places. Our veterans are on the street, they're dying, because he doesn't care about our veterans. He doesn't care. He doesn't like the military at all. And he doesn't care about our veterans.

Nobody's been worse. I had the highest approval rating for veterans, taking care of the V.A. He has the worst. He's gotten rid of all the things that I approved, choice, that I got through Congress. All of the different things I approved, they abandoned.

We had, by far, the highest, and now it's down in less than half because he's done – all these great things that we did – and I think he did it just because I approved it, which is crazy. But he has killed so many people at our border by allowing...

TAPPER: Thank you, President Trump.

TRUMP: ... all of these people to come in.

TAPPER: President Biden...

TRUMP: And it's a very sad day in America.

TAPPER: President Biden, you have the mic.

BIDEN: Every single thing he said is a lie, every single one.

For example, veterans are a hell of a lot better off since I passed the PACT Act. One million of them now have insurance, and their families have it – and their families have it. Because what happened, whether was Agent Orange or burn pits, they're all being covered now. And he opposed – his group opposed that.

We're also in a situation where we have great respect for veterans. My – my son spent a year in Iraq living next to one of those burn pits. Came back with stage four glioblastoma.

I was recently in – in – in France for D-Day, and I spoke to all – about those heroes that died. I went to the World War II cemetery – World War I cemetery he refused to go to. He was standing with his four-star general, and he told him – he said, I don't want to go in there because they're a bunch of losers and suckers.

My son was not a loser. He was not a sucker. You're the sucker. You're the loser.

TAPPER: President Trump?

TRUMP: First of all, that was a made-up quote, suckers and losers. They made it up. It was in a third-rate magazine that's failing, like many of these magazines. He made that up. He put it in commercials. We've notified them. We had 19 people that said I didn't say it.

And think of this, who would say – I'm at a cemetery, or I'm talking about our veterans – because nobody's taken better care – I'm so glad this came up, and he brought it up. There's nobody that's taken better care of our soldiers than I have.

To think that I would, in front of generals and others, say suckers and losers – we have 19 people that said it was never said by me. It was made up by him, just like Russia, Russia, Russia was made up, just like the 51 intelligence agents are made up, just like the new thing with the 16 economists are talking.

It's the same thing. Fifty-one intelligence agents said that the laptop was Russia disinformation. It wasn't. That came from his son Hunter. It wasn't Russia disinformation. He made up the suckers and losers, so he should apologize to me right now.

BIDEN: You had a four-star general stand at your side, who was on your staff, who said you said it, period. That's number one.

And, number two, the idea – the idea that I have to apologize to you for anything along the lines. We've done more for veterans than any president has in American history – American history. And they now – and their family. The only sacred obligation we have as a country is to care for our veterans when they come home, and their families, and equip them when they go to war.

That's what we're doing. That's what the V.A. is doing now. They're doing more for veterans than ever before in our history.

TAPPER: All right. Thank you so much.

BASH: Let's move to the topic of foreign policy. I want to begin with Russia's war against Ukraine, which is now in its third year.

Former President Trump, Russian President Vladimir Putin says he'll only end this war if Russia keeps the Ukrainian territory it has already claimed and Ukraine abandons its bid to join NATO.

Are Putin's terms acceptable to you?

TRUMP: First of all, our veterans and our soldiers can't stand this guy. They can't stand him. They think he's the worst commander in chief, if that's what you call him, that we've ever had. They can't stand him. So let's get that straight.

And they like me more than just about any of them. And that's based on every single bit of information.

As far as Russia and Ukraine, if we had a real president, a president that knew – that was respected by Putin, he would have never – he would have never invaded Ukraine.

A lot of people are dead right now, much more than people know. You know, they talk about numbers. You can double those numbers, maybe triple those numbers. He did nothing to stop it. In fact, I think he encouraged Russia from going in.

I'll tell you what happened, he was so bad with Afghanistan, it was such a horrible embarrassment, most embarrassing moment in the history of our country, that when Putin watched that and he saw the incompetence that he should – he should have fired those generals like I fired the one that you mentioned, and so he's got no love lost. But he should have fired those generals.

No general got fired for the most embarrassing moment in the history of our country, Afghanistan, where we left billions of dollars of equipment behind, we lost 13 beautiful soldiers and 38 soldiers were obliterated. And by the way, we left people behind too. We left American citizens behind.

When Putin saw that, he said, you know what? I think we're going to go in and maybe take my – this was his dream. I talked to him about it, his dream. The difference is he never would have invaded Ukraine. Never.

Just like Israel would have never been invaded, in a million years, by Hamas. You know why? Because Iran was broke with me. I wouldn't let anybody do business with them. They ran out of money. They were broke. They had no money for Hamas. They had no money for anything. No money for terror.

That's why you had no terror at all during my administration. This place, the whole world is blowing up under him.

BASH: President Biden?

BIDEN: I've never heard so much malarkey in my whole life.

Look, the fact of the matter is that we're in a situation where – let's take the last point first. Iran attacked American troops, killed, caused brain damage for a number of these troops, and he did nothing about it. Recently – when he was president, they attacked. He said they're just having headaches. That's all it is. We didn't do a thing when the attack took place, number one.

Number two, we got over 100,000 Americans and others out of Afghanistan during that airlift.

Number three, we found ourselves in a situation where, if you take a look at what Trump did in Ukraine, he's – this guy told Ukraine – told Trump, do whatever you want. Do whatever you want. And that's exactly what Trump did to Putin, encouraged him, do whatever you want. And he went in.

And listen to what he said when he went in, he was going to take Kyiv in five days, remember? Because it's part of the old Soviet Union. That's what he wanted to re-establish, Kyiv. And he, in fact, didn't do it at all. He didn't – wasn't able to get it done. And they've lost over – they've lost thousands and thousands of troops, 500,000 troops.

BASH: Thank you.

President Trump...

TRUMP: I never said that.

BASH: ... I'm going to come back to you for one minute. I just want to go back to my original question, which is, are Putin's terms acceptable to you, keeping the territory in Ukraine?

TRUMP: No, they're not acceptable. No, they're not acceptable.

But look, this is a war that never should have started. If we had a leader in this war – he led everybody along. He's given \$200 billion now or more to Ukraine. He's given \$200 billion. That's a lot of money. I don't think there's ever been anything like it. Every time that Zelenskyy comes to this country, he walks away with \$60 billion. He's the greatest salesman ever.

And I'm not knocking him, I'm not knocking anything. I'm only saying, the money that we're spending on this war, and we shouldn't be spending, it should have never happened.

I will have that war settled between Putin and Zelenskyy as president-elect before I take office on January 20th. I'll have that war settled.

People being killed so needlessly, so stupidly, and I will get it settled and I'll get it settled fast, before I take office.

BASH: President Biden, you have a minute.

BIDEN: The fact is that Putin is a war criminal. He's killed thousands and thousands of people. And he has made one thing clear: He wants to re-establish what was part of the Soviet Empire. Not just a piece, he wants all of Ukraine. That's what he wants.

And then do you think he'll stop there? Do you think he'll stop when he – if he takes Ukraine? What do you think happens to Poland? What do you think of Belarus? What do you think happens to those NATO countries?

And so, if you want a war, you ought to find out what he's going to do. Because if, in fact, he does what he says and walks away – by the way, all that money we give Ukraine and weapons we make here in the United States. We give them the weapons, not the money at this point. And our NATO allies have produced as much funding for Ukraine as we have. That's why it's – that's why we're strong.

BASH: Thank you.

Moving on to the Middle East, in October, Hamas attacked Israel, killing more than a thousand people and taking hundreds of hostages. Among those held and thought to still be alive are five Americans. Israel's response has killed thousands of Palestinians and created a humanitarian crisis in Gaza.

President Biden, you've put forward a proposal to resolve this conflict. But so far, Hamas has not released the remaining hostages and Israel is continuing its military offensive in Gaza.

So what additional leverage will you use to get Hamas and Israel to end the war? You have two minutes.

BIDEN: Number one, everyone from the United Nations Security Council straight through to the G7 to the Israelis and Netanyahu himself have endorsed the plan I put forward, endorsed the plan I put forward, which has three stages to it.

The first stage is trade the hostages for a ceasefire. Second phase is a ceasefire with additional conditions. The third phase is know – the end of the war.

The only one who wants the war to continue is Hamas, number one. They're the only ones standing out (ph). We're still pushing hard from – to get them to accept.

In the meantime, what's happened in Israel? We're finally – the only thing I've denied Israel was 2,000-pound bombs. They don't work very well in populated areas. They kill a lot of innocent people. We are providing Israel with all the weapons they need and when they need them.

And by the way, I'm the guy that organized the world against Iran when they had a full-blown kind of ballistic – ballistic missile attack on Israel. No one was hurt. No – one Israeli was accidentally killed. And it stopped. We saved Israel.

We are the biggest producer of support for Israel than anyone in the world. And so, that's – there're two different things.

Hamas cannot be allowed to be continued. We continue to send our experts and our intelligence people to how they can get Hamas like we did Bin Laden. You don't have to do it.

And by the way, they've been greatly weakened, Hamas, greatly weakened. And they should be. They should be eliminated.

But you got to be careful for what you use these certain weapons among population centers.

TRUMP: Just going back to Ukraine for one second, we have an ocean separating us. The European nations together have spent \$100 billion, or maybe more than that, less than us. Why doesn't he call them so you got to put up your money like I did with NATO? I got them to put up hundreds of billions of dollars. The secretary general of NATO said Trump did the most incredible job I've ever seen. You wouldn't – they wouldn't have any – they were going out of business. We were spending – almost 100 percent of the money was – it was paid by us.

He didn't do that. He is getting all – you got to ask these people to put up the money. We're over \$100 billion more spent, and it has a bigger impact on them, because of location, because we have an ocean in between. You got to ask them.

As far as Israel and Hamas, Israel's the one that wants to go – he said the only one who wants to keep going is Hamas. Actually, Israel is the one. And you should them go and let them finish the job.

He doesn't want to do it. He's become like a Palestinian. But they don't like him, because he's a very bad Palestinian. He's a weak one.

BASH: President Biden, you have a minute.

BIDEN: I've never heard so much foolishness.

This is a guy who wants to get out of NATO. You're going to stay in NATO or you're going to pull out of NATO?

The idea that we have – our strength lies in our alliances as well. It may be a big ocean, but we're – (inaudible) able to avoid a war in Europe, a major war in Europe. What happens if, in fact, you have Putin continue to go into NATO? We have an Article Five agreement, attack on one is attack on all. You want to start the nuclear war he keeps talking about, go ahead, let Putin go in and control Ukraine and then move on to Poland and other places. See what happens then.

He has no idea what the hell he's talking about.

And by the way, I got 50 other nations around the world to support Ukraine, including Japan and South Korea, because they understand that this was – this – this kind of dislocation has a serious threat to the whole world peace. No – no major war in Europe has ever been able to be contained just to Europe.

BASH: President Trump, just to follow up, would you support the creation of an independent Palestinian state in order to achieve peace in the region?

TRUMP: I'd have to see.

But before we do that, the problem we have is that we spend all the money. So they kill us on trade. I made great trade deals with the European nations, because if you add them up, they're about the

same size economically. Their economy is about the same size as the United States. And they were – no cars. No – they don't want anything that we have. But we're supposed to take their cars, their food, their everything, their agriculture. I changed that.

But the big thing I changed is they don't want to pay. And the only reason that he can play games with NATO is because I got them to put up hundreds of billions of dollars. I said – and he's right about this, I said, no, I'm not going to support NATO if you don't pay. They asked me that question: Would you guard us against Russia? – at a very secret meeting of the 28 states at that time, nations at that time. And they (sic) said, no, if you don't pay, I won't do that. And you know what happened? Billions and billions of dollars came flowing in the next day and the next months.

But now, we're in the same position. We're paying everybody's bills.

BASH: Thank you.

TAPPER: Let's turn to the issue of democracy. Former President Trump, I want to ask you about January 6, 2021.

After you rallied your supporters that day, some of them stormed the Capitol to stop the constitutionally mandated counting of electoral votes. As president, you swore an oath to, quote, "preserve, protect and defend," unquote, the Constitution. What do you say to voters who believe that you violated that oath through your actions and inaction on January 6th and worry that you'll do it again?

TRUMP: Well, I don't think too many believe that.

And let me tell you about January 6th, on January 6th, we had a great border, nobody coming through, very few. On January 6th, we were energy independent. On January 6th, we had the lowest taxes ever, we had the lowest regulations ever. On January 6th, we were respected all over the world.

All over the world we were respected, and then he comes in, and we're now laughed at, we're like a bunch of stupid people. What happened to the United States' reputation under this man's leadership is horrible, including weaponization, which I'm sure at some point you'll be talking about, where he goes after his political opponent because he can't beat him fair and square.

TAPPER: You have 80 seconds left. My question was: What do you say to those voters who believe that you violated your constitutional oath through your actions, inaction on January 6th, 2021, and worry that you'll do it again?

TRUMP: Well, I didn't say that to anybody. I said peacefully and patriotically.

And Nancy Pelosi, if you just watch the news from two days ago, on tape to her daughter, who's a documentary filmmaker, as they say, what she's saying, oh, no, it's my responsibility, I was responsible for this. Because I offered her 10,000 soldiers or National Guard, and she turned them down. And the mayor of – in writing, by the way, the mayor. In writing turned it down, the mayor of D.C. They turned it down.

I offered 10,000 because I could see – I had virtually nothing to do. They asked me to go make a speech. I could see what was happening. Everybody was saying they're going to be there on January 6th. They're going to be there. And I said, you know what? There's a lot of people coming, you could

feel it. You could feel it too. And you could feel it. And I said, they ought to have some National Guard or whatever. And I offered it to her. And she now admits that she turned it down. And it was the same day. She was – I don't know, you can't be very happy with her daughter because it made her into a liar. She said, I take full responsibility for January 6th.

TAPPER: President Biden?

BIDEN: Look, he encouraged those folks to go up on Capitol Hill, number one.

I sat in that dining room off the Oval Office – he sat there for three hours, three hours, watching, begging – being begged by his vice president and a number of his colleagues and Republicans as well to do something, to call for a stop, to end it. Instead, he talked – they've talked about these people being patriots and – and great patrons of America. In fact, he says he'll now forgive them for what they've done. They've been convicted. He says he wants to commute their sentences and say that – no.

He went to every single court in the nation, I don't know how many cases, scores of cases, including the Supreme Court, and they said they said – they said, no, no, this guy, this guy is responsible for doing what is being – was done.

He didn't do a damn thing. And these people should be in jail. And they should be the ones who are being held accountable. And he wants to let them all out.

And now he says if he loses again, such a whiner that he is, that there could be a bloodbath.

TAPPER: Thank you, President Biden. President Trump?

TRUMP: What they've done to some people that are so innocent, you ought to be ashamed of yourself, what you have done, how you've destroyed the lives of so many people.

When they ripped down Portland, when they ripped down many other cities – you go to Minnesota, Minneapolis, what they've done there with the fires all over the city. If I didn't bring in the National Guard, that city would have been destroyed.

When you look at all of the – they took over big chunks of Seattle. I was all set to bring in the National Guard. They heard that, they saw them coming and they left immediately.

What he said about this whole subject is so off. Peacefully patriotic.

One other thing, the unselect committee, which is basically two horrible Republicans that are all gone now, out of office, and Democrats, all Democrats, they destroyed and deleted all of the information they found, because they found out we were right. We were right. And they deleted and destroyed all of the information.

They should go to jail for that. If a Republican did that, they'd go to jail.

TAPPER: Thank you, President Trump.

President Biden, I want to give you a minute.

BIDEN: The only person on this stage that is a convicted felon is the man I'm looking at right now. And the fact of the matter is he is – what he's telling you is simply not true.

The fact is that there was no effort on his part to stop what was going on up on Capitol Hill. And all those people, every one of those who were convicted, deserves to be convicted. The idea that they didn't kill somebody, just went in and broke down doors, broke the windows, occupied offices, turned over desks, turned them over, statues – the idea that those people are patriots? Come on.

When I asked him, the first of two debates we had – debates we had the first time around, I said, will you denounce the Proud Boys? He said, no, I'll tell them to stand by. The idea he's refusing – will you denounce these guys? Will you denounce the people we're talking about now? Will you denounce the people who attacked that Capitol? What are you going to do?

TAPPER: I'm going to give you a – a minute, President Trump, for a follow-up question I have.

After a jury convicted you of 34 felonies last month, you said if re-elected you would, quote, "have every right to go after," unquote, your political opponents. You just talked about members of the Select Committee on January 6th going to jail.

Your main political opponent is standing on stage with you tonight. Can you clarify exactly what it means about you feeling you have every right to go after your political opponents?

TRUMP: Well, I said my retribution is going to be success. We're going to make this country successful again, because right now it's a failing nation. My retribution's going to be success.

But when he talks about a convicted felon, his son is a convicted felon at a very high level. His son is convicted. Going to be convicted probably numerous other times. He should have been convicted before, but his Justice Department let the statute of limitations lapse on the most important things.

But he could be a convicted felon as soon as he gets out of office. Joe could be a convicted felon with all of the things that he's done. He's done horrible things. All of the death caused at the border, telling the Ukrainian people that we're going to want a billion dollars or you change the prosecutor, otherwise, you're not getting a billion dollars.

If I ever said that, that's quid pro quo. That – we're not going to do anything, we're not going to give you a billion dollars unless you change your prosecutor having to do with his son.

This man is a criminal. This man – you're lucky. You're lucky.

I did nothing wrong. We'd have a system that was rigged and disgusting. I did nothing wrong.

TAPPER: Thank you, President Trump.

President Biden, you have said – I'm coming right to you, sir. You – well, you want to respond? Go ahead. I'll give you a minute to respond.

BIDEN: The idea that I did anything wrong relative to what you're talking about is outrageous. It's simply a lie, number one.

Number two, the idea that you have a right to seek retribution against any American just because you're a president is wrong, is simply wrong. No president's ever spoken like that before. No president in our history has spoken like that before.

Number three, the crimes that you are still charged with – and think of all the civil penalties you have. How many billions of dollars do you owe in civil penalties for molesting a woman in public, for

doing a whole range of things, of having sex with a porn star on the night – and – while your wife was pregnant?

I mean, what are you talking about? You have the morals of an alley cat.

TAPPER: Give you a minute, sir.

TRUMP: I didn't have sex with a porn star, number one.

Number two, that was a case that was started and moved – they moved a high-ranking official, a DOJ, into the Manhattan D.A.'s office to start that case. That case is going to be appealed in one.

We had a very terrible judge, a horrible judge, Democrat. The prosecutor were all high-ranking Democrats, appointed people. And the – both the civil and the criminal.

He basically went after his political opponent because he thought it was going to damage me. But when the public found out about these cases – because they understand it better than he does, he has no idea what these cases are. But when he – they – when they found out about these cases, you know what they did? My poll numbers went up way up. You know that because you're reporting it. And we took in more money in the last two weeks than we've ever taken in in the history of any campaign, I don't think any campaign has ever taken.

Hundreds of millions of dollars came pouring in because the public knows it's a scam and it's a guy that's after his political opponent because he can't win fair and square.

TAPPER: Thank you, President Trump.

President Biden, you have said, quote, "Donald Trump and his MAGA Republicans are determined to destroy American democracy."

Do you believe that the tens of millions of Americans who are likely to vote for President Trump will be voting against American democracy?

BIDEN: The more they know about what he's done, yes. The more they know about what he's done.

And there's a lot more coming. He's got a lot of cases around the road coming around. He's got – he's got a whole range of issues he has to face. I don't know what the juries will do, but I do know – I do know he has a real problem.

And so the fact that – could you ever think you're hearing any president say that, I'm going to seek retribution? Do you ever hear any president say that he thought it might be a good idea?

What got me involved to run in the first place after my son had died, I decided – in Iraq – because of Iraq, I said, I wasn't going to run again. Until I saw what happened in Charlottesville, Virginia, people coming out of the woods carrying swastikas on torches – torches and singing the same antisemitic bile they sang when – back in Germany.

And what did – and the young woman got killed. I spoke to the mother. And she – they asked him, they said, what – well, what do you think of those people, the people who – the one who – the ones who tried to stop it and the ones who said, I think there's fine people on both sides?

What American president would ever say Nazis coming out of fields, carrying torches, singing the same antisemitic bile, carrying swastikas, were fine people?

This is a guy who says Hitler's done some good things. I'd like to know what they are, the good things Hitler's done. That's what he said.

This guy has no sense of American democracy.

TAPPER: President Trump?

TRUMP: Jake, both of you know that story's been totally wiped out. Because when you see the sentence, it said 100 percent exoneration on there. So he just keeps it going.

He says he ran because of Charlottesville. He didn't run because of Charlottesville. He ran because it was his last chance at – he's not equipped to be president. You know it and I know it.

It's ridiculous. We have a debate. We're trying to justify his presidency.

His presidency, his – without question, the worst president, the worst presidency in the history of our country. We shouldn't be having a debate about it. There's nothing to debate.

He made up the Charlottesville story and you'll see it's debunked all over the place. Every anchor has – every reasonable anchor has debunked it.

And just the other day it came out where it was fully debunked. It's a nonsense story. He knows that.

And he didn't run because of Charlottesville. He used that as an excuse to run.

TAPPER: President Biden?

BIDEN: And debunk. It happened. All you have to do is listen to what was said at the time.

And the idea that somehow that's the only reason I ran. I ran because I was worried a guy like this guy can get elected.

If he thought they were good people coming out of that all – that forest, carrying those – those woods, carrying those torches, then he didn't deserve to be president, didn't deserve to be president at all.

And the idea that he's talking about all of this being fabricated, we saw it with our own eyes. We saw what happened on January 6. We saw the people breaking through the windows. We saw people occupying there.

His own vice president – look, there's a reason why 40 of his 44 top cabinet officers refused to endorse him this time. His vice president hasn't endorsed him this time.

So, why? Why? They know him well. They serve with them. Why are they not endorsing him?

TAPPER: Thank you, President Biden.

We're going to be right back with more from the CNN presidential debate.

(COMMERCIAL BREAK)

BASH: Welcome back to the CNN Presidential Debate live from Georgia.

Let's talk about persistent challenges you both faced in your first terms, and you'd certainly face again in a second term. President Biden, while black unemployment dropped to a record low under your presidency, black families still earn far less than white families.

Black mothers are still three times more likely to die from pregnancy related causes. And black Americans are imprisoned at five times the rate of white Americans. What do you say to black voters who are disappointed that you haven't made more progress?

BIDEN: They acknowledge he made a lot of progress, number one. The facts of the matter is more small black businesses that have been started in any time in history. Number two, the wages of black – black unemployment is the lowest level it has been in a long, long time. Number three, we find them – they're trying to provide housing for black Americans and dealing with segregation that exists among these corporate – these corporate operations that collude to keep people out of their houses.

And in addition to that, we find that the impact of, on the – the choice that black families have to make relative to childcare is incredibly difficult. When we did the first major piece of legislation in the past, I was able to reduce black childcare costs. I cut them in half, in half. We've got to make sure we provide for childcare costs. We've got to make sure – because when you provide that childcare protections, you increase economic growth because more people can be in the – in the job market.

So there's more to be done, considerably more to be done, but we've done a great deal so far and I'm not letting up and they know it.

BASH: You have 49 seconds left. What do you say to black voters who are disappointed with the progress so far?

BIDEN: I say, I don't blame them for being disappointed. Inflation is still hurting them badly. For example, I provided for the idea that any black family, first time home buyer should get a \$10,000 tax credit to be able to buy their first home so they can get started.

I made sure that we're in a situation where all those black families and those black individuals who provided had to take out student loans that were ballooning, that if they were engaged in nursing and anything having to do with volunteerism, if they paid their bills for 10 years on their student debt, all the rest was forgiven after 10 years. Millions have benefited from that and we're going to do a whole lot more for black families.

BASH: Thank you. President Trump?

TRUMP: And he caused the inflation. He's blaming inflation. And he's right, it's been very bad. He caused the inflation and it's killing black families and Hispanic families and just about everybody. It's killing people. They can't buy groceries anymore. They can't.

You look at the cost of food where it's doubled and tripled and quadrupled. They can't live. They're not living anymore. He caused this inflation.

I gave him a country with no, essentially no inflation. It was perfect. It was so good. All he had to do is leave it alone. He destroyed it with his green new scam and all of the other – all this money that's being thrown out the window.

He caused inflation. As sure as you're sitting there, the fact is that his big kill on the black people is the millions of people that he's allowed to come in through the border. They're taking black jobs now and it could be 18. It could be 19 and even 20 million people. They're taking black jobs and they're taking Hispanic jobs and you haven't seen it yet, but you're going to see something that's going to be the worst in our history.

BASH: Thank you. President Biden?

BIDEN: There was no inflation when I became president. You know why? The economy was flat on its back. 15 percent unemployment, he decimated the economy, absolutely decimated the economy. That's why there was no inflation at the time.

There were no jobs. We provided thousands of millions of jobs for individuals who were involved in communities, including minority communities. We made sure that they have health insurance. We have covered with – the ACA has increased. I made sure that they're \$8,000 per person in the family to get written off in health care, but this guy wants to eliminate that. They tried 50 times. He wants to get rid of the ACA again, and they're going to try again if they win.

You find ourselves in a position where the idea that we're not doing it. I put more – we put more police on the street than any administration has. He wants to cut the cops. We're providing for equity, equity, and making sure people have a shot to make it. There is a lot going on. But, on inflation, he caused it by his tremendous malfeasance in the way he handled the pandemic.

BASH: Thank you. Another persistent challenge is the climate crisis. 2023 was the hottest year in recorded history, and communities across the country are confronting the devastating effects of extreme heat, intensifying wildfires, stronger hurricanes, and rising sea levels.

Former President Trump, you've vowed to end your opponent's climate initiatives. But, will you take any action as President to slow the climate crisis?

TRUMP: Well, let me just go back to what he said about the police, how close the police are to him. Almost every police group in the nation from every state is supporting Donald J. Trump, almost every police group. And what he has done to the black population is horrible, including the fact that for 10 years he called them super predators. We can't, in the 1990s (ph), we can't forget that. Super predators was his name. And he called it to them for 10, and they've taken great offense at it, and now they see it happening.

But, when they see what I did for criminal justice reform and for the historically black colleges and universities, where I funded them and got them all funded, and the opportunity zones with Tim. As you know, Tim Scott was - incredible, he did a great job, a great Senator from South Carolina. He came to me with the idea and it was a great idea. It's one of the most successful economic development acts ever in the country, opportunity zones. And the biggest beneficiary are blacks. And that's why we have the best numbers with them in maybe ever, they're saying ever, I read this morning, wherever, the best numbers, he has lost much of the black population because he has done a horrible job for black people. He has also done a horrible job for Hispanics.

But, why do you see these millions of people pouring into our country and they're going to take the jobs? And it's already started. And you haven't seen anything yet. It's a disaster.

BASH: 38 seconds left, President Trump. Will you take any action as President to slow the climate crisis?

TRUMP: So, I want absolutely immaculate clean water and I want absolutely clean air, and we had it. We had H₂O. We had the best numbers ever. And we did – we were using all forms of energy, all forms, everything. And yet, during my four years, I had the best environmental numbers ever. And my top environmental people gave me that statistic just before I walked on the stage, actually.

BIDEN: I don't know where the hell he has been. The idea that, Dana, he said is true. I've passed the most extensive, it was the most extensive climate change legislation in history, in history. We find ourselves – and by the way, black colleges, I came up with \$50 billion for HBCUs, historic black universities and colleges, because they don't have the kind of contributors that they have to build these laboratories and the like. Any black student is capable in college in doing what any white student can do. They just have the money. But now, they'll be able to get those jobs in high tech.

We're in a situation where the idea that he kind of is claiming to have done something that had the cleanest water, the cleanest water? He had not done a damn thing with the environment. He – out of the Paris Peace Accord – Climate Accord, I immediately joined it, because if we reach for 1.5 degrees Celsius at any one point, well, there is no way back. The only existential threat to humanity is climate change. And he didn't do a damn thing about it. He wants to undo all that I've done.

TRUMP: The Paris Accord was going to cost us a trillion dollars, and China nothing, and Russia nothing, and India nothing. It was a ripoff of the United States. And I ended it because I didn't want to waste that money because they treat us horribly. We were the only ones – it was costing us money. Nobody else was paying into it. And it was a disaster.

But, everything that he said just now, I'll give you an example. I heard him say before insulin, I'm the one that got the insulin down for the seniors. I took care of the seniors. What he is doing is destroying all of our medical programs because the migrants coming in. They want everybody. And look, I have the biggest heart on the stage. I guarantee you that. And I want to take care of people. But, we're destroying our country. They're taking over our schools, our hospitals, and they're going to be taking over Social Security. He is destroying Social Security, Medicare and Medicaid.

BIDEN: Where does that come from? The idea is that we, in fact – we were the only ones of consequence or not who are not members of the Paris Accord. How can we do anything when (ph) we're not able to – the United States can't get it's pollution under control? One of the largest polluters in the world, number one. We're making significant progress. By 2035, we will have cut pollution in half. We have – we have made significant progress. And we're continuing to make progress.

We set up a Climate Corps for thousands of young people will learn how to deal with climate, just like the Peace Corps. And we're going to – we're moving in directions that are going to significantly change the elements of the cause of pollution.

But the idea that he claims that he has the biggest heart up here and he's really concerned about – about pollution and about climate, I've not seen any indication of that.

And, by the way, with regard to prescription drugs, one company agreed that they would reduce the price to \$35, which I was calling for – one, voluntarily. I made sure every company in the world, every pharmaceutical company, cannot have to pay.

BASH: Thank you.

BIDEN: And, by the way...

TAPPER: So every day millions of Americans struggle just to make ends meet. For many older Americans, Social Security provides a critical lifeline.

President Biden, if nothing is done to Social Security, seniors will see their benefits cut in just over 10 years. Will you name tonight one specific step that you're willing to take to keep Social Security solvent?

BIDEN: Yes, make the very wealthy begin to pay their fair share. Right now, everybody making under \$170,000 pays 6 percent of their income, of their paycheck, every single time they get a paycheck, from the time of the first one they get when they're 18 years old.

The idea that they're going to – I'm not – I've been proposing that everybody, they pay – millionaires pay 1 percent – 1 percent. So no one after – I would not raise the cost of Social Security for anybody under \$400,000. After that, I begin to make the wealthy begin to pay their fair share, by increasing from 1 percent beyond, to be able to guarantee the program for life.

TAPPER: So you still have 82 seconds left. Are there any other measures that you think that would be able to help keep Social Security solvent, or is just – is that one enough?

BIDEN: Well, that one enough will keep it solvent. But the biggest thing I'll do, if we defeat this man, because he wants to get rid of Social Security; he thinks that there's plenty to cut in Social Security. He's wanting to cut Social Security and Medicare, both times. And that's with – and if you look at the program put forward by the House Republican Caucus that he, I believe, supports, is in fact wanting to cut it as well.

The idea that we don't need to protect our seniors is ridiculous. We put – and, by the way, the American public has greater health care coverage today than ever before. And under the ACA, as I said, you're in a circumstance where 400,000 people – I mean, 40 million people – would not have insurance because they have a pre-existing condition. The only thing that allows them to have that insurance is the fact that they in fact are part of the ACA.

And, by the way, the other thing is we're in a situation where I talk about education for black communities. I've raised the number, the amount of money for Pell grants by other \$8,000 for anybody making under \$70,000 a year, are going to be able to get \$15,000 towards their tuition.

It's just – he – he just doesn't know what he's talking about.

TAPPER: Thank you, President Biden. President Trump?

TRUMP: So I've dealt with politicians all my life. I've been on this side of the equation for the last eight years. I've never seen anybody lie like this guy. He lies – I've never seen it. He could look you in the face. So – and about so many other things, too.

And we mentioned the laptop, We mentioned "Russia, Russia, Russia," "Ukraine, Ukraine, Ukraine." And everything he does is a lie. It's misinformation and disinformation. The "losers and suckers" story that he made up is a total lie on the military. It's a disgrace.

But Social Security, he's destroying it. Because millions of people are pouring into our country, and they're putting them on to Social Security; they're putting them on to Medicare, Medicaid. They're putting them in our hospitals. They're taking the place of our citizens.

They're – what they're doing to the V.A., to our veterans, is unbelievable. Our veterans are living in the street and these people are living in luxury hotels. He doesn't know what he's doing. And it – it's really coming back. I've never seen such anger in our country before.

TAPPER: President Biden?

BIDEN: The idea that veterans are not being taken care of, I told you before – and, by the way, when I said “suckers and losers,” he said – he acknowledged after it that he fired that general. That general got fired because he's the one that acknowledged that that's what he said. He was the one standing with Trump when he said it, number one.

Number two, the idea that we're going to be in a situation where all these millions and millions, the way he talks about it, illegal aliens are coming into the country and taking away our jobs, there's a reason why we have the fastest-growing economy in the world, a reason why we have the most successful economy in the world. We're doing better than any other nation in the world.

And, by the way, those 15 Nobel laureates he talked about being phony, those 15 Nobel laureates, economists, they all said that, if Trump is re-elected, we're likely to have a recession, and inflation is going to increasingly go up.

And by the way, worst president in history – 159 presidential scholars voted him the worst president in the history of the United States of America.

TAPPER: President Biden, thank you so much. Let's turn to the cost of childcare, which many American families struggle to afford.

President Trump, both you and President Biden have tried to address this issue, but the average cost of childcare in this country has risen to more than \$11,000 a year per child. For many families, the cost of childcare for two children is more than their rent. In your second term, what would you do to make childcare more affordable?

TRUMP: Just to go back. The general got fired because he was no good. And if he said that, that's why he made it up. But we have 19 people that said I didn't say it, and they're very highly respected, much more so than him.

The other thing is, he doesn't fire people. He never fired people. I've never seen him fire anybody. I did fire a lot. I fired Comey because he was no good. I fired a lot of the top people at the FBI, drained the swamp. They were no good. Not easy to fire people. You'd pay a price for it, but they were no good. I inherited these people. I didn't put him there. I didn't put Comey there. He was no good. I fired him.

This guy hasn't fired anybody. He never fires. He should have fired every military man that was involved with that Afghan – the Afghanistan horror show. The most embarrassing moment in the history of our country. He didn't fire?

Did you fire anybody? Did you fire anybody that's on the border, that's allowed us to have the worst border in the history of the world? Did anybody get fired for allowing 18 million people, many from prisons, many from mental institutions? Did you fire anybody that allowed our country to be destroyed? Joe, our country is being destroyed as you and I sit up here and waste a lot of time on this debate. This shouldn't be a debate.

He is the worst president. He just said it about me because I said it. But look, he's the worst president in the history of our country. He's destroyed our country. Now, all of a sudden, he's trying to get a little tough on the border. He come out – came out with a nothing deal, and it reduced it a little bit. A little bit, like this much. It's insignificant.

He wants open borders. He wants our country to either be destroyed or he wants to pick up those people as voters. And I don't think – we just can't let it happen. If he wins this election, our country doesn't have a chance. Not even a chance of coming out of this rut. We probably won't have a country left anymore. That's how bad it is. He is the worst in history by far.

TAPPER: Thank you, President Trump. President Biden?

BIDEN: We are the most admired country in the world. We're the United States of America. There's nothing beyond our capacity. We have the finest military in the history of the world. The finest in the history of the world. No one thinks we're weak. No one wants to screw around with us. Nobody. Number one.

Number two, the idea that we're talking about worst presidents. I wasn't joking. Look it up. Go online. 159 or 58, don't hold me to the exact number, presidential historians. They've had meetings and they voted who's the worst president in American history. One through best to worst. They said he was the worst in all of American history. That's a fact. That's not conjecture. He can argue they are wrong, but that's what they voted.

The idea that he is knowing (ph) – doing anything to deal with child care. He did very – virtually nothing to child care. We should significantly increase the child care tax credit. We should significantly increase the availability of women and men for child or single parents to be able to go back to work, and we should encourage businesses to hold – to have child care facilities.

TAPPER: Thank you, President Biden. President Trump, the question was about what would you do to make child care more affordable? If you want to take your minute.

TRUMP: Just you understand, we have polling. We have other things that do – they rate him the worst because what he's done is so bad. And they rate me – yes, I'll show you. I will show you. And they rate me one of the best. OK.

And if I'm given another four years, I will be the best. I think I'll be the best. Nobody's ever created an economy like us. Nobody ever cut taxes like us. He's the only one I know. He wants to raise your taxes by four times. He wants to raise everybody's taxes by four times. He wants the Trump tax cuts to expire so everybody, including the two of you are going to pay four to five times. Nobody ever heard of this before.

All my life I'd grow up and I'd see politicians talking about cutting taxes. When we cut taxes, as I said, we did more business. Apple and all these companies, they were bringing money back into our country. The worst president in history by far, and everybody knows it.

TAPPER: President Biden?

BIDEN: Look, the fact of the matter is that he's dead wrong about it. He's increased the tariff – he's increased – he will increase the taxes on middle class people. I said I'd never raise a tax on anybody making less than \$400,000. I didn't.

But this tariff, this 10 percent tariffs. Everything coming into the country, you know what the economists say? That's going to cost the average American \$2,500 a year and more, because they're going to have to pay the difference in food and all the things that are very important.

Number two, he's in a situation where he talks about how he has not raised – he somehow helped the middle class. The middle class has been devastated by you. Now you want a new tax cut of \$5 trillion over the next ten years, which is going to fundamentally bankrupt the country. You had the largest deficit of any president in American history, number one.

Number two, you have not, in fact, made any contact, any progress with China. We are the lowest trade deficit with China since 2010.

TAPPER: Thank you, President Biden. Thank you, President Biden.

Let's discuss an epidemic impacting millions of Americans that both of you have made a top priority in your first term, the opioid crisis. And for both of you, the number of overdose deaths in this country has gone up. Under your term, it went up. Under your term, it has gone up.

Former President Trump, despite the efforts that both of you have made, more than 100,000 Americans are dying from overdoses every year, primarily from fentanyl and other opioids. What will you do to help Americans right now in the throes of addiction, who are struggling to get the treatment they need?

TRUMP: To finish up, we now have the largest deficit in the history of our country under this guy, we have the largest deficit with China. He gets paid by China. He's a Manchurian candidate. He gets money from China. So I think he's afraid to deal with him or something.

But do you notice? He never took out my tariffs because we bring in so much money with the tariffs that I imposed on China. He never took them away. He can't because it's too much money. It's tremendous. And we saved our steel industries. And there was more to come, but he hasn't done that.

But he hasn't cut the tariffs because he can't, because it's too much money. But he's got the largest deficit in the history of our country and he's got the worst situation with China. China is going to own us if you keep allowing them to do what they're doing to us as a country. They are killing us as a country, Joe, and you can't let that happen. You're destroying our country.

TAPPER: So, President Trump, you have 67 seconds left. The question was, what are you going to do to help Americans in the throes of addiction right now who are struggling to get the treatment they need?

TRUMP: Jake, we're doing very well at addiction until the COVID came along. We had the two-and-a-half, almost three years of like nobody's ever had before, any country in every way. And then we had to get tough. And it was – the drugs pouring across the border, we're – it started to increase.

We got great equipment. We bought the certain dog. That's the most incredible thing that you've ever seen, the way they can spot it. We did a lot. And we had – we were getting very low numbers. Very, very low numbers.

Then he came along. The numbers – have you seen the numbers now? It's not only the 18 million people that I believe is even low, because the gotaways, they don't even talk about gotaways. But the

numbers of – the amount of drugs and human trafficking in women coming across our border, the worst thing I’ve ever seen at numbers – nobody’s ever seen under him because the border is so bad. But the number of drugs coming across our border now is the largest we’ve ever had by far.

TAPPER: President Trump, thank you. President Biden?

BIDEN: Fentanyl and the byproducts of fentanyl went down for a while. And I wanted to make sure we use the machinery that can detect fentanyl, these big machines that roll over everything that comes across the border, and it costs a lot of money. That was part of this deal we put together, this bipartisan deal.

More fentanyl machines, were able to detect drugs, more numbers of agents, more numbers of all the people at the border. And when we had that deal done, he went – he called his Republican colleagues said don’t do it. It’s going to hurt me politically.

He never argued it’s not a good bill. It’s a really good bill. We need those machines. We need those machines. And we’re coming down very hard in every country in Asia in terms of precursors for fentanyl. And Mexico is working with us to make sure they don’t have the technology to be able to put it together. That’s what we have to do. We need those machines.

TAPPER: Thank you, President Biden. President Trump, and again, the question is about Americans in the throes of addiction right now struggling to get the treatment they need.

TRUMP: Because this does pertain to it. He ended remain in Mexico, he ended catch and release. I made it catch and release in Mexico, not catch and release here. We had so many things that we had done, hard negotiations with Mexico, and I got it all for nothing.

It’s just like when you have a hostage, we always pay \$6 billion for a – every time we sees hostage. Now we have a hostage. A Wall Street Journal reporter, I think a good guy, and he’s over there because Putin is laughing at this guy, probably asking for billions of dollars for the reporter.

I will have him out very quickly, as soon as I take office, before I take office. I said by literally as soon as I win the election, I will have that reporter out. He should have had him out a long time ago. But Putin is probably asking for billions and billions of dollars because this guy pays it every time.

We had two cases where we paid \$6 billion for five people. I got 58 people out and I paid essentially nothing.

TAPPER: Thank you, President Trump. Dana.

BASH: Let’s turn to concerns that voters have about each of you.

President Biden, you would be 86 at the end of your second term. How do you address concerns about your capability to handle the toughest job in the world well into your 80s?

BIDEN: Well, first of all, I spent half my career being – being criticized being the youngest person in politics. I was the second-youngest person ever elected to the United States Senate. And now I’m the oldest. This guy’s three years younger and a lot less competent. I think that just look at the record. Look what I’ve done. Look how I’ve turned around the horrible situation he left me.

As I said, 50 million new jobs, 800,000 manufacturing jobs, more investment in America, over millions – billions of dollars in private investment and – and enterprises that we are growing. We’ve – by the way, we brought an awful lot of people – the whole idea of computer chips. We used to have 40 percent of the market. We invented those chips. And we lost it because he was sending people to cheap – to find the cheapest jobs overseas and to bring home a product.

So I went – I went to South Korea. I convinced Samsung to invest billions of dollars here in the United States. And then guess what? Those fabs, they call them, to – to build these chips, those fabs pay over \$100,000. You don’t need a college degree for them. And there’s billions, about \$40 billion already being invested and being built right now in the United States, creating significant jobs for Americans all over – from all over the world.

BASH: President Biden, you have 40 seconds left. Would you like to add anything?

BIDEN: Yeah, I would. The idea that somehow we are this failing country, I never heard a president talk like this before. We – we’re the envy of the world. Name me a single major country president who wouldn’t trade places with the United States of America. For all our problems and all our opportunities, we’re the most progressive country in the world in getting things done. We’re the strongest country in the world. We’re a country in the world who keeps our word and everybody trusts us, all of our allies.

And our – those who he cuddles up to, from Kim Jong-un who he sends love letters to, or Putin, et cetera, they don’t want to screw around with us.

BASH: Thank you.

Former President Trump, to follow up, you would be 82 at the end of your second term. What do you say to voters who have concerns about your capabilities to serve?

TRUMP: Well, I took two tests, cognitive tests. I aced them, both of them, as you know. We made it public. He took none. I’d like to see him take one, just one, a real easy one. Like go through the first five questions, he couldn’t do it. But I took two cognitive tests. I took physical exams every year. And, you know, we knock on wood, wherever we may have wood, that I’m in very good health. I just won two club championships, not even senior, two regular club championships. To do that, you have to be quite smart and you have to be able to hit the ball a long way. And I do it. He doesn’t do it. He can’t hit a ball 50 yards. He challenged me to a golf match. He can’t hit a ball 50 yards.

I think I’m a very good shape. I feel that I’m in as good a shape as I was 25, 30 years ago. Actually, I’m probably a little bit lighter. But I’m in as good a shape as I was years ago. I feel very good. I feel the same.

But I took – I was willing to take a cognitive test. And you know what, if I didn’t do well – I aced them. Dr. Ronny Jackson, who’s a great guy, when he was White House doctor. And then I took another one, a similar one, and both – one of them said they’d never seen anybody ace them.

BASH: Thank you.

President Biden?

BIDEN: You’re going to see he’s six-foot-five and only 225 pounds – or 235 pounds.

TRUMP: (inaudible).

BIDEN: Well, you said six-four, 200.

TRUMP: (inaudible).

BIDEN: Well, anyway, that's – anyway, just take a look at what he says he is and take a look at what he is.

Look, I'd be happy to have a driving contest with him. I got my handicap, which, when I was vice president, down to a 6.

And by the way, I told you before I'm happy to play golf if you carry your own bag. Think you can do it?

TRUMP: That's the biggest lie that he's a 6 handicap, of all.

BIDEN: I was 8 handicap.

TRUMP: Yeah.

BIDEN: Eight, but I have – you know how many...

TRUMP: I've seen your swing, I know your swing.

(CROSSTALK)

BASH: President Trump, we're going to...

(CROSSTALK)

TRUMP: Let's not act like children.

BIDEN: You are a child.

BASH: To you, a specific concern that voters have about you. Will you pledge tonight that once all legal challenges have been exhausted that you will accept the results of this election regardless of who wins and you will say right now that political violence in any form is unacceptable?

TRUMP: Well, I shouldn't have to say that, but, of course, I believe that. It's totally unacceptable.

TRUMP: And if you would see my statements that I made on Twitter at the time, and also my statement that I made in the Rose Garden, you would say it's one of the strongest statements you've ever seen.

In addition to the speech I made, in front of, I believe, the largest crowd I've ever spoken to, and I will tell you, nobody ever talks about that. They talk about a relatively small number of people that went to the Capitol. And in many cases were ushered in by the police.

And as Nancy Pelosi said, it was her responsibility, not mine. She said that loud and clear.

But the answer is, if the election is fair free, and I want that more than anybody.

And I'll tell you something – I wish he was a great president because I wouldn't be here right now. I'd be at one of my many places enjoying myself. I wouldn't be under indictment because I wouldn't have been his political appoint – you know, opponent. Because he indicted me because I was his opponent.

I wish he was a great president. I would rather have that.

I wouldn't be here. I don't mind being here, but the only reason I'm here is he's so bad as a president that I'm going to make America great again. We're going to make America great again.

We're a failing nation right now. We're a seriously failing nation. And we're a failing nation because of him.

His policies are so bad. His military policies are insane. They're insane.

These are wars that will never end with him. He will drive us into World War Three and we're closer to World War Three than anybody can imagine. We are very, very close to World War Three, and he's driving us there.

And Kim Jong-Un, and President Xi of China – Kim Jong-Un of North Korea, all of these – Putin – they don't respect him. They don't fear him. They have nothing going with this gentleman and he's going to drive us into World War Three.

BIDEN: If you want a World War Three, let him follow (ph) and win, and let Putin say, do what you want to NATO – just do what you want.

There's a thing called Article Five, an attack on one is attack on all, a required response.

The idea – the idea – I can't think of a single major leader in the world who wouldn't trade places with what job I've done and what they've done because we are a powerful nation, we have wonderful piece (ph), because of the people, not me, because of the American people. They're capable of anything and they step up when they're needed.

And right now, we're needed. We're needed to protect the world because our own safety is at stake.

And again, you want to have war, just let Putin go ahead and take Kyiv, make sure they move on, see what happens in Poland, Hungary, and other places along that border. Then you have a war.

BASH: President Trump, as I come back to you for a follow-up. The question was, will you accept the results of this election regardless of who wins?

TRUMP: Just to finish what he said, if I might, Russia – they took a lot of land from Bush. They took a lot of land from Obama and Biden. They took no land, nothing from Trump, nothing.

He knew not to do it. He's not going to play games with me. He knew that. I got along with him very well, but he knew not to play games.

He took nothing from me, but now, he's going to take the whole thing from this man right here.

That's a war that should have never started. It would've never started ever with me. And he's going to take Ukraine and, you know, you asked me a question before, would you do this with – he's got us in such a bad position right now with Ukraine and Russia because Ukraine's not winning that war.

He said, I will never settle until such time – they're running out of people, they're running out of soldiers, they've lost so many people. It's so sad.

They've lost so many people and they've lost those gorgeous cities with the golden domes that are 1,000-years-old, all because of him and stupid decisions.

Russia would've never attacked if I were president.

BASH: President Trump, the question was, will you accept the results of the election regardless of who wins? Yes or no, please?

TRUMP: If it's a fair and legal and good election – absolutely. I would have much rather accepted these but the fraud and everything else was ridiculous that if you want, we'll have a news conference on it in a week or we'll have another one of these on – in a week.

But I will absolutely – there's nothing I'd rather do. It would be much easier for me to do that than I'm running again. I wasn't really going to run until I saw the horrible job he did. He's destroying our country.

I would be very happy to be someplace else, in a nice location someplace. And again, no indictments, no political opponent's stuff, because it's the only way he thinks he can win.

But unfortunately, it's driven up by numbers and driven it up to a very high level, because the people understand it.

BIDEN: Let's see what your numbers are when this election is over.

TRUMP: We'll see.

BIDEN: Let's see. You're a whiner. When you lost the first time, you continued to appeal and appeal to courts all across the country.

Not one single court in America said any of your claims had any merit, state or local, none.

But you continue to promote this lie about somehow there's all this misrepresentation, all the stealing. There's no evidence of that at all.

And I tell you what? I doubt whether you'll accept it because you're such a whiner. The idea if you lose again, you're accepting anything, you can't stand the loss. Something snapped in you when you lost the last time.

BASH: We'll be right back with more from the CNN presidential debate live from Georgia.

(COMMERCIAL BREAK)

TAPPER: It is now time for the candidates to deliver their closing statements.

As predetermined by a coin toss, we're going to begin with you, President Biden. You have two minutes.

BIDEN: We've made significant progress from the debacle that was left by President Trump in his – in his last term.

We find ourselves in a situation where, number one, we have to make sure that we have a fair tax system. I ask anyone out there in the audience, or anyone out watching this debate, do you think the tax system is fair?

The fact is that I said, nobody even making under \$400,000 had a single penny increasing their taxes and it will not. And if I'm reelected, that'll be the case again.

But this guy is – has increased your taxes because of the deficit. Number one, he's increased inflation because of the debacle he left after – when he handled the pandemic. And he finds himself in a position where he now wants to tax you more by putting a 10 percent tariff on everything that comes into the United States America.

What I did, when, for example, he wants to get away with – and get rid of the ability of Medicare to – for the ability to – for the – us to be able to negotiate drug prices with big pharma companies.

Well, guess what? We got it – we got it down to 15 – excuse me, \$35 for insulin instead of \$400. No more than \$2,000 for every senior no matter what they – how much prescription they need.

You know what that did? That reduced the federal deficit (ph) – debt by \$160 billion over 10 years because the government doesn't have to pay the exorbitant prices.

I'm going to make that available to every senior, all – or go longer. It's happening now, and everybody in America. He wants to get rid of that.

We have – I'm going to make sure we have childcare. We're going to significantly increase the credit people have for childcare. I'm going to make sure we do something about what we're doing on lead pipes and all the things that are causing health problems for people across the country.

We're going to continue to fight to bring down inflation and give people a break.

TAPPER: Thank you, President Biden

President Trump, you now have two minutes for your closing statement.

TRUMP: Like so many politicians, this man is just a complainer. He said we want to do this. We want to do that. We want to get rid of this tax, that tax, but he doesn't do anything. He doesn't do.

All he does is make our country unsafe by allowing millions and millions of people to pour in. Our military doesn't respect him. We look like fools in Afghanistan.

We didn't stop – Israel, it was such a horrible thing that would have never happened. It should have never happened.

Iran was broke. Anybody that did business with Iran, including China, they couldn't do business with the United States. They all passed.

Iran was broke. They had no money for Hamas or Hezbollah, for terror, no money whatsoever.

Again, Ukraine should have never happened.

He talks about all this stuff, but he didn't do it. For three-and-a-half years, we're living in hell. We have the Palestinians and we have everybody else rioting all over the place.

You talk about Charlottesville. This is 100 times Charlottesville, 1,000 times.

The whole country is exploding because of you, because they don't respect you. And they have to respect their president and they don't respect you throughout the world.

What we did was incredible. We re – rebuilt the military. We got the largest tax cut in history, the largest regulation cut in history.

The reason he's got jobs is because I cut the regulations that gave jobs, but he's putting a lot of those regulations back on.

All of the things that we've done, nobody's ever – never seen anything like – even from a medical standpoint. Right to Try, where we can try Space Age materials instead of going to Asia or going to Europe and trying to get when you're terminally ill.

Now, you can go and you can get something. You sign a document. They've been trying to get it for 42 years.

But you know what we did for the military was incredible. Choice for our soldiers, where our soldiers, instead of waiting for three months to see a doctor, can go out and get themselves fixed up and readied up, and take care of themselves and they're living. And that's why I had the highest approval rating of the history of the V.A.

So, all of these things – we're in a failing nation, but it's not going to be failing anymore. We're going to make it great again.

BASH: Thank you, former President Trump, President Biden.

Stay with us because we have full analysis of this debate. Anderson Cooper and Erin Burnett starts now on CNN.

UPDATE: A previous version of this story contained an initial, rush transcript of the debate.

ⁱ <https://1tv.ge/news/irakli-gharibashvilma-politikidan-wasvlis-shesakheb-ganackhada/>